

Larvik
kommune

2. gangs rapportering 2018

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
Sentrale kapitler	3
Planstrategi 2018-2021	3
Framdrift relevante kommunestyresaker	5
Verbalvedtak	11
Rapportering Klima- og energiplan	15
Overordnet organisasjonsutvikling	17
Totaloversikt økonomi	26
Kommunens tjenestoområder	41
Interne funksjoner	41
Folkevalgte styringsorganer	45
Revisjon og kontrollutvalg	46
Sentrale administrative funksjoner	47
Fellesutgifter	49
NAV	51
Hovedinntekter	55
Finansielle transaksjoner	56
Overføring til kirkelige fellesråd	57
Overføringer til andre etter vedtak/avtale	58
Helse og omsorg	59
Virksomhet for funksjonshemmede	68
Arbeid og aktivitet	71
Sykehjem	74
Psykisk helse og avhengighet	77
Larvik helsehus	80
Hjemmetjenester	83
Fellesfunksjoner Helse og omsorg	87
Kultur og oppvekst	92
Skole	98
Barnehage	102
Barne- og ungdomstjenester	105
Larvik læringscenter	109
Kultur, idrett og fritid	111
Stab Kultur og oppvekst	114
Areal og teknikk	115
Brann og redning	125
Landbruk	127
Arealplan	129
KMT-Forvaltning	132
KMT Øya	135

2. gangs rapportering 2018

Byggesak	137
Geodata	139
Stab areal og teknikk	140
Eiendom.....	142
Renhold.....	150
Prosjekt, drift og vedlikehold	152
Utvikling og forvaltning.....	155
Stab eiendom	157
Boligforvaltning	159

Sentrale kapitler

Planstrategi 2018-2021

Status for kommunens vedtatte "planstrategi 2018-2021" i sak 082/17

Kommuneplanens samfunnsdel

Status:

Oppstartsak ble fremmet til kommunestyrets møte i mai.

Planprogram ble fremmet til formannskapetets møte i juni.

Framdriften tilsier at planprogrammet blir vedtatt av kommunestyret i oktober.

Kommuneplanens arealdel

Status:

Oppstartsak ble fremmet til kommunestyrets møte i mai.

Planprogram ble fremmet til formannskapetets møte i juni.

Framdriften tilsier at planprogrammet blir vedtatt av kommunestyret i oktober.

Logistikkplan

Status:

Er fulgt opp i oppstartsaken for Næringsplan, som ble behandlet i kommunestyrets møte i mai.

Kommunal områdeplan Faret/Nordby

Status:

Tilleggsvarsel vedrørende utvidelse av planområdet er sendt. Et revidert planforslag legges ut til nytt offentlig ettersyn høsten 2018. Planen forventes vedtatt tidlig på nyåret 2019.

Kommunal områdeplan Indre havn

Status:

Inngår i Kommunedelplan for Larvik by, planen har et spesielt fokus på sentrum.

Oppstartsak ble fremmet til kommunestyrets møte i mai.

Planprogram ble fremmet til formannskapetets møte i juni.

Framdriften tilsier at planprogrammet blir vedtatt av kommunestyret i oktober.

2. gangs rapportering 2018

Sentrumsplan for Lavik by (inkludert jernbanestasjon)

Status:

Inngår i Kommunedelplan for Larvik by, planen har et spesielt fokus på sentrum. Oppstartsak ble fremmet til kommunestyrets møte i mai. Planprogram ble fremmet til formannskapetets møte i juni. Framdriften tilsier at planprogrammet blir vedtatt av kommunestyret i oktober.

Kommunal områdeplan Martineåsen

Status:

Arbeidet med reguleringskart og -bestemmelser pågår. Planforslaget kan legges ut til offentlig ettersyn i løpet av høsten 2018. Det arbeides parallelt med en sameiemodell for arealene innenfor planområdet.

Kommunal områderegulering Kaupang

Status:

Kommunen venter på en avklaring fra Riksantikvaren med tanke på hvilke rammer som kan aksepteres for et formidlingssenter og tiliggende områder.

Kommunal områdeplan Tenvik

Status:

Arbeidet med registreringer og kartlegging i tråd med vedtatt planprogram er i gang.

Kommunedelplan dobbeltspor Stokke-Larvik

Status:

Planprogram vedtatt av kommunestyret i desember. Kommunen følger planarbeidet tett sammen med Bane NOR. Bane NOR formidler at de skal komme med en anbefaling i årsskiftet 2018/2019. Kommunedelplanen skal, etter Bane NORs fremdrift, vedtas før sommeren 2019.

Bevaringsplan/ny reguleringsplan for Kvadraturen og Pumpeparken

Status:

Ikke planlagt oppstart i 2018.

Kommunedelplan Bru over Lågen

Status:

Tiltaket inngår i Bypakke Larvik

Rullering av kommunedelplan for sykkeltrafikk (Gang- og sykkelplan)

Status:

Tiltaket inngår i Bypakke Larvik

Kulturplan for nye Larvik kommune

Status:

Planen ble endelig vedtatt ved behandling i kommunestyrets møte i juni

Grønnstrukturplan for byplanområdene Stavern og Larvik, med fokus på forbindelser til og mellom større naturområder, parker, trygge skoleveier, sikring av verdifull vegetasjon og trær.

Status:

Gis status som utredningstemaer som inngår i planprosessen med Kommunedelplaner for henholdsvis Larvik by og Stavern by.

Plan for legetjenester

Status:

Planforslaget blir fremmet til kommunestyrets møte i september.

Revidere Plan for helse og omsorg. Mestring i alle livets faser.

Status:

Oppstartsak ble fremmet for kommunestyrets møte i mai.

Veteranplan for Larvik kommune

Status:

Planforslaget blir fremmet til kommunestyrets møte i september.

Framdrift relevante kommunestyresaker

KOMMUNESTYRETS MØTE 6. DESEMBER 2017

029/17 Godkjenning av et etisk reglement for nye Larvik kommune ra 1.1.2018

Status:

Signering ikke gjennomført begrunnet i at en avventer løsning for elektronisk signering for ansatte, da dette er en betydelig effektivisering. Det skal da signeres for flere ting enn de etiske retningslinjene. Folkevalgte får retningslinjene til signering rett etter ferien 2018. Dette har tatt litt tid i påvente av en digital løsning som også omfatter alle ansatte.

KOMMUNESTYRETS MØTE 13. DESEMBER 2017

069/17 Oppfølging av vedtakspunkt 6 i KST-sak 119/17

Status:

Sak fremmet til kommunestyrets møte i mai. KST-sak 036/18. Neste oppfølgingspunkt gjelder sak 3 kvartal 2018.

071/17 Forvaltningsrevisjonsrapport: Byggesaksbehandling i Larvik kommune

Status:

Rådmannen har levert rapport som viser oppfølging av kommunestyrets vedtak til kontrollutvalget innen fristen 1. juli 2018.

072/17 Revisjons av lokale forskrifter om atferdsregler i Larvik kommune

Status:

Sak fremmes til kommunestyrets i løpet av høsten 2018

082/17 Strategidokumentet 2018-2021

Status:

Rapporteres på innhold i 1 kvartalsrapport. Neste rapportering fremmes til kommunestyrets møte i september og omhandler da perioden 1. januar – 1. august.

KOMMUNESTYRETS MØTE 14. FEBRUAR 2018

003/18 Interpellasjon – realfagsatsing i Larvik

Status:

Sak blir fremmet til kommunestyrets møte i september 2018

004/18 Interpellasjon – bredbånd

Status:

Midler skulle settes av ved behandling av årsregnskapet for 2017, som ble fremmet til kommunestyrets møte i mai. Saken ble behandlet i kommunestyrets møte i juni, og det ble ikke satt av midler.

Det er ikke utarbeidet retningslinjer for søknader om tilskudd så langt, da det ikke er bevilget midler til dette.

Oversikt over bebodde områder med manglende/lav bredbåndsdekning ble utarbeidet til søknadene til NKOM om støtte til bredbåndsutbygging våren 2018.

Det er søkt om statlige midler til bredbåndsutbygging , og det er gitt tilsagn om støtte under forutsetning.

Det vises for øvrig til kommunestyrets bevilgning i investeringsbudsjettet om 2 mill kr i 2018 og 2019 til bygging av mobilmaster. Rådmannen undersøker nå om det er mulig å koble disse midlene til bredbåndsutbygging, da mobilmaster også må ha fiber for å kunne kommunisere. Det gjøres også i denne rapporten oppmerksom på at dette er kompliserte prosjekter både juridisk, økonomisk og teknisk som vil være ressurskrevende å følge opp for administrasjonen.

2. gangs rapportering 2018

005/18 Salg av kommunale eiendommer

Status pr. 31/7-2018:

Eiendommer med salgsfullmakt/salgsvedtak:

Nanset skole

Eiendommen er solgt for 21 100 000 med overtakelse 1. september 2018. Kjøper er Labo.

Sachnowitz vei 12(Fresjeveien 12) - Larvik Læringscenter

Salgsarbeidet er tenkt igangsatt i forbindelse med at Larvik Læringscenter får nye lokaler. For å sikre best mulig salgsresultat bør sannsynligvis eiendommens reguleringsformål endres til bolig. Dette gjøres enklest gjennom kommende rullering av kommunedelplanene (ferdig våren 2020).

Ulåsen barnehage

Gjeldende reguleringsformål for eiendommen er offentlig og privat tjenesteyting. For å få et best mulig salgsresultat bør eiendommens reguleringsformål søkes omgjort til bolig. Dette gjøres enklest gjennom kommende rullering av kommunedelplanene (ferdig våren 2020).

Dette tilsier et salg av eiendommen våren 2020.

Thor Heyerdahl barnehage

Det er mottatt en intern behovsmelding fra AOK om bruk av eiendommen/bygget. Behovet vil bli vurdert før det forberedende salgsarbeidet starter. Et godt salgsresultat vil sannsynligvis kreve at eiendommens reguleringsformål søkes omgjort til bolig.

Dette gjøres enklest gjennom kommende rullering av kommunedelplanene (ferdig våren 2020). Dette tilsier et salg av eiendommen våren 2020.

Det gamle Herredshuset i Svarstad

Salgsforberedelsene er igangsatt. Det antas at eiendommen vil bli presentert i markedet i løpet av september 2018.

009/18 Utredning av felles brannvesen mellom Larvik brann og redning og Sandefjord brann og redning

Status:

Det er valgt konsulent for utredningen. Utredningen gjennomføres i samarbeid mellom virksomhetene i de to kommunene i løpet av høsten 2018 som grunnlag for en politisk sak som kan fremmes parallelt i de to kommunene i løpet av første kvartal 2019.

018/18 Avklaringer – Strategidokument 2018-2021

Status:

Punkt 1

Tjenesteområdene og virksomhetenes/rapporteringsområdenes driftsrammer er tilpasset kommunestyrets vedtak om reduksjoner med til sammen 20 mill.

Punkt 2

Oppdatert økonomisk kalkyle og oppstartsak for Brunla skole legges frem til kommunestyrets møte i september.

Punkt 6

Det er fremmet egen sak til kommunestyrets møte i mai om bruk av 2,5 mill.kr som konsekvens av at barnetrygden ikke skulle trekkes ut av inntektsgrunnlaget for beregning av sosialhjelp.

Punkt 7

Det ble fremmet sak om disponering av reformmidler til kommunestyrets møte i mai, samlet 11,9 mill.kr som det da ikke var fattet vedtak om disponering av. Saken ble utsatt til kommunestyrets møte i juni.

Punkt 8

Saken er en oppfølging av verbalvedtak nummer 6, som omhandler rutiner for søknad, utbetaling og rapportering knyttet til kommunale støttemidler ut over de som følger de administrative tilskudsreglene.

Punkt 10

Rammesak, inkludert detaljert timeplan for arbeidet med strategidokumentet 2019- 2022, ble lagt frem i kommunestyrets møte 13. juni. Prinsipper for strategidokument 2019-2023 blir lagt i rammesaken.

2. gangs rapportering 2018

Saken ble utsatt, og blir behandlet i kommunestyrets møte i september. Strategidokumentet 2019-2022 presenteres av rådmannen 31. oktober kl.16.30-18.00

Punkt 11

Hvorledes Larvik kommune kan finansieres og effektiviseres på kort og lang sikt har rådmannen innarbeidet i kvartalsrapport og rammesak, og blir videre fulgt opp i rapport i september og forslag til Strategidokument 2019-2021.

Punkt 12

Rådmannen leverte en melding til kommunestyrets møte i juni 2018 som belyste konsekvensene for Larvik kommune av varslet bemanningsnormen får for Larvik kommune.

KOMMUNESTYRETS MØTE 21. MARS 2018

028/18 Jernbaneterminal – Skiringssalsgate 35, Sika-tomta

Status:

Vedtaks punkt 2 og 3 er blitt fulgt opp i oppstartsak/planprogram for henholdsvis kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel/kommunedelplan for Larvik by.

029/18 Tiltak for forsterket samhandling og overføring av forvalteransvar mellom Larvik kommune og Larvik havn

Status:

Sak hva gjelder forvalteransvar for gjestehavnene fremmes til kommunestyrets møte i september, mens sak om forvalteransvar for eiendommer fremmes til kommunestyrets møte i oktober.

032/18 Larvik gjestehavn

Status:

Det blir avklart i egen sak til kommunestyret i september hvem som får oppfølgingsansvar for framdrift og gjennomføring av prosjektet, Larvik havn eller Larvik kommune. Oppfølgingen er koblet til vedtaket i kst-29/18.

033/18 Etterbruk av jernbanetrase Larvik – Porsgrunn

Status:

Sak blir etter planen fremmet til kommunestyret høsten 2018

036/18 Oppfølging av siste vedtakspunkt i kst-sak 069/17

Status:

Saken ble behandlet i kommunestyrets møte i juni 2018. Det tas sikte på å legge fram sak for kommunestyret i løpet av 2018.

040/18 Oppfølging av handlingsprogram i Klima- og energiplan

Status:

Det henvises til status i sak 036/18 som ble behandlet i kommunestyrets møte i juni 2018. Det tas sikte på å legge fram sak for kommunestyret i løpet av 2018.

044/18 Valg av responscenterløsning

Status:

Kontakt er inngått via kommunens medlemskap i VOIS. (Vestfold offentlige innkjøpssamarbeid).

045/18 Legemiddelhåndtering

Status:

Føringene blir fulgt opp fra rådmannen opp mot HOK i september 2018

048/18 Plan for legetjenester

Status:

Planen vil etter planen bli lagt fram for kommunestyret i september/oktober 2018

KOMMUNESTYRETS MØTE 04. APRIL 2018

068/18 Ny finansstrategi

Status:

Rådmannen oppfatter vedtaket i saken slik at forslag om innføring av handlingsregel for opptak av gjeld skal fremmes etter at ny kommunelov er vedtatt i Stortinget. Loven ble vedtatt i Stortinget i juni 2018, men gjelder fra 1. juli 2019.

KOMMUNESTYRETS MØTE 02. MAI 2018

082/18 Søknad fra Fram IF

Status:

Ordfører har fulgt opp vedtaket ved at det er gjennomført et møte med Vestfold fylkeskommune og Fram IF. Ordfører vil gi en melding til kommunestyrets møte i september.

083/18 Larvik havn. Årsregnskap 2017

Status:

Larvik havn er gjort kjent med bestillingen av sak fra kommunestyret til møtet i oktober, hvor tema er forslag om tilbud om landstrøm for skip som legger til i Larvik havn

092/18 Oppstartssak sentrumsplan for Larvik by

Status:

Oppstartssak for sentrumsplan for Larvik by ble vedtatt av kommunestyret 2.5.2018 og ble innlemmet i KDP for Larvik by der planprogrammet ble behandlet i sak 81/18 i formannskapet 6.6.2018. Planprogrammet kommer til sluttbehandling etter offentlig ettersyn til kommunestyrets møte i oktober.

093/18 Oppstartssak for rullering av Kommuneplanens arealdel. Kommunedelplan for Svarstad. Kommunedelplan for Larvik by og Kommunedelplan for Stavern by.

Status:

Oppstartssak for Kommuneplanens arealdel, Kommunedelplan for Svarstad, Stavern by og Larvik by ble vedtatt i kommunestyret 2.5.2018, etterfulgt av behandling av planprogram for Kommuneplanens arealdel, Kommunedelplan for Stavern by og Kommunedelplan for Larvik by inkludert sentrumsstrategi i sak 81/18 i formannskapet 6.6.2018. Planprogrammene kommer til sluttbehandling etter offentlig ettersyn til kommunestyrets møte i oktober.

094/18 Kommuneplanens samfunnsdel – oppstartssak

Status:

Planprogram ble fremmet til kommunestyrets møte i juni 2018. Planprogrammene kommer til sluttbehandling etter offentlig ettersyn til kommunestyrets møte i oktober.

095/18 Oppstartssak Helse og omsorgsplan

Status:

Etter saken vil planen komme til behandling i siste møte i kommunestyret i 2018 eller i første møte i 2019.

096/18 Festiviteten – oppdatert kostnads kalkyle

Status:

Sak blir fremmet til kommunestyrets møte i september.

097/18 Økt behov investeringer i nytt alarmanlegg sykehjem

Status:

Arbeidet er i gang og følger framdrift og økonomiplan. Alle sykehjem vil ha installert alarmsystem i løpet av 2019.

098/18 Underveisak: Lokalmedisinsk senter i Larvik kommune

Status:

Utredningen er startet. Forslag til midlertidige løsninger for legevakten vil legges fram i etter sommeren 2018.

2. gangs rapportering 2018

122/18 Interpellasjon – Gang og sykkelvei Hem-Sandra

Status:

Det var opprinnelig ikke bevilget midler til reguleringsplanarbeidet men i behandlingen av sak 148/18 Årsregnskap 2017 – Larvik kommune 13.6.2018 ble det i punkt 4 satt av 1,2 mill. kroner til prosjektet. Det er sendt en henvendelse til Statens Vegvesen der vi ber om at den ansvarlige for vegstrekningen, Statens Vegvesen, på vegne av Vestfold Fylkeskommune som veieier, til å ta ansvar for prosjektledelsen, men at vi tilbyr ressurser og deltakelse i prosjektet.

132/18 Meldinger – InterCity

Status:

Kommunestyret vedtok i sak 157/18 medvirknings- og informasjonsplan for Larvik kommune «KDP Dobbeltspor Stokke- Larvik» å slutte seg til opplegget fra Bane NOR. Neste milepel i planarbeidet er at BaneNor legger fram sitt forslag til valg av korridor og stasjonsplassering i desember 2018.

KOMMUNESTYRETS MØTE 13. JUNI 2018

137/18 Kjøp av iFokus barnehagene

Status:

Utredning av de spørsmål som skulle avklares i neste sak pågår. Planen er å legge fram sak til kommunestyrets møte i oktober, men dette forutsetter at dialogen med iFokus om kjøp har ført til at det er grunnlag for å fremme sak.

139/19 Eierskapsmelding

Status:

Sak om direkte eierskap i Greve Biogass fremmes som sak til kommunestyrets møte september. Rådmannen skal i møte med iFokus for å gå gjennom strategien 22.august. Det blir lagt opp til Eiermøte med formannskapet hvor strategien drøftes. Det er ikke avtalt møte mellom formannskapet og Vestfoldmuseene, men museet er involvert i utredningsarbeidet knyttet til «kunnskapsenter» som er bestilt at formannskapet. Denne utredningen fremmes til kommunestyrets møte i september. Det arbeides med avtalene mellom Vestfoldmuseene og kommunen, som konsekvens av kommunereformen. Omtale av eierskapsoppfølging legges inn for første gang i årsrapport for 2018, deretter løpende rapportering.

140/18 Oppfølging av handlingsprogram i Klima- og energiplan

Status:

Det henvises til status i sak 036/18 som ble behandlet i kommunestyrets møte i juni 2018. Oppfølgingssak legges fram for kommunestyret i løpet av høsten 2018. Rapportering på Klima- og energiplanen inngår i vanlig rapportering fra rådmannen, og neste rapportering vil skje ved årsskiftet 2018. Sannsynlig oppstart av rapportering på et framlagt klimabudsjett/klimaregnskap vil være første tertial 2019.

152/18 Digitaliseringsstrategi

Status:

Det blir gitt en status i årsrapport for 2018

153/18 HR strategi

Status:

Det blir gitt en status i årsrapport for 2018

153/18 Kommunikasjonsstrategi

Status:

Det blir gitt en status i årsrapport for 2018

155/18 Videreføring av ByLab

Status:

Rådmannen ser på organisering og relokalisering i løpet av høsten 2018, i en samlet kabal for disponering av lokaler for administrasjonen.

2. gangs rapportering 2018

156/18 Trafikksikkerhet ved Fagerli

Status:

Skilt er satt opp slik at de er på plass før skolestart. Det er inngått avtale med Nanset IF for leie av parkeringsplasser. Avtalen gjelder for 1 år, med mulighet for forlengelse. Finansiering av leieavtalen ut over første året er ikke avklart. Mobilitetsplan utføres av bruker dvs. i regi av skolen. Realisering av fortauet avventes og samordnes med VA-arbeider som skal utføres i 2020, slik at man unngår at utført arbeid må gjøres på nytt.

160/18 Framtidig behov for omsorgsboliger med heldøgns bemanning og sykehjem

Status:

Blir fremmet som sak til kommunestyrets møte i oktober.

Verbalvedtak

Status for vedtatte «verbalforslag» i sak 082/17

1. Handlingsregelen

Den foreslåtte handlingsregelen har som intensjon å sette begrensninger for fremtidige låneopptak. Slik at lånegjeld skal kunne begrenses. Kommunestyret ber om at en detaljert redegjør for prinsippet knyttet til den foreslåtte handlingsregelen i saken om finansstrategi som kommer i kommunens mars-møte.

Status:

Rådmannen fremmet sak til kommunestyrets møte i mars, som et element i saken om «Ny finansstrategi».

2. Reformmidler

Det fremmes egen sak om fordeling av de resterende reformmidlene i forbindelse med årsevalueringen.

Status:

Rådmannen fremmet sak til kommunestyrets møte i mai, til samme møtet som årsevalueringen ble lagt fram – iht vedtaket.

Saken ble endelig behandlet av kommunestyret i møtet i juni.

3. Opptrapping av arbeidet med fremtidsrettet heltidskultur

Det er fremdeles for mange ansatte i kommunen, spesielt innenfor tjenesteområdene Helse og omsorg og Barnehage, som ønsker 100 % stillinger, men som har p.d.d deltidsstillinger. Hele stillinger har vært et uttrykt mål i mange år, men altfor lite har skjedd. Kommunestyret ber derfor om en konkret opptrappingsplan på hvordan heltidsstillinger skal oppnås i disse sektorene. Planen skal vise til ulike turnusordninger, behov for krav til endringer bl.a i personalhåndboka, ønsket måloppnåelse, tiltak for å

2. gangs rapportering 2018

nå dette og tidsramme for planen. Målet er at kommunen tilbyr 100 % stillinger, har færrest mulig variable stillinger, og minst mulig bruk vikarer for å dekke opp turnuser. Tre-partsutvalget skal utarbeide planen- i tett oppfølging av Administrasjonsutvalget. Saken om opptrappingsplan for Fremtidsrettet heltidskultur, skal fremlegges for KST senest innen utgangen av oktober 2018.

Status:

Det er nedsatt et tre-partsutvalg som skal utarbeide planen. Representanter fra de to tjenesteområdene, Barnehage ved Virksomhetsleder Sissel Gro Johnson og Helse og omsorg ve Rådgiver Per Busk, to hovedtillitsvalgte, Helle Natland fra Delta, Bettina Eftedal Fagforbundet, to politikere, Bente Seierstad leder av HOK og Even Borvik leder av KOK. Planen skal være ferdig i september.

4. Effektivisering

Det fremmes en egen sak om hvorledes Larvik kommune kan finansieres og effektiviseres på kort og lang sikt våren 2018.

Status

Det ble avklart i sak i kommunestyret i februar om avklaringer i oppfølging av vedtak i sak om Strategidokumentet 2018-2021 at dette verbalforslaget ville bli ivaretatt i tertialrapport/halvårsrapport (kort sikt) og Rammesak 2019-2022 / Strategidokumentet 2019-2022 (lang sikt).

5. Skyss til THVG fra Lågendalen

Mange elever på Thor Heyerdahl videregående skole er avhengig av å bruke buss fra sitt hjemsted til skolen. Det gjelder elever fra Lågendalen og utover i både Tjølling og Brunlanes. Disse bussreisene tar for mange svært lang tid, opp mot 1 time og 20 minutter hver vei for enkelte, noe som går utover skolearbeidet og trivselen med å bu der en gjør. Resultatet av lange bussreiser blir at elevene bruker privatbil til og fra skolen når de får mulighet for det. Dette gir redusert trafikksikkerhet og økt miljøbelastning. Rådmannen bes ta kontakt med Vestfold fylkeskommune og Vestviken kollektivtrafikk for å se på mulighetene for å opprette oftere bussruter. Samtidig bes det om at en ser på mulighetene for å opprette «direkteruter» til de stedene som ligger lengst unna skolen for å forkorte reisetida mest mulig.

Status:

Det har ikke vært noen ytterligere dialog etter at henvendelsen med oppfordring fra Larvik kommune om å tilrettelegge bedre i tråd med vedtaket ble sendt til Vestfold kollektivselskap og Vestfold fylkeskommune i begynnelsen av mai 2018.

6. Avtaler om støtte

Det fremmes sak om avtaler med avklaring om varighet, gjenyttelse og rapport med regnskap for de flerårige støttene som Larvik kommune gir til lag og foreninger, herunder bl.a. Thor Heyerdahl Institute, Kaupangprosjektet, Poesiparken, Gatelag – Frelsesarmeen og Gatelag – FRAM

Status:

Er fulgt opp gjennom behandling av kst-sak 018/18.

7. Tidlig innsats

Tidlig innsats overfor barn, unge og familier som har ekstra behov for hjelp og støtte, er helt avgjørende for den videre utvikling og livskvalitet. Vi trenger ytterligere styrking av de tverrfaglige tjenestene for barn og unge i sårbare situasjoner. I 2018 i nye Larvik kommune skal nye strukturer på plass og vi vil ha et forsterket fokus på tverrfaglig innsats, ved prosesser og utarbeidelse av planer innen dette tjenesteområdet. BTI - verktøyet (Bedre Tverrfaglig Innsats) er et nasjonalt verktøy som er godt utviklet og kan tilpasses lokale forutsetninger og strukturer. Tidlig og koordinert innsats er nøkkelen til bedre samfunnsøkonomi og vil gi et bedre liv til den det gjelder. Vi ønsker å ha et nytt fokus på modeller og samhandling i 2018 og ber rådmann ta dette med seg i sitt arbeid med innsatsområdene innen nevnte sektor og vi ber også kultur og oppvekstkomiteen sette dette på dagsorden i sitt første møte i 2018. Arbeidets fremdrift rapporteres i tertialrapportene.

2. gangs rapportering 2018

Status:

Administrasjonen informerte Kultur- og oppvekstkomiteen i første møte 2018. Man ble enige om at komiteen skulle informeres fortløpende om fremdriften i prosjektet. Administrativ organisering ble avklart før sommeren, og det ble informert om dette i KOK's møte i juni.

8. Leie av haller

Alle lokale lag/foreninger som er støtteberettiget over kultur-idrettsbudsjettet, får halv pris på leie av gymsaler/haller og svømme haller, når de arrangerer gratis aktiviteter for barn og ungdommer.

Status:

Det ble lagt frem et notat og det ble orientert i Kultur- og oppvekstkomiteens møte i mai.

9. Helsetjenester

Som konsekvens av samhandlingsreformen og langt flere eldre, vil behovet for helsetjenester i kommunen øke ytterligere i fremtiden. For å møte behovet med gode tjenester, tilrettelegge for økt ansvar, mestring og deltakelse for brukere og innbyggere, er det igangsatt arbeid for etablering av · Et nytt sykehjem · Lokalmedisinsk senter · Helsehjelpen/Responscenter Rådmannen bes i forbindelse med behandlingen av Rammesaken for 2019, legge fram en prognose for tjenesteområdet Helse- og omsorg, som tar høyde for realiseringen av ovennevnte etableringer i perioden 2019-2022.

Status:

Rådmannen har omtalt dette i Rammesak 2019-2022, som ble fremmet til kommunestyrets møte i juni. De økonomiske utfordringene med realisering av disse tiltakene vil bli omtalt nærmere i rådmannens forslag til Strategidokument 2019-2022. Dette blir lagt fram av rådmannen 31. oktober.

10. Klima- og energiplanen

Følgende tiltak vedtatt ifm revidert Klima- og energiplan fremmes som saker til politisk behandling i 2018: · Lade- og fyllestasjoner for fossilfrie kjøretøyer (el, biogass og hydrogen) i løpet av første halvår. Orientering i første kvartal 2018 om bygging av vedtatt fyllestasjon for biogass (jfr. KST 008/17). · Utskifting av kommunale kjøretøyer til 80 % fossilfrie i løpet av første halvår. · Klimabudsjett og -regnskap, med et særlig fokus på områder som har størst klimagassutslipp jfr. kommunestyrets vedtak i sak 054/16 og 119/17 (pkt. 6) i løpet av tredje kvartal. · Kommunedelplan for sykkel og gange – for hele kommunen.

Status:

Etableringen av leverandør for fyllestasjon for fossile kjøretøy er forsinket. Forsinkelsen grunner i at aktuell leverandør ikke har avklart aktuell tomt, og kommunen venter på denne avklaringen.

Kommunen har purret på denne avklaringen, for å ev. kunne starte forhandlinger om en avtale. Frem til en avgjørelse foreligger, vil andre alternativer som samarbeide med fylkeskommunen, busselskap/renovatør ikke bli vurdert.

Arbeidet med utskifting til fossilfrie biler pågår, men er forsinket pga sykdom. Det etableres nå ladepunkter fortløpende, finansiert fra «grønt fond». At det er ladepunkter, og dermed også faste parkeringsplasser for disse bilene, er selvsagt en forutsetning for utskiftingen.

Sak om klimabudsjett og -regnskap vil bli fremmet når personell ansatt for å utføre dette er på plass i løpet av høsten.

Kommunedelplan for sykkel og gange er et av tiltakene som ligger inne i prosjektet Bypakke Larvik. Sak om Bypakke Larvik er berammet i løpet av høsten.

11. Larvik Havn

Larvik kommunes strategi for utvikling av havnen vedtas sammen med kommuneplanens samfunnsdel og arealplanen.

Status:

Fulgt opp inn i oppstartsakene og planprogrammene for de to planene, i kommunestyrets møter i mai og juni 2018

12. Kompetanse for skole- og barnehagesektoren

Vi ber rådmannen om å legge frem sak for kommunestyre innen 1.4.2018 om hvordan vi kan tilføre skole og barnehagesektoren en annen kompetanse, enn den som allerede finnes. Kostnader synliggjøres. Dette for å bedre ivareta utsatte barn og unge for å møte behovene som viser seg pga kompleksiteten i samfunnet. (Med utsatte menes f.eks.: mobbing/omsorgssvikt/misbruk/vold/utenforskap/psykisk uhelse.) Den foretrukne kompetansen bør være barnevernspedagoger, vernepleiere, sosionomer e.l. Disse kan jobbe med veiledning av øvrige personell, observasjon av enkelte barn, klasser eller andre grupper, og som «Snakkepersoner». Dette har vi gode erfaringer med i Lardal. Dette bør være et tiltak som er tilgjengelig på daglig basis, og supplere helsesøstertjenesten.

Status:

Sak ble lagt frem for KOK i april, men komiteen ønsket en bredere tilnærming enn det rådmannen hadde lagt opp til og sendte saken i retur. Ny sak legges frem for komiteen i august.

13. Rekruttering for sykepleiere

Larvik kommune opplever i likhet med andre kommuner i landet, stor mangel på sykepleiere. Innbyggerne i Larvik kommune skal i størst mulig grad ivaretas i egen kommune, noe som setter store krav til faglighet i omsorgssektoren. I dag «mister» Larvik kommune sykepleiere til nabokommuner som tilbyr bedre lønn eller som viser annen fleksibilitet hva gjelder ansettelse. Det er utstrakt bruk av vikarer for å sørge for tilstrekkelig sykepleiedekning. Best mulig omsorg for innbyggerne krever at Larvik kommune er offensiv hva gjelder rekruttering! «Larvik kommune skal rekruttere sykepleiere ved å ta i bruk nye virkemidler. Det må jobbes tett med utdanningsinstitusjonene! Virkemidler som skal vurderes er: tidsbegrenset gratis barnehageplass, bolig, gratis videreutdanning (mot bindingstid) og ikke minst konkurransedyktig lønn.» Verbalforslaget er i samsvar med hovedprioriteringene i kommuneplanens samfunnsdel, økt tilflytting og høyere utdanningsnivå.

Status:

Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av ansatte fra Helse og omsorg, HR og hovedtillitsvalgt for Norsk Sykepleierforbund (NSF). Det er uttrykt et ønske fra kommunalsjef i Helse og omsorg at saken skal utvides med rekruttering av vernepleiere, da dette er en yrkesgruppe det er svært vanskelig å rekruttere til. I den forbindelse er det tatt inn et medlem til i arbeidsgruppen som jobber i virksomhet for funksjonshemmede. Gruppen har til nå hatt 6 arbeidsmøter.

Status på oppgaver:

Innsikt og kartleggingsarbeid

- Utarbeidet og gjennomført en questback til ansatte sykepleiere og vernepleiere i kommunen. Undersøkelsen inneholder spørsmål knyttet til tiltak for rekruttering og hvordan beholde faggruppene i kommunen.
- Gjennomgang av forskning og prosjekter som er gjort på fagfeltet.
- Utarbeider tallgrunnlag for hvor stort behovet er.

Dette danner grunnlag for å svare opp verbalforslaget. Vi ser at dette er et komplekst utfordringsbilde og ingen snarlig og enkel løsning.

Prosess: Kontaktpunkter med kommunalsjef og virksomhetsledere i Helse og Omsorg.

Planarbeid: Det er jobbet med å utarbeide et forslag til plan som svarer opp verbalforslaget.

14. Sosiale entreprenører som velferds-innovatører

Det er utstrakt samarbeid både formelt gjennom anbudsprosesser og avtaler for levering av velferdsteknologi og uformelt via gjensidig kompetanseutveksling med gründere. Det er ikke inngått formelle samarbeidsavtaler med gründere.

Status:

CoLab inkludert etableringsrådgivning er et tiltak som gründere kan henvende seg til. Noen henvender seg også direkte til helse- og omsorgssektoren, Kommunen deltar i flere store prosjekter rettet mot velferdsteknologi, hvor både bedriften, forskningsmiljøer og kommuner er deltakere. Kommunen deltok også på Arendalsuka med prosjektet Usving, som kanskje mer er et samskapingsprosjekt. Dette prosjektet er i samarbeid med Husbanken, Asker kommune og Universitetet i Sørøst-Norge. Prosjektet retter seg mot vanskeligstilte familier på boligmarkedet (fra vanskeligstilt til ressurssterkt).

Rapportering Klima- og energiplan

Perioden 30.04.2018 – 31.07.2018

Det arbeides videre med tiltakene som er igangsatt og som er rapportert om i årsrapport 2017 og 1. tertialrapport 2018. Under følger kort hva som er nytt de tre siste månedene i store trekk.

Kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid:

Kampanjer og informasjon er holdt i tråd med årshjul og det jobbes med formen i forhold til fremtidige kampanjer.

Kompetanseheving av primærnæringen hva gjelder energiløsninger: arbeidsgruppa har etablert et samarbeid med Fylkesmannen i Vestfold, Sandefjord kommune, Bondelaget og Vestfold Klima- og energiforum. Det planlegges for 3 kurskvelder i oktober og november med foredragsholdere på ulike temaer innenfor alternativ energi (eks. solceller, flisfyringsanlegg). Det legges opp til etablering og oppfølging i nettverksgrupper innenfor temaer som deltagerne har interesse for. Dette vil gjelde for Larvik kommune, og med hensikt om å stimulere til at tiltak blir gjennomført i praksis.

Larvik kommune har fokus på anskaffelser som virkemiddel for å oppnå positive miljømessige effekter. Alle kommunens maler inneholder nå fokus på miljø og samfunnshensyn. Krav til miljø settes der det er mulig enten i kvalifikasjonskravene, minimumskravene eller som del av tildelingskriteriene. Larvik kommune forlanger i utgangspunktet at leverandører er miljøsertifisert. I anskaffelse for malerarbeid og gulvlegging medførte dette at tilbydere har iverksatt tiltak for å bli miljøfyrtårn-sertifisert. Larvik kommune søker å påvirke interkommunale anskaffelser også til å sette krav til miljø.

Det sertifiseres og re-sertifiseres bedrifter til Miljøfyrtårn. Påtrykket er stigende etter nye bestemmelser i forhold til offentlige anskaffelser. Det er mulig at kapasiteten må økes for at kommunen skal kunne holde de forpliktelsene en har som Miljøfyrtårn kommune.

Tilpasning til klimaendringer:

Det er inngått avtale med leverandør om urbanflomkart og det er kjørt en test for en liten del av kommunen. Testen er gjennomgått og det er gitt tilbakemelding på denne.

Informasjonskampanje om fremmede arter er gjennomført og det er inngått avtale i forhold til bekjempelse på utvalgte områder. Kartleggingen er videreført og det arbeides med en strategi i forhold til fremmede arter og bekjempelse i Larvik kommune.

Landbrukskontoret i Larvik representerer kommunene i Vestfold i en gruppe som skal evaluere Regionalt miljøprogram ordningen (RMP) og gi innspill til ny forskrift som skal gjelde for Vestfold og Telemark. Gruppen består av representanter fra jord- og skogbruksnæringen, Fylkeskommunen, landbruksorganisasjonene, NLR Viken og fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Eventuelle endringer i RMP vil få konsekvenser for lokal spesielle miljøtiltak i jordbruket ordning (SMIL).

Areal og transport:

Arbeidet med etablering av offentlige ladestasjoner er i gang. Det vil i 2018 bli etablert ekstra ladepunkter på kommunale parkeringsplasser i henhold til krav i parkeringsforskriften. Det etableres i 2018: + en Storgata 15, + to Prinsegata 11, + fire Bukta Stavern, + to Nevlunghamn og + to Skottebrygga.

Arbeidet med etablering av ladepunkter for tjenestebiler er også i gang. Det er under etablering/er etablert fire stasjoner på Furuheim sykehjem, en i Feyersgate 7, en på Stavern sykehjem og en ved servicesenteret i Lardal.

Verkstedsbilen på KMT-Øya er byttet til elektrisk og det er bestilt ytterligere en elektrisk bil som leveres Øya i oktober/november. Eiendom har bestilt 3 nye elektriske biler som skal erstatte dieslbiler. Disse forventes levert i løpet av senhøsten 2018. Barne- og ungdomstjenester planlegger å bytte ut deler av hybridbilparken med elbiler. For tjenesteområdet Helse og omsorg er det til hjemmetjenesten bestilt 6 elektriske varebiler med levering rett før nyttår.

Det er videre innvilget Klimasatsmidler til innkjøp av flere el sykler til erstatning for bil til kortere tjenestereiser. Svar på søknaden kom i sommer og arbeidet med innkjøp starter rett etter sommeren.

2. gangs rapportering 2018

Reguleringsendring for GS-strekningene Grevle – Jahrehagen har sluttbehandling i kommunestyret i september. Revisjonen av kommunedelplan for sykkel blir knyttet opp som et prosjekt i Bypakke Larvik. Ny trafikksikkerhetsplan for 2018-2021 er utarbeidet og legges frem for politisk behandling.

Stasjonært energiforbruk:

Det er hittil montert ca. 400 LED gatelys. Målet er ca. 1000 i 2018.

Det arbeides med etablering av SD-anlegg for bygg og målet er at alle sykehjem skal bli koblet opp på SD anlegg i løpet av 2018, inkludert Svarstad sykehjem. Arbeidet med å utvide disse anleggene fortsetter i 2019.

Det vil bli vurdert mulige alternative energikilder i prosjekt Omsorgsboliger Kvelde sammen med sykehjemmet. Her vil det bli sett på mulighet for å utvide eksisterende brønnpark og sammenkoble dette med solenergi.

For Larvik kommunes egen bygningsmasse er det satt i gang og ferdigstilles i 2018 utskifting av 1 ventilasjonsanlegg på Berg skole, 2 stk på Bøkeskogen Eldresenter, 2 stk på Furuheim sykehjem, 2 stk på Byskogen sykehjem.

Arbeidet utført på Ra skole 2017/18 gir gode resultater og det ser ut til å gi en reduksjon i energiforbruket. Forbruk i 2017 er målt til 224,49 kWh/m², prognose 2018 165 kWh/m² - en reduksjon på ca. 25%.

På Søbakken sykehjem må en defekt varmpumpe skiftes og det ses på muligheten for å kombinere dette med solvarme.

På Mesterfjellet skole og Farrishallen blir det montert nye el kjeler med bedre styring oppkoblet mot SD anlegg.

Forbruk og avfall:

Tøyposer til barnehagene for transport av tøy mellom hjem og barnehage er ankommet Larvik kommune og utlevering organiseres i forbindelse med oppstart etter ferien.

Det er besluttet at alle avdelinger i Barne- og ungdomstjenester skal ha egne handlenett når man gjør innkjøp. Plastposer skal ikke brukes.

Det er ute anskaffelser for nedgravde sorteringsanlegg: 5 kammer på Bøkeskogen eldresenter og Rekkevik sykehjem og 2 kammer på Larvik Bibliotek. Dette blir prioritert på formålsbygg videre fremover. Det er et generelt fokus på å redusere plast i organisasjonen.

Overordnet organisasjonsutvikling

Innsatsområder - Prioriterte utviklingstiltak i perioden:

Innsatsområde 1: Ledelse og organisering

- Videreutvikle programmet for lederutvikling for styringsnivå 1, 2 og 3.
- Koble lederens kompetanse til tjenesteområdenes organisatoriske utfordringer og strategiske retning.
- Tilstrebe at utviklingen fører til endring av atferd og resultater i tjenesteområdene

Resultat:

Rådmannen har valgt å bruke Lederskolen og 10-Faktor som virkemidler for å utvikle ledere på alle nivåer.

Lederskolen ble opprettet i september 2014. I forbindelse med etablering av HR i 2016, ble Lederskolen lagt under HR sitt ansvarsområde. Lederskolen er et program for lederutvikling. Målet er å bidra til å utvikle god ledelse i Larvik kommune og være en støtte for ledere med formelt ansvar for å sikre god ledelse på alle nivå. HR ga i 2016, sammen med rådmannens ledergruppe, Lederskolen en tydeligere retning. Konkrete verktøy for utøvelse av lederrollen ble satt på agendaen sammen med et spisset fokus på utvikling av godt lederskap. Videre ble det jobbet med nivåinndelt utvikling av konseptet Lederskolen, en enhetlig strategi på kompetanseheving og lederutvikling, samt strategisk lederutvikling.

10-Faktor er et ledd i en strategisk arbeidsgiverpolitikk som bygger på nasjonal og internasjonal forskning om hva som er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater i forhold til organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene. En godt planlagt og gjennomført medarbeiderundersøkelse, som blir fulgt opp på en god og systematisk måte, kan gi organisasjonen flere gevinster. Det kan være økt motivasjon, økt bruk av kompetanse, bedre arbeidsmiljø, forebygging av sykefravær, styrket omdømme og bedre ledelse.

Tjenesteområdene sitter på kunnskap og erfaringer om hva behovet er for lederutvikling i sitt ansvarsområde. HR har i tett samarbeid med tjenesteområdene identifisert hva Lederskolen i ny kommune skal gi av kunnskap og utvikling til våre ledere.

Rådmannen vil ha programmet på plass 2. halvår 2018.

Innsatsområde 2: Kvalitet og effektivitet

Benytte rollestyrt kvalitetssystem som ivaretar en god internkontroll.

- Forsterket opplæring i kommunens sentrale IKT-systemer for å oppnå høy effektivitet.

Resultat:

Kvalitetssystemet er implementert i hele organisasjonen, herunder modul for hendelser (avvik)

Modul for risikovurdering er under implementering og forventes ferdigstilt 3.kvartal 2018.

Ny personopplysningslov (GDPR) krever særlig fokus i 2018. Alle virksomheter tilbys bistand for å etablere og dokumentere rutiner for egen behandling.

Innsatsområde 3: Kompetanse

Larvik kommune skal ha den kompetansen vi trenger for å løse kommunens nåværende og fremtidige samfunnsoppgaver i tråd med definerte mål.

- Strategisk innsats innenfor satsningsområdet kompetanse innebærer planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak for å sikre at organisasjonen og den enkelte medarbeider skal nå sine definerte mål.

Resultat:

Larvik kommune er en kunnskapsintensiv organisasjon. Vi skal kunne konkurrere om høyt kvalifisert arbeidskraft i en situasjon der det på mange områder vil være knapphet i arbeidsmarkedet. Strategisk

2. gangs rapportering 2018

innsats innenfor satsningsområdet kompetanse innebærer planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak for å sikre at organisasjonen og den enkelte medarbeider skal nå sine definerte mål.

Larvik kommune skal fokusere på å utvikle riktig og relevant kompetanse. Kompetanse handler om den kunnskapen, de ferdighetene og holdningene vi trenger for å utføre oppgaver og oppnå ønskede resultater. Derfor er kommunen opptatt av at den viktigste utviklingen skjer gjennom det daglige arbeidet. Det er viktig å fokusere på hvordan vi nyttiggjør oss kompetansen og legger til rette for kontinuerlig læring også i arbeidet.

HR har målsatt innsatsområdet 3 i sin strategiplan:

Ansatte har den kompetansen kommunen trenger for å løse nåværende og fremtidige samfunnsoppgaver

HR har foreslått flere strategier for å nå dette målet. Strategien ble fremmet for politikere i kommunestyret 13. juni.

Eksempler på strategier og resultater så langt:

Tatt i bruk KS-læring kompetanseplattform for hele kommunen

Resultat:

KS – læring skal på sikt være en kompetanseplattform for hele kommunen og som kan benyttes av alle. Det vi arbeider med er å utvikle denne plattformen slik at den blir nettopp det.

Kartlegge kompetansebehov på kort og lang sikt

Resultat:

HR arbeider med å bistå lederne med å kartlegge kompetansebehov både gjennom dialog og support og via systemer vi nå etablerer digitalt.

Etablere kompetanseplaner med felles base

Resultat:

Virksomhetene har kompetanseplaner. HR er i arbeid med å utvikle gode og mer felles strukturerte metoder for utvikling av disse kompetanseplanene, og for å skape en felles base for disse. I det vil vi kunne dele læring mellom virksomheter, og ikke minst få innsikt slik at virksomhetene kan bistå hverandre i å benytte felles kompetanse der det går. Planene skal inneholde metoder til å arbeide med hvordan utvikle, beholde og anvende kompetansen.

Kompetanseutvikling er tema i alle medarbeidersamtaler på alle nivåer

Resultat:

Det er etablert ny metode for medarbeidersamtaler. Den skal være slik at de etterspør 10 faktorene som medarbeiderundersøkelsen inneholder, og kompetanseutvikling i forhold til dette blir et viktig poeng i denne samtalen. Dette skal skje på alle nivåer. Medarbeidersamtaler etter denne metoden er startet opp.

Alle nyansatte og nye ledere deltar på onboardingprogrammet introduksjon for nye ansatte i kommunen

Resultat:

Dette er iverksatt og får gode tilbakemeldinger fra både nyansatte og ledere.

Alle avdelinger følger nye rutiner for onboarding av nyansatte

Resultat:

Det er etablert rutiner for dette i alle avdelinger

Innsatsområde 4: Sykefravær

Det vil være en målsetting om at Larvik kommune skal ha nedgang i fraværet. Hvor mange prosent nedgangen er ønsket, er avhengig av tjenesteområdet, virksomhet og hva ansatte har av utfordringer. Kommunen skal ha et KPI mål for hvert tjenesteområde.

Mål vil også være:

- Oversikt og kontroll på hva fraværet i kommunen handler om
- Økt stabilitet for ansatte som gir økt brukertilfredshet, bedre drift og bedre tjenester

2. gangs rapportering 2018

Resultat:

Systematisk nærværarbeid

HR og NAV jobbet gjennom hele 2017 aktivt og målrettet med å skape en modell og et grunnlag for å jobbe systematisk med nærværarbeid. Dette arbeidet resulterte i en modell kalt «tidlig og tett på». Tanken i tidlig og tett på baserer seg på forskning, studier og egne erfaringer. Jo raskere man kommer i gang med oppfølging og tiltak der hvor en har sykmeldt ansatt, desto større er sjansen for å få ansatte tidligere tilbake i ordinært arbeid. I januar 2018 startet HR, NAV arbeidslivsenter og NAV Larvik et omfattende og forsterket samarbeid for å redusere sykefraværet i nye Larvik kommune. NAV Larvik forsterket sin satsning og har i dag tre konsulenter som kun jobber med sykmeldte ansatte i Larvik kommune. NAV arbeidslivsenter har økt til to rådgivere som bistår Larvik kommune i hovedsak på system og ledernivå. HR bistår med lederstøtte og deltar på møter og samtaler etter behov på individnivå.

Den forsterkede satsningen er for å komme tidlig i gang og tett på i arbeidet med å bistå ledere med veiledning og opplæring i oppfølgingsarbeidet. Ledere og ansatte får bistand i samtaler og dialogmøter der dette er nødvendig. Hensikten er å ivareta de ansatte som utfordres med helseplager og få dem tilbake så raskt som mulig i eget arbeid. Når dette ikke viser seg mulig, skal det igangsettes andre tiltak i henhold til Larvik kommune sine rutiner. Det må nevnes at leder alltid måtte ta hensyn til den enkelte ansattes behov for tilrettelegging sett i sammenheng med den totale driften av egen avdeling og tjenesteproduksjon.

I januar 2018 ble det sendt ut et brev til alle ansatte med informasjon om at det jobbes med forsterket satsning for å redusere sykefraværet. Alle ansatte som av ulike årsaker er sykmeldt, spesielt de med gjentakende fravær og de med langtidsfravær vil oppleve at leder, NAV Larvik og eventuelt HR vil kunne komme raskt på banen i samtaler og dialogmøter. I samme periode gikk det også ut et brev til alle fastlegene i Larvik kommune, hvor fastlegene ble oppfordret til å beskrive funksjonsnivå knyttet til arbeid når de sykmelder ansatte i kommunen. Det å kjenne til funksjonsnivå sett i sammenheng med arbeid er viktig for dialogen mellom ansatt og leder. Det er i funksjonsnivået til den ansatte man kan finne tiltak som fremmer tilstedeværelse og muligheter.

Forebyggende arbeid

I tillegg til den økte satsningen på systematisk nærværarbeid har kommunen bredt fokus på det forebyggende arbeidet. Rutiner for oppfølging av fravær gjennomgås i årlig opplæring for ledere, for tillitsvalgte og verneombud, og det holdes kurs for sykmeldte ansatte. Sentralt i dette arbeidet er tydeliggjøring av arbeidsgivers tilretteleggingsplikt og ansattes medvirkningsplikt i henhold til lov- og avtaleverk.

HMS tiltak som er videreført i 2018 og som skal være med på å styrke ansattes helse miljø og sikkerhet er

- Forflytningsopplæring i omsorgssektoren. Opplæring foregår i grupper i egnet kurslokale.
- Arbeidet med å forebygge vold og trusler. Rutinen «trygg i jobb» er på plass og bedriftshelsetjenesten i samarbeid med NAV arbeidslivsenter bistår avdelinger med risikovurderinger, opplæring og oppfølging.
- I samarbeid med NAV og iFokus fortsetter tiltaket «Jeg gjør forskjellen». Det er et tiltak som retter seg mot ansatte som står i fare for å bli syke, og eller allerede er sykemeldte fra arbeidet. «Jeg gjør forskjellen» er utvidet med moduler som er rettet mot ledere.
- Gjennom Frisklivssentralen samarbeider kommunen med sykehuset i Vestfold, Kysthospitalet, NAV og iFokus i modellen «Frisk i Larvik», der målet er tidligere innsats for å hindre langtidssykdom.
- Larvik Kommune har et eget IA-utvalg som bistår partene, arbeidsgiver og arbeidstaker, med å finne løsninger i enkeltsaker som ikke lar seg løse i eget tjenesteområde

Kommunen har et meget godt og konstruktivt samarbeid med NAV, NAV Larvik og NAV arbeidslivsenter. De bistår på system-, gruppe- og individnivå. De bidrar med veiledning, kurs og opplæring for ledere og ansatte.

Det er videreført avtale med Bedriftshelsen AS, som leverandør av ekstern bedriftshelsetjeneste for nye Larvik kommune. Fra bedriftshelsetjenesten får Larvik kommune dekket hele det lovpålagte kravet om godkjent bedriftshelsetjeneste og dette er beskrevet og forankret i en handlingsplan. Det er opparbeidet et svært godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten, og de bistår der det er

2. gangs rapportering 2018

organisatoriske utfordringer, ved behov for kartlegginger av arbeidsmiljø og i enkeltsaker. De bistår med HMS kurs og opplæring, veiledning innen ergonometri, risikovurderinger og oppfølging av dette. Bedriftshelsetjenesten bistår også i arbeidet med helseovervåking og helsekontroller. Helseovervåking er et tiltak for å forebygge sykefravær. Helsekontroller gjennomføres for de ansatte som etter lov og forskrift skal ha det på grunn av fare for uheldig eksponering i arbeidsmiljøet.

Tiltak fra HR-avdelingen:

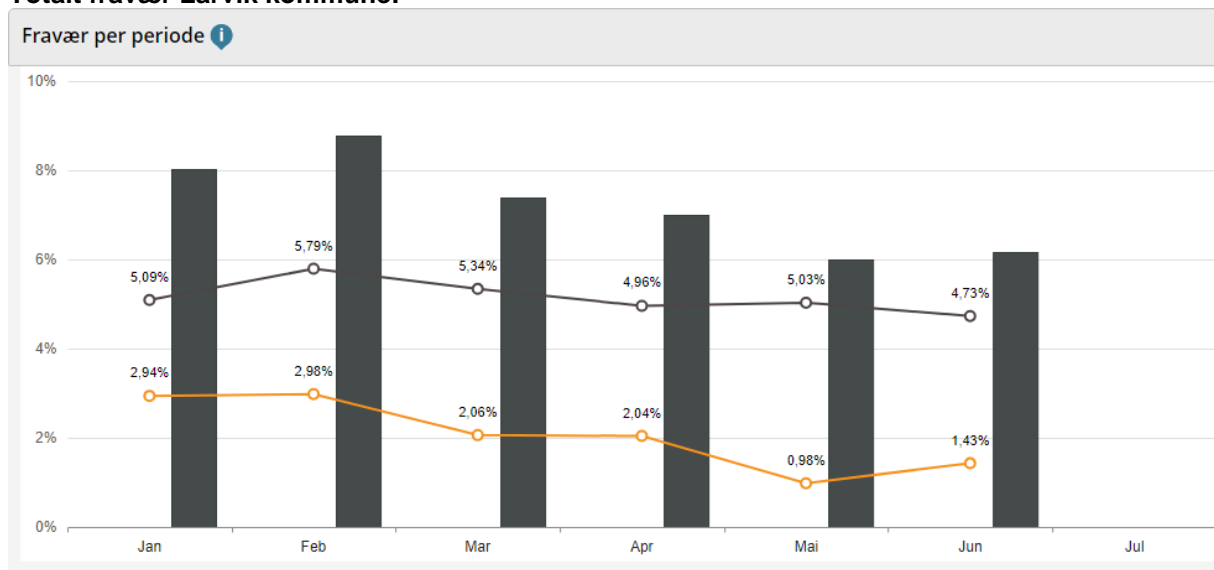
- Fører statistikk over sykefraværet og følger opp dette ved å holde kontakt med virksomheter som har høyt fravær. Det er etablert flere prosjekter i kommunen, hvor det jobbes med lederstøtte og individoppfølging.
- Fortløpende oppfølging av arbeidsmiljøutfordringer. Dette i tett samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten. I tillegg er det også et godt samarbeid med vernetjenesten og de tillitsvalgte.
- HR avdelingen koordinerer IA-utvalget med det mandatet som ligger i det. Deltar på samarbeidsmøte med NAV og NAV Arbeidslivssenter Vestfold månedlig.
- Koordinerer og gjennomfører opplæring i HMS-arbeid til verneombud og ledere der sykefraværsarbeid er vektlagt.
- Bistår i oppfølging av fravær bl.a. ved deltakelse i dialogmøter og andre oppfølgingsmøter etter behov.
- Deltar så ofte som mulig i virksomhetenes arbeidsmiljøutvalg. Der er sykefravær alltid et tema. Her blir fraværstallene gjennomgått og man drøfter eventuelle tiltak på generell basis.
- Deltar så ofte som mulig på møtene med verneombudene i regi av hovedverneombudet. Arbeidsmiljø og sykefravær er faste temaer på disse møtene.
- HR bistår med lederstøtte i vanskelige enkeltsaker og gir individuell veiledning og oppfølging.

Fravær:

Larvik kommune har etter kommunesammenslåingen startet med ny fraværsmelding fra og med 01.01.2018, det innebærer at det kun vises til tall hentet ut fra januar til og med juni 2018. Tallene hentes fra Framsikt. Larvik kommune har som mål i strategidokumentet om å nå 7 % fravær i 2018.

Vi har økt nærvær i Larvik kommune. I første kvartal var det en nedgang i sykefraværet i alle kommunalområder. I juni 2018 var det samlede sykefraværet på 6,16 %. I det samlede sykefraværet ligger alle egenmeldinger og alle sykmeldinger.

Totalt fravær Larvik kommune:

2. gangs rapportering 2018

Kommentar til statistikk:

Januar: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,94 %. Langtidsfravær 5,09 %.

Februar: Egenmeldinger/ korttidsfravær 2,98 % Langtidsfravær 5,79%

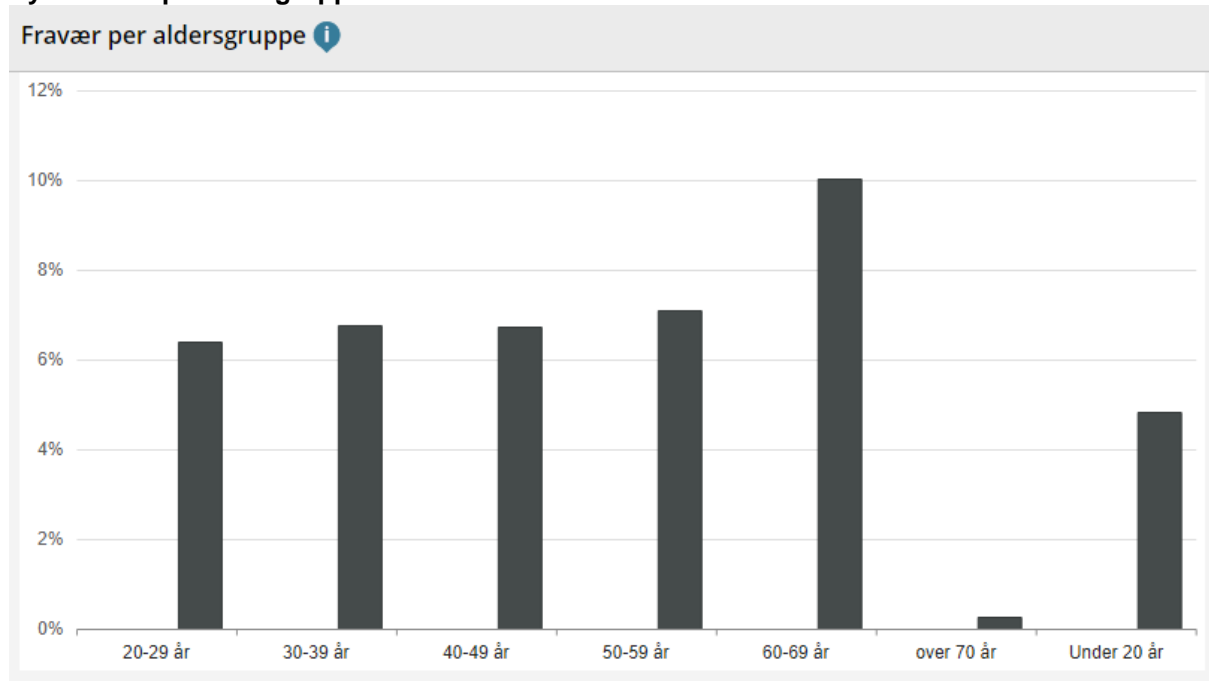
Mars: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,04 % Langtidsfravær 5,09%.

April: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,04 % Langtidsfravær 4,94 %

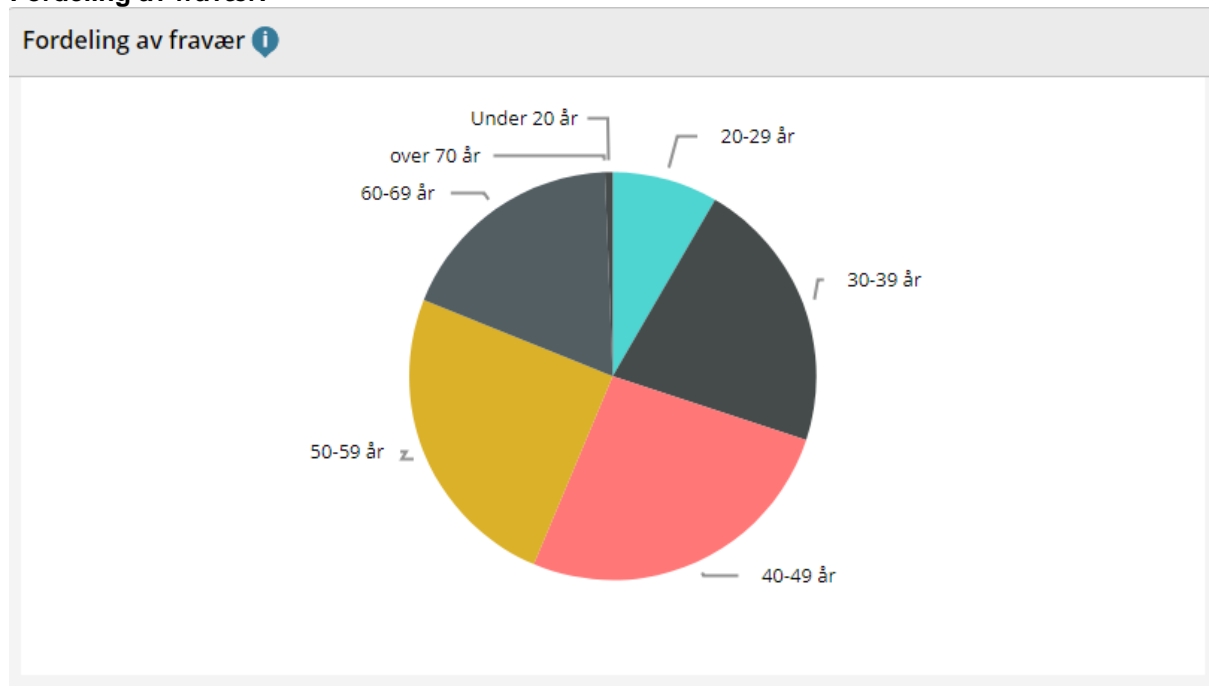
Mai: Egenmeldinger/korttidsfravær 0,98 % Langtidsfravær 5,03%

Juni: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,43 % Langtidsfravær 4,73%

Sykefravær pr aldersgruppe:

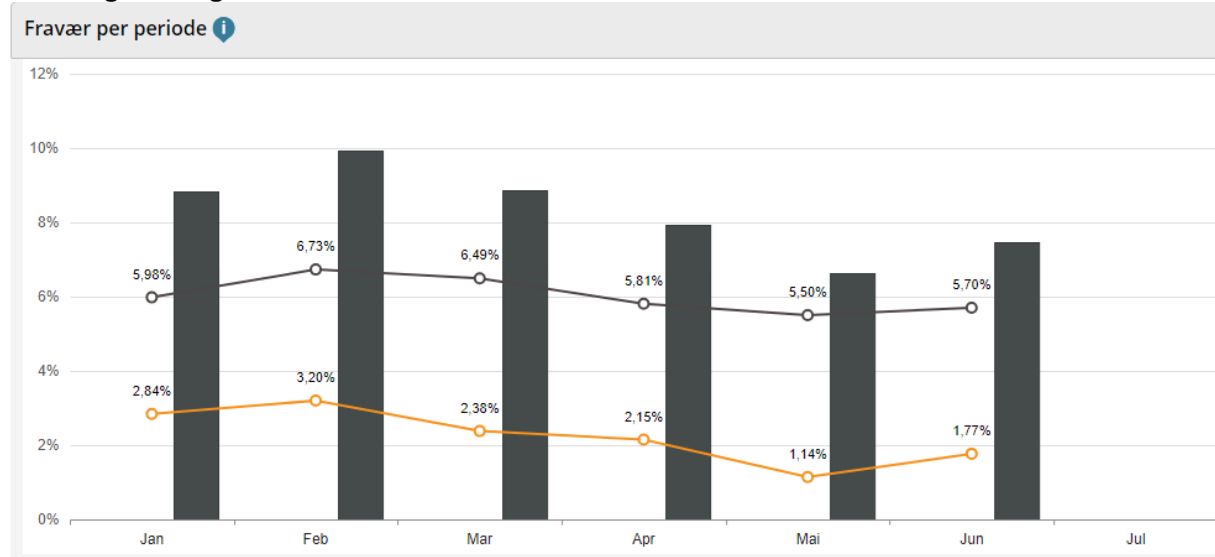

Fordeling av fravær:

2. gangs rapportering 2018

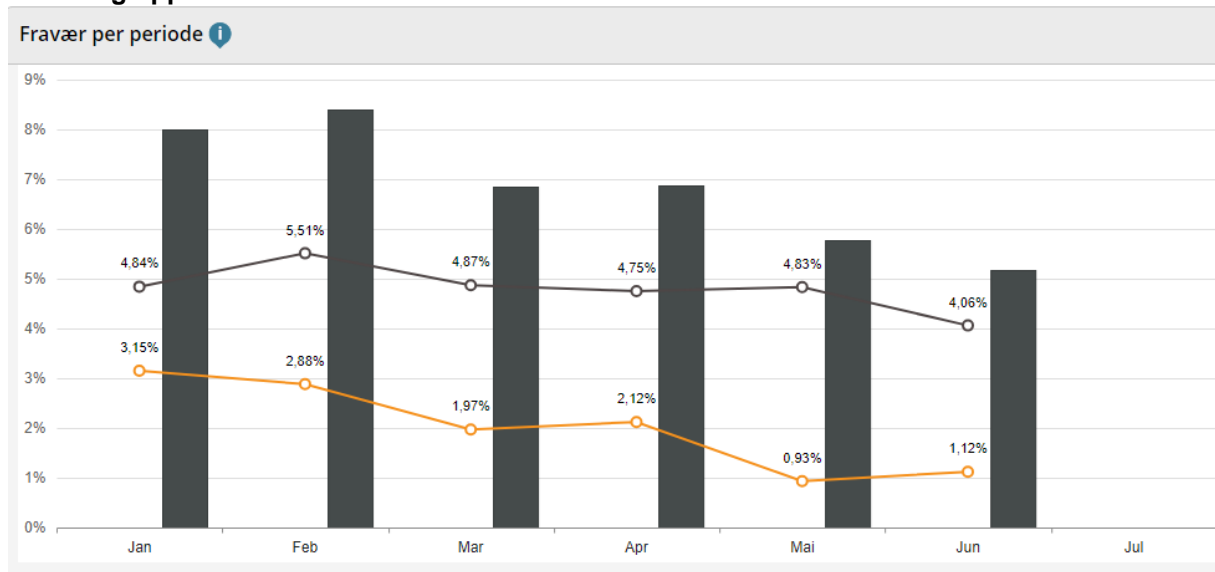
Helse og omsorg:

Kommentar til statistikk:

Januar: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,84 % Langtidsfravær 5,98%
Februar: Egenmeldinger/korttidsfravær 3,20 % Langtidsfravær 6,73%
Mars: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,38 % Langtidsfravær 6,49%
April: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,15 % Langtidsfravær 5,81%
Mai: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,14 % Langtidsfravær 5,50%
Juni: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,77 % Langtidsfravær 5,70%

Kultur og oppvekst:

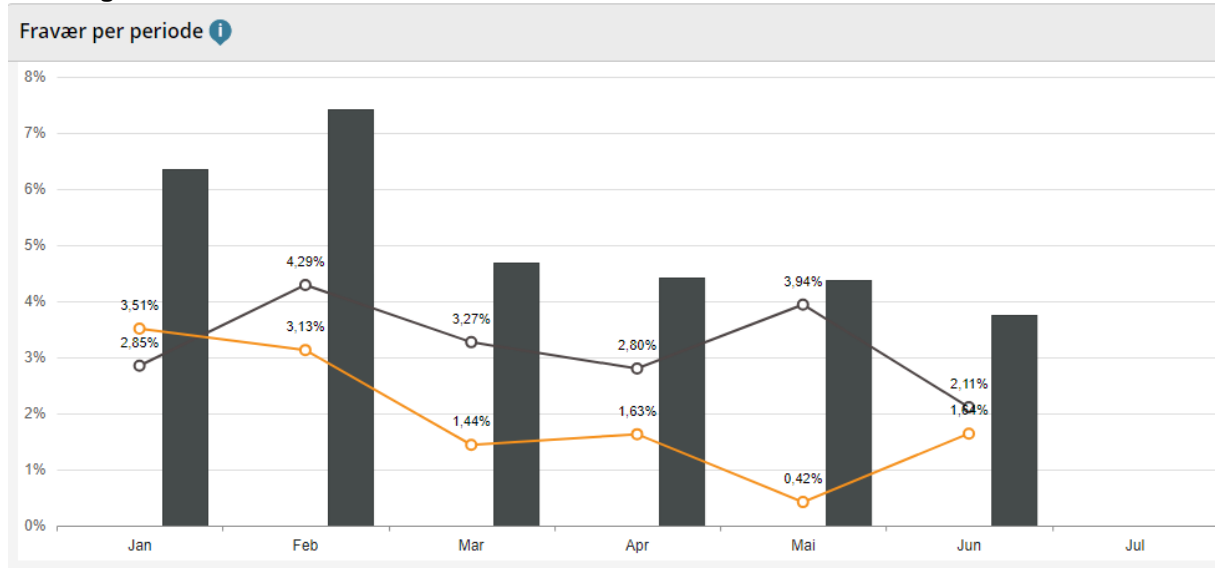

Kommentar til statistikk:

Januar: Egenmeldinger/korttidsfravær 3,15 % Langtidsfravær 4,84%
Februar: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,88 % Langtidsfravær 5,51%
Mars: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,97 % Langtidsfravær 4,87%
April: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,12 % Langtidsfravær 4,75 %
Mai: Egenmeldinger/korttidsfravær 0,93 % Langtidsfravær 4,83 %
Juni: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,12 % Langtidsfravær 4,06%

2. gangs rapportering 2018

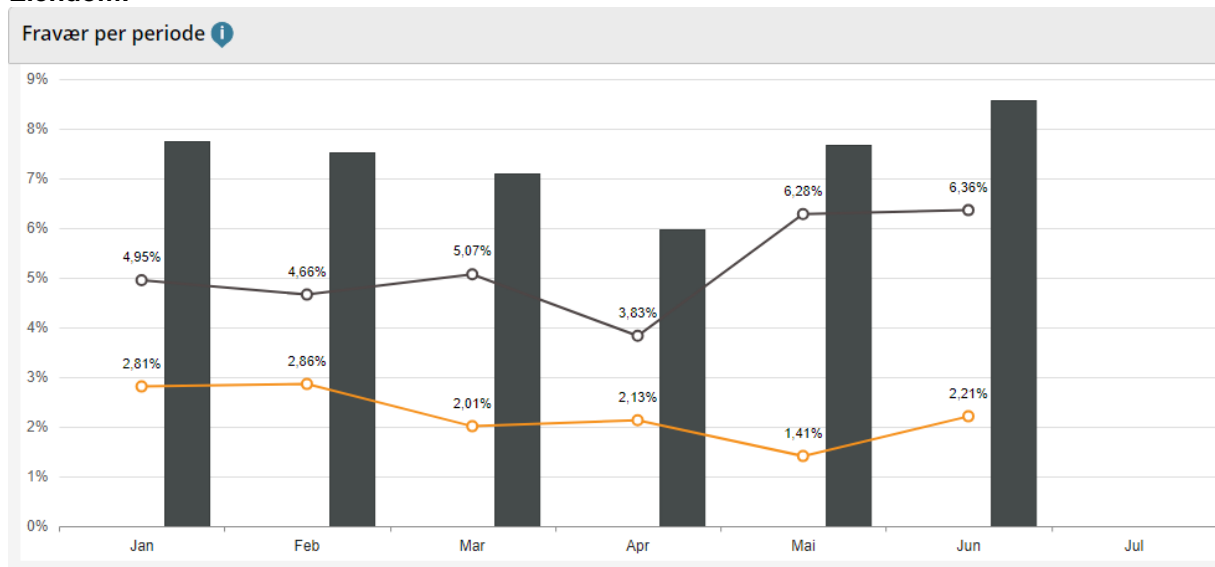
Areal og teknikk:

Kommentar til statistikk:

Januar: Egenmeldinger/korttidsfravær 3,51 % Langtidsfravær 2,85 %
Februar: Egenmeldinger/korttidsfravær 3,13 % Langtidsfravær 4,29 %
Mars: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,44% Langtidsfravær 3,27 %.
April: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,63 % Langtidsfravær 2,80 %
Mai: Egenmeldinger/korttidsfravær 0,42 % Langtidsfravær 3,94 %
Juni: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,64 % Langtidsfravær 2,11%

Eiendom:

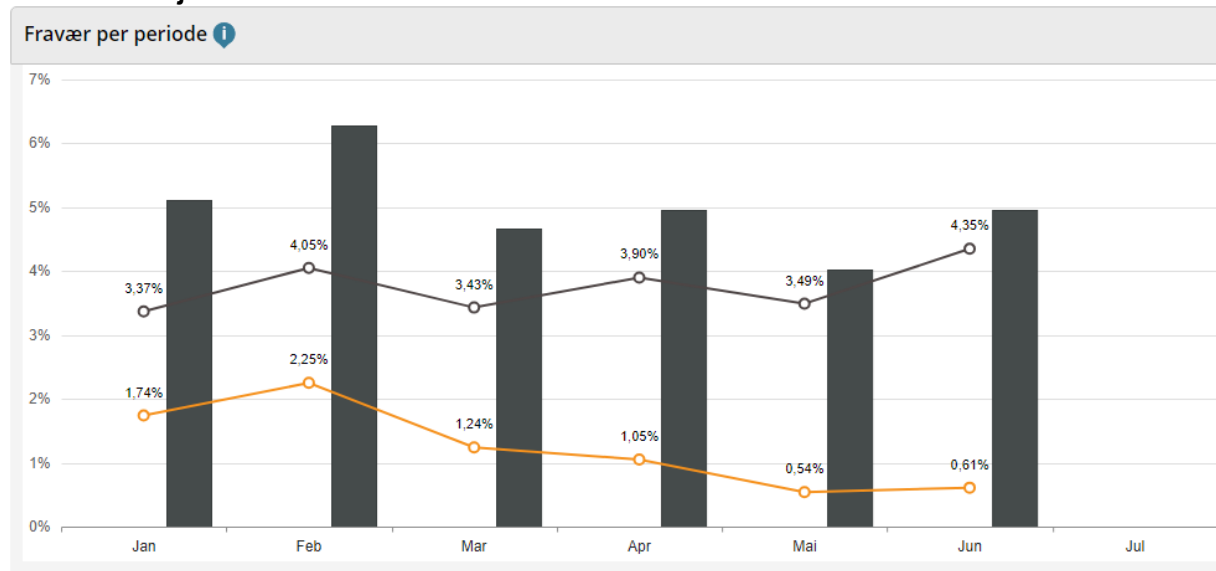

Kommentar til statistikk:

Januar: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,81 % Langtidsfravær 4,95 %
Februar: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,86 % Langtidsfravær 4,66%
Mars: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,01% Langtidsfravær 5,07 %.
April: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,13 % Langtidsfravær 3,83 %
Mai: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,41 % Langtidsfravær 6,28 %
Juni: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,21 % Langtidsfravær 6,36%

2. gangs rapportering 2018

Interne funksjoner:

Kommentar til statistikk:

Januar: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,74 % Langtidsfravær 3,37 %
Februar: Egenmeldinger/korttidsfravær 2,25 % Langtidsfravær 4,05 %
Mars: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,24% Langtidsfravær 3,43 %.
April: Egenmeldinger/korttidsfravær 1,05 % Langtidsfravær 3,90 %
Mai: Egenmeldinger/korttidsfravær 0,54 % Langtidsfravær 3,49 %
Juni: Egenmeldinger/korttidsfravær 0,61 % Langtidsfravær 4,35%

Antall årsverk og ansatte

Område	Virksomhet	Antall årsverk	Antall ansatte
Interne funksjoner	Totalt	189	202
	Sentral Stab og støtte	106	114
	NAV	74	79
	Fellesutgifter	9	9
Areal og teknikk	Totalt	182	191
	Fellesfunksjoner	3	3
	Brann og redning	40	41
	Landbruk	5	6
	Arealplan	12	12
	KMT Forvaltning	57	63
	Byggesak	18	18
	Geodata	11	12
	KMT Øya	36	36
Eiendom	Totalt	141	170
	Fellesfunksjoner	4	4
	Prosjekt, drift og vedlikehold	48	55
	Renhold	75	98
	Utvikling og forvaltning	2	2
	Boligforvaltning	10	11
Helse og omsorg	Totalt	1191	1831
	Fellesfunksjoner	68	97
	Sykehjem	367	612
	Hjemmetjenester	277	406
	Larvik helsehus	109	169
	Arbeid og aktivitet	66	85
	Psykisk helse og avhengighet	86	112
	Funksjonshemmede	217	350
Kultur og oppvekst	Totalt	1282	1536
	Fellesfunksjoner	6	6
	Barnehage	245	288
	Skole	755	882
	Barne- og ungdomstjenester	155	179
	Larvik læringsssenter	64	93
	Kultur, idrett og fritid	57	88
Totalt		2985	3 930

Kommentar til tabellen:

Ansatte i Larvik kommune omfatter alle i fast forpliktende arbeidsforhold (fast, midlertidig, konstituert, pensjonistlønn, foreldrepermisjon 80 % og 100 %, lønnet og ulønnet permisjon, vikar, vikar ved sykdom og AAP/Tjenestepensjon). Alle ansettelsesforhold pr. ansatt er innbefattet. Årsverk er rundet av til nærmeste hele tall. Tall pr. 2. juli 2018.

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Budsjett hiå	Regnskap hiå.	Avvik i kr hiå.	Avvik i % hiå.	Justert årsbudsjett 2018
Frie disponible inntekter	-1 596 513	-1 613 093	16 580	1,0 %	-2 497 877
Finansinntekter/-utgifter	98 455	81 677	16 778	17,0 %	169 284
Avsetninger og bruk av avsetninger	-41 717	-9 343	-32 374	-77,6 %	-37 821
Til disposisjon	-1 539 774	-1 540 758	984	0,1 %	-2 366 414
Areal og teknikk	62 630	53 635	8 996	14,4 %	112 249
Eiendom	43 756	44 729	-972	-2,2 %	68 273
Helse og omsorg	539 586	554 844	-15 258	-2,8 %	943 724
Interne funksjoner	114 727	37 777	76 950	67,1 %	147 917
Kultur og oppvekst	617 655	627 956	-10 301	-1,7 %	1 093 888
Sum disponering	1 378 355	1 318 940	59 415	4,3 %	2 366 052
Merforbruk -/mindreforbruk +	-161 419	-221 818	60 399	-37,4 %	-362

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Budsjett hiå	Regnskap hiå.	Avvik i kr hiå.	Avvik i % hiå.	Justert årsbudsjett 2018
Frie disponible inntekter					
Skatt på inntekt og formue	-730 182	-757 790	27 608	3,8 %	-1 197 938
Ordinært rammetilskudd	-866 297	-855 303	-10 994	-1,3 %	-1 286 531
Andre generelle statstilskudd	-34	0	-34	-100,0 %	-13 408
Sum Frie disponible inntekter	-1 596 513	-1 613 093	16 580	-1,0 %	-2 497 877

Sentrale inntekter består av kommunens skatteinntekter, rammetilskudd og en liten del rentekompensasjoninntekter knyttet til investeringer innenfor sykehjem, skolebygg og kirker.

Ved utgangen av juli er den samlede inntekten fra skatt og rammetilskudd drøyt 10 mill kr høyere enn det periodiserte budsjettet. Dette skyldes merinntekter fra skatt og inntekter svakt under det budsjetterte fra rammetilskudd. Avviket knyttet til kompensasjonstilskudd og rentekompensasjon er ikke inntektsført ved utgangen av juli. Disse inntektene vil komme i løpet av høsten.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Budsjett hiå	Regnskap hiå.	Avvik i kr hiå.	Avvik i % hiå.	Justert årsbudsjett 2018
Finansinntekter/-utgifter					
Renteinntekter og utbytte	-10 414	-9 966	-449	-4,3 %	-19 333
Gevinst finansielle instrumenter	0	-19 002	19 002	0,0 %	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	42 784	43 027	-242	-0,6 %	75 284
Tap finansielle instrumenter	2 349	12 424	-10 075	-428,9 %	4 027
Avdrag på lån	63 736	55 194	8 541	13,4 %	109 305
Sum Finansinntekter/-utgifter	98 455	81 677	16 778	17,0 %	169 284

Renter og avdrag følger utviklingen i kommunens gjeld og de rentekonsekvensene som kan beregnes ut fra utviklingen i rentemarkedet og tilpasningene innenfor kommunens strategi for forvaltningen av gjeld. Ved utgangen av juli har det påløpt mer renteutgifter og låneomkostninger enn beregnet, men samtidig var avdragene lavere enn budsjettet. Samlet sett gir dette en mindreutgift på 8,7 mill kr i forhold til budsjett. Bruk av disposisjonsfond ligger samtidig 32,4 mill kr høyere enn budsjettet. Med renteinntekter og avkastningen på primærøppgavefondet er nettoutgiften for finansielle transaksjoner 15,2 mill kr pr juli, et merforbruk i forhold til budsjett på 14,9 mill kr.

Kommunens netto lånegjeld økte med 248 mill kr (7,2 %) de første syv månedene av 2018, men lave renter har bidratt til å dempe veksten i den totale rentekostnaden. Ved renteøkninger vil derimot rentekostnadene øke relativt kraftig. Gjennom 2017 anbefalte derfor rådmannen både i rammesaken og forslag til Strategidokument for 2018-2021 at det snarest innføres en handlingsregel som demper gjeldsveksten.

Som vanlig knyttes det usikkerhet til renteutviklingen, spesielt med tanke på at renten på lange amerikanske statsobligasjoner og LIBOR har økt betraktelig siden i fjor. Det er derfor en risiko for at dette også vil trekke norske referanserenter, og dermed kommunens rentekostnader, videre oppover. Rådmannen følger utviklingen.

Tre måneders NIBOR, en viktig referanserente for kommunens lånegjeld, bunnet ut i desember 2017 og har siden steget relativt kraftig (opp fra 0,78 % til nærmere 1,1 %). Rentene ligger fortsatt lavt i et historisk perspektiv, men er forventet å stige videre fremover av bl.a. Norges Bank og Kommunalbanken.

Primærøppgavefondet (POF) har pr juli en bokført positiv netto avkastning på 8,7 mill kr. Da det fra 2017 ikke lenger blir budsjettet med inntekter fra POF så representerer hele avkastningen merinntekter for året. Som alltid er det knyttet usikkerhet til avkastningen på fondet. I 2018 er denne usikkerheten høyere enn på lenge grunnet renter som allerede har økt, spesielt i USA, og risikoen for flere renteøkninger og ytterligere innstramminger i pengepolitikken fra sentralbanker, spesielt fra den amerikanske sentralbanken. Den høye avkastningen fondet har levert de siste årene bør derfor ikke forventes å fortsette fremover.

Grunnet fondets langsiktige investeringshorisont er det heller ikke usannsynlig at fondet kan levere negativ avkastning gjennom et kalenderår. Det utgjør derfor en risiko at Larvik kommune i altfor stor grad er avhengig av positiv avkastning på fondet for å kunne levere et positivt netto driftsresultat.

Bidrag til saldering av driftsbudsjettet:

På grunn av forsinkelser i ulike investeringsprosjekter vil det bli lavere låneopptak som betyr reduserte renteutgifter i forhold til budsjett i 2018. Dette anslås å være 2 mill kroner.

Det foreslås å nedlegge ordningen med avsetning til bygningsskade fond fordi forsikringsordningen er endret og begrunnelsen for å opprette fondet er bortfalt (ment å skulle være kompensasjon for høye egenandeler). Fondet er på ca 2,9 mill kroner. Kr 900 000 foreslås å inngå i salderingen av driftsbudsjettet.

2. gangs rapportering 2018

Status drift for kommunen (1A)

Tall i 1000

Frie disponible inntekter	Vedtatt budsjett 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap pr 31/07	Forbruk i %
Skatt på inntekt og formue	-1 197 938	-1 197 938	-757 790	63,3
Ordinært rammetilskudd	-1 286 531	-1 286 531	-855 303	66,5
Eiendomsskatt	0	0	0	
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	
Andre generelle statstilskudd	-204 355	-231 508	-128 297	55,4
Sum frie disponible inntekter	-2 688 824	-2 715 977	-1 741 390	64,1
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter og utbytte	-19 333	-19 333	-9 982	51,6
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	-19 002	
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	75 284	75 284	48 656	64,6
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 027	4 027	12 424	308,5
Avdrag på lån	109 305	109 305	66 446	60,8
Netto finansinntekter/-utgifter	169 284	169 284	98 542	58,2
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	
Til ubundne avsetninger	23 079	71 100	47 251	66,5
Til bundne avsetninger	7	7	5	71,0
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	-47 251	-47 251	100,0
Bruk av ubundne avsetninger	-13 570	-61 739	-9 410	15,2
Bruk av bundne avsetninger	-4 998	-10 516	-14 316	136,1
Netto avsetninger	4 518	-48 399	-23 722	49,0
Fordeling				
Overført til investeringsregnskapet	0	102	0	0,0
Til fordeling drift	-2 515 023	-2 594 990	-1 666 570	64,2
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	2 515 023	2 594 990	1 615 522	62,3
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	0	0	-51 048	

Andre økonomiske oversikter**Arbeidskapital**

Tall i mill kr

	01.01.2018	30.04.2018	31.07.2018
Omløpsmidler	1 604	1 732	1 758
- premieavvik	-189	-189	-189
- POF (Fondsmidler)	-815	-819	-824
Sum omløpsmidler	600	723	745
Kortsiktig gjeld	-447	-537	-231
- premieavvik	1	1	1
Sum kortsiktig gjeld	-446	-536	-230
Arbeidskapital	154	187	515

Beholdning av likvide midler

Tall i mill kr

	01.01.2018	30.04.2018	31.07.2018
Kasse/bank	396	527	684
POF, Aksjer, rentefond og andeler *	619	623	643
POF - Langsiktige Obligasjoner *	196	197	177
Sum likvide midler	1 211	1 346	1 504
- (Primæroppgavefondet) POF*	-815	-819	-824
- Skattetrekk	-64	-83	-43
Netto likviditetsbeholdning	332	443	637

Beholdningen av likvide midler er korrigert for kapitalen som ligger i Primæroppgavefondet (POF = Obligasjoner, aksjefond, rente- og eiendomsfond i tabellen over) og avsatt skattetrekk. Likviditeten er god da kommunen har tatt opp nye lån i 2018, og refinansierer løpende lån som forfaller.

Investeringsprosjektene ligger etter budsjettert fremdrift i 2018, ubrukte lånemidler har derfor økt siden april og er pr juli 367 millioner. Hittil i 2018 er det tatt opp nytt bullellån på 3,5 år på 500 mill kr i Kommunalbanken, og nytt obligasjonslån på 490 mill kr i SEB med forfall i juni 2021. Disse er brukt til å refinansiere forfalte lån på 760 mill kr, og nytt låneopptak på 230 mill kr. Det er også refinansiert et sertifikatlån på 100 mill kr i 2018.

*POF er forkortelse for primæroppgavefondet. Fondet ble opprettet i forbindelse med salg av kraftforetak på begynnelsen av 2000-tallet. Plassering av fondskapitalen er gjort i henhold til finansstrategi vedtatt av kommunestyret. Ved utgangen av året var fondet plassert i norske og globale aksje- og rentefond, samt anleggsobligasjoner og eiendomsfond. I april 2018 ble 79 mill kr fra tidligere Lardal kommune overført til Primæroppgavefondet og inngår derfor i summene i tabellene over.

Langsiktig lånegjeld

Tall i mill kr

	2016	2017	30.04.2018	31.07.2018
Brutto lånegjeld pr 01.01.	3 103	3 592	3 861	3 861
Nye lån og refinansiering	840	1 512	770	1 080
- Avdrag/innfrielse	-463	-1 243	-593	-828
Brutto lånegjeld pr. periodeslutt	3 479	3 861	4 038	4 113
- Utlån	-382	-435	-435	-439
Netto lånegjeld pr periodeslutt	3 097	3 426	3 603	3 674
Antall innbyggere	44 082	46 557	46 801	46 801
Lånegjeld pr innbygger i kr	70 262	73 588	76 981	78 503

Samlet netto lånegjeld pr 31.07 er på 3 674 mill kr, og tilsvarer kr 78 503 pr innbygger. I 2018 er det refinansiert lån på til sammen 860 mill kr. Samlet nytt låneopptak pr 31.07 2018 er 320 mill kr, hvorav 90 mill kr er Startlån fra Husbanken til videre utlån.

Netto lånegjeld har økt kraftig de senere årene og har økt ytterligere med 248 mill kr (7,2 %) i løpet av 2018. Dette har ført til at lånegjelden har vokst i forhold til inntektene som skal betjene denne gjelden. Denne utviklingen har gjort kommunens økonomi mer sårbar, spesielt for renteøkninger.

Nytt finans- og gjeldsforvaltningsreglement ble vedtatt i Kommunestyret 4. april 2018 i sak 068/18.

Rentebinding

Tall i mill kr

Brutto langsiktig rentebærende gjeld	4 113
Videreformidlingslån knyttet til Husbanken	-494
Beregningsgrunnlag av rentekompensasjonsordningen fra Husbanken (Skole, Sykehjem/omsorgsboliger og Kirkebygg)	-285
Gjennomsnittlig ledig likviditet siste år	-484
Gjeld knyttet til selvkostområdet (VAR) 31.12.2017	-1 175
= Netto renteutsatt balanse	1 675
Lån med fast rente	625
Rentebytteavtaler	896
Andel av netto renteutsatt balanse som er sikret med fastrente	1 521
	90 %

I henhold til vedtatt ny strategi skal minimum 25 % av netto renteutsatt balanse ha flytende rente, og minimum 25 % fast rente, mens 50 % skal vurderes ut fra markedsituasjonen. Per nå er fastandelen for høy. 90 % av netto renteutsatt balanse er sikret med fastrente. Nytt finansreglement ble vedtatt i april og det tar noe tid å tilpasse til strategien. Noen fastrentelån fra gamle Lardal kommune vil det ikke fornyes fastrente på, i tillegg vil noen av rentebytteavtalene gå ut i de nærmeste årene og disse vil ikke fornyes.

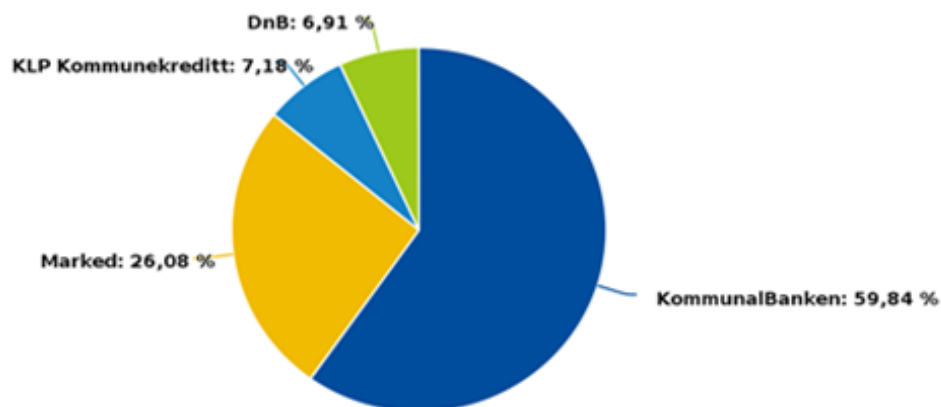
2. gangs rapportering 2018

Verdsettelsestidspunkt 31.07.2018

PORTEFØLJE	Strategi		
Utestående gjeld (finansieringslån unntatt lån til Husbanken) i mill kr.	3 619		
Låneporteføljens gjennomsnittlige løpetid	4,71 år	> 2,5 år	OK
Gjennomsnittlig rentebinding	1,28 år	1-5 år, hvorav 3 år er normalsituasjonen	OK
Gjennomsnittlig rente inkl. rentebytteavtaler	2,12 %		
Andel av låneporteføljen som kommer til refinansiering neste 12 måneder	19 %	<30 %	OK
Største enkeltlån utgjør av samlet brutto gjeldsportefølje	12 %	<25 %	OK

Låneporteføljen har pr 31.07 en gjennomsnittlig løpetid på 4,71 år. Ifølge vedtatt strategi skal denne være mer enn 2,5 år. Det har vært et bevisst valg å øke tid til forfall for å redusere refinansieringsrisikoen. Dette er gjort ved i større grad å velge nedbetalingslån med lang løpetid og bulletlån med lengre løpetid enn tidligere. De neste 12 måneder forfaller totalt 680 mill kr som må refinansieres. Dette utgjør 19 % av kommunen samlede låneportefølje, og er under kravet om maksimum 30 % i strategi for gjeldsforvaltning. Det er arbeidet med å samle flere lån og spre forfall på disse for å redusere refinansieringsrisikoen ytterligere. I strategidokumentet legges det opp til nytt låneopptak på tilsammen 415 mill kr i 2018, i tillegg til årets refinansieringer. Rentebindingen på kort sikt er svært høy, men rentebindingen på lengre sikt er lavere. Dette må tilpasses ved inngåelse av nye avtaler om rentebinding slik at kommunen tilpasser seg nytt reglement.

Restgjeld fordelt pr långiver

2. gangs rapportering 2018

Lånekostnader og renteinntekter

	Regnskap pr. 31.07	Budsjett pr. 31.07	Avvik
Rente- og lånekostnader i mill kr	43,0	43,9	0,9
Renteinntekter i mill kr	7,8	11,2	-3,4

Rente- og lånekostnadene er høyere enn budsjettet med 0,9 mill kr. Gjennomsnittlig innlånsrente i porteføljen var 2,12 %, denne er høyere enn pengemarkedsrenten pga rentebindinger.

Stresstest: Økning av rentekostnad med 1 % på finansieringslån

	Andel av gjeld	Balanse mill kr	Endrings- parameter	Beregnet tap i mill kr
Gjeld med p.t flytende rente	58 %	2 098	1 %	20,98
Gjeld med fast rente (inkl. rentebindingsavtaler)	42 %	1 521		

Dersom rentesatsen øker med 1 % vil rentekostnaden øke med 20,98 mill kr i året med den rentebindingsandelen Larvik kommune har pr 31.07.2018.

Som et resultat av en rekke større lånefinansierte investeringer har kommunens lånegjeld vokst kraftig de senere år.

Som tidligere påpekt (se bl.a. vedlegg til Rammesaken 2017 og Rådmannens forslag til strategidokument 2018-2021) har dette resultert i at kommunens lånegjeld har blitt høy. Lang avdragstid og særlig historisk lave renter har så langt gjort lånegjelden håndterbar. Dette endres fort når rentenivået stiger og normaliseres. Høy lånegjeld vil gi økte renter som slår inn på driftsresultatet som igjen kan gi uønskede budsjettinnstramninger. Med denne bakgrunnen anbefalte rådmannen i Rammesaken 2017 og i forslag til strategidokument 2018-2021 at det snarest innføres en handlingsregel for fremtidige låneopptak. Denne handlingsregelen tar utgangspunkt i kommunenes "kjernegjeld" som er netto lånegjeld fratrukket lånegjeld knyttet til selvkostområder(VAR).

Kjernegjeld

Tall i mill kr

	2017	30.04.2018	31.07.2018
Netto lånegjeld pr periodeslutt	3 426	3 602	3 674
- Lånegjeld knyttet til VAR	-1 154	-1 154	-1 175
Kjernegjeld	2 271	2 448	2 499
Andel VAR gjeld i % av Netto lånegjeld	34 %	32 %	32 %
Andel VAR gjeld i % av Brutto lånegjeld	30 %	29 %	29 %

Forslag til endringer i driftsbudsjettet

Tall i 1000

Interne funksjoner:	
Sentral stab og støtte, i 2018 er vakante stillinger holdt ubesatt i ulike avdelinger.	-2 000
Sentral stab og støtte, drift er redusert i 2018 i forbindelse med innsparing/vakanser.	-1 000
Sentral stab og støtte, udisponerte midler fra prosjekt "Steds- og nærdemokratiutvikling", bevilget i Strategidokument 2018 - 2021.	-1 000
Fellesutgifter, mindreforbruk lønnsreserve etter at sentralt oppgjør er beregnet og kompensert.	-4 000
Fellesutgifter, pensjon, høyere kapitalavkastning i KLP i 2017 enn forventet gir mindreutgifter til pensjon i 2018.	-4 000
Fellesutgifter, reformmidler 2016, Mindreforbruk i avsluttede delprosjekter.	-600
Fellesutgifter, reformmidler 2018, udisponerte midler fra prosjekt "Steds- og nærdemokratiutvikling".	-1 000
Fellesutgifter, reformmidler 2016 og 2018, ulike avdelinger i aSentral stab og støtte har fått kompensert lønn i forbindelse med kommunesammenslåingsarbeid, reformmidler 2016 og 2018, disse inndras her.	-1 600
Fellesutgifter, reformmidler 2018, udisponerte midler fra prosjekt "Utenforskap".	-900
NAV har pr nå et merforbruk på sosialhjelp på ca 6 mill kr og ytterligere et merforbruk på introduksjonsstønad på 3,5 mill kr.	10 000
Finansielle transaksjoner, forsinkelse i investeringsprosjekter medfører lavere renteutgifter.	-2 000
Finansielle transaksjoner, bruk av bygningssskedefond, finansiere skadeforebyggende tiltak i Eiendom	-2 000
Finansielle transaksjoner, bygningssskedefondet, ordning med bygningssskedefond opphører, gjenstående flyttes til disposisjonsfondet.	-900
Finansielle transaksjoner, bruk av disposisjonsfond, husleiesubsider omsorgsboliger	-270
Finansielle transaksjoner, bruk av disposisjonsfond, Lardal, fim Krafttak for Svarstad	-255
Finansielle transaksjoner, avsetning til disposisjonsfond	10 000
Sum endring Interne funksjoner	-1 525
Helse og omsorg	
Økt ramme for dekning økt tjenesteomfang	9 000
Sum Helse og omsorg	9 000
Kultur og oppvekst	
Barnehage, innsparing, drift, innkjøp og kompetanseheving	-200
Barne- og ungdomstjenester/Stab Kultur og oppvekst, prosjektmidler lagt til feil virksomhet, flytting til Barne- og ungdomstjenester	500
Barne- og ungdomstjenester, besparelse avvikling drift boliger og innsparing drift EM tjenester	-1 600
Barne- og ungdomstjenester, innsparing drift Helse- og familiesenter	-1 500
Larvik Læringsssenter, innsparing lønn og drift	-200
Kultur, idrett og fritid, tilskudd ifm Krafttak for Svarstad, dekkes av disposisjonsfond fra Lardal	255
Kultur, idrett og fritid, innsparing Kulturturnatt	-250
Stab, kultur og oppvekst, innsparing lønn og drift	-250
Stab Kultur og oppvekst/Barne- og ungdomstjenester, prosjektmidler lagt til feil virksomhet, flytting fra Stab Kultur og oppvekst	-500
Sum Kultur og oppvekst	-3 745

2. gangs rapportering 2018

Tall i 1000

Areal og teknikk	
Byggesak, økte inntekter	-1 000
Plan, reduserte utgifter	-700
Geodata, innsparing lønn og drift	-700
KMT Forvaltning, asfaltering	-1 000
Stab/miljø, innsparing drift	-600
Sum Areal og teknikk	-4 000
Eiendom	
Renhold Lardal	-600
Utsette vedlikeholdsrapport	-550
Redusert kursing BREEM	-350
Redusert vedlikehold	-500
Skadeforebyggende vedlikehold, dekkes av bygningsskedefond	2 000
Økning i tilskudd husleiesubsidier omsorgsboliger, dekkes av Husleiesubsidier-omsorgsboligfond	270
Sum Eiendom	270
Sum alle tjenesteområder	0

Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Opprinnelig planlagt beløp	Revidert budsjett 2018	Regnskap hiå 2018	Årsprognose	Avvik i kr	Avvik i %
Finansierungsbehov						
Investeringer i anleggsmidler	530 200	585 455	181 040	624 439	-38 984	-6,7 %
Utlån og forskutteringer	0	90 000	41 013	90 000	0	0,0 %
Kjøp av aksjer og andeler	0	10 210	9 933	10 210	0	0,0 %
Avdrag på lån	0	30 000	10 046	30 000	0	0,0 %
Avsetninger	0	0	1	0	0	0,0 %
Årets finansierungsbehov	530 200	715 665	242 032	754 649	-38 984	-5,4 %
Ekstern finansiering						
Bruk av lånemidler	0	-505 675	-148 187	-580 800	75 125	14,9 %
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	-9 710	-4 713	-9 710	0	0,0 %
Tilskudd til investeringer	0	-44 362	-14 686	-44 362	0	0,0 %
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-67 210	-19 387	-88 649	21 438	31,9 %
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	0	-30 000	-50 560	-30 000	0	0,0 %
Andre inntekter	0	0	-122	0	0	0,0 %
Sum ekstern finansiering	0	-656 957	-237 656	-753 521	96 564	14,7 %
Intern finansiering						
Overført fra driftsbudsjettet	0	-128	0	-128	0	0,0 %
Bruk av avsetninger	0	-250	-925	-1 000	750	299,7 %
Sum intern finansiering	0	-378	-925	-1 128	750	198,4 %
Merforbruk - /mindreforbruk +	530 200	58 330	3 451	0	58 330	100,0 %

2. gangs rapportering 2018

Budsjettskjema 2B – per område

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Opprinnelig planlagt beløp	Revidert budsjett 2018	Regnskap hiå 2018	Årsprognose
Areal og teknikk				
Rakke universell utforming statsmidler	0	250	0	250
Hølen pumpstasjon ombygging	0	40	38	40
Utskifting AC 2013-2015	0	700	587	700
Ferdige VVA prosjekter etterkostnader	0	300	133	300
Nevlunghavn VA	0	40	176	40
Bøkølia VVA anlegg etappe 1	0	5 000	1 385	5 000
Nordkvelde VA	0	3 500	238	3 500
Ladestasjoner elbil 2015	1 000	1 289	48	1 289
Bjønnesbrygga utbedring	3 500	3 500	2 167	3 500
Brann ny stigebil	0	5 500	69	5 500
Rødberg Bekk	0	100	95	100
Solstad Syd VA etappe 2	0	300	80	300
Nordgata/Barkevikveien VA	0	7 900	6 831	7 900
Løveskogen avløp	0	2 100	1 978	2 100
Gamle brannstasjon VA	0	480	446	480
Stavern Torg/Storgaten VA	0	1 600	491	1 600
Frankedalsveien VA	0	400	63	400
Kaupangåsen VA	0	262	407	262
Herregården - Karistranda VA etappe 2	0	40	37	40
Avløpsverk - investeringstiltak i Lillevik rensean	0	200	158	200
Brunlanesveien - Strandebakken avløp	0	2 700	272	2 700
Trafikksikkerhetstiltak Gamle Stavernsvei	0	3 646	92	3 646
Greveveien VA	0	260	240	260
Solstad - Varden etappe 3.	0	2 300	1 564	2 300
Fontene torget 2017	0	3 035	2 746	3 035
Ny veiøvel	0	0	0	0
Nye Led gatelys og oppgradering fortau	5 000	0	0	0
Mesterfjellet trapper, begge sider	2 000	2 000	12	2 000
Dolven – Foldvik AC	0	10 000	4 262	10 000
Larvik gjestehavn	0	657	0	657
Bommestad-Hølen avløp etappe 1	0	1 400	248	1 400
Nevlunghavn VA etappe 1	0	17 066	7 304	17 066
Hem istandsetting VA etter sprengningsuhell	0	300	1 004	300
Gunnar Reiss Andersens gate vannledning	0	1 000	127	1 000
Solstad - Varden VA etappe 4	0	10 625	701	10 625
Sykkeltiltak	1 000	1 000	0	1 000
Trafikksikkerhetstiltak	3 000	2 750	67	2 750
Vei og fortau i forb. med vann-avløpsanlegg	3 000	1 013	0	1 013
Veilys i forb. med vann- og avløpsanlegg	3 000	3 000	0	3 000
Henteordning for glass og metallemballasje	0	0	0	0
Nedgravde containere for hytterrenovasjon	500	500	0	500
Sogn gjenvinningsstasjon - oppgradering	0	0	0	0
Utplassering av brannikkert renovasjonsutstyr	300	300	0	300
Brygger i friområder	0	0	0	0
Informasjonstavler parker og friområder	250	250	32	250
Krabbedammen, rehabilitering	1 000	1 000	93	1 000
Kvartalslekeplasser	500	250	32	250
Kyststi Tjølling	3 000	3 000	0	3 000
Kyststi ved Minnehallen	0	0	0	0
Steingjerde Bøkeskogen	0	0	0	0
Toaletter bytte ut/rehabiliterer to pr. år	0	0	0	0
Kulvert Lillejordet vei	0	1 000	253	1 000
Bommestad - Hølen avløp etappe 2	0	2 000	515	2 000
Larvik Torg utbedring av lekeplassen	0	250	409	250
Veilys 2018	0	7 500	6 958	7 500
Hole boligfelt VVA	0	5 200	2 223	5 200
Berganmoen næringsområde VVA	0	5 132	7 649	5 132
Nevlunghavn VVA etappe 2	0	3 600	412	3 600

2. gangs rapportering 2018

Tjenesteområder	Opprinnelig planlagt beløp	Revidert budsjett 2018	Regnskap hiå 2018	Årsprognose
Trafikksikkerhet	0	750	716	750
Geodata kjøp av El-biler	0	700	699	700
Vei; investeringer 2018	0	1 250	394	1 250
Biler og maskiner KMT 2018	0	5 600	1 096	5 600
Hølen omlegging av pumpeledning	0	200	113	200
Rehabilitering vann	40 600	3 325	0	3 325
Rehabilitering avløp	54 400	14 815	0	14 815
Veiformål	17 000	8 387	0	8 387
Etablering gang/sykkelvei 2016 - 2019	2 000	2 000	0	2 000
Ny spylebil (2018)	3 000	3 000	0	3 000
Kongeinskripsjon	0	400	39	400
Digitalt eiendomsarkiv	0	2 106	1 382	2 106
Skredsikring Faret(fra 2015)	0	600	740	600
Sum	144 050	169 368	57 820	169 368
Eiendom				
Mesterfjellet skole - ny 1-10 skole	0	660	129	660
Fagerli skole (Torstvedt)	6 000	6 810	1 819	6 810
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	15 650	15 586	681	15 586
Glassverktunet 26C seksjon nr. 2 - kjøp	0	806	290	806
Glassverktunet 26D seksjon nr. 3 - kjøp	0	806	272	806
Byskogen - ny barnehage	8 000	12 030	9 150	12 030
Fagerli barnehage (Torstvedt)	2 000	1 866	22	1 866
Husebyjordet - nye omsorgsboliger	23 900	20 349	14 789	20 349
Stavernhallen - energiøkonomiserende tiltak	0	260	133	260
Brunla/Stavern skole, samlokalisering	16 972	16 972	153	16 972
Festiviteten - investeringer 2014 - 2016	27 700	28 990	287	28 990
Solstad Vest - regulering og salg av tomter	850	6	376	6
Dronningensgate 17	9 500	9 500	372	9 500
Hoffsgt. 35 C - nye utleieboliger	300	0	0	0
torstvedt skole - inventar og utstyr	0	960	257	960
Borgejordet barnehage - Nytt ventilasjonsanlegg	1 200	1 390	2 150	1 390
investeringer ifm EPC-kontrakter	34 300	2 080	381	2 080
Ny Barnehage i Byskogen, inventar	1 100	1 480	1 030	1 480
Ny Tun Barnehage	0	0	0	0
Jerpeveien - Småhus	5 500	5 880	24	5 880
Rabben - Småhus	0	310	2 562	310
Dolvenhøyda 2 - nye boenheter	100	3 000	305	3 000
Frøy Skole, oppgradering svømmehall	0	1 200	1 088	1 200
Grevle sykehjem, Nye nødllys, ny belysning	0	40	150	40
Rakke	0	40	150	40
Herregården, nytt tåkesprinkelanlegg + utvendig pr	1 000	1 540	1 173	1 540
Munken, Brannsikringstiltak	0	1 280	170	1 280
Gjerdal 12, Nye garderober hos IT	600	600	0	600
Nanset Allè 7 - Nye familieboliger	500	610	147	610
Kvelde skole - Etterisolering og ny utvendig kledn	0	390	301	390
Brannsikring Dr. Holmsvei	2 000	3 970	891	3 970
Ombygging av leilighet til fellesareal på Furuheim sykehjem	0	0	0	0
Reguleringer av arealer på Tagtvedt	0	200	0	200
Legevakt - Prosjektering 2017	200	430	0	430
Omsorgsboliger Kvelde	30 000	29 908	55	29 908
Frøytunet - utvidelse med nye boenheter	5 950	5 985	2	5 985
Gunnar Reiss Andersensgt. 8 - 4 nye leiligheter	400	12 000	99	12 000
Etablere fyllestasjon for biogasskjøretøy	3 900	4 320	40	4 320
Tjodalyng B og U skole – Nytt brannalarmanlegg	0	370	40	370
Tjodalyng B. skole – nytt dusjanlegg lærere	100	140	3	140
Brunla skole – solavskjerming	0	220	97	220
Østre Halsen – etterisolering og ny kledning	0	480	628	480
1907 bygg, nye el. Skap	0	480	628	480
Frøy skole - nytt heldekkende brannalarmanlegg	0	320	40	320

2. gangs rapportering 2018

Tjenesteområder	Opprinnelig planlagt beløp	Revidert budsjett 2018	Regnskap hiå 2018	Årsprognose
og nye el. Skap				
Bergeskogen Barnehage - nytt vognskjul, nytt kjøkken og nye dører	0	580	582	580
Borgejordet barnehage - nytt kjøkken	0	140	5	140
Byskogen sykehjem – ny heis	1 450	1 950	7	1 950
Stavern hallen - etterisolering gammelt tak + nytt brannalarmanlegg	700	527	156	527
Furuheim sykehjem - nytt kjøkken, nytt låsesystem	0	2 420	1 627	2 420
Stavern Sykehjem - branntiltak, nye dører omsorgsleiligheter	100	100	0	100
Larvik Bibliotek - ny avfallsstasjon i grunn	0	325	38	325
Rekkevik Sykehjem - ny avfallsstasjon i grunn	0	325	39	325
Bøkeskogen eldrecenter - ny avfallsstasjon i grunn	0	330	41	330
Søbakken sykehjem, nytt kjøkken	0	225	172	225
Hospitalgata 36 – 39	0	1 200	22 361	1 200
Tjølling sykehjem - nytt kjøkken	0	420	525	420
Ra U skole - Nytt automasjonsanlegg	0	450	459	450
Hedrum U-skole etterisolering og tekking av tak etc.	0	2 080	46	2 080
Berg skole - nytt ventilasjonsanlegg	0	1 590	425	1 590
Frøy skole - Nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører etc.	7 650	7 650	11	7 650
Bøkeskogen eldrecenter - etterisolering av tak etc.	0	1 560	56	1 560
Larvik bibliotek - Nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører	0	1 260	767	1 260
Mesterfjellet 1-10 Skole - Ny energikilde/el. Kjele	0	550	3	550
Borgejordet 23 - tilbygg lasterampe	0	600	616	600
Søbakken sykehjem , legionellasikring	0	190	127	190
Furuheim - utbygging for EMBLA	500	1 100	1 101	1 100
Frostvedt skole - ombygging til PP - tjenesten	0	12 920	3 198	12 920
Brannstasjonen - Ny varmpumpe	0	310	247	310
Grevle sykehjem - Ny varmpumpe	0	680	689	680
Martineåsen – Nye tomtearealer	22 500	22 500	0	22 500
Merkesteinveien 1	0	130	168	130
Herman Wildenveys gate 43 d	0	10	8	10
Anemoneveien 38	0	60	21	60
Kystkursenter, bygning	3 000	3 000	0	3 000
Oppgradering av Østre Halsen	4 500	4 500	87	4 500
Oppgradering av Jordet	1 300	1 300	8	1 300
Ringveien - Svarstad - omsorgsboliger	0	10 740	7 317	10 740
Kvelde skole - Nytt skolekjøkken	0	1 900	929	1 900
Styrvoll barnehage - utvidelse	0	539	1 840	539
Rekkeviksgate 73	0	700	640	700
Skoleveien 9-11	0	1 300	1 034	1 300
Kveldssol - Nytt kjøkken	0	275	272	275
Lardal sykehjem- Legionellasikring	0	300	0	300
Tjølling sykehjem - ENØK tiltak	0	5 250	2	5 250
Furuheim Sykehjem - ENØK tiltak	0	1 400	32	1 400
Byskogen Sykehjem - ENØK tiltak	0	5 000	32	5 000
Bøkeskogen eldrecenter - ENØK tiltak	0	1 200	32	1 200
Yttersølia sykehjem- ENØK tiltak	0	2 000	0	2 000
Søbakken sykehjem - ENØK tiltak	0	1 930	0	1 930
Lardal sykehjem - ENØK tiltak	0	350	0	350
Kvelde sykehjem - ENØK tiltak	0	1 500	0	1 500
Ra skole - ENØK tiltak	0	2 300	281	2 300
Østre Halsen skole/Sfo - ENØK tiltak	0	2 400	72	2 400
Kvelde skole - ENØK tiltak	0	600	22	600
Kvelde hallen - ENØK tiltak	0	4 200	4	4 200
Stavern sykehjem - ENØK tiltak	0	2 500	1	2 500
Rekkevik sykehjem - ENØK tiltak	0	2 200	1	2 200

2. gangs rapportering 2018

Tjenesteområder	Opprinnelig planlagt beløp	Revidert budsjett 2018	Regnskap hiå 2018	Årsprognose
Rekkeviksgate 79	0	800	732	800
Farrishallen - ny el. kjele	0	500	0	500
Rammebevilgning - investeringer Eiendom	20 000	17 925	0	17 925
Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger	40 000	29 908	0	29 908
Rammebevilgning - kjøp av kommunale flyktningeboli	0	0	0	0
Rammebevilgning - oppgradering skolebygg	10 200	7 600	0	7 600
Rammebevilgning - ENØK-investeringer kommunale byg	0	1 005	0	1 005
Formidlingssenter Kaupang	14 000	14 300	0	14 300
Barnehageutbygging	0	0	1	0
De fem kulturhus/Herregården	528	528	0	528
Stavern Idrettspark Kaken	16 000	11 435	7 034	11 435
Sum	340 150	397 311	93 970	397 311
Kultur og oppvekst				
SIKT 3 - Digitalt hamskifte i skolen - Investeringsmidler	0	250	223	250
Skoleadministrativt program	0	600	601	600
IKT - oppgradering utstyr og D-pedagoger Lardal	0	264	0	264
Grunnskole – opprettholde IKT standard	500	500	0	500
Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget	0	228	0	228
Sum	500	1 842	825	1 842
Interne funksjoner				
Vedlikehold middelalderkirker	5 000	5 000	5 000	5 000
Kvelde kirkegård opparbeiding	0	0	0	0
Videooverføring av pol. møter til hjemmesiden	350	350	0	350
Mobilmaster , 4 stk.	2 000	2 000	0	2 000
Hem og Styrvoll kirke - ringeanlegg	0	250	0	250
Oppgradering Tele- og datanettet	2 000	3 350	941	3 350
Rehabilitering kirkegårder	3 500	3 500	3 500	3 500
Innføring konkurransegjennomføringsverktøy	0	625	120	625
Web utviklingsprosjekter	1 000	2 140	990	2 140
Websak: ny funksjonalitet og integrasjon	200	200	37	200
Tolkeprogram (fagsystem)	0	400	0	400
Investeringer, Bølgen	2 500	2 500	2 500	2 500
Rammebevilgning, inventar og utstyr diverse bygg	1 000	1 000	0	1 000
Intern låneordning	5 000	5 000	847	5 000
Sum	22 550	26 315	13 934	26 315
Helse og omsorg				
Inventar og utstyr - Sykehjem	2 000	2 000	1 555	2 000
AoK: Kjøp/salg av bil 2018	0	800	640	800
Medisinsk utstyr Lardal Sykehjem	0	128	128	128
Kjøp/salg av bil	800	1 000	0	1 000
Ny omsorgsteknologi	4 000	7 000	1 079	7 000
Alarmanlegg - sykehjem	5 000	12 000	4 727	12 000
Lydlogg - nødnett	0	150	0	150
Sum	11 800	23 078	8 129	23 078
Sum investeringer	519 050	617 914	174 677	617 914

Forslag til endringer i investeringsbudsjettet

Tall i 1000

Flytting av midler fra 2018 til 2019	
Areal og teknikk	
KMT Forvaltning	
Rehabilitering vann, diverse prosjekter med noe forsinket fremdrift	-3 300
Rehabilitering avløp, diverse prosjekter med noe forsinket fremdrift	-7 000
Spylebil, levering skjer i 2019	-3 000
Sum Areal og teknikk	-13 300
Eiendom	
Prosjekt, drift og vedlikehold	
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	-8 500
Munken, Brannsikringstiltak	-400
Brannsikring Dr. Holmsvei	-3 000
Omsorgsboliger Kvelde	-29 600
Frøy skole - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører etc	-7 000
Frostvedt skole - ombygging til PP-tjenesten	-8 000
Martineåsen - Nye tomteområder	-22 500
Østre Halsen - Oppgradering	-2 500
Jordet skole - oppgradering	-800
Ringveien - Svarstad - omsorgsleiligheter	-200
Formidlingssenter Kaupang	-14 300
Utvikling og forvaltning	
Dolvenhøyda 2 - nye boenheter	-700
Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger	-5 000
Sum Eiendom	-102 500
Finansielle transaksjoner	
Kompensert merverdiavgift reduseres	15 000
Redusert låneopptak	100 800
Sum	115 800
Tilleggsbevilgning:	
Eiendom	
Prosjekt, drift og vedlikehold	
Månejordet kunstgressbane, nye krav til granulattbehandling	3 600
Tilskudd (spillemidler)	-1 000
Styrvoll barnehage, merforbruk ift budsjett 2018	1 300
Sum Eiendom	3 900
Finansielle transaksjoner, finansiering	
Kompensert mva	-980
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 920
Sum Finansielle transaksjoner	-3 900

Kommunens tjenesteområder

Interne funksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
11-Folkevalgte styringsorganer	5 032	6 690	-1 658	-32,9 %	9 062
12-Revisjon og kontrollutvalg	2 279	2 133	146	6,4 %	3 244
13-Sentrale administrative funksjoner	52 873	47 437	5 436	10,3 %	92 671
14-Fellesutgifter	-15 905	-99 854	83 949	-527,8 %	16 375
15-NAV	80 663	88 189	-7 526	-9,3 %	141 053
17-Finansielle transaksjoner	-56 484	-57 136	652	-1,2 %	-167 470
18-Overføring til kirkelige fellesråd	29 148	29 972	-824	-2,8 %	31 549
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	17 122	20 345	-3 223	-18,8 %	21 432
Sum	114 727	37 777	76 950	67,1 %	147 917

Sammendrag:

Med utgangspunkt i et mål om å begrense merforbruket samlet for kommunen i 2018, etter at kommunestyret i møte i juni korrigerende budsjettet med 40 mill.kr., må økonomiske tiltak under dette området sees på som tiltak som jfr. kommunestyrets vedtak skal bidra til begrense merforbruket i 2018. Utfordringen med merforbruk inn i 2019 er i rådmannens forslag nå i hovedsak løst gjennom

2. gangs rapportering 2018

justering av driften samlet til vedtatt økonomiplan, og tiltak som foreslås her er derfor begrenset til 2018, og de fleste kan ikke videreføres i 2019 uten at konsekvenser må utredes.

Samlet medfører rådmannens forslag et mindreforbruk på 9 mill.kr, som da skal bidra til å redusere merforbruket samlet for kommunens drift i 2018.

Hovedutfordringen i merforbruk innen dette området ligger i NAV, hvor spesielt utgifter til økonomisk sosialhjelp ligger over budsjett. Rådmannen foreslår her å styrke rammen med 10 mill.kr., samtidig som det er satt i gang en rekke tiltak for å begrense merforbruket både i 2018 og videre inn resten av økonomiplanperioden.

Det er også fare for et betydelig merforbruk til «folkevalgte styringsorganer», hvor utgiftene i stort blir styrt av omfanget av politiske møter, og i det omfang av dagmøter med utgifter til tapt arbeidsfortjeneste. Rådmannen foreslår ikke justering av budsjettet for dette rapporteringsområdet.

Mindreforbruket som er lagt inn knytter seg til justering av en rekke elementer, hvorav noen også utfordrer konkrete beløp vedtatt av kommunestyret. 10 mill.kr. omhandler reduserte utgifter til lønnsoppgjør, pensjonsutgifter og utgifter til renter og avdrag.

Justeringer som utfordrer politiske vedtak omhandler reduserte utgifter knyttet til at stedsutviklingsutvalg ikke ble etablert, og midler til prosjekt «utenforskap». Prosjektleder følger opp dette området, men styrking ut over lønn til prosjektleder er da i all hovedsak tatt ut, uten at dette gir konsekvenser for pågående arbeid i 2018.

Flere av rapporteringsområdene har kun faste overføringer etter vedtak. Det er i sentral stab og støtte og NAV den alt vesentlig andel ansatte og tilhørende prosjekter for dette område tilhører.

Oversikt tiltak med økonomisk konsekvens

Virksomhet	Tiltak	Beløp
Sentral stab og støtte	I 2018 er vakante stillinger holdt ubesatt i ulike avdelinger i Sentral stab og støtte.	-2 000
Sentral stab og støtte	Drift innenfor Sentral stab og støtte er redusert i 2018 i forbindelse med innsparing/vakanser.	-1 000
Sentral stab og støtte	Fra Strategidokument 2018 - 2021: Udisponerte midler fra prosjekt "Steds- og nærdemokratiutvikling".	-1 000
Fellesutgifter	Lønnsoppgjør: Mindreforbruk lønnsreserve etter at sentralt oppgjør er beregnet og kompensert.	-4 000
Fellesutgifter	Pensjon: Høyere kapitalavkastning i KLP i 2017 enn forventet gir mindreutgifter til pensjon i 2018.	-4 000
Fellesutgifter	Reformmidler 2016: Mindreforbruk i avsluttede delprosjekter.	-600
Fellesutgifter	Reformmidler 2018: Udisponerte midler fra prosjekt "Steds- og nærdemokratiutvikling".	-1 000
Fellesutgifter	Reformmidler 2016 og 2018: Ulike avdelinger i administrasjonen har fått kompensert lønn i forbindelse med kommunesammenslåingsarbeidet. Disse inndras her.	-1 600
Fellesutgifter	Reformmidler 2018: Udisponerte midler fra prosjekt "Utenforskap".	-900
NAV	Pr nå et merforbruk på sosialhjelp på ca 6 mill kr og ytterligere et merforbruk på introduksjonsstønad på 3,5 mill kr.	10 000
Finansielle transaksjoner	Renter/avdrag: Forsinkelse i investeringsprosjekter medfører lavere renteutgifter.	-2 000
Finansielle transaksjoner	Udisponert bygningsskedefondet: Ordning med bygningsskedefond opphører, del av avsetning brukes i denne salderingen.	-900
Sum:		-9 000

2. gangs rapportering 2018

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Ha hensiktsmessig teknologi og kapasitet som sikrer at sentrale administrative funksjoner kan levere den støtten virksomhetene etterspør innenfor sine tjenester og styringssystemer.	Dette rapporteres på årsbasis.
Hensiktsmessig og kvalitetssikret informasjon og service til brukere og innbyggere.	Dette rapporteres på årsbasis.
Innbyggerne skal ha rett ytelse til rett tid fra NAV.	Dette rapporteres på årsbasis.
NAV skal kvalifisere brukere for arbeid og utdanning med det formål at flest mulig skal forsørge seg selv.	Dette rapporteres på årsbasis.
Sikre tilstrekkelig økonomi til dekning av økte pensjons- og lønnskostnader slik at stabilitet i tjenestetilbudet sikres ved at en unngår innsparingsprosesser i løpet av driftsåret.	Dette rapporteres på årsbasis.
Øke skatteinntekter slik at en kommer over 92 % av landsgjennomsnittet i løpet av perioden.	Dette rapporteres på årsbasis.

Status investeringer

Beløp i 1000

	Årets budsjett		Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram Risi- drift ko	
Aksjer i Global Learning AS (tidl Campus Larvik AS)	500	Iht Lav plan risiko	Transaksjonene er foretatt.
Innføring konkurranse-gjennomførings-verktøy	625	Iht. Lav plan risiko	System er tatt i bruk. System er skybasert og ikke integrert mot Web-sak foreløpig. Videre arbeid er integrering mot web-sak, intern opplæring samt overføring av maler fra TQM til KGV.
Intern låneordning	5 000	Iht. Lav plan risiko	Det er så langt i 2018 innvilget 3 internlån, alle til kjøretøyer. Internlån innvilges fortløpende dersom kriteriene er oppfylt og så lenge det er midler igjen på årets budsjett.
Investeringer, Bølgen	2 500	Iht. Lav plan risiko	Bevilget investeringstilskudd i 2018 er overført i sin helhet.
Mobilmaster, 4 stk.	2 000	Iht. Lav plan risiko	Larvik kommune har søkt NKOM om tilskuddsmidler for prosjektet Østre Hedrum og Farrisbygda. Vestfold fylkeskommune har behandlet søknaden, og har innstilt på at Larvik kommune tildeles 1,63 mill kr til nevnte prosjekt. Søknaden er oversendt NKOM med denne innstillingen, og vi har godt håp om at vi får innvilget de tilgodesette midlene. Planen er at man sammen med bredbånd- og mobilleverandør kan få til et større løft for både mobil- og bredbånddekning i området. Inkludert de omsøkte midlene fra NKOM har vi 3,6 millioner avsatt til dette prosjektet. Omlag 250 husstander og et ukjent antall turgåere vil nyte godt av dette. Foreløpig plan for prosjektstart: november 2018.
Oppgradering Tele- og datanettet	3 350	Iht. Lav plan risiko	Det jobbes kontinuerlig med utbygging og utskiftning av sentral infrastruktur. For 2018 er det planlagt utskiftning og oppgradering av dagens firewall, samt utskiftning av diverse svitsjer. På grunn av mobilanbud og bytte av mobil-leverandør, vil man muligens bli kort på ressurser til alle disse prosjekter, noe må derfor utsettes til vinteren 2019.
Rammebevilgning, inventar og utstyr diverse bygg	1 000	Iht. Lav plan risiko	Rammebevilgningen benyttes ved behov f. eks flyttinger og nødvendige utskiftninger.
Rehabilitering kirkegårder	3 500	Iht. Lav plan risiko	Overføring gjøres iht vedta
Ringeanlegg i Hem og Styvoll kirker	200	Iht. Lav plan risiko	Overføring gjøres iht vedtak

2. gangs rapportering 2018

Årets budsjett

	Plan lagt i år	Fram Risi- drift ko	Status vurdering
Sak-/arkivsystem, ny funksjonalitet og integrasjon	200	Iht. Lav plan risiko	Midlene benyttes til å sikre integrasjoner slik at ulike systemer kan levere til en felles elektronisk arkivkjerne
Teknisk utstyr, videooverføring politiske møter	350	Iht. Lav plan risiko	Løsningen er levert og satt i drift.
Tolkeprogram (fagsystem)	400	Iht. Lav plan risiko	Det skal ut et anbud på nytt tolkeprogram i løpet av august.
Vedlikehold middelalderkirker	5 000	Iht. Lav plan risiko	Overføring gjøres iht vedtak
Web utviklingsprosjekter	2 140	Iht. Lav plan risiko	De bevilgede midlene benyttes til å utvikle/investere i ny funksjonalitet og integrasjoner i våre web-baserte løsninger både internt og eksternt. Det forventes økt aktivitet på dette prosjektet utover høsten 2018. Det vurderes blant annet å investere i en eller flere installasjoner av saksbehandlingrobot.
Sum	26 815		

Folkevalgte styringsorganer

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
11-Folkevalgte styringsorganer	5 032	6 690	-1 658	-32,9 %	9 062
Sum	5 032	6 690	-1 658	-32,9 %	9 062

I forhold til periodisert budsjett er det ved utgangen av juli et merforbruk på ca 1,5 mill kr.

Hovedårsakene er:

1. Merforbruk på tapt arbeidsfortjeneste/lønn barnevakt (allerede nå kr 236 000 over budsjett for hele 2018).
2. Høyt forbruk for "Godtgjørelse til folkevalgte" (ca 42 % over periodisert budsjett, noe som tilsvarer nesten kr 900 000).

For hele 2018 er over 82 % av årsbudsjettet ved utgangen av juli brukt på ansvar 1770. Årsprognose for dette ansvaret (beregnet på grunnlag av antall ulike møter så langt i år og hva som er satt opp i ordinær møteplan i høsthalvåret) er et merforbruk på ca 4 mill kroner ift budsjett for 2018.

Status økonomiplaniltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Vigselsmyndighet overføres kommunene fra 2018	27	0	27	Ferdig		Kompensering for overtatt vigselsmyndighet er innarbeidet i rammen.
Total	27	0	27			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-57	0	-57	Ferdig		Tiltaket er innarbeidet i økonomisk ramme
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-19	0	-19	Ferdig		Tiltaket er innarbeidet i økonomisk ramme
Total	-77	0	-77			

Revisjon og kontrollutvalg

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
12-Revisjon og kontrollutvalg	2 279	2 133	146	6,4 %	3 244
Sum	2 279	2 133	146	6,4 %	3 244

Overføring gjøres iht avtale, det forventes ikke avvik.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Kontrollutvalg vedtak budsjett 2018	-807	0	-807	Ferdig		Tiltaket er innarbeidet i økonomisk ramme.
Total	-807	0	-807			

Sentrale administrative funksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
13-Sentrale administrative funksjoner	52 873	47 437	5 436	10,3 %	92 671
Sum	52 873	47 437	5 436	10,3 %	92 671

Det er et mindreforbruk/merinntekter i forhold til periodisert budsjett på ca 5,4 mill kr. Dette skyldes i hovedsak to forhold:

1. Det ligger øremerkede midler til flere ulike prosjekter på ulike ansvar; dette utgjør størstedelen av merinntekten. Dette gjelder blant annet midler til steds- og nærdemokrati utvalg, utenforskap mv.
2. Det er vakante stillinger og permisjoner som ikke er besatt på grunn av innsparinger i 2018. Det jobbes målrettet mot å snu kompetanse i forbindelse med naturlig avgang og ledige stillinger. Det jobbes opp mot 2019 for å se på hvilken kompetanse som sentral stab og støtte bør ha for å kunne ta ut økonomisk innsparing fremover.

På grunn av ikke besatte stillinger/permisjoner og dermed lavere aktivitet, kan de ulike avdelingene i 2018 bidra med 3 mill kr i salderingen, samt at 1,6 mill kr inndras fra avdelingene som har fått lønnskompensering for arbeid med kommunesammenslåingen. Sistnevnte er også spesielt for 2018 og kommunesammenslåingsprosessen.

Videre er det udisponerte midler, 1 mill kr, i 2018 fra prosjekt «Steds- og nærdemokratiutvikling», bevilget i Strategidokument 2018 -2021.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Digitalisering av tjenester	Digitalisering og Teknologiavdelingene arbeider nært med tjenestene for identifisere områder som kan digitaliseres og således gi bedre tjenester ut mot innbyggerne. Fortsatt er det et stort fokus på å få gjort kommunens data godt strukturerte og maskinlesbare for flere systemer.
Innsatsområde 2: Kvalitet og kapasitet i forhold til ekstern informasjon	Ved styrking av kommunikasjonsfunksjonen har tjenesteområdene fått bedre oppfølging knyttet til sine kommunikasjonsbehov.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Digitalisering av tjenester	Minst en saksbehandlingsprosess skal robotiseres hvert annet år i planperioden.			1		Det er satt ned et prosjekt for å vurdere muligheten for å robotisere/ automatisere søknads-prosessen for redusert foreldrebetaling i SFO og barnehage.
Innsatsområde 2: Kvalitet og kapasitet i forhold til ekstern	Målestokken er antall "følgere" på Facebook. Ved at kommunen er mer aktiv på nett vil innbyggerne bruke	Intern-statistikk	10 500	16 000	17 000	Målet for 2018 er oppnådd

2. gangs rapportering 2018

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
informasjon	<p>tjenesten mer. Målet er økt antall "følgere" på kommunens Facebook sider.</p> <p>Ved at hjemmesidene er oppdatert og kvaliteten på informasjonen god, vil flere bruke hjemmesidene for å innhente informasjon. Målet er økt antall visninger på kommunens hjemmesider.</p>	Intern-statistikk	552 096	560000	329 992	Det er her rapportert på antall økter på hjemmesiden. En økt avsluttes etter 30 minutter uten aktivitet eller ved midnatt. Antall sidevisninger er 935 694.

Status økonomiplaniltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Frivilligsentraler	-9	0	-9 Ferdig	🟢		Tiltaket er innarbeidet i økonomiplan
Statsbud. 2018. Tilskudd med særskilt fordeling. Frivilligsentraler	172	0	172 Ferdig	🟢		Tiltaket er innarbeidet i økonomiplan
Total	163	0	163			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-567	0	-567 Ferdig	🟢		Tiltaket er utført ved å trekke inn en stilling.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-189	0	-189 Ferdig	🟢		Tiltaket er utført ved å trekke inn en stilling.
Videooverføring av pol. møter til hjemmesiden	50	0	50 Ferdig	🟢		Gjennomført, det sendes fra kommunestyrets møter
Steds- og nærdemokratiutvikling - økte midler for tilrettelegging og gjennomføring	1 000	0	1 000 Ikke startet	🟢		Saken ble utsatt, se kommentar under "Status økonomi".
Total	294	0	294			

Økonomiplaniltak og kommunestyrets vedtak er innarbeidet i økonomiplan og gjennomført. Dette foruten sted - og nærdemokratiutvikling.

Fellesutgifter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
14-Fellesutgifter	-15 905	-99 854	83 949	-527,8 %	16 375
Sum	-15 905	-99 854	83 949	-527,8 %	16 375

Under fellesutgifter ligger blant annet lønnsreserven, pensjoner og statstilskudd til kommunesammenslåingen (reformmidler).

Etter at sentralt lønnsoppgjør for kapittel 4 er beregnet og kompensert, er det et mindreforbruk av lønnsreserven i 2018 som anslås å være 4 mill kroner.

Pensjonsutgiftene foreslås redusert med 4 mill kr. Dette har sammenheng med at avkastningen på kommunens kapital i KLP i 2017 er blitt vesentlig høyere enn budsjettet. Denne avkastningen kan kun benyttes til reduksjon av pensjonsutgiftene i KLP eller midlene kan avsettes i KLP. Larvik kommune benytter denne typen inntekter til å redusere pensjonsutgiftene. Reduksjonen påvirker også premieavviket slik at samlet netto virkning på regnskapet i 2018 er vanskelig å beregne.

Rådmannen legger til grunn en netto innsparing på 4 mill kr og har lagt dette inn som en reduksjon av reguleringspremien i 2018.

Reformmidler

Reformmidler fra 2016: Avsluttede delprosjekter gir et mindreforbruk på kr 600 000 som tilføres i denne salderingen.

Reformmidler 2018: Udisponerte midler fra 2 prosjekter «Steds- og nærdemokratiutvikling» (1 mill kroner) og «Utenforskap» (kr 900 000) blir også foreslått medtatt i salderingen i forbindelse med denne rapporten.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Reformmidler kommunesammenslåing 2018	0	0	0	Ferdig	🟢	Reformmidler er mottatt og fordelt til ulike prosjekter etter vedtak i kommunestyret.
Reduksjon integreringstilskudd	242	0	242	Ferdig	🟢	Det er i 2018 startet et prosjekt initiert fra rådmann hvor konsekvensene av reduksjon i antall flyktninger kartlegges.
Total	242	0	242			

2. gangs rapportering 2018

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Tillitsvalgt og verneombud	193	0	193	Ferdig		Teknisk justering
15 mill kr kutt	15 000	0	15 000	Ferdig		Motpost for kutt i organisasjonen
Total	15 193	0	15 193			

NAV**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
15-NAV	80 663	88 189	-7 526	-9,3 %	141 053
Sum	80 663	88 189	-7 526	-9,3 %	141 053

NAV er det område innenfor Interne funksjoner som har størst økonomiske utfordringer. NAV Larvik har ved utgangen av juli et regnskap som totalt viser et merforbruk på i overkant av 10,5 mill kr. 1 mill kr av dette er merforbruk på ordinær drift som skyldes at prosjektmidlene til integreringsmottak ikke har kommet inn enda. Drift vil gå i balanse.

Merforbruket knyttes i all hovedsak til:

1. Utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

Ved utgangen av juli viser regnskapet et merforbruk på 4,9 mill kr. NAV hadde et betydelig merforbruk i fjor i likhet med alle kommunene i Vestfold. NAV ble styrket i årets budsjett med 10 mill. kr og jobber med en rekke tiltak for å forsøke å komme i bedre balanse. Utgiftsnivået på økonomisk sosialhjelp holder seg fortsatt høyt, og både boutgifter og støtte til livsopphold ligger høyere enn budsjettet, selv etter styrking av budsjettet for 2018. Økningen er tilsvarende i sammenlignbare kommuner.

Årsprognose er at det også i år vil bli et betydelig merforbruk.

Som tidligere varslet vil det i høst bli lagt frem en rapport fra Proba som på oppdrag fra NAV Vestfold og kommunene i Vestfold har fått i oppdrag å analysere årsakene til veksten i sosialhjelp. Rapporten foreligger ikke på nåværende tidspunkt.

Tiltak:

NAV jobber med flere prosjekter for å redusere utgiftene til sosialhjelp. Dette er omtalt i 1 tertialrapport og gjentas ikke her.

Følgende tiltak vil rådmannen likevel fremheve:

HOLF (Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier), hvor NAV har fulgt tett 22 familier har foreløpig vist gode resultater. Tabellen viser at for de utvalgte familiene har utbetaling av sosialhjelp samlet gått ned med om lag kr 200 000 pr måned.

2. gangs rapportering 2018

Familie	Oppstarts dato HOLF	Sosialhjelp ved oppstart	Stønad	Sosialhjelp per 01.07.18	Siste utbetaling	Kommentar
Familie 7	28.11.2016	kr 6 739,27	Supplerende	kr -	08.03.2017	
Familie 9	23.01.2017	kr 11 600,85	Full sosialhjelp	kr 2 343,00	29.06.2018	
Familie 11	05.05.2017	kr 5 296,37	Supplerende sosialhjelp	kr -	01.06.2017	
Familie 13	05.12.2016	kr 15 261,00	Full sosialhjelp	kr -	25.10.2017	
Familie 16	11.01.2017	kr 22 070,39	Full sosialhjelp	kr 2 276,00	01.07.2018	
Familie 22	30.05.2017	kr 8 946,72	Supplerende sosialhjelp	kr -	01.06.2017	
Familie 23	09.01.2017	kr 22 931,32	Supplerende	kr -	01.05.2018	
Familie 24	18.04.2017	kr 13 562,00	Full sosialhjelp	kr -	05.01.2018	Avsluttet
Familie 27	08.12.2017	kr 26 542,49	Full sosialhjelp	kr -	16.02.2018	
Familie 28	19.05.2017	kr 1 620,50	Supplerende	kr -	07.16.2016	Avsluttet
Familie 32	07.08.2017	kr 7 395,00	Supplerende sosialhjelp		01.06.2018	
Familie 33	09.12.2016	kr 15 898,73	Full sosialhjelp	kr 5 558,00	29.06.2018	
Familie 34	01.12.2016	kr 8 341,13	Supplerende sosialhjelp	kr -	17.07.2017	
Familie 35	10.03.2017	kr 13 006,00	Full sosialhjelp	kr -	23.05.2018	
Familie 37	29.05.2017	kr 9 445,55	Supplerende sosialhjelp	kr -	01.12.2017	
Familie 41	05.05.2017	kr 17 771,00	Supplerende sosialhjelp		27.03.2018	Avsluttet
Familie 44	26.07.2017	kr 15 218,00	Full sosialhjelp	kr 13 610,00	29.06.2018	
Familie 48	20.01.2017	kr 17 031,61	Full sosialhjelp	kr 15 816,00	09.07.2018	
Familie 51	14.07.2017	kr 13 113,79	Supplerende sosialhjelp	kr 8 599,00	06.07.2018	
Familie 53	12.04.2017	kr 14 928,00	Full sosialhjelp	kr 14 118,00	29.06.2018	
Familie 55	06.01.2017	kr 10 667,91	Full sosialhjelp	kr 13 283,00	29.06.2018	
Familie 67	09.01.2017	kr 14 476,00	Full sosialhjelp	kr 12 877,00	09.07.2018	
Familie 71	20.06.2017	kr 9 590,00	Supplerende sosialhjelp		26.04.2017	
Familie 12	03.05.2018	kr -	Arbeidsavklaringspenger	kr -	15.09.2017	
Familie 54	01.06.2018	kr 26 831,29	Full sosialhjelp	kr 10 379,00	29.06.2018	
SUM:		kr 301 453,63		kr 98 859,00		

Når prosjektet videreføres og NAV kan plukke ut familier selv, vil det trolig gjøre at suksessfaktoren kan øke, ettersom man kan prioritere hvilke deltakere det er sannsynlig vil nyttiggjøre seg tilbudet i størst mulig grad.

Det interne prosjektet «Prosjekt rettighetsavklaring» er nå i gang og deltakere er plukket ut. Deltakerne har over år mottatt sosialhjelp mer eller mindre sammenhengende. Sannsynligheten for at flere av deltakerne har krav på varige trygdeytelser er stor og NAV har som mål at sakene som er til behandling vil være avklart og sendt til beslutende organ i NAV i løpet av høsten 2018. Dette vil gi innsparing i sosialhjelpsutbetaling men det er for tidlig å anslå beløp.

For å redusere merforbruket på sosialhjelp vurderes det i tillegg å ikke lyse ut stillinger som blir ledige i 2018. Oppgaveløsningen som berøres av dette, forsøkes løst innenfor eksisterende rammer ved å organisere arbeidet på annen måte. Varig reduksjon av administrativt driftsbudsjett jobbes det med inn mot strategidokumentet.

2. Kvalifiseringsstønad

Ved utgangen av juli viser regnskapet et merforbruk på 1,1 mill kr. Budsjettet gjenspeiler at antall som mottar kvalifiseringsstønad er beregnet til 85. Det reelle tallet er pr i dag 95 som mottar slik stønad.

Tiltak:

For å redusere merforbruket på kvalifiseringsstønad innføres det et midlertidig tak på 75 deltagere i kvalifiseringsprogram. Høsten 2018 vil da bli benyttet til å redusere antallet ned til 75.

3. Integreeringstilskuddet

Ved utgangen av juli viser regnskapet et merforbruk på om lag 3,5 mill kr. Merforbruket er i stor grad knyttet til utbetaling av introduksjonsstønad, men også noe økonomisk sosialhjelp. Det blir utbetalt mer i introduksjonsstønad enn tidligere, da antall mottakere øker og flere får forlenget sin programperiode fra 2 til 3 år.

Tiltak:

For å redusere merforbruket på introduksjonsstønad gjennomføres det en gjennomgang av alle brukere som har fått innvilget 3. året med mål om å redusere antallet ved å avslutte introduksjonsprogram. Videreføring av en restriktiv holdning til 3. år på introduksjonsprogram vurderes inn mot strategidokumentet.

Det er tett oppfølging mot NAV for å redusere vekst i utgifter videre i 2018 og for årene som kommer.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Deltagere i kvalifiseringsprogram	Ved utgangen av juli ligger NAV over målsettingen når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen.
Innsatsområde 2: Innvandrere	Ved utgangen av juni ligger NAV omtrent på målsettingen når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen. I juni var det 24 som avsluttet program. Av disse var det 3 som gikk til arbeid og 15 som gikk videre til utdanning.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat 2018	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Deltagere i kvalifiseringsprogram	Styrke den enkeltes mulighet til å komme i arbeid og aktivitet.	Andel deltakere på KVP med overgang til arbeid eller utdanning etter avsluttet program. I snitt deltar 80 - 85 deltakere i programmet i hver måned.	56 %	57 %	62	Ved utgangen av juli ligger NAV over målsettingen når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen.
Innsatsområde 2: Innvandrere	Styrke den enkeltes mulighet til å komme i arbeid og aktivitet.	Andel deltakere på introduksjonsprogram med overgang til arbeid eller utdanning etter avsluttet program.	58 %	59 %	58	Ved utgangen av juni ligger NAV omtrent på målsettingen når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen. I juni var det 24 som avsluttet program. Av disse var det 3 som gikk til arbeid og 15 som gikk videre til utdanning.

Status økonomiplan tiltak**Nye tiltak**

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Reduksjon antall bosettinger	-234	0	-234	Ferdig		
Reduserte bosettingsutgifter for nyankomne flyktninger	-8	0	-8	Ferdig		
Total	-242	0	-242			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-286	0	-286	Ferdig		
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-95	0	-95	Ferdig		
Barnetrygd trekkes ut av inntekt før sosialhjelpberegning	2 500	0	2 500	Ferdig		
Total	2 119	0	2 119			

Innsparingstiltakene som gjelder kutt i forhold til reduksjon i antall bosettinger, er innarbeidet i budsjettet. Det er i 2018 startet et prosjekt initiert fra rådmann hvor konsekvensene av reduksjon i antall flyktninger kartlegges.

Innsparingstiltaket som omhandlet rammekutt drift, er innarbeidet i budsjettet for 2018.

Det ble i kommunestyret den 13.12.17 fattet vedtak om å holde barnetrygd utenfor inntektsgrunnlaget for beregning av sosialhjelp for å bekjempe barnefattigdom. Det ble bevilget 2,5 mill kr til tiltaket. Dette ble gjort uten at NAV var bedt om en reell utredning av konsekvensene. Rådmannen har i etterkant av vedtaket som ble fattet, bedt NAV Larvik redegjøre for konsekvensene av vedtaket. I kommunestyret som var den 02.05.18 ble det første vedtaket omgjort. Det var ønskelig at dette skal komme flere aktører til gode, og midlene ble omfordelt. Det nye vedtaket viser at NAV får 600 000 kr i 2018, og 1,3 mill kr de neste årene. Midlene skal brukes til å arbeide videre med helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier. Prosjektet blir styrket for 2018, og går over til å bli en del av den daglige driften i 2019.

Hovedinntekter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
------------------------	------------------------------	------------------------------	---------------------------	---------------------------	--------------------------

Sentrale inntekter består av kommunens skatteinntekter, rammetilskudd og en liten del rentekompensasjonsinntekter knyttet til investeringer innenfor sykehjem, skolebygg og kirker. Ved utgangen av juli er den samlede inntekten fra skatt og rammetilskudd drøyt 10 mill kr høyere enn det periodiserte budsjettet. Dette skyldes merinntekter fra skatt og inntekter svakt under det budsjetterte fra rammetilskudd. Avviket knyttet til kompensasjonstilskudd og rentekompensasjon er ikke inntektsført ved utgangen av juli. Disse inntektene vil komme i løpet av høsten.

Finansielle transaksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
17-Finansielle transaksjoner	-56 484	-57 136	652	-1,2 %	-167 470
Sum	-56 484	-57 136	652	-1,2 %	-167 470

Renter og avdrag følger utviklingen i kommunens gjeld og de rentekonsekvensene som kan beregnes ut fra utviklingen i rentemarkedet og tilpasningene innenfor kommunens strategi for forvaltningen av gjeld. Ved utgangen av juli har det påløpt mer renteutgifter og låneomkostninger enn beregnet, men samtidig var avdragene lavere enn budsjettert. Samlet sett gir dette en mindretgift på 8,7 mill kr i forhold til budsjett. Bruk av disposisjonsfond ligger samtidig 32,4 mill kr høyere enn budsjettert. Med renteinntekter og avkastningen på primær oppgavefondet er nettoutgiften for finansielle transaksjoner 15,2 mill kr pr juli, et merforbruk i forhold til budsjett på 14,9 mill kr.

Kommunens netto lånegjeld økte med 248 mill kr (7,2 %) de første syv månedene av 2018, men lave renter har bidratt til å dempe veksten i den totale rentekostnaden. Ved renteøkninger vil derimot rentekostnadene øke relativt kraftig. Gjennom 2017 anbefalte derfor rådmannen både i rammesaken og forslag til Strategidokument for 2018-2021 at det snarest innføres en handlingsregel som demper gjeldsveksten.

Som vanlig knyttes det usikkerhet til renteutviklingen, spesielt med tanke på at renten på lange amerikanske statsobligasjoner og LIBOR har økt betraktelig siden i fjor. Det er derfor en risiko for at dette også vil trekke norske referanserenter, og dermed kommunens rentekostnader, videre oppover. Rådmannen følger utviklingen.

Tre måneders NIBOR, en viktig referanserente for kommunens lånegjeld, bunnet ut i desember 2017 og har siden steget relativt kraftig (opp fra 0,78 % til nærmere 1,1 %). Rentene ligger fortsatt lavt i et historisk perspektiv, men er forventet å stige videre fremover av bl.a. Norges Bank og Kommunalbanken.

Primær oppgavefondet (POF) har pr juli en bokført positiv netto avkastning på 8,7 mill kr. Da det fra 2017 ikke lenger blir budsjettert med inntekter fra POF så representerer hele avkastningen merinntekter for året. Som alltid er det knyttet usikkerhet til avkastningen på fondet. I 2018 er denne usikkerheten høyere enn på lenge grunnet renter som allerede har økt, spesielt i USA, og risikoen for flere renteøkninger og ytterligere innstramminger i pengepolitikken fra sentralbanker, spesielt fra den amerikanske sentralbanken. Den høye avkastningen fondet har levert de siste årene bør derfor ikke forventes å fortsette fremover.

Grunnet fondets langsiktige investeringshorisont er det heller ikke usannsynlig at fondet kan levere negativ avkastning gjennom et kalenderår. Det utgjør derfor en risiko at Larvik kommune i altfor stor grad er avhengig av positiv avkastning på fondet for å kunne levere et positivt netto driftsresultat.

Bidrag til saldering av driftsbudsjettet:

På grunn av forsinkelser i ulike investeringsprosjekter vil det bli lavere låneopptak som betyr reduserte renteutgifter i forhold til budsjett i 2018. Dette anslås å være 2 mill kroner.

Det foreslås å nedlegge ordningen med avsetning til bygningsskedefond fordi forsikringsordningen er endret og begrunnelsen for å opprette fondet er bortfalt (ment å skulle være kompensasjon for høye egenandeler). Fondet er på ca 2,9 mill kroner. Kr 900 000 foreslås å inngå i salderingen av driftsbudsjettet.

Overføring til kirkelige fellesråd

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenestemråder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
18-Overføring til kirkelige fellesråd	29 148	29 972	-824	-2,8 %	31 549
Sum	29 148	29 972	-824	-2,8 %	31 549

Overføring gjøres iht avtale, det forventes ikke avvik.

Status økonomiplan tiltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Vedlikehold av kirker i Lardal, overføres til LKFR	300	0	300	Ferdig		Endring er innarbeidet i økonomisk ramme.
Total	300	0	300			

Overføringer til andre etter vedtak/avtale

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	17 122	20 345	-3 223	-18,8 %	21 432
Sum	17 122	20 345	-3 223	-18,8 %	21 432

Innenfor dette området gis det tilskudd til mange ulike prosjekter og aktiviteter.

VTA-plasser ved iVekst økte betydelig i 2018 uten at kommunens utgifter er justert i budsjett. Kommunen betaler 25 % av kostnadene for hver plass, mens det øvrige dekkes av staten.

I 2017 var det inngått avtale om 53 plasser. Fra og med 01.01.2018 ble det avtalt nye 8 plasser, og ny avtale ble «sjekket ut» med medlemmene i formannskapet i januar via e-post da svar ikke kunne avvente noen formell behandling. I juni ble det administrativt gitt tilsagn om 2 plasser til fra 01.08.2018, slik at totalt antall plasser er 63. Larvik kommune er nå tildelt ytterligere 2 – 4 plasser fra høsten. Plassene er en gunstig ordning økonomisk for Larvik kommune og også et veldig godt tilbud for personene som får tildelt og innehar plassene. De 10 nye plassene i 2018 (som eventuelt blir 12 – 14) har ikke blitt fremmet politisk for økt økonomisk ramme. I 2018 vil en ut fra målet om å begrense merforbruket forsøke å dekke økte utgifter innenfor rammen for området. Larvik kommune dekker 25 % av kostnadene for plassene, noe som utgjør kr 38 640 pr plass pr år. I forbindelse med Strategidokument 2019 – 2022 vil det bli foreslått en økning av den økonomiske rammen til disse plassene, som da inngår i årlig overføring etter avtale til iVekst.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Eierskapsmelding 2016	13.06.2018 ble sak: Oppfølging av "Eierskapsmelding 2016" vedtatt av kommunestyret (Ksak 139/18).

Status økonomiplaniltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
KST 097/17 Colab - etablering av nytt veksttilbud	500	0	500	Ferdig		Colab gis tilskudd fortløpende iht avtale
Total	500	0	500			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Tilskudd The Thor Heyerdahl Institute	250	0	250	Ferdig		Tilskudd er overført iht vedtak.
Poesiparken - tilskudd til installasjoner	300	0	300	I arbeid		Poesiparken gis tilskudd fortløpende iht avtale
Total	550	0	550			

Helse og omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av

- Virksomhet Funksjonshemmede
- Arbeid og aktivitet
- Sykehjem
- Psykisk helse og avhengighet
- Larvik helsehus
- Hjemmetjenester
- Fellesfunksjoner

Helse og omsorg gir et bredt spekter av tjenester innenfor

- Forebyggende tjenester
- Lavterskeltilbud
- Hjemmebaserte tjenester
- Institusjonsbaserte tjenester

Det er et overordnet mål for tjenesten å tilrettelegge for økt ansvar, mestring og deltakelse for brukere og innbyggere i alle livets faser og å gi helse- og omsorgstjenester av god kvalitet for de som trenger det, i tråd med en bærekraftig vekst- og velferdsutvikling.

Innenfor tjenesteområdene skjer det kontinuerlig tilpasninger for å oppnå best mulig kvalitet på tjenestene og effektiv ressursutnyttelse til verdi for innbyggerne. Det samarbeides på tvers av virksomhetene og søkes og mottas statlige tilskudd for utviklingsarbeid.

Utvikling og utfordringer

Styrende dokumenter for tjenesteområdet

- KST 078/14 Plan for fremtidens helse- og omsorgstjenester
- Tidligere vedtatte planer for legetjenesten i Larvik
- Smittevernplan
- Helse og sosial beredskapsplan
- KST 038/15 Boligplan 2015 - 2020
- Vedtak knyttet til Nye lokaler for legevakt/lokalmedisinsk senter
- Vedtak om Helsehjelp/responsssenter
- Vedtak i forhold til utredning av nye sykehjemsplasser

Oppfølging av styrende dokumenter

Helse og omsorgsplanen for tidligere Larvik kommune: "Mestring i alle livets faser" og Lardal kommunes strategidokument er godt i samsvar med utfordringsbildet og nasjonale føringer. Planen skal revideres i 2018.

Planen har følgende satsningsområder:

- Barn og unge med behov for helse- og omsorgstjenester
- Forsterket forebyggende innsats
- Frivillige, pårørende, familie og lokalmiljø som ressurs
- Legge til rette for mestring og deltakelse i ulike livsfaser
- Bærekraftige tjenester – omsorg og bolig
- Samhandlingsreformen

Satsningsområdene griper inn i alle virksomheter og det arbeides på tvers av virksomhetene for å nå målene i planen.

Helse- og omsorgstjenesteloven § 1-1 gir klare føringer for tjenesteutøvelse og oppgaver. Lovens formål er særlig å:

1. Forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,
2. Fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,
3. Sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,
4. Sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,
5. Sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,
6. Sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet
7. Bidra til at ressursene utnyttes best mulig.

Verdighetsgarantiforskriften tydeliggjør verdigrunnlag og innhold i tjenesten.

«Hva er viktig for deg?» er grunnleggende praksis og ideologi i et brukerperspektiv.

Dette forutsetter brukermedvirkning, involvering og økt kompetanse mot et målrettet helhetlig pasientforløp og vil i større grad sikre kontinuitet og helhetlig ivaretagelse av den enkelte pasient.

Utfordringer

- Larvik kommune har en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet og antall eldre vil fordobles innen 2045, samtidig vil innbyggere i arbeidsfør alder ha liten vekst.
- Larvik kommune har en høyere andel uføretrygdede, sosialhjelpsmottakere og lavinntektsfamilier enn fylket og landet for øvrig. Helseutfordringer har direkte sammenheng med sosial ulikhet.
- Yngre tjenestemottakere med omfattende behov øker både på landsbasis og i Larvik kommune.

2. gangs rapportering 2018

- Mennesker med rusavhengighet har vesentlig kortere levetid enn normalbefolkningen og vil trenge omfattende tjenester på et tidligere tidspunkt i sitt livsløp.
- Antall kommunale boliger for vanskeligstilte og eldre dekker ikke dagens behov. Mange trenger veiledning/opplæring i det å mestre egen bostituasjon.
- Det er 31 unge voksne som bor i foreldrehjemmet og er i behov av bemannede boliger.
- Antall personer med demens øker i årene fremover og bør fanges tidlig opp og møtes med et differensiert tilbud og alternative boformer.
- Legevaktens lokaler er ikke i tråd med dagens krav til standard og sikkerhet. Det utredes nå mulighet for nye lokaler i et lokalmedisinsk senter.
- Det er et mangelfullt tilbud om arbeid og aktivitet som behandling for mennesker med psykiske lidelser og rusavhengighet.
- Det er behov for økt bruk av digitale løsninger og velferdsteknologi i alle deler av helse og omsorgstjenesten for å møte fremtidens utfordringer.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
31-Virksomhet for funksjonshemmede	100 005	101 703	-1 697	-1,7 %	138 031
32-Arbeid og aktivitet	29 235	28 867	368	1,3 %	50 743
33-Sykehjem	136 342	149 382	-13 040	-9,6 %	254 176
34-Psykisk helse og avhengighet	38 396	37 753	643	1,7 %	63 242
35-Larvik helsehus	47 729	51 157	-3 428	-7,2 %	90 285
36-Hjemmetjenester	115 396	123 203	-7 808	-6,8 %	205 339
37-Fellesfunksjoner	72 483	62 779	9 703	13,4 %	141 907
Sum	539 586	554 844	-15 258	-2,8 %	943 724

Det er gjennom året varslet om utfordringer i tjenesteområdet og et stort merforbruk. Tiltak har vært har vært iverksatt og under behandling av 1.tertialrapport bevilget kommunestyret 25 mill kr som et engangsbetrag for å styrke sektoren.

Rapporten viser at på tross av bevilgningen er merforbruk pr juli på 15,3 mill kr. Det er iverksatt tiltak 1. halvår for å bremse merforbruket, veksten i utgiftene er stabilisert. Rapporten viser imidlertid at kostnadene fremdeles er for høye i forhold til budsjett.

Ytterligere tiltak for å sikre at aktivitetsnivået ved inngangen til 2019 skal være på budsjett er derfor igangsatt. Det er redegjort for de konkrete tiltakene i rapporten, under hvert virksomhetsområde.

Oppsummert er utfordringene til tjenesteområde knyttet til personalforvaltning og pasientstrøm.

Analyser av hjemmetjenesten viser en svak økning av antall brukere gjennom første halvår samt en svak økning i antall vedtakstimer mot hver bruker. Analysene viser også at administrasjonen rundt hver bruker øker som følge av større krav til dokumentasjon og samhandling med sykehus, fastleger mm.

I institusjonstjenesten er det økt press på de spesialiserte korttidsavdelingene som følge av økning i utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Det meldes også om flere krevende demente som trenger mer bistand utover grunnbemanning i ordinære sykehjemsavdelinger.

Dette kommer til uttrykk på lønnsbudsjettet. Det er gjennom 2017 gjort forsøk med å øke grunnbemanning for å redusere variabel lønn. Dette har ikke gitt ønsket resultat og har ført til at både faste og variable lønnskostnader har økt.

Rapporten viser at det er særlig innenfor virksomhetene Sykehjem og Hjemmetjenester at utfordringene er størst. Avdelingene i virksomhetene evaluerer nå størrelse på turnuser og avdelinger med sikte på å effektivisere og for å bruke ressursene bedre på tvers i avdelingene.

2. gangs rapportering 2018

Et eksempel er natttjenesten i hjemmetjenesten som er slått sammen og samlokalisert. Dette har vært svært kostnadskrevenende og endres nå.

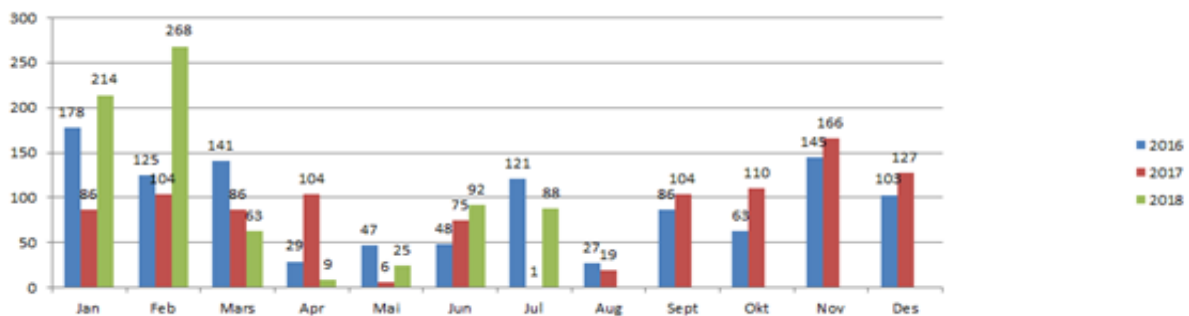
Endringene vil ta noe tid før de gir full effekt da det tar tid å endre turnus og samtidig sørge for at kvaliteten på tjenesten ut mot bruker og pasient blir ivaretatt.

Antall funksjonshemmede som mottar tjenester har økt fra 300 i 2016 til 360 i 2018. Virksomhet funksjonshemmede har håndtert mesteparten av økningen innenfor rammen, men melder også et merforbruk. Arbeid og aktivitet har håndtert økningen av brukere ved å justere tiltakene innenfor budsjett.

Virksomhet psykisk helse og avhengighet melder om en økning av antall unge med psykiske lidelser som mottar lavterskel tilbud. Dette håndteres innenfor rammene. Staten endrer finansiering av tiltak innenfor rus sektoren fra prosjektfinansiering til rammetilskudd. Dette gir noe mindreforbruk dette året.

Det er gjennomført innsparingstiltak i fellesfunksjoner. Årsverk er redusert ved naturlig avgang i administrative stillinger. Prosjektporteføljen med ulike statlige tilskudd er gjennomgått for å sikre at lønnskostnader til prosjektmedarbeidere blir dekket av tilskuddsmidler. Helsehjelpen og Husebykroken har noe senere oppstart enn budsjettet og bidrar til mindreforbruk i fellesfunksjoner.

Det meldes et merforbruk på overliggenderdøgn på 3,3 mill kr. Sykehuset rapporterer at sommeren har vært usedvanlig krevende med mange innlagte pasienter som følge av blant annet ekstrem varme. Dette gir seg også utslag på antall overliggere som har vært usedvanlig høy i juli (se tabell under).

Det har vært krevende å hente inn merforbruket for de første syv månedene, og det tar noe tid for å få stoppet utviklingen. Straktiltak som er igangsatt har bidratt til at merforbruket i snitt de siste 3 månedene ligger på 0,5 mill kr pr mnd. Dette er en reduksjon i forhold til de første 4 månedene der merforbruket i snitt lå på 3,7 mill kr pr mnd. Ytterligere bedring av økonomien forventes utover høsten etterhvert som flere tiltak gir effekt.

Det er intensivert arbeid som omfatter hele organisasjonen for å tilpasse driften til de økonomiske rammene med fokus på tiltak som i minst mulig grad går ut over bruker og gir effekt for hele organisasjonen.

Det anslås at merforbruket ved utgangen av året vil være ca 9 mill kr etter at tiltak er gjennomført. Det er usikkerhet knyttet til varslet økning i strømprisene som kan påvirke resultatet noe.

Det forutsettes at kostnadsnivået reduseres og tilpasses budsjettet slik at Helse og omsorg går inn i 2019 i balanse.

2. gangs rapportering 2018

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjetbalanse:

	2018	2019 - 2021	
Kort beskrivelse av tiltak	Økonomisk effekt	Økonomisk effekt	Konsekvenser for driften
Kjøp av tjenester fra annen kommune. Endringer i forskrift 16. desember 2011 nr. 1348 om kommunens dekning av helse- og omsorgstjenester har medført reduksjon i utgifter til annen kommune. Saken kan bringes inn for fylkesmannen til endelig behandling dersom det oppstår tvist.	800 000	1 600 000	Ingen.
Reforhandlet avtale med privat leverandør. I forhold til kjøp av tjenester fra privat leverandør er flere avtaler reforhandlet, blant annet to fra Lardal	150 000	200 000	Det vil være en nettogevinst som nevnte over for Larvik kommune, med reforhandling av avtalene vil også medføre reduksjon i inntekter på ressurskrevende.
Samhandlingsprosjekt Arbeid og Aktivitet /- Virksomhet funksjonshemmede. Samdrift i 4 avdelinger, to i hver virksomhet for bedre ressursutnyttelse, turnusteknisk, økonomisk og faglig.	0	1 000 000	Prosjektet utreder konsekvenser og skal levere rapport medio august. Effekt av tiltaket vil være tydeligere når konsekvensanalyse foreligger. Effektuering av tiltaket kan ikke finne sted før 2019, da det innebærer samordning av 4 avdelinger til 2 avdelinger med alle konsekvenser dette medfører.
Ressursoptimalisere drift. I august starter vi en prosess der vi gjennomgår hele driftsporteføljen vår med tanke på fremtidens tjenester til funksjonshemmede i Larvik kommune. Denne prosessen må samkjøres med tilsvarende prosess i koordinerende enhet og tildeling.	0		Gjennom denne prosessen finne nye løsninger, og skaffe oss et handlingsrom som ikke nødvendigvis fører til økonomisk mindreforbruk, men heller tiltak som gjør at vi for fremtiden klarer å møte behov uten at dette utfordrer økonomi slik det gjør i dag.
Redusere bruk av overtid	100 000	100 000	Ingen
Sum tiltak funksjonshemmede:	1 050 000	2 900 000	
Økt samarbeid med virksomhet funksjonshemmede	0	0	Endringer for noen ansatte i forhold til arbeidssituasjonen. Det kan gi positive effekter for noen brukere. Innsparing kommer frem på virksomhet Funksjonshemmede.
Sum tiltak Arbeid og Aktivitet:	0	0	
Sykehjemsavdelinger leier ikke inn vikar ved ett fravær på dagtid i ukedager	1 500 000	3 800 000	Oppgaver må prioriteres, og noe reduksjon av aktiviteter må påregnes, men brukere vil bli ivaretatt. Dette kan gi noe negativ effekt på personalet.
Forsøk med økt grunnbemanning for å hindre ekstra innleie/overtid og effektivisering i turnus avsluttes	2 000 000	5 800 000	Ikke innleie utover årsverk
Tettere samarbeid innad i Helse og Omsorg ved tilbud om tjenester til pasienter. Rett pasient på rett sted.	500 000	1 500 000	Brukere vil få et riktigere tjenestetilbud i henhold til sin sykdom. Antall plasser på forsterket tjenestetilbud må økes.
Avdelingene har felles bruk av fagpersonell slik at ekstra innleie begrenses mest mulig, men løses innenfor helheten på det enkelte sykehjem.	0	2 500 000	Personalet må benyttes på tvers av avdelinger for å ivareta brukere der behovet for kompetanse er.

2. gangs rapportering 2018

	2018	2019 - 2021	
Kort beskrivelse av tiltak	Økonomisk effekt	Økonomisk effekt	Konsekvenser for driften
Renhold Lardal sykehjem overtas fra eiendom	0	100 000	Fleksibilitet i bruk av ressurser (Renholdere kan bidra rundt matsituasjon i avdeling og dermed unngås ekstra innleie). Denne ordningen er gjennomført i Larvik kommunes andre sykehjem med god effekt.
Aktiv rekruttering av sykepleiere til Helse og Omsorg. Vil kunne redusere overtid og ekstrinnleie grunnet behov for fagkompetanse	0	250 000	Det er et stort behov for sykepleierkompetanse i sykehjem. I dag leies det inn på overtid og vakter på flere avdelinger for å kunne opprettholde den faglig kompetansen for å kunne ivareta de dårligste pasientene i sykehjem.
Sum tiltak Sykehjem:	4 000 000	13 950 000	
Innsparing ved sykefravær/fokus på reduksjon av sykefravær. Reduksjon av innleie ved sykefravær der det er mulig. Avdelingene bistår hverandre på tvers ved behov.	100 000	100 000	Aktivitetsnivået vil gå ned som følge av dette tiltaket, men det skal ikke gå utover tilbudet til brukerne og sikkerheten til personalet. Ytterste konsekvens kan være at vi får avvik på tjenesten.
Sum tiltak Psykisk helse og avhengighet:	100 000	100 000	
Økte behov for legetjenester er dekt opp ved omstrukturering av tjenestene innenfor rammen samt 2 mill. kr bevilget i Strategidokumentet.			Kvaliteten på tjenestene øker og antall overliggere kan reduseres.
Helsehusets avdelinger leier ikke inn vikar ved ett fravær på dagtid i ukedager. Behov for fagpersonell sees under ett på Byskogen	30 000	100 000	Oppgaver må prioriteres, og noe reduksjon av aktiviteter må påregnes, men bruker vil bli ivaretatt. Dette kan gi noe negativ effekt på personalet.
Tettere samarbeid innad i Helse og Omsorg ved tilbud om tjenester til pasienter. Rett pasient på rett sted	50 000	300 000	Bruker vil få et riktigere tjenestetilbud i henhold til sin sykdom. Det bør vurderes om det er behov for flere spesialplasser.
Presteløkka: Det er iverksatt stram styring av innkjøp og ved innleie av vikarer. Det iverksettes en ny turnus med mål om å redusere med 0,5 årsverk. Det holdes fokus på økt belegg for å øke inntekter på Trygghet og Aktivitet (8 plasser) i tråd med budsjettet	250 000	400 000	
Sum tiltak Helsehus	330 000	800 000	
Bedre samhandling og ressursutnyttelse på tvers av avdelinger og ringer. Forsøk med økt grunnbemanning for å hindre ekstrinnleie/overtid og effektivisering i turnus avsluttes. Evaluere organisering og fordeling inn mot en stadig endret demografi. Effektivisere turnus, benytte responsleverandør Doro Care.	750 000	8 910 000	Bedre ressursforvaltning. Enkeltpasienter kan måtte forholde seg til flere ansatte. Gjennomgang av vedtak for å muligens redusere tjenesteomfang. Nedbemanning tilsvarende 13,5 årsverk i forhold til turnus pr juli 2018

2. gangs rapportering 2018

	2018	2019 - 2021	
Kort beskrivelse av tiltak	Økonomisk effekt	Økonomisk effekt	Konsekvenser for driften
Natttjenesten omorganiseres fra en sentral enhet til å fordeles på ringene.			Bedre ressursutnyttelse, samhandling og tjenesteflyt. Effektiviserer kjøretid. <i>Økonomisk effekt satt opp sammen med tiltaket "Bedre samhandling og ressursutnyttelse(...)"</i> .
1 årsverk ekstra ergoterapeut engasjement avsluttes	300 000	600 000	Vil kunne bidra til økt venteliste og gi lengre ventetid for innbyggerne
Vurdere å avslutte kjøp av private tjenester høst/vinter 2018 for å ivareta brukerne i egen tjeneste.		3 600 000	Dette er kompetanse- og ressurskrevende tjenester.
Sum tiltak Hjemmetjenester	1 050 000	13 110 000	
Lønnsmidler dekkes av øremerkede tilskudd, 2.etg	2 500 000	0	Det er bevilget tilskudd for 2018, usikkert om dette vil bli gitt fremover. Personer er fast ansatt i Larvik kommune. En del andre oppgaver utsettes
Reduksjon lønnskostnader, 2.etg	1 277 500	1 215 000	Oppgaver fordeles på andre ansatte ved økt bruk av digitale løsninger. Gevinstrealisering av digitalisering
Friskliv, holde vikariat vakant og finansiering ved øremerkede midler	300 000	0	Driften opprettholdes av andre ansatte i 2018. Personer er fast ansatt i Larvik kommune
Koordinerende enhet og tildeling, ikke sette inn vikar fravær/vakans	750 000	0	Det har vært vanskelig å være ajour med vedtak. Dette er uheldig da en del tjenester gis uten oppdaterte vedtak.
Senere oppstart Helsehjelpen, Husebyjordet	2 800 000	0	Deler av Helsehjelpens oppgaver starter så raskt som mulig slik at operative tjenester kan redusere vikarinnleie.
Senere oppstart teknisk personell og nytt alarmmottak og oppfølging responscenter	1 000 000	0	Nytt alarmmottak og oppfølging responscenter ivaretas ved omdisponering av personell. En del andre oppgaver utsettes
Sum tiltak Fellesfunksjoner	8 627 500	1 215 000	
Sum totalt alle virksomheter	15 157 500	32 075 000	

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
<p>Barn og unges behov fanges opp og møtes med forebyggende arbeid og gode tjenester</p> <p>Barn og unge er et satsingsområde i helse og omsorgsplanen. God veiledning og avlastning til familier med omsorgsoppgaver er sentralt både for koordinerende enhet og tildeling og virksomhet for funksjonshemmede. Ungdom med rusproblemer fanges opp tidlig og får tiltak og hjelp. Ruskontrakter er et viktig virkemiddel. Ungdom som faller ut av ordinær skolegang/arbeidsliv, gi tilbud om meningsfulle aktiviteter/arbeid. Barn og unge som er pårørende, fanges opp og sikres oppfølging og hjelp. Arbeidet utføres i tett dialog med oppvekst og kultur.</p>	<p>Virksomhet Funksjonshemmede har 2 årsverk som arbeider inn mot dette området. Resultatene er oppløftende, og tilbakemeldingene er gode. En klarer gjennom tiltakene nå ut på et tidlig tidspunkt, jobbe forebyggende i hjemmet og avverge eller utsette blant annet avlastning i institusjon.</p> <p>Noen av ressursene benyttes på lavterskeltiltak mot utsatte grupper av ungdom, der rus og atferd er sentrale utfordringer.</p>
<p>Bærekraftige tjenester – omsorg og bolig</p> <p>Boligbehov imøtekommes for de som ikke selv kan skaffe seg bolig. Boligene skal ha en minstestandard og god geografisk spredning. Personer som trenger økt kompetanse i dagliglivets oppgaver får opplæring og veiledning. Det utredes en plan for fremtidig sykehjemstruktur og bygging av nye sykehjemsplasser.</p>	<p><u>Boligbehov:</u> Rapporteringen svares opp under Eiendom hvor boligkontoret er organisert.</p> <p><u>Fremtidig sykehjemstruktur og bygging av nye sykehjemsplasser:</u> Arbeidet er igang og ferdigstilles i løpet av høsten</p>
<p>Innbyggere opplever livsglede og mestring i alle livsfaser. Hverdagsmestring og fokus på «Hva er viktig for deg?» skal prege helse og omsorgstjenestens møte med alle brukere, pasienter og pårørende.</p> <p>Tilbudet om hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering skal utvikles. Ansattes kompetanse på dette området skal økes blant annet gjennom opplæring i motiverende samtale ved bruk av spillteknologi.</p>	<p>Hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring er innført som henholdsvis vedtakstjeneste og som verdigrunnlag for våre tjenester.</p> <p>Tjenestetilbudet Hverdagsrehabilitering er evaluert og revidert for å bedre samhandling, effektivitet og god flyt i tilbudet. Hverdagsrehabilitering gjennomføres i økt omfang, og vi ser at dette utsetter og/eller reduserer tjenestebehov i kortere eller lengre tid for mange av pasientene som gjennomfører dette.</p> <p>Pasientens egne ressurser og mål for egen helse og eget liv har fokus. "Hva er viktig for deg?"</p>
<p>Samhandlingsreformen</p> <p>MÅL: Kommunen fortsetter det gode samarbeidet med sykehuset i Vestfold gjennom prosjektet "Samarbeid om økt kvalitet" (SØK) med et særlig fokus på overføring fra sykehus til kommunen, helseovervåking i hjemmet og samhandlingsforløp innen psykisk helse og rus. I 2017 innføres krav om øyeblikkelig hjelp-tilbud for mennesker med psykiske lidelser.</p>	<p>Delprosjektet "Sammen om økt kvalitet på tjenester til LAR-pasienter og eldre rusavhengige" er avsluttet. I dette arbeidet har man:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablert og formalisert samarbeid med ansatte i lokalt utleveringssted og kommunalt ansatte i oppfølgingen av LAR-pasienter. • Arbeidet med pasientforløp for psykosepasienter, et samarbeidsprosjekt mellom Søndre Vestfold DPS og Larvik kommune <p>Høsten 2017 ble et nytt boligtilbud for eldre rusmiddelavhengige/LAR-pasienter ferdig.. Boligen er døgnbemannet og består av 7 boenheter og er en del av Virksomhet psykisk helse og avhengighet.</p> <p>Delprosjekt "Sammen om økt kvalitet i oppfølging av</p>

2. gangs rapportering 2018

Målsetting

Status måloppnåelse

personer som er sykmeldt grunnet muskel- og skjelettplager og/eller lettere psykiske plager" er igangsatt og i drift. Det er etablert et forpliktende samarbeid mellom Larvik kommune ved Friskliv og mestring, NAV lokal, NAV arbeidslivssenter, Sykehuset i Vestfold ved Helse og Arbeid (tidligere Raskere tilbake) og IFokus. Hvor alle involverte møter de sykemeldte på felles geografisk arena i Friskliv og mestring sine lokaler i kommunen.

Status investeringer

Beløp i 1000

	Årets budsjett		Risiko	Status vurdering
	Planlagt	Fram drift		
	Planlagt	Fram drift		
	i år	i år		
AoK 2018: Kjøp av buss	800	Iht. plan	Lav risiko	Buss er anskaffet og betalt.
Buss, Hjemmetjenester	1 000	Iht. plan	Lav risiko	Buss er levert og i drift for kjøring av dagpasienter.
Lydlogg til legevakten	150	Iht. plan	Lav risiko	Foreløpig er ikke kostnaden for 2018 kommet opp på investeringsnivå. Årets utgifter er ført i driftsregnskapet.
Medisinsk utsyr Lardal Sykehjem	128	Iht. plan	Lav risiko	Innkjøp av dekontaminator er gjennomført. Prosjektet er finansiert med midler overført fra drift.
Ny omsorgsteknologi	7 000	Iht. plan	Lav risiko	Videre bredding av velferdsteknologi gjøres i tråd med befolkningens behov, tjenestene gir med dette økt egenmestring og tiltakene reduserer ytterligere behov for tjenester. Videre planer for investeringer er: Responssenter, Helsehjelpen, trådløst nett i omsorgsbolig, innkjøp av digitale trygghetsalarmer, trygghetspakker, elektronisk medisinerings-støtte, utstyr til avstandsoppfølging av pasienter og til mestring av dagliglivet mm. Forutsatt planlagt framdrift, vil midlene bli brukt i løpet av 2018.
Sykesignalanlegg på sykehjem	12 000	Iht. plan	Middels risiko	Grevle og Yttersølia sykehjem har fått installert nytt alarmanlegg. Installasjon i Byskogen sykehjem er snart ferdig, samtidig er Tjølling sykehjem god i gang. Når installasjon i Byskogen sykehjem er ferdig, startes det opp på Furuheim sykehjem. Det startes også opp på Presteløkka rehabiliteringssenter i høst. Prosjektet skulle ferdigstilles i 2018, men på grunn av eksterne leverandører er ferdigstilling nå satt til februar/mars 2019.
Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene	2 000	Iht. plan	Lav risiko	Det er utarbeidet en 4-årig investeringsplan, for å sikre en planmessig og riktig bruk av investeringsmidlene. Investeringene blir vurdert i en helhet, og utskifting blir gjennomført i henhold til plan.
Sum	23 078			

Virksomhet for funksjonshemmede

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
31-Virksomhet for funksjonshemmede	100 005	101 703	-1 697	-1,7 %	138 031
Sum	100 005	101 703	-1 697	-1,7 %	138 031

Resultatet pr. juli viser et merforbruk på 1,7 mill kr. Merforbruket kan i all hovedsak forklares med merutgifter til nye brukere etablert sent i 2017 og i løpet av 2018. I år er det etablert tjenester til 14 nye brukere, hvorav 8 barn med behov for avlastning. Antallet ressurskrevende er økende og antall registrerte i 2018 er 5 mer enn i 2017.

Det er satt i gang tiltak for å redusere merforbruket i 2018. Med utgangspunkt i dette reduseres anslag for årsprognose til et merforbruk på ca 2,8 mill kr.

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjettbalanse:

Kort beskrivelse av tiltak	2018 Økono- misk effekt	2019 -2021 Økono- misk effekt	Konsekvenser for driften
Kjøp av tjenester fra annen kommune. Endringer i forskrift 16. desember 2011 nr. 1348 om kommunens dekning av helse- og omsorgstjenester har medført reduksjon i utgifter til annen kommune. Saken kan bringes inn for fylkesmannen til endelig behandling dersom det oppstår tvist.	800 000	1 600 000	Ingen.
Reforhandlet avtale med privat leverandør. I forhold til kjøp av tjenester fra privat leverandør er flere avtaler reforhandlet, blant annet to fra Lardal	150 000	200 000	Det vil være en nettogevinst som nevnte over for Larvik kommune, med reforhandling av avtalene vil også medføre reduksjon i inntekter på ressurskrevende.
Samhandlingsprosjekt Arbeid og Aktivitet /- Virksomhet funksjonshemmede. Samdrift i 4 avdelinger, to i hver virksomhet for bedre ressursutnyttelse, turnusteknisk, økonomisk og faglig.	0	1 000 000	Prosjektet utreder konsekvenser og skal levere rapport medio august. Effekt av tiltaket vil være tydeligere når konsekvensanalyse foreligger. Effektuering av tiltaket kan ikke finne sted før 2019, da det innebærer samordning av 4 avdelinger til 2 avdelinger med alle konsekvenser dette medfører.
Ressursoptimalisere drift. I august starter vi en prosess der vi gjennomgår hele driftsportefølgen vår med tanke på fremtidens tjenester til funksjonshemmede i Larvik kommune. Denne prosessen må samkjøres med tilsvarende prosess i koordinerende enhet og tildeling.	0		Gjennom denne prosessen finne nye løsninger, og skaffe oss et handlingsrom som ikke nødvendigvis fører til økonomisk mindreforbruk, men heller tiltak som gjør at vi for fremtiden klarer å møte behov uten at dette utfordrer økonomi slik det gjør i dag.
Redusere bruk av overtid	100 000	100 000	Ingen
Sum tiltak funksjonshemmede:	1 050 000	2 900 000	

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
<p>Innsatsområde 1: Botiltak med bemanning</p> <p>Mål: Øke antall tilrettelagte boliger med bemanning for målgruppen</p>	<p>Virksomhet funksjonshemmede har over flere år hatt som mål at unge voksne skal etableres utenfor foreldrehjemmet. Unge voksne funksjonshemmede bor ofte lengre i foreldrehjemmet enn andre ungdommer og i de fleste tilfeller ser vi at etablering i egne botiltak tidlig bidrar til økt mestring og funksjon inn i voksenlivet.</p> <p>Virksomheten har så langt i 2018 fått 4 nye søknader om etablering, hvorav 2 er bosatt. Det vil ikke være mulig å oppnå mål for 2018, i det vi får nye søknader inn fortløpende. Virksomheten klarer ikke etablere nye brukere og yte forsvarlige tjenester innenfor rammene i det tempo som brukermassen øker.</p>
<p>Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon</p> <p>MÅL: Øke innsatsen i forhold til tjenester opp mot barn og unge. Videreføre og satse på tiltak i hjemmet av forebyggende karakter. Delta i samhandling på familiesentrene opp mot tidlig innsats til familier som har barn med spesielle behov.</p>	<p>Virksomheten har pr. i dag 2 årsverk knyttet opp mot tidlig intervensjon. Tjenestene er enten gitt etter vedtak, men også et betydelig antall lavterskeltilbud til risikoutsatte barn og ungdom. Foreldreveiledning som tiltak blir gitt på vedtak og bidrar i stor grad til færre og senere behov for avlastning eller andre mer ressursøkonomiske og inngripende tiltak.</p>
<p>Innsatsområde 3: Velferdsteknologi</p> <p>MÅL: Ta i bruk velferdsteknologiske løsninger overfor alle brukere som kan nyttiggjøre seg dette. Brukere som kan nyttiggjøre seg Tjenesteshop som et verktøy, får større grad av brukermedvirkning.</p>	<p>Velferdsteknologi som verktøy, enten i stede for tjenester eller i tillegg til tjenester etableres i tilknytning til de brukere dette er aktuelt for. I tilknytning til våre brukergrupper med kognitiv svikt er det ofte andre velferdsteknologiske hjelpemidler enn de tradisjonelle som kan være nyttig. Flere brukere har i dag elektronisk dagsplanstyring, visuell toveiskommunikasjon mv som velferdsteknologiske hjelpemidler. I tillegg har vi Tjenesteshop som ekspanderer i omfang, og plan for å benytte tjenesteshop i sammenheng med avlastninger i familie planlegges.</p>
<p>Innsatsområde 4: Hverdagsmestring</p> <p>MÅL: Kontinuerlig tjenesteutvikling i enheten med fokus på kvalitet og effektiv ressursutnyttelse, med særlig fokus på hverdagsmestring</p>	<p>Tjenesten Praktisk bistand og opplæring er virksomhetens tjenester ut mot arbeidet med opprettholde eller øke funksjonsnivået til brukergruppen. Arbeidsmetodikk som virksomheten benytter i sammenheng med tjenesten er faglig forankret i læringspsykologi, der fokus er på innlæring av nye ferdigheter, samt opprettholde allerede eksisterende ferdigheter har et sentralt fokus. Gjennom denne tilnærmingen lar det seg gjøre å redusere over tid på tjenester og samtidig øke volumet samtidig som brukere opplever størst mulig grad av livskvalitet og mestring i eget liv.</p>

2. gangs rapportering 2018

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Botiltak med bemanning	Brukere som venter på botiltak med bemanning reduseres. Tallene hentes fra Profil.	Antall brukere		20	27	Det har vært en reduksjon på 2 brukere i kø for bolig, og det er en stor utfordring og skaffe tilrettelagte boliger for gruppen. Det er kommet henvendelse fra 12 foreldrepar som har søkt om bolig for sine unge funksjonshemmede. De ønsker å etablere seg samlokalisert. I august blir det satt ned en arbeidsgruppe bestående av representanter fra kommune og foreldre for å se på muligheter til å bygge to samlokaliserte boliger på Torstvedtjordet etter et konsept fra Sandefjord kommune. Boligene kan tidligst stå ferdige i 2021
Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon	Tidlig intervensjon i familier bidrar til økt mestring i familien og mindre behov for alternative tjenester inn mot barnet. Tallene hentes fra Profil.	Antall familier		30	28	Det ligger an til måloppnåelse. Flere har fått tilbudet. I tillegg er det gitt lavterskeltilbud u/ vedtak til 42 brukere, hvorav 19 er avsluttet i 2018, resultatet er tilfredsstillende.
Innsatsområde 3: Velferdsteknologi	Velferdsteknologi tas i bruk enten i samhandling med andre tjenester eller som supplement for økt mestring og selvstendighet. Tallene hentes fra Profil.	Antall brukere		15	14	Resultat er tilfredsstillende opp mot målsetting. Forsterket innsats i forhold til utprøving og etablering av nye hjelpemidler bør iverksettes.
Innsatsområde 4: Hverdagsmestring	Kontinuerlig tjenesteutvikling i enheten med fokus på kvalitet og effektiv ressursutnyttelse, med særlig fokus på hverdagsmestring. Tallene hentes fra Profil.	Antall brukere med praktisk bistand.		210	212	Resultat viser at tjenesten ligger stabilt på nivå med 2017, og resultat er oppnådd.

Status økonomiplaniltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Opptrappingsplan rusfeltet	700	0	700	I arbeid		Se egen beskrivelse under
Total	700	0	700			

Tjenesten er startet og godt innarbeidet. Dette gjelder oppfølging av familier og ungdom som er i risikogruppen. Pr. i dag håndteres 23 tiltak. Dette er et lavterskeltilbud.

Arbeid og aktivitet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
32-Arbeid og aktivitet	29 235	28 867	368	1,3 %	50 743
Sum	29 235	28 867	368	1,3 %	50 743

Innsparing fra januar er innarbeidet og effektuert. Stram økonomistyring med begrenset innleie ved fravær gir effekt. Tørr sommer med lite behov for gressklipping gir inntektssvikt.

Virksomheten ligger an til et mindreforbruk tilsvarende 500 000 kr. Ytterligere reduisering av bemanning er nødvendig for å klare det. Det er usikkert hva de nye brukerne vil kreve av ressurser og dette gir en usikkerhet i forhold til prognose.

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjettbalanse:

Virksomheten har noe naturlig avgang av personal dette året og i begynnelsen av neste år som ikke vil bli erstattet. Dette for å tilpasse oss de økonomiske rammene for neste år. Samtidig får virksomheten en netto økning i antall brukere på 10 fra august dette år. Dette er brukere med varierende bistandsbehov, men virksomheten arbeider for at det skal gis tilbud til disse innenfor eksisterende ramme.

Kort beskrivelse av tiltak	2018 Økono- misk effekt	2019 - 2021 Økono- misk effekt	Konsekvenser for driften
Økt samarbeid med virksomhet funksjonshemmede	0	0	Endringer for noen ansatte i forhold til arbeidssituasjonen. Det kan gi positive effekter for noen brukere. Innsparing kommer frem på virksomhet Funksjonshemmede.
Sum tiltak Arbeid og Aktivitet:	0	0	

Status målsettinger

Målsetting

Status måloppnåelse

Innsatsområde 1: Etablere flere arbeids- og aktivitetsplasser

MÅL:
Etablere flere arbeids- og aktivitetsplasser i samarbeid med private næringsdrivende og/eller offentlige aktører.

Her arbeides det kontinuerlig. En til har fått oppgaver knyttet opp mot annen kommunal virksomhet. De som tidligere har fått deltidsarbeid i privat virksomhet fortsetter.

Innsatsområde 2: Etablere arbeids- /aktivitetsplasser til unge med rusutfordringer

MÅL:
Etablere arbeids-/aktivitetsplasser til unge med rusutfordringer. Dette tilbudet er spesielt rettet mot ettervern av unge rusmisbrukere.

Dette tiltaket er i god progresjon. 15 deltakere er nå inne og oppmøtet er jevnt. det er kommet to nye deltakere inn i juni. 2 har begynt på skole. (Bakkenteigen) Deltakerne gir god tilbakemelding på tiltaket.

Innsatsområde 3: Utvikle nærmiljøsentre .

2. gangs rapportering 2018

Målsetting

Status måloppnåelse

MÅL:
Utvikle nærmiljøsentre og gjøre disse mer attraktive for flere grupper av Larvik kommunes befolkning

Det ser ut til at det er vanskelig å få yngre deltakere til å bruke nærmiljøsentrene. Det som er tydelig er at nærmiljøsentrene får en stadig mer betydelig rolle for å motvirke ensomhet, samtidig som det gir den enkelte gode kulturopplevelser. Tiltaket har stor grad av frivillig innsats

Innsatsområde 4: Kompetanseheving

MÅL:
Utvide kompetansen blant tjenestens brukere slik at de i størst mulig grad kan arbeide/leve mest mulig selvstendig. Herunder ta i bruk innovativ velferdsteknologi.

De aller fleste av brukerne (arbeidstakerne) har benyttet seg av tilbud om opplæring. dette kan være opplæring for å betjene maskiner, kostholdsutfordringer, etiske utfordringer samt sosiale opplæring i sosiale ferdigheter

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Etablere flere arbeids- og aktivitetsplasser	Øke antall personer med arbeids- og aktivitetstilbud i privat næringsliv/offentlige aktører.	Telle antall personer. Internstatistikk.	7	8	7	Etter en reduksjon i begynnelsen av året, er tallet igjen økt til samme nivå som resultatet i 2017.
Innsatsområde 2: Etablere arbeids-/aktivitetsplasser til unge med rusutfordringer	Gi tilbud om ettervern til unge som er ferdig behandlet for rusmisbruk.	Telle antall personer som benytter et slikt etterverntilbud	0	28	12	Tiltak Broen; gir pt. tilbud til 12 unge personer med rusutfordringer. Dette er en økning i forhold til tidligere målinger. " har gått inn i fast arbeid, en som har begynt på høyskolen og en som har fullført videregående skole. Av de 12 er to overført til behandling.
Innsatsområde 3: Utvikle nærmiljøsentre	Ansette ungdom fra videregående skole som gir tjenester på eldresentre i helgene.	Telle antall unge ansatt på eldresentre. Personalstatistikk.	3	4	4	4 unge personer hatt jobb i sentrene. (Deltidsansatte som ellers går på skole) Dette gir gode innslag og et godt miljø for de som benytter seg av nærmiljøsentrene.
Innsatsområde 4: Kompetanseheving	Utvide kompetansen blant brukerne av tjenesten slik at de i størst mulig grad kan arbeide/leve mest mulig selvstendig. Måles i prosent av brukere som kan utføre enkeltoppdrag på egenhånd.	Spørsmål innarbeides i brukerundersøkelser om selvmestring fra 2017. Lokal brukerundersøkelse utarbeidet i samarbeid med virksomhet for Funksjonshemmede		5,0 %	3,0 %	Det er igangsatt systematisk opplæring av arbeidstakere. Gjelder i særlig grad vedlikehold og betjening av maskiner/utstyr. Samtidig får noen av disse tilbud om å dra på kurs, hvor innholdet dreier seg om livsutfordringer som samliv, psykisk helse og arbeidsmiljø.

Status økonomiplan tiltak**Nye tiltak**

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Opptrappingsplan rusfeltet	1 760	1 760	0	I arbeid		Se egen beskrivelse under
Total	1 760	1 760	0			

Tiltak "Broen"; er tiltaksrettet spesielt inn mot unge med rusutfordringer. Tiltaket er godt i gang og deltakelsen har økt fra 10 ved 1. tert. til 15 unge pt. Tiltaket går ut på å gi tilbud i overgangen mellom ferdig rusbehandling og aktivitet/arbeid.

Sykehjem

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
33-Sykehjem	136 342	149 382	-13 040	-9,6 %	254 176
Sum	136 342	149 382	-13 040	-9,6 %	254 176

Resultatet pr juli viser et merforbruk på 13,1 mill kr.

Multisyke eldre med stort oppfølgingsbehov gjennom døgnet genererer økt behov for personalressurser, noe som utløser ekstrahjelp og overtid. Stor etterspørsel på spesialplasser i demens medvirker til ekstra personale for og følge opp brukere.

Strakstiltak for å redusere merforbruk er iverksatt ved at innleie ved fravær begrenses. Dette vil medføre at oppgaver må prioriteres og noe reduksjon av aktiviteter må påregnes, men brukere vil bli ivaretatt. Det jobbes kontinuerlig med ytterligere tiltak for å redusere kostnadene.

Årsprognosen anslås til et merforbruk på 14 mill kr. Dette vil kunne forverre seg noe ved varslet økning av strømprisene. En økning i strømprisen på 25% vil medføre 1 mill kr i økte ekstrakostnader for virksomheten.

Det forventes at farten inn i 2019 er tilsvarende økonomiplan.

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjettbalanse:

Kort beskrivelse av tiltak	2018 Økonomisk effekt	2019 - 2021 Økonomisk effekt	Konsekvenser for driften
Sykehjemsavdelinger leier ikke inn vikar ved ett fravær på dagtid i ukedager	1 500 000	3 800 000	Oppgaver må prioriteres, og noe reduksjon av aktiviteter må påregnes, men brukere vil bli ivaretatt. Dette kan gi noe negativ effekt på personalet.
Forsøk med økt grunnbemanning for å hindre ekstrainnleie/overtid og effektivisering i turnus avsluttes	2 000 000	5 800 000	Ikke innleie utover årsverk
Tettere samarbeid innad i Helse og Omsorg ved tilbud om tjenester til pasienter. Rett pasient på rett sted.	500 000	1 500 000	Brukere vil få et riktigere tjenestetilbud i henhold til sin sykdom. Antall plasser på forsterket tjenestetilbud må økes.
Avdelingene har felles bruk av fagpersonell slik at ekstra innleie begrenses mest mulig, men løses innenfor helheten på det enkelte sykehjem.	0	2 500 000	Personalet må benyttes på tvers av avdelinger for å ivareta brukere der behovet for kompetanse er.

2. gangs rapportering 2018

Kort beskrivelse av tiltak	Økonomisk effekt	Økonomisk effekt	Konsekvenser for driften
Renhold Lardal sykehjem overtas fra eiendom	0	100 000	Fleksibilitet i bruk av ressurser (Renholdere kan bidra rundt matsituasjon i avdeling og dermed unngås ekstra innleie.). Denne ordningen er gjennomført i Larvik kommunes andre sykehjem med god effekt.
Aktiv rekruttering av sykepleiere til Helse og Omsorg. Vil kunne redusere overtid og ekstra innleie grunnet behov for fagkompetanse	0	250 000	Det er et stort behov for sykepleierkompetanse i sykehjem. I dag leies det inn på overtid og vakter på flere avdelinger for å kunne opprettholde den faglige kompetansen for å kunne ivareta de dårligste pasientene i sykehjem.
Sum tiltak Sykehjem:	4 000 000	13 950 000	

Status målsettinger

Målsetting

Status måloppnåelse

Innsatsområde 1:
Demensomsorg

Oppfølging fagplan Demens 2016-2020 med spesielt fokus på å koordinere tidlig innsats og støttefunksjon til ny-diagnostiserte personer med demens og deres pårørende, brukermedvirkning og involvering.

MÅL 1:

Videreutvikle dagtilbud i tråd med endrede pasient og pårørendebehov.

Larvik kommune har dagaktivitetstilbud for personer med demenssykdom tilknyttet flere sykehjem, eldresentra og som Inn på TUNET-tilbud og lavterskeltilbud på Villa Kveldsol. Disse tilbudene gir differensierte tilbud utfra brukers funksjonsnivå, ressurser og interesser. Det er etablert dagaktivitetstilbud på Vittersø Gård- Inn på TUNET, som driftes alle hverdager, samt 2 kvelder pr. uke. (øking til kveld startet opp nov. 2016)

Dagsenter Tjølling sykehjem har drift alle dager, lørdag og søndag, alle helligdager samt en kveld pr. uke. (øking til helg og helligdager fra august 2017)

Villa Kveldsol er et lavterskeltilbud der det ikke kreves vedtak på tjenesten. På Villa Kveldsol er det dagaktivitetstilbud 3 dager pr. uke, de andre dagene tilbud for pårørende. Nye tilbud til pårørende er systematisk oppfølging med samtalegrupper og kafe. (Kafe, et treffsted for personer med demens og deres pårørende) samt prosjekt- Aktivitetsvenn- en frivillig som utfører aktiviteter sammen med en person som har demenssykdom.

MÅL 2:

Økt satsning og bruk av hukommelsesteamets kompetanse og bidrag i oppfølging av nydiagnostiserte personer med demenssykdom og deres pårørende.

Hukommelsesteamet er tverrfaglig sammensatt av sykepleier, ergoterapeut og helsefagarbeider som har som hovedoppgave å bistå lege med kartlegging og testing som evt. gir grunnlag for en demensdiagnose. Fastsettelse av diagnose gir mulighet til en helhetlig og planlagt omsorg og tjeneste, og systematisk oppfølging av pasient og pårørende.

Hukommelsesteamet har en avgjørende rolle i oppfølging etter diagnose er stilt, med informasjon til pårørende, støttesamtaler, retesting, veiledning til annet helsepersonell, samt en koordinerende funksjon med andre helsetjenester og forvaltningsnivåer.

Hukommelsesteamet har økt sine ressurser og har drift alle dager i uken, og dekker hele Larvik Kommune

Innsatsområde 2:

Økt fokus og konkret satsing på pårørendesamarbeid og Livsgledesertifisering.

MÅL 1: Pårørende opplever ivaretagelse, medvirkning og trygghet for sine nærmeste som bor i sykehjem gjennom avtalte pårørendesamtaler og

Arbeidet er i gang og dialogen med pårørende har fokus.

2. gangs rapportering 2018

Målsetting

Status måloppnåelse

pårørendemøter i avdeling.

MÅL 2: Sykehjemstjenesten deltar i sertifiseringsordningen som Livsglede sykehjem

Arbeidet med Livsglede sykehjem implementeres i kommunens sykehjem i hht planen.

Innsatsområde 3:
Enhetlig pasientforløp, kvalitet i tjenesten

Sikre nødvendig implementering og bruk av et enhetlig pasientforløp i virksomheten, gjennom bruk av TQM som styrings-, kvalitets- og avvikssystem. Pasientforløpet er planlagt, evaluert og dokumentert individuelt i Profil.

**MÅL 1:
Styringssystemer som gjennom daglig bruk gir etterprøvbare tjenester, skaper rom for kontinuerlig evaluering, læring og forbedring.**

Kvalitetssystemet TQM er implementert og videreutvikles. Erfaringer fra bruk og avvikssystem fører systematisk til læring og forbedring. Viser forøvrig til kvalitetsrapport fremlagt våren 2018.

**MÅL 2:
Gjennom rekruttering, kompetansebygging, nærværarbeid og ledelse sikre en planmessig, etterprøvable og ressurseffektiv tjeneste.**

Disse områdene har stort fokus i hele organisasjonen.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 3: Enhetlig pasientforløp, kvalitet i tjenesten	Kvalitet i tjenesten. Sikre en faglig god og etterprøvable tjeneste gjennom etablering av konkrete kvalitetsmål for tjenesten.	Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	95	100	99	Det har i snitt vært 6 plasser på overbelegg på generelle sykehjemsplasser. Når det kun er 99% belegg er dette en konsekvens av at enkelte spesialplasser ikke alltid har vært belagt. Dette for å ha en mulighet til akuttmottak.

Psykisk helse og avhengighet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
34-Psykisk helse og avhengighet	38 396	37 753	643	1,7 %	63 242
Sum	38 396	37 753	643	1,7 %	63 242

Virksomheten har pr juli et mindreforbruk på 650 000 kr.

Årsprognose: Virksomheten styrer mot et mindreforbruk på 1 mill kr på årsbasis. Dette oppnås grunnet tilskudd i 2018 og stilling som holdes vakant.

Virksomheten har fått tilskudd fra Fylkesmannen til kommunalt rusarbeid for videreføring av stillinger. Tilskuddsordningen avvikles fra 2019 og virksomheten vil derfor ikke få tilskuddsmidler neste år. Dette er det tatt høyde for med tanke på neste års budsjett.

Endrede behov i avdelingene med heldøgns omsorg og ressurskrevende tjenester kan både slå positivt og negativt ut i forhold til virksomhetens årsresultat.

Pr. juli kan det tyde på at ressurskrevende tjenester vil øke noe i omfang. Det er derfor knyttet en positiv usikkerhet til hva det vil kunne utgjøre i økte refusjoner.

Endret omfang av ressurskrevende tjenester og stram økonomisk styring kan gi et bedre årsresultat enn forventet.

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjettbalanse:

Kort beskrivelse av tiltak	2018 Økonomisk effekt	2019 - 2021 Økonomisk effekt	Konsekvenser for driften
Innsparing ved sykefravær/fokus på reduksjon av sykefravær. Reduksjon av innleie ved sykefravær der det er mulig. Avdelingene bistår hverandre på tvers ved behov.	100 000	100 000	Aktivitetsnivået vil gå ned som følge av dette tiltaket, men det skal ikke gå utover tilbudet til brukerne og sikkerheten til personalet. Ytterste konsekvens kan være at vi får avvik på tjenesten.
Sum tiltak Psykisk helse og avhengighet:	100 000	100 000	

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Hverdagsmestring	
MÅL: Tilrettelegg for samordnet helhetlige tjenesteforløp for personer med alvorlige og langvarige problemer/lidelser, slik at de kan mestre å bo lengst mulig i egen bolig.	Antall personer på søkerliste til heldøgnsbemannet bolig er 5 personer pr. juli 2018. 3 av disse har kommet i 2018.
Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon psykisk helse	
MÅL: Tidlig oppdagelse og behandling av kortvarige, milde til moderate lidelser hos voksne.	I årets 7 første måneder 2018 har 374 søkt og fått tilbud om korttids kognitiv terapi. I tillegg har det vært avholdt 1 KAM kurs (kurs i angstmestring) og 1 KID kurs (kurs i depresjonsmestring).
Innsatsområde 3: Tidlig intervensjon rus	
MÅL: Forebygge utviklingen av rusmiddelproblemer hos ungdom og unge voksne.	Pr. 30.07.18 er det 21 personer på ruskontrakt. Hittil i år har 2 personer har fullført ruskontrakten, mens det har vært 1 kontraktsbrudd. Vi ser at flere av de som blir henvist på ruskontrakt er under 15 år, den yngste hittil er 13 år, og virksomhetens utfordring knyttet til det er hvordan disse helt unge skal følges opp.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Hverdagsmestring	Ambulerende tjenester jobber i turnus på kveld og helg i nært samarbeid med spesialisthelsetjenesten.	Antall personer med behov for heldøgns bemanning reduseres. Tallgrunnlaget hentes fra søkerlisten på bemannet bolig og Profil.	6	30 %	16,6 %	Det er for tiden ingen ledig kapasitet på døgnbemannede boliger. Det er fortsatt 5 søkere som står på søkerlisten. Disse følges i dag opp av ambulerende tjenester. Resultatet skyldes økt trykk fra spesialisthelsetjenesten og lite turnover i boligene. En av søkerne ønsker kun en bestemt bolig hvor det ikke er ledig kapasitet. Ingen av søkerne på listen er aktuell for del-bemannet bolig.
Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon psykisk helse	Virksomheten gir tilbud om lavterskel helsetilbud individuelt og i gruppe til personer med depresjoner, angst og lette traumelidelser.	Øke antall personer som får tilbud om korttids kognitiv terapi. Tallgrunnlaget hentes fra Profil.	56	70 %	64 %	Antall personer som har fått tilbud om kognitiv terapi er 374. Virksomheten ligger godt an for å nå målet for 2018.
Innsatsområde 3: Tidlig intervensjon rus	Forebygge utvikling av rusmiddelproblemer hos ungdom og unge voksne ved å tilby dem ruskontrakt i samarbeid med politiet.	90 % av alle ungdommene på ruskontrakt fullfører i henhold til kontrakten. Tallgrunnlaget hentes fra Profil.	80,0 %	90,0 %	95,8 %	I 2.tertial er det 24 på ruskontrakt, hvorav 21 personer er i kontraktsperiode, 2 har fullført og 1 har brutt kontrakten. Fortsatt ligger en godt an i forhold til måloppnåelse.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Opptrappingsplan rusfeltet	201	201	0	Ferdig		Dette er brukt til styrking av tjenesten på avd. Løkka psykiatrisk sykehjemsavdeling etter økningen i plasser fra 12 til 18.
Total	201	201	0			

Larvik helsehus

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
35-Larvik helsehus	47 729	51 157	-3 428	-7,2 %	90 285
Sum	47 729	51 157	-3 428	-7,2 %	90 285

Resultatet pr juli viser et merforbruk på 3,43 mill kr. 78 % av merforbruket er knyttet til avdelingene på Byskogen. Det er her satt inn ekstra fagressurser for å møte utfordringene knyttet til utskrivningsklare pasienter og hjemmeboende pasienter med behov for korttidsopphold.

Presteløkka står for det resterende merforbruket. Her er det igangsatt flere tiltak for å redusere merforbruket, blant annet ny turnus.

Legetjenester og legevakt er i balanse pr juli. Det forventes noe merforbruk lønn knyttet til økt press i sommermånedene på legevakta. Det forventes balanse ved utgangen av 2018.

Økte behov for legetjenester er dekt opp ved omstrukturering av tjenestene innenfor rammen samt 2 mill. kr bevilget i Strategidokumentet. Leger ansettes 2. halvår.

Prognosen for Helsehuset for 2018 er usikker. Det ser ut til at det går mot et merforbruk på 5 - 5,5 mill kr.

Helsehuset skal utredes i tråd med sak om lokalmedisinsk senter.

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjettbalanse:

Kort beskrivelse av tiltak	2018	2019 - 2021	Konsekvenser for driften
	Økonomi sk effekt	Økonomi sk effekt	
Økte behov for legetjenester er dekt opp ved omstrukturering av tjenestene innenfor rammen samt 2 mill. kr bevilget i Strategidokumentet.			Kvaliteten på tjenestene øker og antall overliggere kan reduseres.
Helsehusets avdelinger leier ikke inn vikar ved ett fravær på dagtid i ukedager. Behov for fagpersonell sees under ett på Byskogen	30 000	100 000	Oppgaver må prioriteres, og noe reduksjon av aktiviteter må påregnes, men bruker vil bli ivaretatt. Dette kan gi noe negativ effekt på personalet.
Tettere samarbeid innad i Helse og Omsorg ved tilbud om tjenester til pasienter. Rett pasient på rett sted	50 000	300 000	Bruker vil få et riktigere tjenestetilbud i henhold til sin sykdom. Det bør vurderes om det er behov for flere spesialplasser.
Presteløkka: Det er iverksatt stram styring av innkjøp og ved innleie av vikarer. Det iverksettes en ny turnus med mål om å redusere med 0,5 årsverk. Det holdes fokus på økt belegg for å øke inntekter på Trygghet og Aktivitet (8 plasser) i tråd med budsjettet	250 000	400 000	
Sum tiltak Helsehus	330 000	800 000	

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samhandlingsreformen	Videreutvikle kompetanse om riktig bruk av ØHD-plasser og avklaringsplasser.
MÅL 1: Optimalisere brukertilbudet ØHD-plasser (Øyeblikkelig hjelp, døgntilbud). Videreutvikle et tettere samarbeid om bruk av ØHD-plasser mellom fastleger, legevakt og hjemmetjenester.	Tiltak foreløpig ikke oppnådd, fortsatt grunnlag for forbedring, og forventes nærmere måloppnåelse ved realisering av kombinasjonsstillinger ØHD og legevakt andre halvår 2018.
MÅL 2: Avklaringsplasser og korttidsplasser - økning av legeressurs ved legevakten, med funksjon inn mot spesialiserte plasser, samt økt tverrfaglig samarbeid for raskere tilbakeføring til hjemmet. Det er ikke funnet økonomisk handlingsrom for dette i 2018, men det arbeides videre på sikt med dette.	Iverksettes høsten 2018 i henhold til plan.
MÅL 3: Økt turnover (kort liggetid) av pasienter på ØHD-plasser er viktig for å tilstrebe ledige plasser ved behov, og dermed unngå innleggelse på sykehus.	Det jobbes helhetlig for bedring av tilbudet og turnover på ØHD. Tiltak som igangsettes høsten 2018 forventes å gi effekt (Bedre legedekning).
MÅL 4: Utvikle en mer robust legetjeneste, ved fokus på flere kommunalt ansatte leger ved legevakten, for mer fleksibel og dynamisk bruk av legeressurser, og således også bedring av ressursutnyttelse. Det er ikke funnet økonomisk handlingsrom for dette i 2018, men det arbeides videre på sikt med dette.	Måloppnåelse 2 halvår 2018
MÅL 5: Økning av fokus på behandling der pasienten er, for å unngå innleggelser ved sykehus eller institusjon.	Det er iverksatt arbeid og satt fokus på behandling av pasient der pasienten befinner seg.
Innsatsområde 2: Presteløkka skal være et integrert ledd i kommunens rehabiliteringssatsing.	
MÅL 1: Utvikle lavterskeltilbudet "Trygghet og Aktivitet" i nye lokaler på Presteløkka - skal dekke innbyggernes behov.	
MÅL 2: Kvalitetssikre gruppetilbudene på Presteløkka.	
MÅL 3: Videreutvikle Presteløkka som kompetansesenter for rehabilitering. Bidra til utvikling på området i hele omsorgstjenesten.	

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samhandlingsreformen	Økt bruk av ØHD (KAD-plasser) mot målgruppe som er hjemmeboende personer med behov for 3-5 døgns medisinsk observasjon og oppfølging i kommunal institusjon.	Antall belagte plasser	28,0 %	55,0 %	51,0 %	Det er noe økning i bruken av ØHD-plasser. Ytterligere økning forventes når økning av legestillinger er gjennomført.
Innsatsområde 2: Presteløkk skal være et integrert ledd i kommunens rehabiliterings-satsing.	Lavterskeltilbudet "Trygghet og Aktivitet" utnyttes.	Utnyttelsesgrad i forhold til kapasitet. Siste måling er Gyda før flytting.	87,0 %	100,0 %	82,6 %	Det er en økning i beleggsprosenten på avdeling Trygghet og trening. Dette gir et godt supplement til brukere som trenger et opphold for en periode. Avdelingen jobber fortsatt med ytterligere tiltak.

Status økonomiplaniltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Legetjenesten fra bakvakt til lønnete leger	2 000	0	2 000 I arbeid			Ansettelse i Legetjenesten høsten 2018. Økonomisk effekt av dette tiltaket vil være vanskelig å oppnå i 2018. Se forøvrig kommentarer om overliggerdøgn ellers i rapporten.
Total	2 000	0	2 000			

Økte behov for legetjenester er dekt opp ved omstrukturering av tjenestene, samt bruk av nye 2 mill. Dette vil gi fast tilsyn på Øyeblikkelig hjelp og Lindrende - helg, natt og kveld. Plan er lagt og ansettelser pågår.

Hjemmetjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
36-Hjemmetjenester	115 396	123 203	-7 808	-6,8 %	205 339
Sum	115 396	123 203	-7 808	-6,8 %	205 339

Hjemmetjenester har pr. juli et merforbruk på 7,8 mill kr. Av dette er 5,4 mill kr merforbruk lønn. Resterende (3,3 mill kr) er kjøp av tjenester fra private leverandører.

Helse og Omsorg ble i tertialrapporten tilført midler for 2018, 6 mill kr. av disse tilført hjemmetjenester.

Det har vært gjort forsøk med økt grunnbemanning for å hindre ekstrainnleie/overtid, dette avsluttes. Det har vist seg å være en dyrere ordning, og man har ikke oppnådd ønsket økonomisk effekt på innleie/overtid.

Virksomheten evaluerer og tilpasser tjenesteoppgaver og organisering på nytt, reduserer årsverk og kjøp av eksterne tjenester, i tråd med vedtatt budsjett. Dette vil ha virkning fra vinter 2018/2019. Tiltaket iverksettes for å tilpasse drift til vedtatt ramme. Årsverk reduseres, dette gjennomføres på en måte som minst mulig går ut over tilbudet til pasientene. I noen tilfeller vil enkeltpasienter måtte forholde seg til flere ansatte.

Årsprognose settes til 9,5 mill kr.

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjettbalanse:

	2018	2019 - 2021	
Kort beskrivelse av tiltak	Økono- misk effekt	Økono- misk effekt	Konsekvenser for driften
Bedre samhandling og ressursutnyttelse på tvers av avdelinger og ringer. Forsøk med økt grunnbemanning for å hindre ekstrainnleie/overtid og effektivisering i turnus avsluttes. Evaluere organisering og fordeling inn mot en stadig endret demografi. Effektivisere turnus, benytte responsleverandør Doro Care.	750 000	8 910 000	Bedre ressursforvaltning. Enkeltpasienter kan måtte forholde seg til flere ansatte. Gjennomgang av vedtak for å muligens redusere tjenesteomfang. Nedbemanning tilsvarende 13,5 årsverk i forhold til turnus pr juli 2018
Natttjenesten omorganiseres fra en sentral enhet til å fordeles på ringene.			Bedre ressursutnyttelse, samhandling og tjenesteflyt. Effektiviserer kjøretid. <i>Økonomisk effekt satt opp sammen med tiltaket "Bedre samhandling og ressursutnyttelse(...)"</i> .
1 årsverk ekstra ergoterapeut engasjement avsluttes	300 000	600 000	Vil kunne bidra til økt venteliste og gi lengre ventetid for innbyggerne
Vurdere å avslutte kjøp av private tjenester høst/vinter 2018 for å ivareta brukerne i egen tjeneste.		3 600 000	Dette er kompetanse- og ressurskrevende tjenester.
Sum tiltak Hjemmetjenester	1 050 000	13 110 000	

Status målsettinger

Målsetting

Status måloppnåelse

Innsatsområde 1:
Videreutvikle en organisasjonsstruktur som ivaretar de tjenester innbyggerne har vedtak på, på en faglig godt planlagt, etterprøvbart og ressurseffektiv måte.

MÅL 1:

Innbyggere i Larvik opplever ivaretagelse, medvirkning og forutsigbarhet når sykdom rammer, gjennom medvirkning, individuell planlagt, dokumentert og fagbasert helsehjelp.

Etablert arbeid videreutvikles og videreføres

MÅL 2:

Bruke planlagt pasientforløp gjennom styringssystemet TQM, dette gir styringsdata for evaluering og kontinuerlig forbedring i den daglige individuelle tjenesten.

Etablert arbeid videreutvikles og videreføres

MÅL 3:

Utrede og etablere fagkompetanse og tiltak for å ivareta faglig komplekse tjenestetilbud.

KS læring er tatt i bruk, og bruken skal videreutvikles. Ønsket kompetanseutvikling er utfordrende innenfor dagens budsjettammer, og nyutvikling og implementering tar derfor tid. Men det jobbes fortløpende med å tilby e-læring og korte kurs på arbeidsplassen i pauser og noen korte samlinger. Hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering, ernæring og dokumentasjon er satt opp som satsningsområder for kompetanseutvikling 2018/2019. Virksomheten har søkt og fått eksterne midler for å gjennomføre opplæring hverdagsmestring og rehabilitering.

Innsatsområde 2:

Beholde eller øke pasientens egenopplevde livskvalitet ved bruk av pasientens egne ressurser og økt egenmestringsevne.

MÅL 1: Fokus på

hverdagsmestring som begrep og fokus på pasientens ressurser. I møte med pasienten skal alle ansatte ha fokuset "Hva er viktig for deg?". Ta i bruk motiverende intervju som metode

Etablert arbeid videreutvikles og videreføres

MÅL 2: Antall pasienter som tilbys hverdagsrehabilitering som en tidsavgrenset vedtaksbasert tverrfaglig tjeneste økes.

Etablert arbeid videreutvikles og videreføres

MÅL 3: Koordinere tidlig innsats og støttefunksjoner til nydiagnostiserte personer med demens og deres pårørende.

Dette tiltaket har det ikke vært mulig å prioritere som eget prosjekt, men det samarbeides tett med tjenestene innenfor virksomhet sykehjem, som samhandler med og ivaretar disse personene og deres pårørende innenfor lavterskel tilbud, for å gi koordinerte tjenester.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
<p>MÅL 4: Ivareta/øke egenmestring ved kartlegging og anskaffelse av nødvendige/riktige hjelpemidler og bruk av velferdsteknologi.</p>	<p>Bruk av velferdsteknologi av den enkelte bruker er i utvikling. Implementering og oppfølging av disse krever ny kompetanse hos de ansatte. Dette må det settes større fokus på i årene fremover. Det er viktig at riktige hjelpemidler kan anskaffes raskt. Dette gjør at brukeren blir i stand til å være mest mulig selvstendig og opprettholde egne ressurser. Virksomheten rapporterer økte ventelister på bestillingshjelpemidler, og det jobbes kontinuerlig for å bedre situasjonen innenfor tildelte rammer.</p>
<p>Innsatsområde 3: Fastsette standard, og kartlegge/planlegge for virksomhetens eksisterende og kommende kompetansebehov</p>	
<p>MÅL 1: Etablere gode rutiner for rekruttering, opplæring, samt oppfølging av nyansatte, slik at virksomheten har riktig kompetanse for å løse oppgaver.</p>	<p>Kommunens onboardingprogram følges, og nyansatte følges opp i den enkelte avdeling i henhold til plan.</p>
<p>MÅL 2: Fokus på nærværarbeid med mål om redusert sykefravær</p>	<p>Det jobbes med nærværstiltak i alle avdelinger: Virksomheten samarbeider med Frisk Larvik/ HMS/ NAV for ansatte med u- spesifikke muskel og skjelettplager med mål om reduksjon i fravær. Samtidig som det gis lederstøtte inn mot oppfølging av sykemeldte. Det har vært gjennomført arbeidsmiljøtiltak i ledergruppen og i mange avdelinger i samarbeid med NAV og Ifocus.</p>
<p>MÅL 3: Utvikle lederkompetanse.</p>	<p>Lederne har vært fulgt opp fra NAV arbeidslivsenter/ HMS konsulent for å øke kompetanse på sykefraværsoppfølging og kunnskap om samarbeidspartnere inn mot dette arbeidet. Lederskolen følges opp. 1 leder i utdanning, og 1 begynner BI til høsten.</p>
<p>MÅL 4: Utvikle gode samhandlingsarenaer i avdelinger og virksomheter.</p>	<p>Etablert arbeid videreutvikles og videreføres i henhold til plan.</p>

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Videreutvikle en organisasjonsstruktur som ivaretar de tjenester innbyggerne har vedtak på, på en faglig godt planlagt, etterprøvbart og ressurseffektiv måte.	Tjenesten gjennomføres i tråd med vedtak om tjenestens omfang, fattet av tjenestekontoret, og kontinuerlig justert i henhold til pasientens reelle behov i henhold til evaluerte rutiner.	Differansen mellom vedtakstid (tjenestens direkte pasientrettede tidsbruk) og utført tid (oppdragets tidsbruk i arbeidslistene) skal ikke være større enn 15 %. Rapport fra Profil. Ny måling fra 2017.	0,0 %	15,0 %	2,0 %	Tjenesteomfanget til brukere er under fortløpende vurdering og revidering. Det er derfor lite avvik mellom vedtatt tid og utført tid. Første halvår varierer dette mellom 1-2 %.
Innsatsområde 2: Beholde eller øke pasientens egenopplevde livskvalitet ved bruk av pasientens egne ressurser og økt egenmestringsevne.	Antall pasienter som tilbys hverdagsrehabilitering som en tidsavgrenset vedtaksbasert tverrfaglig tjeneste økes.	Ipløs-registrering og egen statistikk.	90	150	62	i løpet av de 7 første månedene har det vært 75 henvendelser med ønske om tjenesten hverdagsrehabilitering. Av disse har 62 fått vedtak og 60 gjennomført hele forløpet, 2 har avsluttet underveis av ulike grunner.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Servicehunder	-44	0	-44	Ferdig		Trekk i ramme pga bruk av servicehunder
Total	-44	0	-44			

Fellesfunksjoner Helse og omsorg

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
37-Fellesfunksjoner	72 483	62 779	9 703	13,4 %	141 907
Sum	72 483	62 779	9 703	13,4 %	141 907

Fellesfunksjoner har pr. juli et mindreforbruk på 9,7 mill kr.

Helse og Omsorg ble i tertialrapporten tilført 25 mill.kr. for 2018. 19 mill av disse er tilført kommunalsjefens ansvar da dette er midler kun for 2018.

Innsparinger for Helse og Omsorg 5,4 mill kr. dekkes av mindreforbruket på øvrige kostnader så som senere oppstart Helsehjelpen/Husebyjordet. Dette er midler som kun er disponible i 2018.

Overliggerdøgn er fortsatt en stor utfordring. Kommunalsjefen har et stort fokus på tiltak innenfor alle deler av tjenesten for å redusere dette merforbruket. I mars, april og mai var overliggerdøgn i snitt 32 døgn pr. måned. Juni og juli er høyere. Det har vært en stor utfordring å ta i mot utskrivningsklare pasienter i forbindelse med sommeravvikling i tjenestene. Årsprognose 2018 er et merforbruk på 3,3 mill kr. Dette betinger at tiltak som er iverksatt gir forventet effekt ut året. Nye årsverk lege blir iverksatt høsten 2018. Se kommentar under kommunalsjefområde Helse og Omsorg.

Det er innvilget midler for 2018 fra direktorat og fylkesmann til ulike prosjekter. Disse midlene går i 2018 i stor grad til å dekke lønnskostnader til fast ansatte. Midlene brukes i hht søknad. Årsverk er redusert i Fellesfunksjoner.

Dette sammen med øvrige andre tiltak vil for Fellesfunksjoner føre til et forventet mindreforbruk i 2018 på 21 mill kr. De fleste av disse tiltakene er kun gjeldende for 2018, men det tas en full gjennomgang i forbindelse med strategidokumentet.

Oppsummering tiltak for å oppnå budsjettbalanse:

	2018	2019 - 2021	
Kort beskrivelse av tiltak	Økono- misk effekt	Økono- misk effekt	Konsekvenser for driften
Lønnsmidler dekkes av øremerkede tilskudd, 2.etg	2 500 000	0	Det er bevilget tilskudd for 2018, usikkert om dette vil bli gitt fremover. Personer er fast ansatt i Larvik kommune. En del andre oppgaver utsettes.
Reduksjon lønnskostnader, 2.etg	1 277 500	1 215 000	Oppgaver fordeles på andre ansatte ved økt bruk av digitale løsninger. Gevinstrealisering av digitalisering.
Friskliv, holde vikariat vakant og finansiering ved øremerkede midler	300 000	0	Driften opprettholdes av andre ansatte i 2018. Personer er fast ansatt i Larvik kommune.
Koordinerende enhet og tildeling, ikke sette inn vikar fravær/vakans	750 000	0	Det har vært vanskelig å være ajour med vedtak. Dette er uheldig da en del tjenester gis uten oppdaterte vedtak.
Senere oppstart Helsehjelpen, Husebyjordet	2 800 000	0	Deler av Helsehjelpens oppgaver starter så raskt som mulig slik at operative tjenester kan redusere vikarinleie.
Senere oppstart teknisk personell og nytt alarmmottak og oppfølging responscenter	1 000 000	0	Nytt alarmmottak og oppfølging responscenter ivaretas ved omdisponering av personell. En del andre oppgaver utsettes.
Sum tiltak Fellesfunksjoner	8 627 500	1 215 000	

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Bidra til økt hverdagsmestring, og bruk av velferdsteknologi i befolkningen	Følgende mål rapporteres pr juli:
MÅL 2: Bruk av velferdsteknologi i vedtatt plan. Antall innbyggere som har tatt i bruk velferdsteknologiske hjelpemidler øker.	Videre bredding av velferdsteknologiske løsninger gjennomføres iht plan og befolkningens behov.
MÅL 3: Utvikle helsehjelpen og responsenter for alle henvendelser fra innbyggerne, med fokus på hjelp til selvhjelp og rask tilbakemelding.	Helsehjelpen oppstart høsten 2018. Det er foretatt ansettelse og rutiner er under utarbeidelse. Responsenter inngått avtale med Doro Care. Planlagt overføring høsten 2018.
MÅL 6: Videreutvikle frisklivssentral, pårørendesenter og Lærings- og mestringssenter i nært samarbeid med frivillige organisasjoner og brukerorganisasjoner.	Opprettholde tilbud ved Friskliv og mestring som vedtaksfrie og ikke henvisningspliktige. Friskliv og mestring har etablert kontakt med Frivilligsentralen i Lardal angående oppstart av Sterk og Stødig. Har startet samarbeid med Larvik Pensjonistforening angående oppstart av Lyst på Livet Friskliv og mestring har i samarbeid med flere brukerorganisasjoner arrangert Inspirasjonsforedrag for alle innbyggere i Larvik med overordnet tema: Hvordan mestre livet til tross for utfordringer.
MÅL 7: Økt samhandling med andre aktører i helse- og omsorgstjenesten for optimalisering av ressursutnyttelse og helhet i tjenestetilbudet.	Arbeidet er påbegynt og får økt fokus høsten 2018.
Innsatsområde 2: Sikre helhetlige og trygge pasientforløp og helhetlig dokumentasjonssystem som er knyttet opp mot pasientens kjernejournal.	
MÅL 1: Det er etablert god struktur for fagsystemer i helse og omsorg og kommunen får en godkjent elektronisk pasientjournal.	Status pr. juli: Fagsystemene er under kontinuerlig forbedring for å nyttiggjøre seg verktøyet i daglig arbeid. Kommunen har en godkjent elektronisk pasientjournal (EPJ).
MÅL 2: Overliggerdøgn er halvert	Overliggerdøgn er fortsatt en stor utfordring. Kommunalsjefen har et stort fokus på tiltak innenfor alle deler av tjenesten for å redusere overliggerdøgn. I mars, april og mai var overliggerdøgn i snitt 32 døgn pr. måned. Juni og juli er høyere. Det har vært en stor utfordring å ta i mot utskrivningsklare pasienter i forbindelse med sommeravvikling i tjenestene. Nye årsverk lege blir iverksatt høsten 2018, dette forventes å gi positiv effekt. Det vil ikke være mulig å oppnå målsetting for 2018, men iverksatt arbeid forventes å gi effekt høsten 2018.

2. gangs rapportering 2018

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 3: Bidra til en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste ved satsing på tidlig intervensjon og tilrettelegging for et trygt og verdig liv i egen bolig.	
MÅL 1: Boligbehov imøtekommes for de som ikke selv kan skaffe bolig.	Rapporteringen svares opp under Eiendom, hvor boligkontoret nå er organisert.
MÅL 2: Bidra til å sikre kvalitet, pasientsikkerhet og effektivitet gjennom styrking av helse- og omsorgs innovasjons- og utviklingsarbeid.	Arbeidet med å synliggjøre Frisk Larvik som et innovativt samarbeid med spesialisthelsetjenesten, kommunehelsetjenesten, NAV Larvik, NAV arbeidslivssenter og iFokus, for å sikre personer som er sykmeldt grunnet lettere psykiske plager og/eller muskel og skjelettplager gode og raske tilbud for tilbakekomst i arbeid pågår. Tilbudet hadde første halvår 2018 flere deltakere enn hele 2017.
Innsatsområde 4: Utvikle en helhetlig helse- og omsorgstjeneste for nye Larvik kommune	
MÅL 1: Gjennom god samhandling etableres likeverdige tjenester.	
MÅL 2: Det utarbeides helhetlige og like systemer for hele helse- og omsorgstjenesten i nye Larvik kommune.	Felles systemer er innarbeidet i hele Helse og omsorg i Nye Larvik kommune.
MÅL 3: Videreutvikle fagsystemer i helse og omsorg for bedre kvalitet og samhandling mellom tjenesteutøvere og befolkningen.	Følges opp i trå med utvikling nasjonalt
Innsatsområde 5: Bidra til å styrke helsefremmende og forebyggende kvaliteter i nærmiljø og kommune.	
MÅL 1: Samordne og styrke innsatsen for å redusere sosiale helseforskjeller i befolkningen.	Friskliv og mestring i samarbeid med Frivilligsentralen i Lardal og avdeling for ergo, fysio- og hjelpemidler har invitert frivillige via annonsering til å delta på kurs for sertifisering som Sterk og Stødig instruktører. Hensikten med tilbudet er å nå ut med fysisk trening for å forebygge fall til enda flere av kommunens innbyggere. Dessverre var rekrutteringen dårligere enn ønskelig og vi har pr nå kun én sertifisert instruktør. Det arbeides nå med å finne egnede lokaler til å etablere en treningsgruppe.
MÅL 2: Styrke arbeidet med påvirkningsfaktorer som bidrar til bedre psykisk og fysisk helse, sosial deltakelse og inkludering.	Det var et mål å starte Lyst på Livet våren 2018 i samarbeid med Larvik Pensjonistforening. På grunn av redusert bemanning har tiltaket blitt utsatt til høsten 2018.

2. gangs rapportering 2018

Målsetting	Status måloppnåelse
MÅL 3: Videreutvikle frisklivssentral, pårørendesenter og Lærings- og mestringssenter i nært samarbeid med frivillige organisasjoner og brukerorganisasjoner.	Vurdere hvordan Frisk Larvik kan videreutvikles til også å nå personer som står i fare for å falle ut av arbeidslivet før sykemeldingsbehovet oppstår Friskliv og mestring har etablert samarbeid med Larvik Pensjonistforening for samarbeid om oppstart av Lyst på Livet. Målet er å videreutvikle tilbudet og starte flere grupper. Dette er lavterskelgrupper, drevet av frivillige med mål om å forebygge utfordringer knyttet til alderdommen.
MÅL 4: Gjennom systematisk og tverrsektorielt fallforebyggende arbeid, bidra til å redusere hoftebensbrudd i befolkningen.	Det er igangsatt et arbeid for å få oversikt over fysiske treningsgrupper i kommunal regi for på den måten å sørge for at vi har nødvendig tilbud tilgjengelig til innbyggerne. Arbeidet fortsetter høsten 2018 Oppstart av Sterk og stødig er et ledd i kommunens fallforebyggende arbeid. Det planlegges oppstart av en gruppe høsten 2018

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Opp-nådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Bidra til økt hverdagsmestring, og bruk av velferdsteknologi i befolkningen	Antall velferdsteknologiske hjelpemidler øker med 40 %	Ta ut statistikk fra Profil som viser antall digitale trygghetsalarmer, GPS/lokaliseringsteknologi, elektroniske medisindispensere, andre velferdsteknologiske hjelpemidler.	235	600	908	Det er god måloppnåelse på bruk av ulike typer velferdsteknologi, tjenesten ligger over måltall. Velferdsteknologi er etterspurt i befolkningen. Larvik kommune har i bruk: stasjonære og mobile trygghetsalarmer, sporingsteknologi (GPS); døralarmer, elektronisk medisineringsstøtte, epilepsialarm mm. Lardals trygghetsarmer er med i tallene.
Innsatsområde 2: Sikre helhetlige og trygge pasientforløp og helhetlig dokumentasjonssystem som er knyttet opp mot pasientens kjernejournal.	Antallet overliggervedøgn på sykehuset halveres med utgangspunkt i prognose overliggervedøgn fra 2016	Antall overliggervedøgn. Hentes fra sykehus statistikk.	1 208	maks 600	696	Overliggervedøgn er fortsatt en stor utfordring. Kommunalsjefen har et stort fokus på tiltak innenfor alle deler av tjenesten for å redusere dette merforbruket. I mars, april og mai var overliggervedøgn i snitt 32 døgn pr. måned. Juni og juli er høyere. Det har vært en stor utfordring å ta i mot utskrivningsklare pasienter i forbindelse med sommeravvikling i tjenestene. Nye årsverk lege blir iverksatt høsten 2018, dette forventes å gi positiv effekt. Pr 31.07.18 er antall overliggervedøgn 696. Forutsatt 25 overliggervedøgn pr mnd resten av året vil dette utgjøre 821.

Status økonomiplan tiltak**Nye tiltak***Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Innlemming Helsenett, ny finansieringsmodell (fra KMD til HOD)	-210	0	-210	Ferdig		Kostnad for drift av Helsenett er overført til staten.
Total	-210	0	-210			

Kommunestyrets vedtak*Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prog- nose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-5 785	0	-5 785	I arbeid		Hele organisasjonen er involvert i tiltak for å nå innsparingskravet. Dette sammen med øvrig merforbruk er en stor utfordring og har høyt fokus i organisasjonen.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-1 928	0	-1 928	I arbeid		Hele organisasjonen er involvert i tiltak for å nå innsparingskravet. Dette sammen med øvrig merforbruk er en stor utfordring og har høyt fokus i organisasjonen.
Reduksjon av overliggerdøgn ved styrking av legetjenesten	-500	0	-500	I arbeid		Ansettelse i Legetjenesten høsten 2018. Økonomisk effekt av dette tiltaket vil være vanskelig å oppnå i 2018. Se forøvrig kommentarer om overliggerdøgn ellers i rapporten.
Helse og omsorgsplan for hele kommunen	500	0	500	I arbeid		Arbeid pågår iht plan
Total	-7 713	0	-7 713			

Kultur og oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av

- Skole
- Barnehage
- Barne- og ungdomstjenester
- Larvik læringssenter
- Kultur, idrett og fritid
- Stab Kultur og oppvekst

Utvikling og utfordringer

Kultur og oppvekst er godt i gang med planene og målene som er satt for 2018, både innenfor virksomhetene og for tjenesteområdet. Organiseringen og rammeverket for arbeidet med samhandlingsmodellen BTI - Bedre Tverrfaglig Innsats, er i ferd med å ferdigstilles slik at man i neste rapporteringsperiode vil være i gang med å tilpasse Larvik kommunes tilnærming til modellen. En felles kompetanseplan for tjenesteområdet som er knyttet opp mot Plan for helhetlig oppvekst er også i ferd med å bli ferdig. I tillegg til dette så jobbes det godt i virksomhetene med implementering av tjenestene i tråd med de planer og mål som foreligger.

Barne- og ungdomstjenester har med prosjektet "Trygg familie" hatt fokus på å styrke, tverrfaglige innsatsen; fra graviditet og barnets første leveår. Det er fokus på å øke jordmorkapasiteten, styrke kompetansen og samhandlingen mellom til jordmødre og helsesøstre samt å styrke det tverrfaglige og tverretatlige samarbeidet. Boligene for enslige mindreårige implementerer en fasebasert oppfølging som er en metodikk som tar utgangspunkt i migrasjonspsykologi. Arbeidet skal støtte miljøpersonale i å arbeide målrettet og prosessorientert med ungdommene for å sikre god oppfølging knyttet til de behov ungdommene har på det aktuelle tidspunktet. Som også kommentert under status økonomi så

2. gangs rapportering 2018

er barnevernstjenesten i gang med en omstilling for å tilpasse omsorgstilbudet til en forventet nedgang i inntekter knyttet til enslige mindreårige flyktninger.

Virksomhet barnehage har det siste året arbeidet med prosjektet Helse og livsmestring for alle barn i de kommunale barnehagene. Det er spesielt to av underprosjektene som har vært spesielt vellykkede, svømmeopplæring for skolestartere og utdanning av Aktivitetspedagoger med fokus på vokseninvolvering, fysisk aktivitet og lek. Dette har også vært et samarbeid med Kultur, idrett og fritid som har hatt ansvaret for kompetansehevingen.

Høsten 2017 inngikk Larvik læringsssenter og NAV Larvik et samarbeid om et opplæringstilbud til unge voksne med behov for styrket opplæring i grunnskolefag, studieteknikk og motivasjon. Prosjektet har gitt nyttige erfaringer, og det er et stort potensiale i å utvikle et opplæringstilbud til mottakere av NAV-stønader for å bidra til økt overføring til utdanning og arbeid. Larvik læringsssenter forsetter sin satsning på «digital hver dag» i samarbeid med NAV Larvik og har svært gode erfaringer så langt. Det er valgt å satse både på iPads og Cromebooks og for 2018/2019 styrkes samarbeidet med Virksomhet skole.

Hovedstrategien i planen «Kvalitet i skolen 2017-2019» er «Tettere og tidligere på elevens læring og trivsel». Satsingen på leseopplæringen gjennom *Leseplan for 1.-4. trinn* er ment som et middel på veien til å oppnå dette. Leseplanen baseres på forskning om pedagogisk praksis og arbeidsmåter, og på effektive pedagogiske verktøy. Den vektlegger STL+ (Skrive seg til lesing med lyd støtte på Ipad). Alle kommunens 1.-4. trinns lærere er nå kurset i STL+ og Larvikskolens framtidige 1.-4.trinnselever vil heretter ha god kjennskap til arbeidsformen i sin lese -og skriveopplæring. Implementering av planen på skolene er skoleledelsens ansvar, og progresjon i utviklingsarbeidet følges opp av skoleeier gjennom skolebasert vurdering.

Høsten 2018 startet Larvikskolen et samarbeid med Læringsmiljøsentret (LMS), Læringsmiljøprosjektet. Fra Larvik er Hedrum barneskole, Kvelde skole, PPT og skoleeier deltagere. Målet er å utvikle en skole der ALLE elever har et trygt og godt skolemiljø. Dette gjøres ved jevnlig kompetanseheving og veiledning av LMS der de ansatte i skolen blir gode på å følge med- gripe innvarsle rektor og sette inn gode og effektive tiltak, iht Oppl.§9A. Larvikskolen starter skoleåret 2018/2019 med en felles planleggingsdag hvor også Kultur- og oppvekstkomiteen er invitert. Det utarbeidet en veileder for hvordan de ansatte i skolen skal jobbe forebyggende og håndtere utagerende atferd. Det er gitt kompetanseheving til ansatte på våren og oppfølging vil bli gjennomført på høsten.

Virksomhet Kultur, idrett og fritid har en sentral rolle i sertifisering av Larvik kommune sine sykehjem og boliger som Livsgledehjem hvor ansatte i kulturskolen bidrar med et faglig tilrettelagt opplegg. Dette er noe virksomheten ønsker å videreutvikle både i omfang og innhold slik at dette arbeidet i enda større grad kan bidra positivt i å skape en god alderdom for innbyggere i Larvik kommune.

Videre så nevnes det at en foreløpig prosjektplan for utvikling av Agnes grusbane og tilstøtende skogområde er ferdigstilt. Dette har vært et lokalt initiativ fra Agens Vel, Agnes Båttforening, Agnes Borettslag og Stavern Vel og brukermedvirkning har stått sentralt underveis i prosessen. Som en følge av innledende samarbeid med nevnte aktører, ble også den nye aktivitets- og treningsparken plassert på Kaken. Dette i samarbeid med Stavern Vel og Kommunalteknikk.

Sportsklubben Stag Håndball sitt ønske om en nye beach-håndballbane på Kaken ble også imøtekommet. Begge disse anleggene etableres i disse dager og kan tas i bruk sensommer/høst 2018.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
01-Skole	281 705	293 153	-11 448	-4,1 %	547 432
02-Barnehage	207 499	208 388	-889	-0,4 %	319 394
03-Barne- og ungdomstjenester	58 977	56 937	2 039	3,5 %	118 596
04-Larvik læringsssenter	13 127	12 917	210	1,6 %	19 070
05-Kultur, idrett og fritid	52 700	52 886	-186	-0,4 %	82 472
06-Stab Kultur og oppvekst	3 648	3 675	-27	-0,7 %	6 926
Sum	617 655	627 956	-10 301	-1,7 %	1 093 888

2. gangs rapportering 2018

Kultur og oppvekst har et samlet periodisert merforbruk på 10,3 mill kr sammenlignet med budsjett per juli 2018. Dette avviker utgjør en reell kostnadsutfordring, men virksomhetene har iverksatt tiltak for å sikre at det håndteres innenfor de tildelte økonomiske rammene.

Virksomhet Skole melder om et periodisert merforbruk på 11,5 mill kr. Ved oppstart til nytt skoleår er antall stillinger redusert med 30, det vil gi en stor reduksjon i lønnsutgifter utover høsten. Virksomheten har innført innkjøpsstopp for alle avdelinger, og har gjennom hele kalenderåret arbeidet kontinuerlig med veiledning og rådgivning for å sikre at skolene gjør vurdering av økonomiske endringer i samsvar med krav til kvalitet og tilrettelegging for elevene. Det er krevende for virksomheten og enkeltavdelingene, men virksomheten styrer, etter de iverksatte innsparingstiltakene, mot balanse i 2018.

Virksomhet Barnehage rapporterer om 0,9 mill kr i merforbruk per juli 2018. Det rapporteres om kostnadsutfordringer og forsinkede innsparinger ved enkelte barnehager, da åpningen av den nye Byskogen barnehage ble utsatt til 1. august. Virksomheten vil dekke dette merforbruket med innsparinger i øvrig drift slik at budsjetttrammene for 2018 holdes.

Virksomheten Larvik Læringscenter leverer et mindreforbruk på 0,2 mill kr. Dette skyldes i hovedsak inntekter som er regnskapsført tidligere enn forventet periodisert budsjett. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til endelig pr capita-tilskudd for norskundervisningen, men det ventes å ligge på budsjettert nivå i årsprognosen.

Periodisert resultat for Kultur, idrett og fritid viser et merforbruk på 0,2 mill kr. Dette forklares i hovedsak av noe høyere driftskostnader ved idrettshallene enn budsjettert. Dette merforbruket vil bli hentet inn av innsparinger i den øvrige driften slik at budsjetttrammene for virksomheten holdes.

Virksomheten Barne- og ungdomstjenester rapporterer om 2,0 mill kr i mindreforbruk. Dette avviker forklares i hovedsak av økte inntekter og en besparelse innen Helse- og familiesentrene. Det er imidlertid ventet et merforbruk i barnevernet som følge av økte kostnader knyttet til omsorgsplasseringer samt at kostnaden for tjenestene opp mot enslige mindreårige flyktninger overstiger inntektene. Dette merforbruket vil balanseres mot et mindreforbruk i andre deler av virksomheten samt mot reduserte kostnader som følge av utviklingen av Langstrand bolig og Lille Gyda. Virksomheten rapporterer at den vil holde budsjetttrammen for 2018.

Stab Kultur og oppvekst rapporterer om en drift i balanse per juli og vil holde budsjetttrammen i 2018.

Forslag innsparing kultur og oppvekst:

Virksomhet	Tiltak	2018	2019	2020	2021
Kultur, idrett og fritid	Kulturnatt	250 000	250 000	250 000	250 000
Barne- og ungdomstjenester	Besparelse avvikling boliger og innsparing drift EM tjenesten	1 600 000	0	0	0
Barne- og ungdomstjenester	Innsparing drift Helse og familiesenter	1 500 000	0	0	0
Barnehage	Innsparing drift; innkjøp og kompetanseheving	200 000	0	0	0
Larvik læringscenter	Innsparing lønn og drift	200 000	250 000	250 000	250 000
Stab Kultur og oppvekst	Innsparing lønn og drift	250 000	0	0	0
Sum innsparinger		4 000 000	500 000	500 000	500 000

Kultur, idrett og fritid sitt innsparingsforslag vil innebære at tiltaket Kulturnatt ikke vil bli gjennomført. Dette vil gi kr 250 000 i innsparing.

Barne- og ungdomstjenester vil fremskynde avviklingen av en bolig for enslige mindreårige flyktninger og Lille Gyda. Dette vil sammen med noe høyere inntekter enn ventet gi 1,6 mill kr i innsparing. Helsetjenester og familiesenteret vil i 2018 spare 1,5 mill kr. Det meste av dette er knyttet til lønnsmidler til helsesøster stillinger man ikke har lyktes å rekruttere til. Resterende er innsparinger i drift samt utsettelse av innkjøp av utstyr og inventar til tjenesten. Det er imidlertid knyttet noe usikkerhet til innsparingene til Barne- og ungdomstjenester da kostnader knyttet til omsorgsplasseringer i barneverntjenesten fort kan endres, noe som igjen vil påvirke potensialet for innsparing.

Budsjetttrammen til virksomhet Barnehage ble redusert over 7 mill kr i 2018, som anslått verdi av strukturendringer. Barnehagene har fra 01.08.2018 nye krav om pedagogtetthet og bemanningsnorm.

2. gangs rapportering 2018

For ytterligere reduksjoner i budsjettrammen kreves det konkrete strukturendringer. Disse må utredes nærmere i forbindelse med Barnehagebruksplan i løpet av 2018.

Larvik Læringscenter sitt forslag til innsparing knytter seg til redusert vikarbruk og ekstrahjelp samt en reduksjon i innkjøp av læremidler. Dette er videreført med et noe høyere beløp for 2019-2021. Det ligger et større innsparingspotensial ved samlokalisering av avdelingene tidligere varslet i blant annet strategidokumenter på ca 1 mill kr pr år.

Stab Kultur og oppvekst vil gi kr 250 000 i innsparing som følge av en vakant rådgiverstilling. Rekrutteringen til denne stillingen er ferdigstilt med oppstart januar 2018.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Flere over 16 år skal ha høyere utdanning og faglig kompetanse	<p>Tjenesteområdet har et helhetlig fokus på at flere over 16 år skal ha faglig kompetanse og det jobbes med dette på flere ulike nivåer. Sikre god omsorg og helse for barn og unge er en av de viktigste enkeltfaktorene for å forhindre frafall i skolen og det vektlegges en tidlig innsats med kraftfulle tiltak for å forhindre problemer i skolealder. Det er etablert en LOS funksjon som gjennom koordinering av hjelpeinstanser skal sikre at barn og unge som har falt ut, eller står i fare for å falle ut av ordinær skole, skal fullføre grunnskole og videregående. Denne ordningen videreføres og vil bli etablert som et fast tiltak med utvidet målgruppe fra 5. trinn.</p> <p>Grunnskolepoengene viser elevenes nivå når de går ut av grunnskolen. Larvikskolen har de siste årene hatt en jevn stigning i grunnskolepoeng noe som er en indikasjon på at skolen gir et godt grunnlag for videre utdanning og yrkesliv. Larviksskolen og barnehagene har også en særskilt satsning på å forbedre ferdigheter og kunnskaper i realfag. Dette er en kunnskapsbasert innsats med fokus på å utvikle fagnettverk og undervisningsformer som skaper økt motivasjon og læring i matematikk og naturfag.</p> <p>Barnehagene har fokus på språk- og sosial kompetanse, at barna skal lære seg å bli gode medmennesker og at de fra tidlig alder lærer seg å tilegne seg kunnskap.</p> <p>Oppfølging av unge i boliger og bofellesskap har et helhetlig fokus på gjennomføring av skole og gode skolerresultater. Barnevernsbarn som mottar ettervern får støtte til å fullføre videregående skole og ta høyere utdanning.</p> <p>Flyktninger og asylsøkere mellom 16 og 20 år får et tilbud om plass i Kombinasjonsklassen (KK-klassen) på Thor Heyerdahl videregående skole for en innføring før de begynner på vanlig videregående løp. Etter flere års drift av KK-klassen viser erfaringene at målgruppen fullfører videregående, og at det nesten ikke er frafall (kun 1-2 elever pr år.) Dette fører til at de aller fleste elevene fortsetter med høyere utdanning eller går ut som lærlinger. Det er for skoleåret 2018/2019 overført 44 elever til Thor Heyerdahl videregående skole, og Kombinasjonsklassen starter opp med 55 elever for skoleåret 2018/2019. Det er løpende inntak, og det forventes flere elever gjennom året.</p> <p>Larvik kulturskole har utarbeidet en lokal fagplan med utgangspunkt i den nye nasjonale rammeplanen for kulturskoler: «Mangfold og fordypning» som bidrar til økt faglig kompetanse i estetiske fag med store synergier til basisfagene. Det jobbes systematisk med å styrke kulturskolen som en sosial møteplass. Dette gjøres gjennom økt fokusering på ensembler og gruppeundervisning. Den nye kulturplanen, hvor relasjoner er en sentral grunnstein, er meget relevant i forhold til dette innsatsområdet.</p> <p>Tjenesteområdet bidrar til viktig tilførsel av faglig og sosial kompetanse som grunnlag for trygge og gode oppvekstvilkår i Larvik.</p>
I 2020 skal andelen barn og unge med psykiske lidelser og symptomer reduseres	<p>Kultur og oppvekst jobber målrettet med at barn og unge med psykiske lidelser og symptomer reduseres innen 2020 med en rekke tiltak. Dessverre viser Ungdata undersøkelse fra 2017 at utviklingen går i feil retning. Tjenesteområdet jobber med å ferdigstille en felles kompetanseplan som er knyttet opp mot Plan for helhetlig oppvekst og dette innsatsområdet spesielt. Dette vil være en omfattende satsning innenfor psykisk helse for barn og unge. Tjenesteområdet vil analysere Ungdataresultatene videre og vurdere nye tiltak i 2018.</p> <p>Videre har det vært gjennomført flere kompetansehevingstiltak i virksomhetene. Blant annet så har barnehagens ansatte fått opplæring i profesjonell relasjonskompetanse med fokus på å bygge gode relasjoner mellom voksne og barn og innen temaet "stille barn". Sistnevnte er en gruppe barn som står i risiko for relasjonell og emosjonell skjevutvikling, eksempelvis angst og depresjon. Barne- og ungdomstjenesten er i gang med å innføre metoder som fremmer barn og unges tilhørighet, identitet og myndiggjøring gjennom å</p>

2. gangs rapportering 2018

Målsetting	Status måloppnåelse
	<p>bidra til at barn og unge får et språk for følelser og seksualitet som for eksempel psykologisk førstehjelp. Dette er grunnleggende for barn og unges affektbevissthet som gjør dem i stand til å regulere følelser, men også søke hjelp tidlig når det er behov. Videre så vektlegges metoder som mobiliserer barn og unges familie, slekt og utvidet nettverk ved å systematisk gjøre bruk av familieråd og andre nettverksmetoder.</p> <p>Skole gjennomfører programmet "psykologisk førstehjelp" på flere trinn i grunnskolen og Helsesøster skal i løpet av året gjennomgå programmet i skolens personalgrupper for å bedre personalets kjennskap til innholdet i programmet slik at de kan jobbe mer tverrfaglig. Larvik kommune er valgt ut som programkommune for å jobbe med å utvikle tiltak for å styrke den psykiske helsen hos barn og unge. Dette vil i første omgang være et samarbeid mellom Helsetjenester og familiesentrene og barnehage. Programmet er en helsefremmende satsning for å fremme barn og unges helse og livsmestring samt å forebygge vold og seksuelle overgrep. Det har også blitt startet opp en barnehageversjonen av Psykologisk Førstehjelp; Brettspillet Grønne tanker – Glade barn, som er en metode for tematisering av hverdagslige tanker og følelser. Effekten av regelmessig fysisk aktivitet som forebygging- og behandlingsmetode er vitenskapelig godt dokumentert ved enkelte former for psykiske problemer og lidelser. "Aktiv Larvik" bidrar med lavtersketilbud innen fysisk aktivitet for barn og unge i Larvik.</p>
Mobbing og opplevd ensomhet blant barn og unge reduseres innen 2020	<p>Kultur og oppvekst jobber med tiltak som sikrer et inkluderende oppvekstmiljø uten mobbing og trakassering. Tjenesteområdet har etablert et eget beredskapsteam mot mobbing som har fulgt opp en rekke saker. Larvik kommune er med i et læringsmiljøprosjekt i skole som er et samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Universitetet i Stavanger med fokus på læringsmiljø, forebygging, avdekking og håndtering av mobbing, samt regelverk, ledelse og organisasjonsutvikling. Det er også utarbeidet en ny handlingsveileder for ansatte med fokus på læringsmiljø.</p> <p>Videre har det i skolen vært fokus på å gjennomgå den nye § 9A i opplæringsloven, som regulerer elevenes skolemiljø. De enkelte skolene har hatt drøftinger på hvordan de ansatte i skolen skal sikre at plikten til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn egne tiltak blir utført. VIS -Vennskap, Inkludering og Sosial kompetanse- prosjektet fortsetter arbeidet for at alle barn og unge blir inkludert og føler seg verdsatt. Larvik kulturskole jobber med å styrke skolen som en sosial møteplass gjennom økt fokusering på ensembler og gruppeundervisning. Barne- og ungdomstjenesten arbeider for å redusere ensomhet ved å samarbeide med barn og unge, deres familie, slekt og utvidede nettverk for å sikre medvirkning, innflytelse og utnyttelse av ressurser og kompetanse som igjen vil styrke opplevelsen av tilhørighet og mestring. Barn og unge skal oppleve at deres følelsesmessige identitet blir støttet. Det gjelder blant annet krysskulturell-, religiøs- og kjønnsidentitet. Det tilbys også foreldrestøttene tiltak etter behov.</p>
Sikre trygge og gode oppvekst- og levekår for barn og unge	<p>Tjenesteområdet har en overordnet Plan for helhetlig oppvekst som skal sikre gode oppvekst- og levekår for barn og unge. Alle virksomhetene har planer som er knyttet opp mot denne, noe som sikrer en helhetlig og samordnet innsats. Videre så er man i ferd med å ferdigstille organiseringen og rammeverket for arbeidet med implementeringen av samhandlingsmodellen BTI - Bedre Tverrfaglig Innsats. Styringsgruppe er nedsatt og en ny prosjektleder vil være på plass i januar 2019. Det er søkt på ekstern finansiering til deler av denne stillingen. BTI er arbeidsmetode som skal kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen av barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. En felles kompetanseplan for tjenesteområdet som er knyttet opp mot Plan for helhetlig oppvekst er også i ferd med å bli ferdig.</p> <p>Sikre trygge og gode oppvekst- og levekår for barn og unge er hovedmålet for all aktivitet som foregår i Barne- og ungdomstjenestene. Det er et fokus på helheten rundt barn og unge og deres nettverk. Det legges også vekt på en tidlig og samordnet innsats og tett oppfølging av familier med stort hjelpebehov for barn i aldergruppen 0-3 år ved å videreutvikle programmet Trygg start. Kultur og oppvekst jobber tett med å gi tidlig innsats når det trengs og skape gode sammenhenger mellom barnehage - barneskole - ungdomsskole - videregående skole. I 2018 har det blitt opprettet et tilpasset opplæringssteam (TPO) på alle skolene. Dette teamet består av rektor, tilpasset opplæringskoordinator (en lærer som ofte har spesialpedagogisk utdanning), teamleder, to rådgivere fra PPT og helsesøster som er med i flere saker. Lærere kan melde saker til dette teamet og vil være med på en tverrfaglig drøfting for å finne de gode tiltakene, som skal gi best mulig læringsutbytte for den enkelte elev.</p> <p>I tillegg til dette så jobbes det med å styrke samarbeidet mellom NAV, Kultur og oppvekst og Helse og omsorgstjenestene om tiltak for ungdom i fare for utvikling av psykiske helseproblemer og/eller rusproblemer. Det lages samarbeidsstrukturer som sikrer at barn og unge deltar i fysisk aktivitet over tid samt sprer kunnskap om sunt kosthold og å legge til rette for sunne valg på de arenaene der barn og unge oppholder seg. Tjenesteområdet</p>

2. gangs rapportering 2018

Målsetting

Status måloppnåelse

jobber med å skape gode møteplasser og kultur- og fritidstilbud med rom for samvær, utfoldelse og vennskap.

Status investeringer

Beløp i 1000

	Årets budsjett			Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift	Risiko	
Grunnskole - opprettholde IKT standard	500	Iht. plan	Lav risiko	Parallelt med prosjektet SIKT 3 jobbes det med generelle tiltak på skolene. Midlene skal brukes til fornyelse av bærbare PCer til lærerne. PCene som fornyes bærer preg av alder og slitasje. Kommunen fortsetter å rullere ut gammelt utstyr, for å nå målet om at alle maskiner skal støtte Windows 10 innen mars 2019.
IKT oppgradering/opplæring (Lardal)	264	Iht. plan	Lav risiko	Investeringsmidler fra tidligere Lardal kommune er videreført, i henhold til vedtak i tidl. Lardal kommune. Oppgradering av IKT opplæringsutstyr i Lardal skole.
KIF, innkjøp av traktor	482	Iht. plan	Lav risiko	Det er så langt i 2018 innvilget 3 internlån, alle til kjøretøyer. Internlån innvilges fortløpende dersom kriteriene er oppfylt og så lenge det er midler igjen på årets budsjett.
Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget	228	Iht. plan	Lav risiko	Investeringsmidler fra tidligere Lardal kommune er videreført, i henhold til vedtak i tidl. Lardal kommune. Utbedringer i uteområdet Lardal skole i samarbeid med foreldreutvalget.
Skole, SIKT 3	250	Iht. plan	Lav risiko	Fra skolestart 2017/18 har alle elever i Larvikskolen nettbrett. Investeringsmidler er brukt til innkjøp av teknisk utstyr og opplæring for for å sikre en god implementering. Alle elever, lærere, assistenter og «fellesfunksjon» har nettbrett av typen iPad Air2 eller iPad 2017. Gjenbevilgning benyttes til ytterligere opplæring av ansatte og implementering. Kurs i STL+ vil blir tilbudt alle som driver leseopplæring på 1. til 4. trinn. Leasing av iPad dekkes av driftsmidler og reparasjoner av iPad dekkes av skolene, med egenandel til elever.
Skoleadministrativt program	600	Iht. plan	Lav risiko	Visma Unique AS er valgt som leverandør av nytt skoleadministrativt system (Visma Flyt skole) og kontrakt ble inngått i 2017. Tjenesten skal dekke verdikjeden for skoleadministrasjon; fra elever og foresatte, via ansatte ved den enkelte skole til kommunen som skoleeier. Tjenesten inkluderer foreldreportal og digital meldingsbok for kommunikasjon mellom skole og hjem. Visma Flyt skole ble satt i drift til skolestart august 2017. Det gjennomføres nå implementering med PP-tjenesten, og videre implementering og opplæring til skolene forventes avsluttet inneværende skoleår.
Sum	2 324			

Skole

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
01-Skole	281 705	293 153	-11 448	-4,1 %	547 432
Sum	281 705	293 153	-11 448	-4,1 %	547 432

Grunnskolene (nettobudsjett per juli kr 282 mill) har et merforbruk på kr 11,5 mill.

Virksomheten har nedlagt mye arbeid i inneværende budsjettår, for å tilstrebe å overholde tildelte budsjettrammer, inkludert kutt i rammen. Virksomheten signaliserer tydelig til alle avdelinger/skoler at de forventes å komme i budsjettbalanse hvert år. Det er i år likevel flere skoler som har oversteget sine periodiserte budsjettrammer. Med bakgrunn i dette, har virksomheten gjennom hele året hatt særlig tett oppfølging av rektorene/avdelingslederne for økonomisk rådgivning kombinert med skolefaglig rådgivning fra fellesfunksjoner. Virksomheten vil med rådgivning bistå til at tilrettelegging for enkeltelever og kvalitet i skolen opprettholdes - sammen med fokus på ledelse av avdelingen og økonomistyring - en balansegang som kan være utfordrende.

Det er fortsatt krevende for virksomheten og enkeltavdelingene, men virksomheten tilstreber kontinuerlig å komme mot balanse innenfor 2018.

Virksomhetens opprettholder gjennom hele året en forventning til avdelingene om budsjettbalanse. En kontinuerlig fokus på økonomiske resultater på alle avdelinger/skoler har vært en tidkrevende prosess gjennom våren. Veiledning og opplæring i økonomistyring til avdelingsledere er tiltak som vil gi bedre oversikt og forståelse av ansvarlig drift i sammenheng med økonomi.

Virksomhetens tiltak er blant annet desentralisert planleggingsdag høsten 2018 (videreføres 2019), ledersamling for alle avdelinger er redusert til et dagsseminar, samt lavere forbruk til kompetansetiltak enn budsjettet. Flere skoler har redusert antall ansatte for å tilpasse seg sine budsjettrammer, totalt 30 stillinger. Endringene har vært gjort med vurdering av økonomiske krav, i sammenheng med kvalitet og tilrettelegging for elevene. Vurdering om tilstrekkelig tilrettelegging for elevene har i noen tilfeller medført at avdelingen melder om forventet merforbruk, som da må dekkes gjennom mindreforbruk i andre skoler innenfor virksomheten. Det er innført innkjøpsstopp i alle avdelinger hos virksomheten fra august, utover den eksisterende nøkternheten.

Videre vurderinger om å komme i balanse er basert på avvik på lønnsbudsjett isolert for august, som antas i stor grad å videreføres utover høsten, og vil bidra til å hente inn deler av vårens merforbruk.

Tiltakene som virksomheten har gjennomført i 2018 og skal gjennomføre gjennom høsten for å tilstrebe budsjettbalanse er ikke uttømmende, ettersom flere justeringer har vært gjort hos avdelingslederne underveis gjennom budsjettåret.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy (SIKT 3)	Fra skolestart 2017/18 har alle elever i Larvikskolen nettbrett. Larvikskolen har 6.400 enheter i drift og er med det en av de fremste kommunene i Norge på dette feltet. Utstyr er leaset med utløpsdato 3 og 4 år fram i tid. Virksomheten har etablert et system i Conexus Insight der forventet aktivitet på skolene beskrives og skolene vurderer sin egen aktivitet mot dette. Alt utstyr er i teknisk stabil drift. Nett fungerer og den innførte ordningen med 4 IT-fagarbeidere, fungerer godt. For å sikre en god implementering gjennomføres jevnlig aktiviteter for ledere og lærere. Leseplan ble lansert 1.1.18 og der har STL+ en sentral plass i begynneropplæring innen lesing. Alle lærere på 1.-4. trinn har eller får kurs i metodikken. Larvikskolen veileder og samarbeider med andre kommuner og bedrifter. Larvikskolen har i 2017 og 2018 hatt besøk av stortingsrepresentanter, kommuner og bedrifter.
Innsatsområde 2: Ledelse i skolen	Skoleeier og skolens ledergruppe har videreført oppfølging og implementering av hovedområdene i Ledelse i skolen. 2 teamledere er i utdanningsprogrammet Ledelse av

2. gangs rapportering 2018

Målsetting	Status måloppnåelse
	<p>læring og endring med 30 studiepoeng på masternivå på BI. Utdanningen er i ordningen Kompetanse for kvalitet. En rektor er i lederutdanning ved BI i Lederskap og omstilling. Å bygge tillit i relasjonene er en kritisk ferdighet innen skoleledelse. Open-to-learning™ Leadership er en metode utviklet av professor V. Robinson der ledere i skoler lærer å bygge tillit samtidig som man driver forbedringsarbeid og praktisk organisasjonsutvikling. Alle rektorer og teamledere har deltatt på en treningsdag i et samarbeid med KS BVT og BI. SFO-lederne har deltatt på trening på metodikken i «Lærende møter». Videreutvikling av lederteamenes analysekompetanse er gjennomført med To lærerteam ved ungdomsskoler. De har deltatt på Principal leadership Collaborative inquiry v/Universitetet i Toronto i samarbeid med KS.</p> <p>I skolebasert vurdering og skolebesøk vil skoleledelsens oppfølging av strategiene i Ledelse i skolen være et sentralt tema. Hensikten med lederutvikling at skoleledelsen tilegner seg kompetanse på ferdigheter knyttet til ledelse av læring i skolen. Hovedmålet med lederutvikling, er å øke elevens læring.</p>
Innsatsområde 3: Tettere og tidligere på elevens læring og trivsel	<p>Det ble opprettet tilpasset opplæringssteam (TPO) på alle skolene gjeldende fra 1.1.2018. Dette teamet består av rektor, tilpasset opplæringskoordinator (en lærer som ofte har spesialpedagogisk utdannelse), teamleder, to rådgivere fra PPT og helsesøster som er med i flere saker. Lærere kan melde saker til dette teamet og vil være med på en tverrfaglig drøfting for å finne de gode tiltaka, som skal gi best mulig læringsutbytte for den enkelte elev. Det blir enighet om tiltak som skal prøves ut i klasserommet og dato for evaluering. Skolen har en plikt til å vurdere og prøve ut tiltak med sikte på å gi eleven tilfredsstillende utbytte av opplæringen før eventuelt vedtak. Denne arbeidsmåten er med på å flytte PPTs arbeid fra individrettet utredning til systemrettet veiledningsarbeid.</p> <p>Leseplan 1.-4. trinn ble lansert 2. januar på en dagsamling for alle lærere. Den er utarbeidet av lærere, PPT rådgivere og ledere med lang erfaring på fagområdet. Planen redegjør for hva forskning sier virker, og den skisserer mål og strategier for arbeidet. Leseplanen bygger på nyere forskning og teori, og planen tar opp i seg Larviks tidligere plan «Språkbølgen» og STL+ metodikken. Leseplanen er et styrende dokument og et verktøy for lese- og skriveopplæringen i Larvik. Gjennom metodene som er skissert, ønsker vi at skolene vil lykkes med å komme tidligere og tettere på den enkelte elev med tilpasset opplæring i den ordinære undervisningen. Implementering av planen på skolene er skoleledelsens ansvar, og progresjon i utviklingsarbeidet vil følges opp av skoleeier. Den enkelte lærer i Larvikskolen er forpliktet til å følge planen. Målet med planen er økt læringsutbytte for alle elever</p> <p>Det jobbes daglig med å sikre retten for et godt og trygt skolemiljø for ALLE elever i Larviksskolen. Den enkelte skole har gjennomgått nye § 9A i opplæringsloven og hatt drøftinger på hvordan de ansatte i skolen skal sikre at plikten til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn egnede tiltak blir utført. Skolene er tett på i dette arbeidet og setter inn gode tiltak rundt enkeltelever.</p> <p>Det er blitt gjennomført en felles kompetanseheving i regi av Læringsmiljøsentret og Fylkesmannen på dette tema. I tillegg har Fylkesmannen vært inne og veiledet på enkelt skoler. Kvelde og Hedrum barneskole har gått inn i sitt andre år med deltagelse i Læringsmiljøprosjektet.</p> <p>Det er utarbeidet en veileder for de ansatte i skolene som har fokus på å jobbe forebyggende i forhold til utagerende atferd og hvordan møte elever og ansatte når det blir en uønsket hendelse med mye utagering. I dette arbeidet jobber Larvikskolen i et tett samarbeid med HR- avdelingen og Bedriftshelsen. Dette handler også om gode relasjoner mellom voksne og barn. Det ble gjennomført felles kompetanseheving for alle ledergrupper, verneombud og tillitsvalgte i april. Opplæringen av assistenter og fagarbeidere vil bli gjennomført i juni.</p>
Innsatsområde 4: Larvik Realfagskommune	<p>Våren 2018 har det vært fokus på bruk av digitale hjelpemidler inn i realfagene. Det har vært gjennomført en felles samling for alle deltakende lærere og ledere der teamet var koding. Dette har også vært tema på en nettverkssamling. Her er det brukt lærende møter som metode, der alle deltakere kom forberedt på teoretisk innhold og hadde prøvd ut en kodeaktivitet i egen barnehage/skole. På nettverksmøtet var det felles refleksjon og deling av ideer. Videre arbeides det med å opprettholde fokus på koding. For å få til en god spredning til alle barnehager i kommunen, arrangerer vi i mai en "kodekonkurranse" for alle barnehagene. Parallelt med dette, deltar alle skoler på Mattemaratona i regi av Kikora. Larvik kommune tilbyr Kikora til alle skoler, og det har vært arrangert kurs for lærere. I mai skal alle barn i Larvik merke at de bor i en realfagskommune. Noen skal kode og noen skal regne matematikk. Det blir premier til de ivrigste. Det er til og med en konkurranse mot Sandefjord kommune og det er pokal til den kommunen som regner flest oppgaver. Lærere fra Larvikskolen og pedagoger fra barnehagene ble ferdige i april med å utarbeide matematikkoppgaver som skal brukes i Matteparken.</p>

2. gangs rapportering 2018

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy (SIKT 3)	Elever i Larvikskolen skal tilegne seg og behandle informasjon, produsere og bearbeide, kommunisere og vise digital dømmekraft.	Udirs kartleggingsprøve i digitale ferdigheter 4. trinn		72,8 %	85,9 %	Indikator viser andel elever over bekymringsgrensen. Kartleggingsprøven er gjennomført i februar/mars 2018.
Innsatsområde 3: Tettere og tidligere på elevens læring og trivsel	Elever i Larvikskolen trives på skolen og opplever trygghet og sosial tilhørighet.	Indikator for trivsel i Conexus Insight	Grønn	Grønn	Grønn	Elevundersøkelsen gjennomføres i perioden oktober-desember. Indikator er resultater fra Conexus Insight, "Trivsel" skoleåret 2017/2018. 4,3 = Grønn = Elevene sier de trives godt på skolen og at de har noen å være sammen med i friminuttene.
	Lesing er innfallsporten til all læring. Elevene skal beherske lesing som grunnleggende ferdighet.	Nasjonale prøver 5. trinn: Lesing	48	49	49	Indikator viser gjennomsnittlige resultater fra nasjonale prøver, skoleåret 2017/2018 (49). Nye prøver gjennomføres høsten 2018. Nasjonalt gjennomsnitt er 50 (midt på Mestringsnivå 3). Larvikskolen er noe under nasjonalt snitt, men har økt gjennomsnitt (fra 48).
		Nasjonale prøver 8. trinn: Lesing	0	51	49	Indikator viser gjennomsnittlige resultater fra nasjonale prøver, skoleåret 2017/2018 (49). Nye prøver gjennomføres høsten 2018. Nasjonalt gjennomsnitt er 50 (midt på Mestringsnivå 3). Larvikskolen er noe under nasjonalt snitt, og har redusert gjennomsnittet (fra 50).
		Nasjonale prøver 9. trinn: Lesing	0	54	53	Indikator viser gjennomsnittlige resultater fra nasjonale prøver, skoleåret 2017/2018 (53). Nye prøver gjennomføres høsten 2018. Nasjonalt gjennomsnitt er 50 (midt på Mestringsnivå 3). Larvikskolen er over nasjonalt snitt, og stabil (fra 53).
	Nulltoleranse for mobbing og krenkelser i Larvikskolen.	Elevunders. 10. trinn: Mobbet av andre elever på skolen	1,4	1,3	1,3	Resultater fra Tilstandsrapporten på Skoleporten, "Mobbet av andre elever på skolen". Undersøkelsen er gjennomført høsten 2017. Indikatoren beregnes ut fra hvor mange som opplever at de blir mobbet av andre elever på skolen og hvor ofte de blir mobbet. Verdien viser ikke antall elever som i snitt mobbes. Lik verdi på indikator kan indikere at mange mobbes sjelden, eller at færre mobbes hyppig. Iflg. Insight, "Mobbing blant elever": I følge elevene i dette utvalg forekommer mobbing sjelden, men det finnes en liten gruppe elever som sier de er blitt mobbet.
		Elevunders. 7. trinn: Mobbet av andre elever på skolen	1,3	1,2	1,3	Resultater fra Tilstandsrapporten på Skoleporten, "Mobbet av andre elever på skolen". Undersøkelsen er gjennomført høsten 2017. Indikatoren beregnes ut fra hvor mange som opplever at de blir mobbet av andre elever på skolen og hvor ofte de blir

2. gangs rapportering 2018

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
						mobbet. Verdien viser ikke antall elever som i snitt mobbes. Lik verdi på indikator kan indikere at mange mobbes sjelden, eller at færre mobbes hyppig, ifølge Insight, "Mobbing blant elever": I følge elevene i dette utvalg forekommer mobbing sjelden, men det finnes en liten gruppe elever som sier de er blitt mobbet.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Økt elevtall statlige/private skoler	-1 152	-1 152	0	Ferdig		Implementert i budsjetter.
Statsbud. 2018. Tidlig innsats, overgang barnehage - skole	160	160	0	I arbeid		Implementert i budsjetter.
Tilskudd Mattepark - flytte fra investering til drift	500	500	0	Ikke startet		Budsjettert.
Statsbud. 2018. Økt satsning tidlig innsats i grunnskole	836	836	0	I arbeid		Implementert i budsjetter.
Total	344	344	0			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-3 284	0	-3 284	Ikke startet		Implementert i budsjetter, utfordrende å gjennomføre.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-1 095	0	-1 095	Ikke startet		Implementert i budsjetter, utfordrende å gjennomføre.
Sikt 3 - Lardal	400	400	0	I arbeid		Implementert i budsjetter.
Total	-3 979	400	-4 379			

Barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
02-Barnehage	207 499	208 388	-889	-0,4 %	319 394
Sum	207 499	208 388	-889	-0,4 %	319 394

Kommunale barnehager og fellestjenester for alle barnehager

Kommunale barnehager (nettobudsjett kr 62,6 mill) og fellestjenester for alle barnehager (budsjett kr 10,6 mill) er totalt i balanse per juli 2018. Virksomheten signaliserer tydelig til alle avdelinger/barnehager at de forventes å komme i budsjettbalanse hvert år. Enkelte barnehager har likevel meldt om utfordringer knyttet til å overholde sine budsjetter. Disse barnehagene følges opp særskilt av virksomheten. Nye Byskogen barnehage skulle vært i drift fra 1.4. Åpningen er utsatt til 1.8. pga vannskader, og innsparinger knyttet til at 3 barnehager slås sammen til 1 har dermed blitt noe forsinket. Totalt forventes dette å dekkes innenfor virksomhetens ramme, slik at virksomheten styrer mot balanse ved utgangen av året.

Virksomhet Barnehage har fokus på kompetanseheving og veiledning av avdelingsledere for å skape eierskap til sine egne budsjetter. Virksomheten anser det for sitt samfunnsoppdrag å benytte tildelte midler til å lage en god tjeneste for brukerne. Virksomheten tilstreber kontinuerlig å komme mot balanse innenfor 2018, samtidig som det leveres gode tjenester.

Tilskudd til private barnehager

Tilskudd til private barnehager (budsjett kr 162,6 mill). Tilskudd til private barnehager fikk tilført kr 10 mill per 1. tertial. Videre gjennom året er det fortsatt enkelte usikkerhetsfaktorer, som kompensasjon for redusert foreldrebetaling, mellomoppgjør mellom kommuner og eventuelle store aktivitetsendringer i private barnehager. Endringer i utbetalinger er utelukkende avhengig av vedtak på bakgrunn av et detaljert regelverk. Virksomheten kan ikke styre utgiftene til private barnehager gjennom budsjettåret. Overskridelsene tilstrebes likevel å dekkes innenfor virksomhetens og tjenesteområdets budsjettramme.

Virksomhetens opprettholder gjennom hele året en forventning til avdelingene om budsjettbalanse. Veiledning og opplæring i økonomistyring til avdelingsledere er tiltak som vil gi bedre oversikt og forståelse av forsvarlig drift i sammenheng med økonomi.

Avdelingsledere/styrere har en nøktern tilnærming til innkjøp, slik at driftsmidler foruten lønn utgjør en meget liten del av budsjettet. Justeringer i budsjettammer har vært gjort hos avdelingslederne underveis gjennom året for å komme i balanse.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Helse og livsmestring	Alle barnehagene har gjennom dette barnehage-året fokus på livsmestring og helse. Det har i samarbeid med Kultur, idrett og fritid vært gjennomført kompetansehevingsprogram for fysisk aktivitet. Ansatte som deltar blir aktivitetspedagoger i egen barnehage. Flere av barnehagene har hatt fokus på relasjoner og voksenrollen. Valby barnehage har i samarbeid med psykologtjenesten i kommunen utviklet et kompetanseprogram for assistenter og fagarbeidere. Torstrand og Borgejordet barnehage deltar i et nasjonalt prosjekt; Kompetanse for mangfold. Dette har spesiell fokus på å ivareta og møte de minoritetsspråklige barna og deres familie på en helsefremmende måte. ICDP blir brukt som verktøy.
Innsatsområde 2: Digital kompetanse	Den digitale utviklingen går sakte i barnehagen. Barnehagene sliter både med for utdatert utstyr og manglende kompetanse for å utnytte maksimalt utstyret som finnes.

2. gangs rapportering 2018

Målsetting	Status måloppnåelse
	Det er utlyst en stilling som digital rådgiver for barnehagene. Det skal utvikles en strategiplan for å oppgradere både de voksnes kompetanse og finne et system for innkjøp/leasing i tråd med skolens system.
Innsatsområde 3: Tett på realfag	<p>Solstad, Helgeroa, Rødbøl, Tun, Fagerli og Sentrumssatellitten barnehage er med i prosjektet Realfagskommune sammen med en del av kommunens skoler og tre private barnehager.</p> <p>Barnehagene er ivrig opptatt i prosjektet og alle barna i barnehagene er involvert. De arbeider med alle deler av realfaget, altså både matematikk, naturfag, kjemi og fysikk. Fra høsten 2017 har hovedfokuset vært «Teknologi i realfag». Bruk av digitale verktøy for barn og voksne; en satsning i tråd med føringer om «barnehagens digitale praksis» fra den nye Rammeplanen.</p> <p>Barnehagene deltar i samlinger og nettverk og felles kompetanseheving sammen med skolene i prosjektet.</p> <p>Alle 5 åringene i de kommunale barnehagene har i vårhalvåret vært 4 dager i @piparken for å oppleve mer realfag. Dette har vært både et spennende og lærerikt samarbeid mellom kommunen og iFokus som barn og voksne i barnehagene har hatt stort utbytte av.</p> <p>Ansatte fra alle barnehager har fått tilbud om deltakelse på @Pi konferansen.</p>
Innsatsområde 4: De yngste i barnehagen	<p>Det er et spesielt fokus på de yngste i barnehagen, som har spesielt behov for tett kontakt, nærhet og stabilitet for å få dekket sine grunnleggende behov. Dette krever en særskilt oppmerksomhet og refleksjon over egen praksis for å sikre at de voksne har tilstrekkelig relasjonskompetanse og utviklingsforståelse som de små barna trenger.</p>

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Helse og livsmestring	Økt fysisk aktivitet	Alle skolestartere deltar i svømmeopplæring/vanntilvenning	0,0 %	100,0 %	50,0 %	50 % av skolestartere har fått tilbud om svømmeopplæring i uke 8.
Innsatsområde 2: Digital kompetanse	Økt pedagogisk bruk av iPad	Alle pedagoger har gjennomført en kompetanseheving i pedagogisk bruk av iPad	0,0 %	80,0 %	0,0 %	Kompetanseheving er ikke gjennomført grunnet manglende bevilgning.
Innsatsområde 3: Tett på realfag	Økt kompetanse i realfag	Alle skolestartere deltar i opplegg i @Pi-parken		100,0 %	100,0 %	Alle skolestartere har gjennomført undervisningsopplegg i @piparken i vårhalvåret.

Status økonomiplan tiltak**Nye tiltak***Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Økt makspris i barnehage (110 kr/mnd)	-2 296	-2 296	0	Ferdig		Implementert i budsjetter.
Statsbud. 2018. Reduserte kommunale barnehageutgifter som følge av økt kontantstøtte, helårseffekt	-974	-974	0	Ferdig		Implementert i budsjetter.
Statsbud. 2018. Økt inntektsgrense gratis kjernetid, barnehage (RNB-avtale) 6/12	60	60	0	Ferdig		Implementert i budsjetter.
Statsbud. 2018. Økte kommunale barnehageutgifter som følge av botidskrav for kontantstøtte, helårseffekt	141	141	0	Ferdig		Implementert i budsjetter.
Statsbud. 2018. Økt satsning tidlig innsats i barnehagesektoren	761	761	0	I arbeid		Implementert i budsjetter.
Statsbud. 2018. Tilskudd til flere barnehagelærere (innl. 2017 RNB, helårsv. 2018)	1 882	1 882	0	I arbeid		Implementert i budsjetter.
Total	-426	-426	0			

Kommunestyrets vedtak*Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-939	-939	0	I arbeid		Implementert i budsjetter.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-313	-313	0	I arbeid		Implementert i budsjetter.
Total	-1 252	-1 252	0			

Barne- og ungdomstjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
03-Barne- og ungdomstjenester	58 977	56 937	2 039	3,5 %	118 596
Sum	58 977	56 937	2 039	3,5 %	118 596

Virksomheten Barne- og ungdomstjenester har per juli 2018 et periodisert mindreforbruk på 2 mill. kr. og rapporterer samlet sett å holde budsjettrammen for 2018.

Barnverntjenesten har hatt høyere kostnader enn budsjett som knyttes til noe lavere refusjoner, høyere lønnskostnader samt økte kostnader knyttet til kommunale fosterhjem. Sistnevnte kostnader er også ventet å øke utover året. Sammenlignet med samme periode i 2017 så har barnevernstjenesten 700 000 kr høyere kostnader knyttet til omsorgsplasseringer. Det er derfor ventet at avdelingen vil gå med merforbruk i 2018 men dette vil balansere mot et tilsvarende mindreforbruk i Helse og familiesentrene slik at det ikke vil påvirke virksomhetens samlede resultat.

Tjenesten forventer vesentlig lavere inntekter knyttet til enslige mindreårige flyktninger enn tidligere år. Virksomheten har iverksatt omorganisering for å imøtekomme denne endringen. Avdeling bolig for enslig mindreårige flyktninger rapporterer imidlertid om et mindreforbruk som skyldes lavere lønnskostnader som følge av vakante stillinger. Ser man på alle tjenester knyttet til Enslige mindreårige flyktninger opp mot inntektene for 2018 så ligger det an til 3 200 000 i underskudd. Dette blir dekket av besparelsene fra avviklingen av Langestrand bolig og Lille Gyda.

Helsetjenester og familiesenter har en drift i balanse, men rapporterer om noe mindreforbruk knyttet til vakante helsesøsterstillinger samt økte ekstern finansiering. Mindreforbruket vil dekke opp for økte kostnader i Barnevernstjenesten. Psykologtjenester og selektive tiltak rapporterer om en drift i balanse og avdelingen rapporterer å holde rammen for 2018.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Tidlig innsats mot de yngste barna	<p>Det er utarbeidet rutiner for samarbeid mellom jordmødrene og helsesøstrene for hjemmebesøk til nyfødte. Det er ansatt 50% fast jordmorstilling og videre 100 % jordmorstilling og 70 % helsesøster i prosjektet Trygg familie hvor det er tildelt prosjektmidler. Pågående arbeid med kompetanseheving og bedring av rutiner knyttet til arbeidet med utsatte gravide.</p> <p>Nye systematiske arbeidsmetoder utvikles for å avdekke behov for tidlig innsats. Home start koordinatorstillingen er økt fra 50 % til 100 % fast stilling.</p> <p>Det er gjennomført en samlokalisering og videreutvikling av Mødre gruppene og Bedre Først Var. Trygg start er etablert som et fast selektivt tiltak i Familiesentrene i kommunen. Målet med tiltaket er å gi de aller minste og «sårbare» sped- og småbarna en «Trygg Start i livet», gjennom støtte og veiledning til foreldre og barn. Tiltaket er supplerende og selektivt forebyggende og familiene kan få støtte og veiledning utover det jordmor og helsesøster gir de første årene.</p> <p>Helsetjenester og familiesentrene har i samarbeid med barnehage fått midler fra fylkeskommunen til deltagelse i tre årig program for folkehelsearbeid. Dette blir et satsningsområde for å fremme barn og unges helse, og livsmestring samt bidra til forebygging av vold og seksuelle overgrep.</p>
Innsatsområde 2: Fremme barn og unges psykiske helse	<p>Resultatene fra ungdomdata viser en negativ utvikling knyttet barn og unges opplevelse av ensomhet og depressivt stemningsleie. Arbeid knyttet til dette tema må sees på som forebyggende og over lang tid. Av den grunn er det vanskelig å kommentere på det som kan se ut som en negativ utvikling knyttet til psykisk helse.</p> <p>Psykologisk førstehjelp til barn/unge i 3. og 9. klasse er innført på alle barne- og ungdomsskolene.</p>

2. gangs rapportering 2018

Målsetting	Status måloppnåelse
	<p>Ressursene i skolehelsetjenesten i barneskolene er økt og dermed tilgjengeligheten for elevene.</p> <p>Barn som pårørende: en arbeidsgruppe har ferdigstilt en prosedyrer som skal sikre barna informasjon og oppfølging.</p> <p>Det gjennomføres veiledning til barnehagene knyttet til traumebevist omsorg, de stille barna, samt det å snakke om følelser.</p> <p>LOS-prosjektet har i 2018 arbeidet med 13 elever individuelt eller på systemnivå.</p> <p>Barneverntjenesten og BEM (boligene for enslige mindreårige) har fokus på at barn og unge blir hørt og får mulighet til medvirkning og myndiggjøring.</p> <p>Helsetjenester og familiesentrene har i samarbeid med barnehage fått midler fra fylkeskommunen til deltagelse i tre årig program for folkehelsearbeid. Dette blir et satsningsområde for å fremme barn og unges helse, og livsmestring samt bidra til forebygging av vold og seksuelle overgrep.</p>
Innsatsområde 3: Samarbeid med utvidede nettverk	<p>Kommunen har fortsatt sin prioritering med Familieråd i 2018 og satt av stillinger til egne familierådscoordinatorer. Metoden brukes bredere enn i 2016 -2017 og omfatter flere problemstillinger. Det er satt i gang implementering i barneverntjenesten og planlagt implementering i familiesentrene og i boligene for enslige mindreårige</p> <p>Barneverntjenesten har et stort fokus på nettverksarbeid både i undersøkelse og tiltaksarbeid, det gjennomføres kartleggingsmøter regelmessig og hyppigere enn tidligere. Kartleggingsmøter får gode ringvirkninger for tjenesten når det gjelder omdømme og samarbeid med familier med påfølgende resultater.</p> <p>Satsningen på egne familierådscoordinatorer har bidratt til at antallet gjennomført familieråd øker betraktelig.</p> <p>Familiesenterrådet er redusert fra ½ dag pr uke på hvert familiesenter til ½ dag pr 2 uke på hvert familiesenter. Vi erfarer utfordringer i det tverrfaglige samarbeidet knyttet til familiesenterrådet. Dette har medført noe redusert aktivitet på dette området.</p>
Innsatsområde 4: Identifisere tidstyver (Lean)	<p>Barneverntjenesten benytter Lean som metode i alle teamene. Nøkkelindikatorer følges opp ukentlig. Det jobbes kontinuerlig med internkontroll, Lean og hendelsesmodulen (i kvalitetssystemet TQM) er noen av verktøyene som benyttes. I perioder med moderat sykefravær klarer tjenesten å håndtere pålagte oppgaver, men ved høyt sykefravær er det vanskelig på tross av gode systemer å unngå fristbrudd. Psykologtjenester og selektive tiltak er i gang med Lean som metode for å sikre flyt og oversikt over tiltakene som tilbys. Helsetjenester og familiesentre planlegger oppstart for bruk av Lean i 2018.</p>

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Tidlig innsats mot de yngste barna	Hjemmebesøk til alle nyfødte som grunnlag for lett tilgjengelige tjenester, tidlig i alder.	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	94	95	94	Per Juli 2018 har 205 av 217 nyfødte barn fått besøk i løpet av de to første ukene etter fødsel. Dette utgjør 94,4%
	Reduksjon i andel barn med barneverntiltak.	Andel barn med barnevernstilt ak ift. innbyggere 0-17 år	5	5		Rapporteres ved årsslutt. Stor usikkerhet knyttet til å vurdere andel barn med barneverntiltak på dette tidspunkt. Det er mange faktorer som avgjør andelen ved årsslutt.
Innsatsområde 2: Fremme barn og unges psykiske helse	Reduksjon i andel unge med depressivt stemningsleie.	Andel unge med depressivt stemningsleie (Ungdata)	14,0 %	12,0 %		Foreligger ikke ny data knyttet til dette målet pr dags dato. Data er knyttet til Ungdata undersøkelsen som ble gjennomført 2013 og 2017. Uavklart når neste undersøkelse blir gjennomført.

2. gangs rapportering 2018

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
	Reduksjon i andel unge som rapporterer på ensomhet.	Andel unge som rapporterer på ensomhet (Ungdata)	21,0 %	19,0 %		Foreligger ikke ny data knyttet til dette målet pr dags dato. Data er knyttet til Ungdata undersøkelsen som ble gjennomført 2013 og 2017. Uavklart når neste undersøkelse blir gjennomført.
Innsatsområde 3: Samarbeid med utvidede nettverk	Familieråd benytte som metode for å sikre medvirkning og samarbeid med barn og unges familie og sosiale nettverk.	Antall familieråd i Barne- og ungdomstjenester.	9	18	34	Familieråd benyttes i stor utstrekning i barneverntjenesten. Helsetjenester og familiesentrene samt boligene for enslige mindreårige vil gjennomføre familieråd i år. Det er på rapporteringstidspunktet gjennomført 34 familieråd, 13 råd med 21 oppfølgende råd.
	Familieråd i familiesentrene (FIF) med reflekterende team som metode benyttes ved sammensatt problematikk hvor mål og tiltak er uklart.	Antall familieråd (FIF) pr år	0	80	42	Det gjennomføres fortsatt familieråd i familiesentrene. Det er utfordringer knyttet til det tverrfaglige samarbeidet og det forventes at arbeidet knyttet til BTI kommer i gang samt at tiltaket i sin helhet skal evalueres. Det er gjennomført 42 familiesenterråd på rapporteringstidspunktet.
	Startmøter benyttes som metode for å sikre medvirkning og effektivitet i undersøkelsesser i barneverntjenesten.	Antall startmøter i barneverntjenesten pr. år.	90	100	75	Startmøter (nå kartleggingsmøter) gjennomføres regelmessig og hyppig. Vurderes som konstruktivt og nyttig i kartlegging av barnevernssaker. Bidrar også til økt samhandling med familie og nettverk. Det er rapportert om 75 gjennomførte startmøter per juli 2018.
Innsatsområde 4: Identifisere tidstyver (Lean)	Barneverntjenesten løses sine oppgaver innen lovpålagt frist.	Antall fristbrudd i barneverntjenesten (BLD)	9	4	6	Det er rapportert om 6 fristbrudd på undersøkelser i barneverntjenesten i halvårsrapporteringen.
	Helseundersøkelser i helsestasjonen er et tilbud til alle barn.	Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	93	95	97	I løpet av juli 2018 har 219 av 225 barn gjennomført toårs helsekontroll ved helsestasjon. Dette utgjør 97,3 %

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Innlemming Helsenet, ny finansieringsmodell (fra KMD til HOD)	-114	-114	0	Ferdig		Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Statsbud. 2018. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten	-46	-46	0	Ferdig		Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Statsbud. 2018. Tilskudd med særskilt fordeling. Helsestasjon- og skolehelsetjeneste	358	358	0	I arbeid		Iverksatt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Statsbud. 2018. Økt satsning på forebyggende tiltak for barn, unge og familier	1 767	1 767	0	I arbeid		Iverksatt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Total	1 965	1 965	0			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-983	-983	0	Ferdig		Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-328	-328	0	Ferdig		Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Total	-1 311	-1 311	0			

Larvik læringscenter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
04-Larvik læringscenter	13 127	12 917	210	1,6 %	19 070
Sum	13 127	12 917	210	1,6 %	19 070

Larvik læringscenter har et positivt avvik på ca. 200.000 kr. Dette skyldes i hovedsak regnskapsføring av tilskudd som er periodisert seinere i budsjettet. Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til hva det endelige resultatet på per capita-tilskuddet for norskundervisning vil bli. Virksomheten har satt i gang et grundigere arbeid for å kvalitetssikre at kommunen mottar tilskudd som forventet i budsjettet.

Larvik læringscenter rapporterer samlet en prognose i balanse.

Tiltak som er iverksatt:

- Fra høsten er bemanningen samlet redusert med 3, 3 årsverk
- Inntekter på per capita-tilskudd er justert opp
- IMDi tilskudd for funksjonshemmede er justert opp i tråd med søknader og forventete tilsagn.
- Det er strammet inn på bruk av vikarer

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Digital hver dag. En satsing på grunnleggende digitale ferdigheter i LLS	Arbeidet med digital hver dag styrkes ved at Larvik læringscenter kobles på samme plattform som Larviksskolen. Her vil vi styrke samarbeidet blant annet med ytterligere deling av læringsressurser.
Innsatsområde 2: Styrke innsatsen for voksne som ikke er i arbeid eller utdanning	Det er iverksatt utarbeidelse av mer informasjonsmateriell slik at målgruppa for voksenopplæring blir klar over sine rettigheter. På prosjektmidler fra IMDi iverksettes ulike yrkeskurs med norskopplæring fra høsten 2018.
Innsatsområde 3: Øke innsatsen rettet mot foreldreveiledning	Det er et stort behov for foreldreveiledning, og det starter opp nye kurs for høsten i ICDP i arabisk, og COS-kurs i tigrinja og litauisk.
Innsatsområde 4: Utvikle aktivitetstilbud og opplæringstilbud i tråd med brukernes behov	Verkets brukere er deltakende i å utvikle nye kurs og aktivitetstilbud, og høstens timeplan inneholder nye tilbud til brukere av tjenesten. Det er også behov for å utvikle kortere kurs fagområder som matematikk og studieteknikk på Voksenopplæringa.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Digital hver dag. En satsing på grunnleggende digitale ferdigheter i LLS	Norskskolens deltakere ligger over landsgjennomsnitt på norskprøver	% over landsgjennomsnitt		2,0 %		Norskskolens deltakere ligger over landsgjennomsnittet. Dette måles på fire ferdigheter innenfor det europeiske rammeverket for språk (A1-B2). Endelig måltall rapporteres i årsmeldingen.
	30 elever avlegger grunnskoleeksamen på Voksenopplæringa.	Antall elever med eksamen		30,0	64,0	Det har vært en sterk økning i elever som avla eksamen i grunnskolen for voksne våren 2018. Dette tallet gjelder både for Kombinasjonsklassen og for elever fra Voksenopplæringen.
	Elever fra Kombinasjonsklassen fullfører og består videregående opplæring.	Antall i % "drop-outs" fra Kombinasjonsklassen i videregående opplæring		2,0 %		Vi har foreløpig ingen tall her, men indikasjon på at frafallet er minimalt.
Innsatsområde 2: Styrke innsatsen for voksne som ikke er i arbeid eller utdanning	Det etableres flere kurs i grunnleggende ferdigheter.	Antall kursdeltakere		30,0	20,0	Det har vært gjennomført kurs i grunnleggende ferdigheter våren 2018 - og det jobbes med videreutvikling av disse.
Innsatsområde 3: Øke innsatsen rettet mot foreldreveiledning	Foreldre opplever god veiledning som foreldre i nytt land.	Evaluering etter hvert kurs (% fornøyde)		90,0 %	90,0 %	Alle kurs for foreldre evalueres etter kursets slutt. Det er svært gode tilbakemeldinger, og innspill på justeringer følges opp.
Innsatsområde 4: Utvikle aktivitetstilbud og opplæringstilbud i tråd med brukernes behov	Medlemmene på Verket opplever at deltakelse i tilbudet gir livskvalitet	Bruker-tilfredshet		95,0 %		Det er igangsatt nye tilbud på Verket for høsten. Noen av disse drives av brukerne selv. Det gjennomføres en brukerundersøkelse høsten 2018.

Status økonomiplan tiltak**Kommunestyrets vedtak**

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose budsjett	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-310	-310	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomheten sine budsjetter
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-103	-103	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomheten sine budsjetter
Total	-413	-413	0			

Kultur, idrett og fritid

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
05-Kultur, idrett og fritid	52 700	52 886	-186	-0,4 %	82 472
Sum	52 700	52 886	-186	-0,4 %	82 472

Virksomheten Kultur Idrett og Fritid rapporterer på et merforbruk på 261 000 kr per juli 2018 og rapporterer samlet sett å holde budsjettrammen for 2018.

Kulturavdelingen rapporterer 518 000 i merforbruk som i hovedsak skyldes periodisering av driftskostnader. Korrigert for dette rapporterer avdelingen om en drift i balanse. Idrett og fritid har 370 000 i merforbruk hvor noe skyldes periodisering, men det er også deler av dette som skyldes høyere strømkostnader, lavere salgsinntekt enn budsjettert samt manglende budsjettering av driftsmidler til Huldrehallen. Dette avviket vil bli hentet inn av innsparinger i øvrig drift. Kulturskolen har kr 370 000 i mindreforbruk som i forklares med periodisering av inntekter men noe er knyttet til lavere lønns- og driftskostnader enn budsjettert. Biblioteket rapporterer om 176 000 i mindreforbruk hvor noe tilskrives en besparelse innen lønn men noe er også knyttet til periodisering av innkjøp av bøker.

Status målsettinger

Målsetting Status måloppnåelse

Innsatsområde 1: Utvikling og implementering av tjenester	KIF har utviklet tjenester som retter seg mot andre relevante virksomheter internt i kommunen som blant annet Skole/SFO, Barnehage, Pleie og omsorg, Areal og teknikk, Eiendom, Stavern kammermusikk, iFokus og Nav. Prosessen i noen av virksomhetene har så vidt startet, mens i andre er godt i gang med tett samarbeid. Virksomheten gir videre signaler i Strategidokumentet og Kulturplanen 2018-28 om at arbeidet med å implementere gode tjenester fra KIF i andre virksomheter skal styrkes.
Innsatsområde 2: Videreutvikle Kulturskolens tilbud	Kulturskolen har videreutviklet gruppeundervisningstilbudet sitt, noe som har gitt flere barn og ungdom mulighet til å starte opplæringsløpet sitt innenfor instrumenter der det er noe venteliste. For å styrke kulturskolen som sosial møteplass er det etablert flere faste ensembler. Vi har også etablert Kulturlab som er et innovativt tilbud med målgruppen ungdom 12-16 år. Det arbeides også langsiktig med en plan for å nå enda flere minoritetspråklige barn og ungdom. Larvik kulturskole har utviklet et kontinuerlig tilbud for barnegrupper mellom 0 og 8 år. Kulturskolen arbeider med et generelt løft for estetiske fag i opplæringsløpet i Larvik kommune. Dette gjøres i samarbeid med grunnskolen og barnehagen.
Innsatsområde 3: Tilpassing av aktivitet og anlegg	Rehabilitering av kommunale idrettsanlegg vurderes fortløpende og i samarbeid med eiendomsavdelingen basert på klassifiseringsrapport. Nye Stavernhallen ble ferdigstilt og tatt i bruk februar 2018. Samarbeid med Agnes Vel om bruk av grusbane på Agnes og Kastanjelunden. Iverksetter tiltak (før sommeren 2018) så snart entreprenør som har brukt området til lagring av fyllmasser, tilbakefører området i opprinnelig stand. Opparbeidelse av aktivitetspark på Kaken i samarbeid med Stavern Vel. Anbudsrunde gjennomført og tilbyder valgt. Ferdigstilles sommeren 2018. Beach-håndballbane på Kaken i samarbeid med Stag er igangsatt og prosjektert. Etableres sommeren 2018. Likeså beachbane på Lovisenlund i samarbeid med Larvik Turn. Utrede videre områdene på dagens E-18 Månejordet om mulige løsninger frem mot 2021. Samarbeidet med lag og foreninger som ønsker egen anleggsutvikling er fulgt opp, både ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Forestått idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av idrettsanlegg i forbindelse med spillemiddelsøknader.
Innsatsområde 4: Økt aktivitet blant barn og unge	Aktiv Larvik (AL) er videreført og administrativt plassert under avd. idrett og friluftsliv. For 2016 og 2017 fikk Aktiv Larvik et tilskudd på totalt kr 720 000 fra Kulturdepartementet. Prosjektkoordinator ble ansatt midlertidig fra august 2017 og ut desember 2018. Midlene brukes til innsats for at barn som lever i inntektsfattige familier skal delta i fritidsaktiviteter, og er et samarbeidsprosjekt mellom Kultur, idrett og fritid, NAV Larvik og Larvik idrettsråd. Ubrukte midler ble overført 2018. Ved behandling av Str.dok. 2018-2021 ble ikke 100 000 kr videreført til AL. AL videreføres ut 2018. En eventuell videreføring av AL fra 2019 betinger at det tilføres midler.

2. gangs rapportering 2018

Målsetting	Status måloppnåelse
	Videreføring av Folkehelseuka 2018 under planlegging, gjennomføres uke 35. Opplevelsesuka 2018 også under planlegging, gjennomføres uke 26. Kystkultur på Malmøya for alle 5.klassinger som seiler og besøker Malmøya, uke 21-24 2018. Fabrikken med 2 kvelder i uka samt juniorkveld, samt styrke fritidsklubben i Lardal.
Innsatsområde 5: Styrke lag og foreninger	<p>Det er avholdt et informasjonsmøte med ca 50 personer til stede fra ulike lag og foreninger innenfor kultur, idrett og friluftsliv. Temaet var ulik tilskuddsordninger og muligheter for at flere skal få delta i lavterskelsaktiviteter. 23. april ble det gjennomført en markering av arbeidet som idrettslag og friluftslivsorganisasjoner gjør i kommunen, med ca 50 (ledere og nestledere) til stede. Ut over dette har det blitt avholdt månedlige møter med idrettsrådet.</p> <p>Innenfor idrett og friluftsliv har det ikke vært noen økning på tilskuddspotten i 2018 etter en konsumprisindeksregulering. Økningen er kun basert overførte tilskuddsmidler på 335 000 kr fra Lardal ifm sammenslåingen. Innen fristen 15. mars kom det inn totalt 63 søknader.</p> <p>Tilskudd til lag og foreninger innen Kultur fikk fra og med 2018 30,4% økning av potten. Potten er i dag på 3 millioner, altså en økning på 700 000 kr.</p>
Innsatsområde 6: Videreutvikle biblioteket som møteplass	Det er startet oppgradering av avdeling Lardal for å gjøre dette til en aktuell og tidsriktig møteplass for lokalmiljøet. Oppgraderinger består av tekniske utstyret og generelle oppgraderinger som foliering, blending osv. Lardal bibliotek har mottatt støtte til dette formålet av Nasjonalbiblioteket og Sparebankstiftelsen. Biblioteket i Larvik er snart ferdig med ominnredning av barneavdelingen for å skape en mer levende plass for barnehager og barnefamilier. Det har vært fokus på lavterskel og inkluderende arrangementer i serien «Endelig lørdag» med gratis arrangementer for barn og familier hver lørdag fra midten av januar til slutten av april. For minoritet språklig har Larvik bibliotek arrangert språkcafeer, samt Snakk Norsk, et samarbeid med Frivillighetssentralen.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Videreutvikle Kulturskolens tilbud	Etablere og videreutvikle et tilbud i Larvik kulturskole som legger til rette for at barn og ungdom som ønsker det får kvalitativ god kunstfaglig opplæring.	Tall hentet fra blant annet GSI	1 500	1 600		Larvik kulturskole har en positiv trend når det gjelder deltakere og tilbud
Innsatsområde 3: Tilpassing av aktivitet og anlegg	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike grupperes behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv.	Aktiv Larvik: Deltakere i ulike aktiviteter og alder.	100	200		Det er vanskelig å måle dette eksakt da dette er et drop-in tilbud. Det har vært en positiv utvikling men målet på 150 er ennå ikke nådd.
		Utleie/bruk av kommunale idrettsanlegg i forhold til total kapasitet	83,0 %	87,0 %		Fagerlihallen har økt den totale kapasiteten
Innsatsområde 5: Styrke lag og foreninger	Styrke frivillige lag og foreninger, utvikle organisasjonsform og øke aktivitet og deltagelse.	Økning i % av tilskuddsrammen til lag og foreninger. Utgangspunkt er 9,6 mill kr.	0,0 %	2,0 %		Kommunestyret vedtok i desember 2017 en økning på 700.000 i tilskuddsmidler til lag og foreninger innenfor kulturfeltet fra og med 2018.
Innsatsområde 6: Videreutvikle biblioteket som møteplass	Larvik bibliotek skal etablere seg som byens viktigste møteplass og øke besøkstallet til 4,7 besøk pr. innbygger pr. år i 2021.	Antall besøk pr innbygger	4,4	4,5		Nedgangen skyldes nytt system for telling og justering på hvordan besøkstallet beregnes

2. gangs rapportering 2018

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
	Tilbudene skal videreutvikles innenfor litteraturformidling, kulturformidling og kunnskapsformidling.					

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Statsbud. 2018. Tilskudd med særskilt fordeling. Frivilligsentraler	99	99	0	I arbeid	🟢	Iverksatt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
FSK 037/17 Økning tilskudd 17. mai komité	100	100	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Total	199	199	0			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-363	-363	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-121	-121	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Stavern båtf. - 10 plasser i Sjektekanalen for de < 30 år	30	30	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tilskudd utbetalt.
Stavern Vel - friområdet ved Vannbassenget i Varden	50	50	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tilskudd utbetalt.
Tilskudd Kaupang-prosjektet	100	100	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tilskudd utbetalt.
Lardal, finansiering av kulturtilbud	150	150	0	I arbeid	🟢	Iverksatt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Tilskudd Kammermusikkfestivalen	150	150	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tilskudd utbetalt.
Tilskudd Larvik Barokk	150	150	0	I arbeid	🟢	Iverksatt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Lardal, finansiering ungdomstilbud	200	200	0	I arbeid	🟢	Iverksatt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Gatelag - FRAM	250	250	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tilskudd utbetalt.
Gatelag - Frelsesarmeen	250	250	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tilskudd utbetalt.
Kystkultursenter, drift	500	500	0	Ikke startet	🟢	Ikke startet. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Indeksregulering av ramme til lag og foreninger	700	700	0	Ferdig	🟢	Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Total	2 046	2 046	0			

Stab Kultur og oppvekst

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
06-Stab Kultur og oppvekst	3 648	3 675	-27	-0,7 %	6 926
Sum	3 648	3 675	-27	-0,7 %	6 926

Stab Kultur og oppvekst har per juli 2018 et periodisert merforbruk på kr 26 000 og rapporterer å holde rammen for 2018.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Identifisere, avklare, planlegge og gjennomføre tiltak	Funksjonene arbeider tett opp mot virksomhetsområdene, og bidrar i større grad til koordinering, samhandling og kompetanseoverføring. Dette vil også ha sterkt fokus fremover.
Innsatsområde 2: Iverksetting og utvikling av tiltak	Styrende dokumenter legges til grunn i all utvikling av nye planer og tiltak for å sikre at hovedfokus ivaretas og bidrar til de overordnede mål og ambisjoner. Stab Kultur og oppvekst har med sine ressurser bidratt til arbeidet med en felles kompetanseplan som er knyttet opp mot Plan for helhetlig oppvekst. Videre så har det blitt jobbet med forberedelsene til implementeringen av samhandlingsmodellen BTI - Bedre Tverrfaglig Innsats.
Innsatsområde 3: Nettverk «Kvalitet»	En medarbeider bidrar inn i kvalitetsnettverket og sikrer at prosedyrer legges inn i kommunens kvalitetssystem (TQM).
Innsatsområde 4: Myndighetsutøvelse innenfor barnehageområdet	Rapporteres om gjennomføring iht plan.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 4: Myndighetsutøvelse innenfor barnehageområdet	Tilsyn med barnehagene i Larvik gjennomføres i tråd med oppsatt plan.	Rapporter fra gjennomførte tilsyn i barnehagene i Larvik.	100,0 %	100,0 %		Gjennomført iht plan for 2. tertial. Resultat måles ved årets slutt.

Status økonomiplaniltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-34	-34	0	Ferdig		Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-11	-11	0	Ferdig		Ferdigstilt. Tiltaket er inkludert i virksomhetens budsjetter.
Total	-45	-45	0			

Areal og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av:

- Virksomhet Kommunalteknikk Øya
- Virksomhet Kommunalteknikk Forvaltning
- Virksomhet Brann og redning
- Virksomhet Landbruk
- Virksomhet Arealplan
- Virksomhet Byggesak
- Virksomhet Geodata

I tillegg kommer Miljøforvaltning som er organisatorisk plassert i stab.

Utvikling og utfordringer

Utvikling og utfordringer

Tjenesteområdet Areal og Teknisk sitt ansvarsområdet spenner fra overordnet strategisk planlegging som påvirker hele kommunens og Larviksamfunnets utvikling til daglig drift av infrastruktur og områder.

Utviklingen i 2018 skjer i tråd med det som er angitt i strategidokumentet, men det foreligger et merforbruk på ca. 4 millioner på brøyting i de fire første månedene i 2018.

2. gangs rapportering 2018

Virksomhetsområdet som helhet har stort sett kontroll på sine utfordringer. Innføring av nytt sakssystem og en ustabil bemanningssituasjon ga spesielle utfordringer på Byggesak i første halvår av 2018, men situasjonen er i bedring og det jobbes målrettet for å være a jour 1. november. For hver av virksomhetene er utfordringsbildet knyttet til:

- For Arealplan – å prioritere og sikre god nok bemanning og framdrift i de store strategiske planarbeidene InterCity-prosess og Bypakke/Byvekstavtale når lovpålagt arbeid med å behandling av private innsendte planer i henhold til tidsfrister må prioriteres.
- For Byggesak – å komme ajour med restanseliste og stabilisere virksomhetens bemanning slik at man får ro til å utføre best mulig byggesakstjenester.
- For Brann og Redning – å samordne utredning av en eventuell framtidig sammenslåing av Larvik Brann og Redning med Sandefjord Brannvesen før det legges fram en sak i 2019, samt å få gjennomført dykkerutdanningen med forventet full implementering sommer 2019 og få bemannet forebyggende arbeid i henhold til dimensjoneringsforskriften.
- For Geodata – å få ferdigstilt alt etterarbeid med adresseendringer, digitalisering av arkiv og fullt utbytte av nytt sakssystem.
- For KMT Forvaltning – å få utredet bedre sikkerhet i vannforsyningen gjennom eventuelt å få tilgang til vannbehandlingsanlegget på Seierstad når dette bygges ut, og legge fram sak på eventuelt framtidig medlemskap i Vestfold Vann som følge av dette. Tilstanden på fundamenter og dekke i Indre Havn følges fortløpende med fokus på sikkerhet. Innen VA er det stort fokus på å skifte ut gamle ledninger. Innen drift og vedlikehold av infrastrukturen er det i tillegg til vanlig drift og vedlikehold fokus på å skifte ut dårlige trestolper med veilys, bedre trafiksikkerheten og drive skjøtsel og opprusting av parker og friområder.
- For KMT Øya – å få planlagt tiltak slik at lokalene er i forskriftsmessig stand knyttet til å håndtere skillet mellom ren og uren sone.
- For Landbruk – å sikre god veiledning og oppfølging i en større kommune etter kommunesammenslåingen, og å bistå i arbeidet med å håndtere konsekvensene av den lange tørre sommeren.
- For Miljø og stabsfunksjoner – å sikre prioritering og god nok oppfølging av Klima- og energiplanens handlingsprogram i tjenesteområdene slik at effektmålene nås, og å gjøre stabsbemanningen mer robust.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
51-Brann og redning	18 386	21 512	-3 126	-17,0 %	33 700
52-Landbruk	2 382	2 071	311	13,1 %	4 663
53-Arealplan	8 054	4 366	3 688	45,8 %	13 166
54-KMT-Forvaltning	-1 909	-6 457	4 547	-238,2 %	1 040
55-KMT Øya	28 823	29 392	-568	-2,0 %	46 371
56-Byggesak	8	-1 380	1 388	18393,7 %	584
57-Geodata	2 750	1 640	1 110	40,4 %	4 910
58-Stab areal og teknikk	4 136	2 490	1 646	39,8 %	7 815
Sum	62 630	53 635	8 996	14,4 %	112 249

Areal og teknikk har som samlet virksomhetsområde et positivt økonomisk resultat ved utgangen av juli. Da er ikke alle kostnader for arbeider utført i sommersesongen blitt regnskapsført.

Ved 1. tertial meldte virksomhetsområdene inn et mindreforbruk på 5,3 mill kr. Brøyteutgifter i forbindelse med den snørike vinteren ga et merforbruk på 4 mill kr. Nå styres det totalt mot et mindreforbruk på Areal og Teknikk på ca. 5 mill kr. Det innebærer at det blir iverksatt tiltak for både å kunne kompensere for deler

2. gangs rapportering 2018

av vinterens brøyting og å bidra med et positivt resultat på 4 mill kr. Det betyr at virksomhetene må levere totalt 4 mill kr. fra halvårsrapportering til årsrapportering.

Dette innebærer konkret:

- For Arealplan – å redusere utgiftene med ca. 0,7 mill kr. Dette vil kunne påvirke framdrift på strategisk planarbeid. Det ses på tiltak som kan motvirke dette.
- For Byggesak – å levere et overskudd på ca. 1 mill kr. Virksomheten har gode inntekter som følge av behandling av mange og store saker, og leverer resultater til tross for at det har vært en rekke utfordringer å håndtere i første halvår av 2018.
- For Brann og Redning – å utligne dagens merforbruk fra aktiviteten i sommer, slik at virksomheten kommer i balanse ved nyttår.
- For Geodata – å levere et positivt resultat på ca. 0,7 mill kr som dels løses gjennom å redusere utgifter gjennom å avvente ansettelse, og dels gjennom forventninger om et mindre overskudd på inntekter for tjenestene inn mot meglerbransjen.
- For KMT-Forvaltning – å redusere utgiftene med ca. 1 mill kr. Dette gjøres gjennom å utsette gjennomføringen av planlagt vegvedlikehold.
- For KMT-Øya – å komme i balanse til nyttår slik at det begrensede merforbruket blir utlignet.
- For Landbruk – å levere på budsjett ved nyttår slik at dagens begrensede overskudd blir brukt til å følge opp den tørkeutsatte landbruksnæringa i løpet av høsten.
- For Miljø og stabsfunksjoner- å redusere utgiftene med ca. 0,6 mill kr. Det vil innebære at noen av tiltakene i oppfølgingen av klima- og energiplanen vil bli utsatt.

Oppsummering innsparingstiltak drift Areal og teknikk

Tiltak	2. rapportering
Byggesak, økte inntekter	-1 000
Plan, reduserte utg	-700
Geodata	-700
KMT Forvaltning, asfaltering	-1 000
Stab/miljø	-600
Sum:	-4 000

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Arealplan Fullføre «Planer under arbeid»	<p>Innsatsområdet refererer seg til den vedtatte kommunale planstrategien for perioden 2018 - 2021.</p> <p>5 områdeplaner er i prosess. Områdeplan Kaupang har hatt høyest framdrift. Ny høring ble gjennomført i september. Det pågår nå avlaringer mellom Riksantikvaren, Kulturhistorisk museum og fylkeskommunens avdeling for kulturarv. Planen blir ikke vedtatt før tidligst nærmere jul 2018.</p> <p>Planprogrammet for områdeplan Tenvik er vedtatt. Plan- og utredningsarbeid pågår.</p> <p>Områdeplanen for Martineåsen pågår. Det har det siste halve året vært fokus på grunneiersamarbeid og etablering av et sameie. Et arkitektarbeid med tanke på å se på aktuelle boformer og strukturer er under bestilling. Det vil bli lagt ut et planforslag til høring i løpet av andre halvår 2018.</p> <p>Områdeplanen for Faret må også legges ut til nytt offentlig ettersyn og høring etter innsigelser fra Statens vegvesen. Ny planlegger er ansatt i desember og arbeidet med utarbeidelse av et nytt kart til høring er i gang. Tilleggsvarsling er sendt ut. Vi arbeider for ny høring i september 2018.</p> <p>Områdeplanen for Indre havn ligger på vent da planressursene har vært omdisponert til arbeidet med regulering av ny gjestehavn i Indre havn. Områdeplanen innlemmes fra 2018 i kommunedelplan for Larvik by - fokusområde Sentrum.</p> <p>Arbeidet med en kommunedelplan for nytt IC-spor mellom Tønsberg og Farriseidet pågår for fullt. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret i desember 2017.</p>
Byggesak Kvalitet saksbehandling	Virksomheten vil trolig ha innvilget om lag samme antall dispensasjoner ved årsslutt 2018 som i 2017.
Geodata Oppmålingssaker	Fortsette utviklingen av effektive og forutsigbare prosesser for oppmålingsaker, adressetildelinger, seksjonering og leveranser til Infoland. Fokus på dialog og tempo. I prosess.
KMT F Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Utføre utskifting av gammelt ledningsnett etter 4-års-planen. Økt innsats på lekkasjekontroll ved å utnytte kompetansen hos Vestfold vann. Årlig utskifting av vannledninger pågår.
KMT Øya Forebygge oversvømmelser	<p>Kartlegge fareområder og flaskehals i forhold til mulige oversvømmelser og iverksette forebyggende tiltak.</p> <p>Sørge for at stikkrenner, kulverter og grøfter opprettholder tilstrekkelig kvalitet og kapasitet.</p>
Landbruk Frister saksbehandling	Statens frister for saksbehandling innenfor landbrukets tilskuddsordninger er overholdt.
Brann og redning Samarbeid brannvesen	Samarbeid med Sandefjord brann og redning er etablert og prosess utredning av felles brannvesen i gang.
Stab-støtte Klima- og energiplan	Det er i løpet av 2017 og 2018 igangsatt tiltak innenfor alle de fem fokusområdene. De fleste tiltakene krever lenger prosesser og er av en slik karakter at de ikke vil ha en konkret sluttspunkt. Det vises til eget rapporteringskapittel i årsrapport 2017, 1. tertialrapport 2018 og foreliggende rapportering.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Arealplan Fullføre «Planer under arbeid»	Rapportere kvartalsvis på den enkelte plans fremdrift og måloppnåelse.		100,0 %	100,0 %		Se beskrivelse under "Overordnet mål - statusbeskrivelse".
Byggesak Kvalitet saksbehandling	Antall dispensasjoner skal i perioden reduseres til samme nivå som sammenlignbare kommuner.		200	90	88	Virksomheten vil trolig ha innvilget om lag samme antall dispensasjoner ved årsslutt 2018 som i 2017.
Geodata – Oppmålings-saker	Overholde 16 ukers fristen for oppmålingsaker, 6 ukers fristen for krav om sammenslåing og seksjoneringsaker.		16	16	9	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for 16 ukers saker er ni uker og for 6 ukers saker er det fire uker.
KMT F Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Alle prøver av drikkevannet skal oppfylle krav til vannkvalitet. Utbygging og drift av avløpsvann skal ligge godt innenfor myndighetenes krav til fjerning av fosfor med minimum 90 %.		95,5 %	90,0 %	100,0 %	Alle prøver av drikkevannet ligger innenfor kravene. Fjerning av fosfor fra avløpsvannet ligger over 90%.
KMT Øya Forebygge oversvømmelser	Alle kommunens om lag 15.000 veisluk skal tømmes og vedlikeholdes i løpet av perioden.		0	5 000	1 050	Målet om å tømme 5.000 sluk vil ikke bli gjennomført. Målet på 5.000 pr. år er feil. Revidert plan for tømning av sluk er 1.500 pr. år. Ved utgangen av juli er 1050 sluk tømt.
Landbruk - Frister saksbehandling	Alle søknader om produksjonstilskudd er behandlet innen statens fastsatte frister.		100,0 %	100,0 %	100,0 %	Det forventes en svært stor økning i antall søknader om erstatning for avlingssvikt i jordbruket på grunn av tørken i sommer. Det vil derfor måtte gjøres arbeid ut over det normale for å kunne foreta saksbehandlingen innenfor en akseptabel tid etter at søknadene er sendt. Dette vil kreve omprioritering av ressurser, eventuelt ekstra ressurser for å løse oppgavene.
Brann og redning Samarbeid brannvesen	Ferdigstille og implementere felles ROS for Larvik og Sandefjord ila 2017.		0,0 %	100,0 %	100,0 %	Kommunesammenslåinger forsinker ferdigstillelsen av dette arbeidet noe. Grovanalyse av hendelser og felles innsatsrutiner er etablert.
Stab-støtte - Klima- og energiplan	Bevisstgjøre tjenesteområdene gjennom kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid innenfor temaplan Klima- og energi. Måles i antall igangsatte tiltak i handlingsprogrammet. Innen utgangen av 2017 skal 15 tiltak være igangsatt.		0	15	71	Det er i løpet av 2017 og 2018 igangsatt tiltak innenfor alle de fem fokusområdene. De fleste tiltakene krever lenger prosesser og er av en slik karakter av de ikke vil ha en konkret slutt punkt. Det vises til eget rapporteringskapittel i årsrapport 2017, 1. tertialrapport 2018 og foreliggende rapportering.

2. gangs rapportering 2018

Status investeringer

Beløp i 1000

	Årets budsjett			Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift	Risiko	
Anskaffelse av 3 EL-biler, Geodata	0	Ferdig	Lav risiko	3 EI - biler er innkjøpt innenfor den økonomiske rammen. Bilene er nå i daglig drift og dekker det meste av avdelingens transportbehov.
Avløpsverk - investeringstiltak i Lillevik renseanlegg	0	Iht. plan	Lav risiko	Mindre tiltak for å optimalisere driften av anlegget.
Berganmoen næringsområde VVA	0	Iht. plan	Lav risiko	Tiltaket er vedtatt av tidligere Lardal kommune. Vei, vann og avløp utbedres og utvides på industriområdet. Blir betydelig dyrere enn budsjettet i 2018. Estimert kostnad for å gjøre anlegget ferdig er ca. 11 mill. Overskridelsen vil bli dekket innenfor årets totale ramme for investeringer.
Biler og maskiner KMT 2018	0	Iht. plan	Lav risiko	Biler og maskiner skiftes etter en plan. Hovedregelen er at biler ikke skal skiftes ut før de er 10 år gamle. To leasingavtaler i Lardal kommune gikk ut rett etter nyttår. Disse to er erstattet med innkjøp av to nye biler.
Bjønneshøgda rehabilitering	3 500	Iht. plan	Lav risiko	Planen var at brygga skulle være ferdig til sommerferien, men det ble noen forsinkelser. Rehabiliteringen av brygga er nå ferdig. Avsluttende arbeider ble utført i august.
Bommestad - Hølen avløp etappe 1	0	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidene starter opp på slutten av 2018.
Bommestad - Hølen avløp etappe 2	0	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidene starter opp på slutten av 2018.
Brann - ny stigebil	0	Iht. plan	Høy risiko	Anbud høyere enn budsjett. salg av utgående stigebil vil bedre situasjonen, men det usikkerhet knyttet til markedsverdi for denne.
Brunlanesveien - Strandebakken avløp	0	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidene starter opp på slutten av 2018.
Brygger i friområder	0	Iht. plan	Lav risiko	Budsjettet gjelder 2020 og 2021. Tiltakene utføres i disse årene.
Bøkelia VVA anlegg etappe 1	0	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidene starter opp i september 2018.
Digitalt eiendomsarkiv	0	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet har nå to parallelle prosesser gående med digitalisering av eiendomsarkivene i gamle Larvik og Lardal kommuner. Begge prosessene har god fremdrift og vil bli fullført innen utgangen av 2018. Prosjektet ligger an til å bli fullført innenfor tildelte rammer. Det planlegges en utvidelse av prosjektet for å få skannet dokumenter fra virksomhet Landbruk. Dette gjøres allerede for gamle Lardal kommune. Økonomiske konsekvenser av en utvidelse vil spilles inn i forbindelse med fremlegging av strategidokumentet.
Dolven - Foldvik AC	0	Iht. plan	Lav risiko	Utskiftingen av en stor vannledning som vil pågå til sommeren 2019.
Etablering gang/sykkelvei 2016 - 2019	2 000	Iht. plan	Middels risiko	Planlegging av en etappe fra Gamle E18 ved Månejordet - Bøkeskogen vil bli utført i høst. Oppstart av anleggsarbeidene sent i 2018 eller tidlig i 2019.
Ferdige VVA prosjekter etterkostnader	0	Iht. plan	Lav risiko	På dette prosjektet føres utgifter som er etterkostnader fra tidligere avsluttede prosjekter. De vanligste etterkostnadene er små justeringer på drenering, justering av hvordan overvann håndteres osv.
Fontene Torget	0	Ferdig	Lav risiko	Arbeidene er ferdige og fontenen ble åpnet til 17.mai. Prognosen for kostnadene er 2,9 mill. Dette finansieres ved 1,7 mill. av tidligere bevilgning. Resterende dekkes av årets

2. gangs rapportering 2018

	Årets budsjett		Risiko	Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift		
				ramme til investeringer.
Gamle brannstasjon VA	0	Iht. plan	Lav risiko	Hoveddelen av prosjektet var ferdig i 2017. Det er i år bare ført utgifter til avsluttende arbeider.
Greveveien VA	0	Iht. plan	Lav risiko	Hoveddelen av prosjektet var ferdig i 2017. Det er i år bare ført utgifter til avsluttende arbeider.
Gunnar Reiss Andersens gate vannledning	0	Iht. plan	Lav risiko	Anlegget er utløst av nye garasjer for LABO i området. En stor vannledning legges om og kommunen er med på deler av arbeidene.
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	0	Forsinket	Lav risiko	KMT har tatt over prosjektledelsen for opparbeiding av infrastruktur og anskaffelse av grunntreprenør. Anskaffelse av grunntreprenør er gjennomført i juni 2018. Oppstart grunnarbeider er satt til 1.august 2018.
Hem istandsetting VA etter spregningsuhell	0	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet er istandsetting av kommunal kloakkpumpestasjon etter at Statens vegvesen hadde et uhell i forbindelse med sprenging i området. Statens vegvesen vil dekke kommunens kostnader til reparasjon, bortsett fra standardheving. Det bygges blant annet offentlig toalett i tilknytning til pumpestasjonen. Toalettet etableres som en del av kyststien i Tjølling.
Henteordning for glass og metallemballasje	0	Iht. plan	Lav risiko	Budsjettet gjelder 2019. Tiltaket startes derfor ikke før i 2019.
Herregården - Karistranda VA etappe 2	0	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet er ferdig.
Hole boligfelt VVA	0	Iht. plan	Lav risiko	Etablering av boligfeltet ble vedtatt i Gamle Lardal kommune. Arbeidene forventes ferdige i løpet av 2018.
Hølen omlegging av pumpeledning	0	Iht. plan	Lav risiko	Et kort ledningsstrekking måtte legges om nå slik at utbygger av boliger i området ikke ble forsinket i sin fremdrift. Noen komplikasjoner gjør at anlegget blir mer omfattende enn først antatt. Kostnadene dekkes innenfor totalrammen for avløp.
Hølen pumpestasjon ombygging	0	Iht. plan	Lav risiko	Ombyggingen er i hovedsak ferdig. Det gjenstår noen støyreducerende tiltak.
Informasjonstavler parker og friområder	250	Iht. plan	Lav risiko	Informasjonstavler/skilt settes i år opp på følgende steder: Nevlunghavn, Bystien i Larvik, Stubberud, Revet og Hvittensand.
Kaupangåsen VA	0	Iht. plan	Lav risiko	Hoveddelen av prosjektet var ferdig i 2017. Det er i år bare ført utgifter til avsluttende arbeider.
Kongeinskripsjon	0	Iht. plan	Lav risiko	Sittebenker og steinlegging er ferdig etablert ved Kongeinskripsjonene i Herregårdsbakken. Lys vil bli etablert i høst.
Krabbedammen, rehabilitering	1 000	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet starter opp i 2018. I år vil grunnarbeidene og utskifting av sand og pumper bli foretatt. Resten av prosjektet med tredekke utføres innen badesesongen 2019.
Kulvert Lillejordet vei	0	Iht. plan	Lav risiko	I forbindelse med etablering av nye boliger legges gang- og sykkelveien om og kulverten forlenges og rehabiliteres.
Kvartalslekeplasser	500	Iht. plan	Lav risiko	Lekeplassen på Larvik torg er utvidet. Lekeplassen på Batteristranda vil bli utvidet i høst. Kvartalslekeplassen på Veldre rehabiliteres i høst.
Kyststi Tjølling	3 000	Iht. plan	Lav risiko	Anbudskonkurranse på bygging av toaletter er gjennomført, starter bygging i høst. Kyststi fra indre havn til og med Ettermiddagsåsen ble merket i 2017. Det er nå inngått avtaler med grunneierne på strekningen fra Ula til Kjerringvik og videre til Svinevika - merking av denne strekningen foretas i løpet av høsten.
Kyststi ved Minnehallen	0	Iht. plan	Lav	Budsjettet gjelder 2020. Tiltaket startes ikke opp før i 2020

2. gangs rapportering 2018

	Årets budsjett		Risiko	Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift		
			risiko	
Ladestasjoner elbil	1 000	Iht. plan	Lav risiko	I år vil det bli etablert ladestasjoner følgende steder; Nevlunghavn og Skotta. Utvidelse av antall ladepunkter vil bli gjort på følgende steder; Storgata, Prinsekvartalet og Bukta.
Larvik gjestehavn	0	Iht. plan	Lav risiko	Virksomhetsleder Arealplan har tidligere rapportert at disse restmidlene overføres til bygging av gjestehavna. Det vil bli fremmet egen sak til kommunestyret før bygging.
Larvik Torg utbedring av lekeplassen	0	Iht. plan	Lav risiko	Lekeplassen på torget ble utbedret i forbindelse med reparasjonen av fontenen. Overskridelsen av budsjettet dekkes ved tilskudd fra LABO.
Løveskogen avløp	0	Iht. plan	Lav risiko	Rehabiliteringen av en avløpsledning som i utgangspunktet var en forholdsvis enkel sak har tatt mye lengre tid og blitt betydelig dyrere enn planlagt. Lange diskusjoner med entreprenøren om kvaliteten på arbeidet som var utført endte med et forlik. Midt oppe i diskusjonen gikk entreprenøren konkurs. Forliket er nå inngått med konkursboet. Anlegget fungerer, men har ikke den kvaliteten som var forutsatt. Vi vil derfor foreta utbedringer av anlegget i 2019.
Nedgravde containere for hytterrenovasjon	500	Iht. plan	Lav risiko	Årets bevilgning er brukt til å etablere ny renovasjonsløsning i Ula. Anlegget er ferdig og tatt i bruk. (se prosjekt Ula).
Nevlunghavn VA	0	Iht. plan	Lav risiko	Dette er etappe 0 i Nevlunghavn. Etappen er ferdig. Overskridelsen i forhold til budsjett dekkes av etappe 1.
Nevlunghavn VA etappe 1	0	Iht. plan	Lav risiko	Etappe 1 i Nevlunghavn er i hovedsak ferdig. Det gjenstår blant annet permanent utforming av kulesteinsarealet på havneområdet. Igjenværende budsjettmidler overføres til etappe 2.
Nevlunghavn VVA etappe 2	0	Iht. plan	Lav risiko	Etappe 2 i Nevlunghavn starter opp i september og beregnes ferdig til sommerferien 2019.
Nordgata/Barkevikveien VA	0	Iht. plan	Lav risiko	Anlegget er ferdig. Kun mindre avsluttende arbeider gjenstår.
Nordkvelde VA	0	Iht. plan	Lav risiko	Anlegget er forsinket i forhold til opprinnelig fremdriftsplan. Forsinkelsene har i første rekke vært knyttet til å inngå avtale med grunneier. Forventet oppstart er nå september 2018.
Ny spylebil	3 000	Forsinket	Lav risiko	På grunn av lang leveringstid blir ikke bilen levert før i 2019.
Ny veihøvel	0	Iht. plan	Lav risiko	Budsjettet gjelder for året 2020. Anskaffelsen vil bli gjort i 2020
Nye LED-lys	5 000	Iht. plan	Lav risiko	Standarden på veilyset har innenfor enkelte områder vært dårlig. Blant annet mange dårlige trestolper. Det er nå bevilget betydelige midler til å forbedre standarden innenfor veilyset. Det er skiftet ut 80 trestolper i årets første syv måneder. Veilyset er skiftet ut og kabler er gravd ned i bakken i Frostvedtveien og på Farriseidet. Veilyset og trafikksikkerhet er to fokusområder i 2018. I høst vil veilyset bli skiftet ut og kabler er gravd ned i bakken i et område på Hovland.
Rakke, universell utforming	0	Iht. plan	Lav risiko	Dette er fondsmidler fra tidligere år. Ingen planlagte tiltak i 2018.
Rehabilitering avløp	54 400	Iht. plan	Lav risiko	Dette er rammen for årets investeringer på avløp. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året.
Rehabilitering vann	40 600	Iht. plan	Lav risiko	Dette er rammen for årets investeringer på vann. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året.

2. gangs rapportering 2018

	Årets budsjett		Risiko	Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift		
Reipbanegata VA	0	Iht. plan	Lav risiko	I forbindelse med at Statens vegvesen skal rehabilitere gata skal kommunen skifte ut vann og avløpsledninger. På grunn av E 18 utbyggingen har prosjektet blitt utsatt. Forventet oppstart er slutten av 2018.
Rødberg bekk	0	Iht. plan	Lav risiko	Tiltaket med nye store kulverter under Stavernsveien og Møllebakken ble besluttet gjennomført etter flommen på Rødberg. Anlegget ble ferdig i 2017. Årets kostnader er knyttet til avtale/oppgjør med Skagerak energi etter flytting av strømkabler.
Skredsikring, Faret	0	Iht. plan	Lav risiko	Sikringstiltaket er ferdig. Skjødsel av vegetasjon i 3 år er en del av entreprisen. Dette vil medføre kostnader i 2018, 2019 og 2020. Årets kostnader dekkes innenfor investeringsrammen. Tidligere år ble prosjektet betydelig rimeligere enn budsjettet. Kostnadene til skjødning i 2019 og 2020 vil bli foreslått i kommende Strategidokument.
Sogn gjenvinningsstasjon - oppgradering	0	Iht. plan	Lav risiko	Budsjettet gjelder 2019. Tiltakene utføres da.
Solstad - Varden etappe 3.	0	Iht. plan	Lav risiko	Anlegget er en del av rehabiliteringen på Solstad som foregår i flere etapper. Store forsinkelser på anlegget, i tillegg gikk entreprenøren konkurs. Anlegget er nå avsluttet av en annen entreprenør som kommunen måtte leie inn.
Solstad - Varden VA etappe 4	0	Iht. plan	Lav risiko	Anlegget er en del av rehabiliteringen på Solstad som foregår i flere etapper. Arbeidene starter opp i høst og avsluttes i løpet av 2019.
Solstad Syd VA etappe 2	0	Iht. plan	Lav risiko	Hoveddelen av prosjektet var ferdig i 2017. Det er i år bare ført utgifter til avsluttende arbeider.
Stavern Torg/Storgaten VA	0	Iht. plan	Lav risiko	Rehabilitering og omlegging av avløpet er hovedjobben i dette anlegget. Arbeidene starter opp i oktober og avsluttes i 2019.
Steingjerde Bøkeskogen	0	Iht. plan	Lav risiko	Budsjettet gjelder 2019. Arbeidene utføres i 2019.
Sykkeltiltak	1 000	Iht. plan	Lav risiko	Planlegging og etablering av regulert GS vei langs Kakenveien påbegynnes i løpet av august og ferdigstilles i 2018.
Toaletter bytte ut/rehabiliterer to pr år	0	Iht. plan	Lav risiko	Budsjettet gjelder fra 2019 - 2021. Utsiftingen vil skje i disse årene.
Trafikksikkerhet	0	Iht. plan	Lav risiko	Diverse mindre trafikksikkerhetstiltak er utført.
Trafikksikkerhet Gml Stavernsvei	0	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet skal etablere fortau langs Gamle Stavernsvei. Samtidig vil vann og avløpsledningene bli rehabilitert. Midler til vei hentes fra årets bevilgning til trafikksikkerhet og tilskudd fra Fylkeskommunen.
Trafikksikkerhetstiltak	3 000	Iht. plan	Lav risiko	Dette er en del av rammen for årets investeringer på vei. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året. Det meste av beløpet forventes å bli brukt på trafikksikkerhetstiltaket på Gamle Stavernsvei.
Trapper Mesterfjellet - begge sider	2 000	Iht. plan	Lav risiko	Jobbene har vært ute på anbud og prisforespørsel. Rehabiliteringen forventes utført i løpet av 2018.
Utplassering av brannsikket renovasjonsutstyr	300	Iht. plan	Lav risiko	Midlene vil ikke bli brukt i 2018. Brannsikket renovasjon vil bli etablert i Bøkelia samtidig med gjennomføringen av vann- og avløpsanlegget som starter opp i år.
Utsifting AC 2013-2015	0	Iht. plan	Lav risiko	Hoveddelen av prosjektet var ferdig i 2017. Det er i år bare ført utgifter til avsluttende arbeider.
Vei og fortau i forbindelse med vann- og	3 000	Iht. plan	Lav risiko	Dette er en del av rammen for årets investeringer på vei. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året.

2. gangs rapportering 2018

	Årets budsjett		Risiko	Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift		
avløpsanlegg				
Vei; investeringer 2018	0	Iht. plan	Lav risiko	Flere mindre tiltak på de kommunale veiene.
Veiformål	17 000	Iht. plan	Lav risiko	Dette er en del av rammen for årets investeringer på vei. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året.
Veilys 2018	0	Iht. plan	Lav risiko	Standarden på veilyset har innenfor enkelte områder vært dårlig. Blant annet mange dårlige trestolper. Det er nå bevilget betydelige midler til å forbedre standarden innenfor veilys. Det er skiftet ut 80 trestolper i årets første syv måneder. Veilyset er skiftet ut og kabler er gravd ned i bakken i Frostvedtveien og på Farriseidet. Veilys og trafiksikkerhet er to fokusområder i 2018. I høst vil veilyset bli skiftet ut og kabler er gravd ned i bakken i et område på Hovland.
Veilys i forbindelse med vann- og avløpsanlegg	3 000	Iht. plan	Lav risiko	Dette er en del av rammen for årets investeringer på vei. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året.
Sum øvrige prosjekter	0			
Sum	144 050			

Brann og redning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
51-Brann og redning	18 386	21 512	-3 126	-17,0 %	33 700
Sum	18 386	21 512	-3 126	-17,0 %	33 700

Økonomistatus for brannvesenet preges av store utgifter i juni/juli (overtidslønn og halvårsbetaling til Kongsberg for Hvitvingfoss brannstasjon) og ubalanse i utgiftsføring og inntektsføring for alarmsentralen. Fra tidligere rapportering nevnes utgift kr 114 000, avregning for 2017 for Hvitvingfoss brannstasjon, tidligere Lardal kommunes ansvar.

Ansvar 9300 er preget av kjøp av materiell og kursing av mannskaper i forbindelse med redningsdykkerberedskap. Dette inkluderer også overtid og bruk av vikarer. Når det gjelder innkjøp av materiell, har dette sammenheng med tilsagn fra Gjensidigestiftelsen på kr 480 000, som er kjøpt inn. Dette refunderes med det første fra stiftelsen. For øvrig er alt det vesentlige av materiell til denne tjenesten kjøpt inn, slik at det ikke tilkommer ytterligere utgifter ut over høsten. Det har vært store utgifter til lønn, særlig overtid og vikarutgifter. Merforbruket hittil i år er 1,5 mill kr + sosiale utgifter i lønnsregnskapet. Dette er omtrent som forventet og vil kompenseres fra andre budsjettposter, dvs konto "11500 kurs" og midler avsatt på fond kr 550 000. Utgifter til innføring av redningsdykkerberedskap ser ut til å holde budsjett. Noen utfordringer med budsjett for dette ansvaret er knyttet til den tørre sommeren og overtid i forbindelse med hendelser. Vi har hatt ressurskrevende skogbranner og unormalt store utgifter til skogbrannflyet vil komme. (Skogbrannflyet er et spleiselag mellom skogeiere, fylkesmannen og kommunene i Vestfold.) Særlig deltidsstyrken i Hvitvingfoss på oppdrag i Larvik medfører ekstra lønnsutgifter til unormalt mange hendelser. Anslagsvis vil den tørre sommeren medføre en merkostnad på 200 000 på helårsbasis. Inntektssiden på ansvar 9300 vil komme i balanse ved at det sendes krav om årsleie av utleieareal tilsvarende 350 000 nå i august.

Oppsummert ligger ansvar 9300 etter korrigeringer ca 300 000 i merforbruk grunnet faktura fra Kongsberg (etterslep Lardal) og beredskapsutgifter i forbindelse med den tørre sommeren. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til lønnsutgifter/overtid i forbindelse med redningsdykkeropplæring.

Ansvar 9301 Feiervesen er i budsjettbalanse og dette forventes å vedvare. Det betyr et "overskudd" som følge av at enkelte kostnader med feiertjenesten belastes på andre ansvar.

Ansvar 9302 Forebyggende vil rette opp ubalanse i regnskapet nå i august ved at det utfaktureres for felles innkjøp av undervisningsmateriell og for gjennomførte kurs.

Ansvar 9304 Felles alarmsentral har betalt eiertilskudd for hele året, og har nå sendt faktura på 1 mill kr. Dette medfører at resultatet blir noe bedre enn budsjett på årsbasis.

Totalt vil budsjett og regnskap bli mer oversiktlig i august. Stipulert merforbruk 300 000 vil da også bli bedre kvalitetssikret. Prosjektet Utredning felles brannvesen vil belaste brannvesenet med ca kr 150 000 som forsøkes innarbeidet, alternativt rapportert som merforbruk (iht kst- vedtak i saken).

I august vil større enkeltposter (inntekter) i regnskapet komme på plass slik at regnskapet blir mer reelt.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samarbeid brannvesen	Samarbeid med Sandefjord brann og redning er etablert og prosess utredning av felles brannvesen i gang.
Innsatsområde 2: Forebyggende brannvern	Trygg hjemme er prioritert arbeid og pågår.

2. gangs rapportering 2018

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samarbeid brannvesen	Ferdigstille og implementere felles ROS for Larvik og Sandefjord ila 2017. Kommunesammenslåinger forsinker ferdigstillelsen av dette arbeidet noe. Grovanalyse av hendelser og felles innsatsrutiner er etablert.		0,0 %	100,0 %	100,0 %	Kommunesammenslåinger forsinker ferdigstillelsen av dette arbeidet noe. Grovanalyse av hendelser og felles innsatsrutiner er etablert.
Innsatsområde 2: Forebyggende brannvern	Etablere eget kompetansemiljø for feiing og boligtilsyn innen 2018.		50,0 %	100,0 %	100,0 %	Ett nytt årsverk fra oktober.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
KST 259/16 Dykkerberedskap driftskonsekvenser	2 070	2 070	0	I arbeid		
Total	2 070	2 070	0			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-203	0	-203	Ikke startet		
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-68	0	-68	Ikke startet		
Total	-270	0	-270			

Den økonomiske situasjonen er krevende. Den tørre sommeren har medført unormalt store utgifter i forbindelse med hendelser og forebygging (skogbrannflyet er benyttet vesentlig mer enn planlagt). Budsjettkutt er vanskelig å implementere. Prosjekt utredning av felles brannvesen leverer rapport rundt årsskiftet.

Det prioriterte arbeidet i forebyggende avdeling går som planlagt, og feieravdelingen fungerer tilfredsstillende etter omleggingen med eget personell til feiing. Kommunesammenslåing og nytt krav om feiing av fritidsbolig medfører ett nytt årsverk.

Landbruk

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
52-Landbruk	2 382	2 071	311	13,1 %	4 663
Sum	2 382	2 071	311	13,1 %	4 663

Ansvar 9500 - landbrukskontoret

Regnskapet for ansvar 9500, landbrukskontoret, er i tråd med budsjettet

Ansvar 9502 - viltforvaltning

Det forventes økte utgifter til ettersøk av skadet vilt mot slutten av året da det er et etterslep på innsending av krav for utført ettersøk. Det er mulig at viltforvaltning vil gå med et underskudd i forhold til budsjett på grunn av dette.

Årets samlede kostnader til ettersøk skadet vilt er usikre, men forventes å gå langt over det som er budsjettet. Dette skyldes blant annet at det ved kommunesammenslåingen ikke ble tilført midler innenfor viltforvaltning til ettersøk i Lardal. I 2017 var den totale kostnaden til ettersøk i Lardal kommune ca. kr 87 000,-. I daværende Larvik var kostnaden til ettersøk i 2017 på ca. kr 96 000,-. Budsjettet til ettersøk er på kr 30 000,-. Dette beløpet er ikke endret på mange år.

Ansvar 9503 - viltfond

Viltfondet har fått tilført ca. kr 73 0000 i fellingsavgifter for 2017. Det forventes tilsvarende utbetalinger til storvald mot slutten av året. Inntekter og utgifter i viltfondet vil ikke ha innvirkning på økonomien for Landbruk.

Landbruk - samlet alle ansvar

På årsbasis forventes Landbruk å gå i balanse i forhold til budsjett. Store kostnader til ettersøk etter skadet vilt vil trolig bli dekket av innsparinger i forbindelse med utlån av arbeidskraft til Sande og Holmestrand kommuner.

Det er usikkert om saksbehandlingen av et forventet svært stort antall søknader om avlingsskadeerstatning vil medføre vesentlig økte kostnader for Landbruk.

Økte kostnader til ettersøk vil ble tatt opp i forbindelse med arbeidet med strategidokumentet til høsten.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Frister saksbehandling	Statens frister for saksbehandling innenfor landbrukets tilskuddsordninger er overholdt.
Innsatsområde 2: Økt bruk av SMIL-ordningen	Det er en økning i bruken av SMIL-ordningen.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Frister saksbehandling	Alle søknader om produksjonstilskudd er behandlet innen statens fastsatte frister.		100,0 %	100,0 %	100,0 %	Det forventes en svært stor økning i antall søknader om erstatning for avlingssvikt i jordbruket på grunn av tørken i sommer. Det vil derfor måtte gjøres arbeid ut over det normale for å kunne foreta saksbehandlingen innenfor en akseptabel tid etter at søknadene er sendt. Dette vil kreve omprioritering av ressurser, eventuelt ekstra ressurser for å løse oppgavene.
Innsatsområde 2: Økt bruk av SMIL-ordningen	Øke innvilgningen av SMIL-tilskudd med ca 10 % per år.	Tilskudd etter søknad.	500 000	600 000	528 350	Det er behandlet 11 søknader i perioden.

Status økonomiplaniltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-22	0	-22	I arbeid	🟢	forventes å kunne dekkes innenfor budsjett
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-7	0	-7	I arbeid	🟢	forventes å kunne dekkes innenfor budsjett
Landbruk	400	0	400	Ferdig	🟢	forventes å kunne dekkes innenfor budsjett
Total	371	0	371			

Nyansatt på Landbruk er utlånt i 40 % av sin stilling til tidligere arbeidsgiver, Sande og Holmestrand kommuner, fram til nyttår. Dette gir rom for å dekke en del av økte kostnader til ettersøk av skadet vilt og andre krav til innsparinger.

Det forventes ekstraordinær arbeidsbelastning ved alle landbrukskontor i høst på grunn av behandling av svært mange søknader om avlingsskadeerstatning på grunn av den langvarige tørken. Det foreslås at oppstart av arbeidet med noen av de nye oppgavene som er tillagt landbrukskontoret ved oppretting av ny stilling, utsettes til 2019 slik at nyansatt rådgiver kan være med i arbeidet med behandlingen av søknader om avlingsskadeerstatning. I tillegg vil det være aktuelt med overtidsarbeid.

Arealplan

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
53-Arealplan	8 054	4 366	3 688	45,8 %	13 166
Sum	8 054	4 366	3 688	45,8 %	13 166

Virksomhet Arealplan, detaljplanlegging (ansvar 9200) ligger ved utgangen av juli, som budsjettert når det gjelder lønn.

Kjøp av varer og tjenester ligger under periodisert budsjettet for året. Alle lisenser er allerede betalt.

Inntektsmålet for detaljplanlegging/behandling av reguleringsplaner er kr 1 800 000. Pr måned er målet kr 150 000, Etter juli har virksomheten fått inn kr 1 700 000 i gebyrinntekter. Enheten ligger kr 650 000 foran periodisert budsjett. Inntektsmålet for 2018 vil bli nådd tidlig høst.

Prosjektene på Arealplan (ansvar 9201):

Generelt:

Ligger på budsjett når det gjelder lønn for årets syv første måneder.

Martineåsen/Tenvik - 2 områdeplaner (prosjekt 08126):

Prosjektene løper også i 2018. Reformmidler skal benyttes inn i arbeidet og bl.a. fordeles mellom områdeplan Martineåsen og områdeplan Tenvik. Midler på bundet driftsfond kr. 177.000. Det engasjeres i disse dager et arkitektfirma for konkretisering av boligkonsepter.

Indre havn (prosjekt 07756):

Lønnsmidler er bevilget i 2018. Prosjektet inngår nå som en del av kommunedelplanen for Larvik by - Sentrumssonen. Arealplan la fram en oppstartsak for kommunestyret i mai. Reformmidler skal benyttes også her. Midler på bundet driftsfond kr. 453 000,-.

Prosjektet fikk en tilleggsbevilgning i kommunestyrets sak 016/17 - 2,1 mill kr til grunnundersøkelser i Indre havnebasseng. Dette er investeringsmidler. Ved utgangen av 2017 var det bokført utgifter på ca. 1,45 mill kr. Etter endt vedtak i kommunestyret i mars 2018, er prosjektet overført til KMTs prosjektavdeling.

Sentrumsutvikling og mulighetsanalyse jernbane (prosjekt 08654):

Utredningsarbeidet finansieres ved reformmidler og prosjektskjønnsmidler fra Fylkesmannen i Vestfold på kr 480 000. Forespørsel til 8 aktuelle firmaer ble sendt ut 11. juli med frist for tilbakemelding den 27. august 2018.

Kommuneplanens arealdel (prosjekt 08659):

Arbeidet finansieres ved reformmidler i 2018. Uavklart finansiering i 2019. Det arbeides med grunnlaget for en boligmarkedsanalyse som settes i bestilling medio august.

Grønnstruktur (prosjekt 08372):

Midler på bundet driftsfond kr 35 000, Avsatte reformmidler til både kommuneplanens arealdel, 1 mill kr, og gjenstående midler til tiltak i Larvik, kr 2,5 mill (vår foreslåtte andel av 5 mill) er nå bevilget og avklart.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Fullføre "Planer under arbeid"	<p>Innsatsområdet refererer seg til den vedtatte kommunale planstrategien for perioden 2018 - 2021.</p> <p>5 områdeplaner er i prosess. Områdeplan Kaupang har hatt høyest framdrift. Ny høring ble gjennomført i september. Det pågår nå avlaringer mellom Riksantikvaren, Kulturhistorisk museum og fylkeskommunens avdeling for kulturarv. Planen blir ikke vedtatt før tidligst nærmere jul 2018.</p> <p>Planprogrammet for områdeplan Tenvik er vedtatt. Plan- og utredningsarbeider pågår.</p> <p>Områdeplanen for Martineåsen pågår. Det har det siste halve året vært fokus på grunneiersamarbeid og etablering av et sameie. Et arkitektarbeid med tanke på å se på aktuelle boformer og strukturer er under bestilling. Det vil bli lagt ut et planforslag til høring i løpet av andre halvår 2018.</p> <p>Områdeplanen for Faret må også legges ut til nytt offentlig ettersyn og høring etter innsigelser fra Statens vegvesen. Ny planlegger er ansatt i desember og arbeidet med utarbeidelse av et nytt kart til høring er i gang. Tilleggsvarsling er sendt ut. Vi arbeider for ny høring i september 2018.</p> <p>Områdeplanen for Indre havn ligger på vent da planressursene har vært omdisponert til arbeidet med regulering av ny gjestehavn i Indre havn. Områdeplanen innlemmes fra 2018 i kommunedelplan for Larvik by - fokusområde Sentrum.</p> <p>Arbeidet med en kommunedelplan for nytt IC-spor mellom Tønsberg og Farriseidet pågår for fullt. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret i desember 2017.</p>
Innsatsområde 2: Iverksette nye utredninger og planoppgaver	<p>Både kommuneplanens arealdel (Larvik og Lardal) og kommunedelplanene for Larvik by, Stavern by og Svarstad skal rulleres i 2018/2019, ref. vedtatt strategidokument.</p> <p>I tillegg er det i samme dokument vedtatt at det skal utarbeides en egen Sentrumsplan for Larvik by.</p> <p>Sentrumsplanen er nå foreslått innlemmet i arbeidet med kommunedelplanen for Larvik by.</p> <p>I 2018 er det satt av 2,5 mill.kr. i reformmidler til arbeidet med sentrumsplanen og de pågående områdeplanene. Det er i tillegg bevilget 1 mill.kr til arbeidet med rullering av arealdelene og kommunedelplanene.</p>
Innsatsområde 3: Planressurser	<p>Det er mange private reguleringsplaner i prosess. Arbeidspresset er stort og forventningene hos tiltakshaver er også det.</p> <p>Nytt årsverk på Arealplan er finansiert og knyttet opp mot en forutsetning om økte gebyrinntekter for 2018 og videre for 2019. Kr. 400.000 i 2018 til et gebyrmål på kr. 1,8 mill.kr og kr 800.000 i 2019 til et gebyrmål på 2,2 mill.kr.</p> <p>Gebyrmålet for 2018 vil nås.</p> <p>Det er svært uforutsigbart om gebyrmålet for 2019 vil nås, da vi kun har anledning til å kreve gebyrer til 1. gangs behandling av en reguleringsplan. Det er av erfaring store inntektsvariasjoner over år.</p> <p>Prosjektleder for Indre havn ble fast ansatt tidlig i 2018. Prosjektstillingen hadde kun finansiering et halvt år. Bemanningen er derfor økt for siste halvår 2018. Ressursen er hovedsakelig knyttet opp mot kommunedelplanen for Larvik by og sentrumsutvikling/IC. Ikke arbeidet med reguleringsplaner.</p> <p>Arealplan og ledelsen i AT tar en ny vurdering av ressursituasjonen og muligheter for ansettelse over sommeren.</p>

2. gangs rapportering 2018

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Fullføre "Planer under arbeid"	Rapportere kvartalsvis på den enkelte plans fremdrift og måloppnåelse.		100,0 %	100,0 %		Se beskrivelse under "Overordnet mål - statusbeskrivelse".
Innsatsområde 2: Iverksette nye utredninger og planoppgaver	Rapportere kvartalsvis på den enkelte oppgaves fremdrift og måloppnåelse.		100,0 %	100,0 %		Det arbeides målrettet med oppstart av planer i tråd med vedtatt planstrategi.
Innsatsområde 3: Planressurser	Rapportere på den enkelte plans fremdrift og hvilket vekstpotensial som ligger i planen.		100,0 %	100,0 %		Det arbeides godt i virksomhet Arealplan men vi er presset på ressurser. Dette kan ha konsekvenser for framdriften for enkelte planer. Det foretas en ny drøfting over sommeren av muligheten for å ansette en planlegger til.

Status økonomiplan tiltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Arealplan - inntjening	-400	0	-400	Ikke startet	⊕	Kravet til inntjening er økt med 400.000 fra 2017 til 2018 - til 1,8 mill.kr. Arealplan når inntektsmålet i 2018.
15 mill kr kutt	-65	0	-65	Ikke startet	⊕	
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-22	0	-22	Ikke startet	⊕	
Arealplan - Nytt årsverk	400	0	400	Ikke startet	⊕	Årsverket er finansiert ved økte gebyrinntekter. Gebyrinntektsmålet er vedtatt å øke ytterligere i 2019. Gebyrinntektene varierer mye over år og gir et usikkert grunnlag for ansettelse. I 2018 er prosjektleder for Indre havn nå fast ansatt og kan representere det aktuelle årsverket. Ressurssituasjonen er fremdeles knapp.
Total	-86	0	-86			

KMT-Forvaltning

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalteknikk forvaltning er kommunens plan- og forvaltningsenhet for områdene:

Vann, avløp og renovasjon. Vei, trafikk. Park og friområder. Prosjekt gjennomføring.

På grunn av mye snø i årets tre første måneder har en del annet vedlikehold blitt utsatt og gjennomføres i sommerhalvåret. Dette gjelder blant annet hogst, sluktømming samt innenfor vann og avløp.

Gjennomføringen av årets brøytesessong har gått bra. Asfalten på veiene har fått hard medfart i vinter. Årets asfaltplan er på 5 mill, av dette er det nå asfaltert for 2 mill. før sommerferien. Legging av asfalt på de resterende strekningene i vil bli utført i høst. Det er mindre penger til asfalt i år enn de to foregående årene da det har blitt asfaltert for 8-10 mill. årlig.

Kravene til kvalitet på drikkevannet er fullt ut oppfylt. Rensekravene til avløpsvannet som slippes ut fra renseanlegget er godt innenfor målet.

Gjennomføringen av investeringsprosjektene går som planlagt uten nevneverdige avvik. Større rehabiliteringsprosjekt som kan nevnes i dette tertial er Bøkeli etappe 1, Nevlunghavn etappe 1 og 2, Dolven Foldvik AC, Nordgata - Barkevikveien.

Ellers følger virksomheten kommunalteknisk plan for 2018 - 2021 som ble vedtatt i juni 2017. For 2018 er tiltakene i hovedsak fulgt opp i vedtatt strategidokument.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
54-KMT-Forvaltning	-1 909	-6 457	4 547	-238,2 %	1 040
Sum	-1 909	-6 457	4 547	-238,2 %	1 040

For hele Kommunalteknikk forvaltning er netto utgifter 4,5 mill kr mindre enn det periodiserte driftsbudsjettet ved utgangen av juli. Årsaken til dette er mindre utgifter på vei og VAR. Inntektene er omtrent 2 mill kr mindre enn periodisert budsjett etter syv måneder.

På vei er det netto mindreforbruk på 2,6 mill kr. Hele beløpet blir brukt til asfaltering i høst.

På VAR-området har vann 0,6 mill kr mindre forbruk, avløp 0,8 mill kr mindre forbruk og renovasjon 0,7 mill kr mindre forbruk. Dette er svingninger gjennom året som vil jevnes ut.

Park har 0,3 mill kr i mindre forbruk i forhold til periodisert netto budsjett.

Fellesområdene (administrasjon) har et merforbruk på 0,6 mill kr fordi fordeling på investeringsprosjektene ikke er foretatt for juni og juli ennå.

Det forventes ikke avvik i årets driftsbudsjetter for Kommunalteknikk forvaltning.

Siden det er første driftsåret etter sammenslåingen av Lardal og Larvik, foregår det en kartlegging av kostnadene for anleggene i gamle Lardal kommune. Første driftsår vil medføre noe usikkerhet knyttet til 2018 budsjettet på de enkelte fagområdene.

Snøbrøyting har vært omfattende i de tre første månedene. Det er nå klart at brøytebudsjettet vil bli betydelig overskredet i 2018. Brøytebudsjettet ligger hos virksomheten Kommunalteknikk Øya, men dette vil også påvirke budsjettet hos Kommunalteknikk forvaltning.

Investeringene følger budsjett for 2018. Rehabiliteringen av fontenen på torget vil bli litt dyrere enn de 2 mill kr som var budsjettet i 2017. Prognosen er 2,9 mill kr i 2018. Arbeidene finansieres ved gjenbevilgning på 1,7 mill kr og bruk av investeringsmidler fra veibudsjettet til Kommunalteknikk forvaltning i 2018.

2. gangs rapportering 2018

Kommunalteknikk forvaltning forventes å oppnå balanse mellom budsjett og regnskap i 2018. Eventuelle innsparinger innenfor vann-, avløp og renovasjon vil bli satt av på fond. Avsatte midler på fond tilbakebetales til abonnentene senere år.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Utføre utskifting av gammelt ledningsnett etter 4-års planen. Økt innsats på lekkasjekontroll ved å utnytte kompetansen hos Vestfold vann. Årlig utskifting av vannledninger pågår.
Innsatsområde 2: Trafikksikkerhet	Arbeidet med ny trafikksikkerhetsplan for 2018 er startet opp og ferdiggjøres i løpet av 2018. I planen er det fokus på myke trafikanter. I forbindelse med utarbeidelse av ny Trafikksikkerhetsplan vil alle skoler få mulighet til å komme med innspill til skoleveier.
Innsatsområde 3: Ivaretagelse av lekeplasser	Larvik kommune har inngått en rammeavtale for ekstern kontroll av lekeutstyr på alle skoler og barnehager, og seks utvalgte lekeplasser. Kommunalteknikk har egne kontrollører som sørger for kontroll av lekeutstyret på alle de kommunalt eide lekeplassene. Den eksterne kontrollen gjøres derfor kun på et representativt utvalg lekeplasser som en sidemannskontroll og læring for våre kontrollører. Kommunalteknisk plan har som mål å ruste opp 2-3 kvartalslekeplasser pr år.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Alle prøver av drikkevannet skal oppfylle krav til vannkvalitet. Utbygging og drift av avløpsvann skal ligge godt innenfor myndighetenes krav til fjerning av fosfor med minimum 90 %.		95,5 %	90,0 %	100,0 %	Alle prøver av drikkevannet ligger innenfor kravene. Fjerning av fosfor fra avløpsvannet ligger over 90%.
Innsatsområde 2: Trafikksikkerhet	Søke om tilskudd til og gjennomføre min. 2 trafikksikkerhetstiltak pr. år. Brøyting av gang- og sykkelveier skal skje ved 1 cm snø. Rydding og strøing skal intensiveres slik at det er trygg framkommelighet på prioriterte gang- og sykkelveier og fortau hele vinteren.		1	1	1	Larvik er sykkelby og har fokus på GS-tiltak. Det utarbeides en prosjektplan i samarbeid med fylkeskommunen ift. sykkel. Det er bevilget 2 mill. kr i ekstra midler til vedlikehold av gang- og sykkelveiene ved snøfall. Dette har medført forbedret vedlikehold på GS-veier. I forbindelse med Bypakke Larvik skal det utarbeides en ny hovedsykkelplan. Framdriften er usikker. Tiltak langs Gamle Stavensvei med nye fortau vil bli gjennomført i 2018.
Innsatsområde 3: Ivaretagelse av lekeplasser	Kontrollere minimum 50 lekeplasser pr år og oppgradere minimum 10 pr. år til godkjent standard. Dokumentasjon på standard og utført kontroll skal være samlet og søkbar i en egen database.		0	50	47	Larvik kommune har inngått en rammeavtale for ekstern kontroll av lekeutstyr på alle skoler og barnehager, og seks utvalgte lekeplasser. Kommunalteknikk har egne kontrollører som sørger for kontroll av lekeutstyret på alle de kommunalt eide lekeplassene. Den eksterne kontrollen gjøres derfor

2. gangs rapportering 2018

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
						kun på et representativt utvalg lekeplasser som en sidemannskontroll og læring for våre kontrollører. Kommunalteknisk plan har som mål å ruste opp 2-3 kvartalslekeplasser pr år.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års-prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
KST 106/17 Gang- og sykkelvei Stavern - Helgeroa	-10 000	-10 000	0	I arbeid	🟢	Tiltaket gjennomføres i 2019 og 2020 av Statens vegvesen.
KST 096/17 Kyststi Tjølling, økte driftsutgifter	200	200	0	I arbeid	🟢	Tiltaket har startet.
Total	-9 800	-9 800	0			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års-prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-587	-587	0	Ferdig	🟢	Kuttet er innarbeidet i årets budsjett.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-196	-196	0	Ferdig	🟢	Kuttet er innarbeidet i årets budsjett.
Lys i Kjose	20	130	-110	Ikke startet	🟢	Ikke startet på grunn av kostnadene.
KMT - forvaltning	150	150	0	Ferdig	🟢	Økte bevilgninger til drift av skjærgårdstjenesten.
Total	-613	-503	-110			

De fleste tiltakene er ferdige eller i arbeid. Lyspunktet i Kjose er ikke utført. Det er usikkert om tiltaket skal utføres på grunn av kostnadene, som er estimert til 130.000 kr. Veien er en fylkesvei og Statens vegvesen ønsker i utgangspunktet ikke enkeltpunkter med lys langs veien.

KMT Øya**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
55-KMT Øya	28 823	29 392	-568	-2,0 %	46 371
Sum	28 823	29 392	-568	-2,0 %	46 371

Kommunalteknikk Øya har netto utgifter som er 0,6 mill. større enn det periodiserte budsjettet for årets syv første måneder.

Vei har et netto merforbruk på 1,1 mill. dette skyldes mer brøyting enn budsjettet. Park har et netto merforbruk på 0,5 mill. Vann og avløp har et netto mindreforbruk på 1,1 mill. i forhold til periodisert budsjett etter syv måneder. Fellesutgiftene har et netto merforbruk på 0,1 mill. dette vil gå i 0 når fellesutgiftene fordeles.

Overtid på vei har et betydelig merforbruk på grunn av snøbrøyting. Prognosen for året er 1,2 mill. mer i overtid enn budsjettet.

Snøbrøyting har vært omfattende i januar og februar. Utgiftene for årets vinter medførte at brøytebudsjettet ble overskredet. Årsprognosen er en overskridelse på 4,0 mill. i forhold til opprinnelig budsjett. Budsjettet ble økt med 3 mill. i forbindelse med 1. tertialrapport 2018. I tillegg vil Areal og teknikk dekke 1 mill. Været i november/desember vil avgjøre om prognosen er riktig. Det er budsjettet med 1,5 mill. til brøyting i nov/des.

Virksomhetens overskridelse på brøytebudsjettet vil bli dekket innenfor Areal og teknikk sin samlede budsjetttramme samt disposisjonsfond om nødvendig.

Virksomheten har ikke egne investeringer i 2018. Investeringene er budsjettet på KMT-F.

Årets brøytekostnader er vesentlig høyere enn opprinnelig budsjett og vil bli dekket inn av tilleggsbevilgning på 3 mill. som ble bevilget i 1. tertialrapport 2018 og 1 mill. fra Areal og teknikk sin budsjetttramme.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Forebygge oversvømmelser	Kartlegge fareområder og flaskehalsar i forhold til mulige oversvømmelser og iverksette forebyggende tiltak. Sørge for at stikkrenner, kulverter og grøfter opprettholder tilstrekkelig kvalitet og kapasitet.
Innsatsområde 2: Vintervedlikehold gang- og sykkelveier	Økt vintervedlikehold av gang- og sykkelveier for å gi publikum mulighet til å gå og sykle året rundt.

2. gangs rapportering 2018

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Forebygge oversvømmelser	Alle kommunens om lag 6.000 veisluk skal tømmes og vedlikeholdes i løpet av perioden. Alle grusveier skal ha oppdaterte grøfter, stikkrenner og kulverter i løpet av 2018.		100	5 000	1 050	Målet om å tømme 5.000 sluk vil ikke bli gjennomført. Målet på 5.000 pr. år er feil. Revidert plan for tømming av sluk er 1.500 pr. år. Ved utgangen av juli er 1050 sluk tømt.
Innsatsområde 2: Vintervedlikehold gang- og sykkelveier	Alle brøytebiler og maskiner skal ha montert GPS-trackingsprogram for å dokumentere at brøytingen gjennomføres på rett sted til rett tid primo vinteren 2018.		0,0 %	100,0 %	0,0 %	Brøytingen skal legges ut på nytt anbud i 2018 der GPS tracking vil bli innarbeidet. Dette forutsetter godkjenning i kommunens IT - råd.

Status økonomiplan tiltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-253	-253	0	Ferdig		Kuttet er innarbeidet i årets budsjett.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-84	-84	0	Ferdig		Kuttet er innarbeidet i årets budsjett.
Total	-338	-338	0			

Byggesak

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
56-Byggesak	8	-1 380	1 388	18393,7 %	584
Sum	8	-1 380	1 388	18393,7 %	584

Virksomhet Byggesak har hatt høyere inntjening enn budsjettet i perioden 01.01.18-31.07.18. Virksomheten har mottatt og behandlet færre søknader enn i tilsvarende periode i 2017, men søknadenes karakter/omfang har gitt høyere inntjening. Utgiftsnivået følger om lag periodisert budsjett.

Inntektsnivået er positivt med tanke på utfordringene virksomheten har hatt knyttet til vårt elektroniske saksbehandlingssystem og personellsituasjonen. Saksbehandlingssystemet vil også fremover få fokus slik at det blir enda bedre tilpasset virksomhetens behov samtidig med at nye medarbeidere har blitt/vil bli rekruttert inn.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Kvalitet saksbehandling	Virksomheten vil trolig ha innvilget om lag samme antall dispensasjoner ved årsslutt 2018 som i 2017.
Innsatsområde 2: Saksbehandlingstid	Med unntak av delesaker er saksbehandlingstiden på 3 ukers saker 2,9 uker. Inkludert delesaker er saksbehandlingstiden 4,3 uker. På 12 ukers saker er gjennomsnittlig saksbehandlingstid 10,1 uker.
Innsatsområde 3: Tilsyn byggesaker	Veileder for tilsyn og ulovlighetsoppfølging samt veileder for ileggelse og utmåling av overtredelsesgebyr er i ferd med å ferdigstilles.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1 Kvalitet saksbehandling	Antall dispensasjoner skal i perioden reduseres til samme nivå som sammenlignbare kommuner.	Hente tall fra KOSTRA.	200	100	88	Virksomheten vil trolig ha innvilget om lag samme antall dispensasjoner ved årsslutt 2018 som i 2017.
Innsatsområde 2: Saksbehandlingstid	12-ukerssaker skal behandles innen 8 uker.	KOSTRA. Gj.sn saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager	6	8	10	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for søknader med 12 ukers frist var pr 31.07.18 10,1 uker.
	3-ukers saker skal behandles innen 3 uker.	KOSTRA. Gj. sn saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist. Kalenderdager	2,9	3	4,3	Delingssaker trekker gj.sn. saksbehandlingstid på 3 ukers saker opp fra 2,9 uker til 4,3 uker. Det settes inn ekstra ressurser på delingssaker.

2. gangs rapportering 2018

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 3 Tilsyn byggesaker	Det skal gjennomføres: 8 foretakstilsyn - kvalifikasjon/KS-system. 2 områdetilsyn 3 tilsyn på større prosjekter/tiltak med samfunnsmessig betydning før ferdigattest.	Opptelling.		13	5	Tre foretakstilsyn og to tilsyn på større prosjekt er gjennomført.

Status økonomiplan tiltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-68	0	-68	I arbeid		Innarbeidet i rammen
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-23	0	-23	I arbeid		Innarbeidet i rammen
Total	-91	0	-91			

Geodata

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
57-Geodata	2 750	1 640	1 110	40,4 %	4 910
Sum	2 750	1 640	1 110	40,4 %	4 910

Regnskapet viser et positivt avvik på 1,1 mill kr etter juli. Saksmengden i 2018 er som gjennomsnittet av tidligere år. Gebyrinntektene er omtrent som budsjettet.

Det forventes å gå i balanse ved årets slutt.

Driften ser ut til å følge budsjettet. Det kan bli noen korrigeringer i forhold til ny ansatt fra tidligere Lardal kommune. Utgiftene er noe høyere enn hva som var stipulert før kommunesammenslåingen.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Oppmålingssaker	Fortsette utviklingen av effektive og forutsigbare prosesser for oppmålingsaker, adressetildeling, seksjonering og leveranser til Infoland. Fokus på dialog og tempo. I prosess.
Innsatsområde 2: Oppdatert kartgrunnlag	Forvalte og videreutvikle kart, registre, temakart til nytte for kommunenes publikum, utbyggere og saksbehandlere. Kontinuerlig under utførelse.
Innsatsområde 3: Kvalitet på matrikkelføringen	Videreutvikle kompetansen, og kvalitetssikre matrikkelføringen. Ha tilstrekkelig overlapp til å overholde frister. Kontinuerlig fokus.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Oppmålingssaker	Overholde 16 ukers fristen for oppmålingssaker.	Internstatistikk	16	16	9	Oppnådd.
	Overholde 6 ukers fristen for krav om sammenslåing og seksjoneringssaker.	Internstatistikk	6	6	4	Oppnådd.
Innsatsområde 2: Oppdatert kartgrunnlag	Effekten av innsatsområdet kommer først til syne når og ved at sluttbrukerne hele tiden har et oppdatert kartgrunnlag.		100,0 %	100,0 %	100,0 %	Ajournførte kartdata etter fotografering i 2017 er lagt ut for saksbehandlere og publikum. Alle endringer i kartdata synkroniseres fortløpende mot Kartverket.
Innsatsområde 3: Kvalitet på matrikkel- føringen	Overholde tidsfristene for føring i matrikkelen. For føring av bygg gjelder 5 virkedager, forøvrig er tidsfristene i innsatsområde 1 også omfattet av matrikkelføringen.	Internstatistikk	5	5	5	28% avvik. Avviket viser en tydelig forbedring fra forrige rapportering (66%). Det er stabil drift og rapportering til matrikkelfører.

Forholdsvis små konsekvenser av kuttene, som er innarbeidet i årets økonomiske ramme.

Stab areal og teknikk

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
58-Stab areal og teknikk	4 136	2 490	1 646	39,8 %	7 815
Sum	4 136	2 490	1 646	39,8 %	7 815

Oppfølging av tiltakene i klima- og energiplanen er i gang satt for 2018. Hoveddelen av budsjettet til miljø er knyttet til disse tiltakene og utgiftene er i stor grad knyttet til andre virksomheter/tjenesteområder sine tiltak og aktivitetsnivå. Utgiftene er vanskelig periodiserbare.

Stabsfunksjon ligger under periodisert budsjett. Økonomien er i stor grad knyttet opp til oppfølging av virksomhetene i Areal og teknikk med inndekning av felleskostnader som ikke naturlig hører inn på et av virksomhetsområdene.

Fellesfunksjonen forventer balanse på året.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Klima- og energiplan	Det er i løpet av 2017 og 2018 igangsatt tiltak innenfor alle de fem fokusområdene. De fleste tiltakene krever lenger prosesser og er av en slik karakter at de ikke vil ha en konkret sluttspunkt. Det vises til eget rapporteringskapittel i årsrapport 2017, 1. tertialrapport 2018 og foreliggende rapportering.
Innsatsområde 2: Sentral statistikk i det strategiske lederarbeidet	I forhold til utfordringene som har vært på virksomhet Byggesak har rådgiverstillingen som skal følge opp dette gått inn som konstituert virksomhetsleder byggesak. Området har derfor ikke hatt fokus.
Innsatsområde 3: Delta i interne stab-støtte nettverk for hele kommunen	Gjennomføres fortløpende.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Klima- og energiplan	Bevisstgjøre tjenesteområdene gjennom kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid innenfor temaplan Klima og energi. Måles i antall igangsatte tiltak i handlingsprogrammet. Innen utgangen av 2017 skal 15 tiltak være igangsatt.	Opp-telling.	0	15	71	Det er i løpet av 2017 og 2018 igangsatt tiltak innenfor alle de fem fokusområdene. De fleste tiltakene krever lenger prosesser og er av en slik karakter at de ikke vil ha en konkret sluttspunkt. Det vises til eget rapporteringskapittel i årsrapport 2017, 1. tertialrapport 2018 og foreliggende rapportering.
Innsatsområde 2: Sentral statistikk i det strategiske lederarbeidet	Alle virksomhets-ledere kjenner statistikk-mulighetene som foreligger. Questback til hele tjenesteområdet benyttes der ledergruppen finner det hensiktsmessig.	Quest-back.	0,0 %	100,0 %	0,0 %	I forhold til utfordringene som har vært på virksomhet Byggesak har rådgiverstillingen som skal følge opp dette gått inn som konstituert virksomhetsleder byggesak. Området har derfor ikke hatt fokus.

2. gangs rapportering 2018

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 3: Delta i interne stab-støtte nettverk for hele kommunen	Være tilstede på arenaer der beslutninger fattes som for eksempel Areal og teknikk sitt ledermøte, virksomhetsmøter og AMU.	Opp-telling.	0	12	10	Gjennomføres fortløpende.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års-prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
KST 033/17 Refusjonsordning frivillige lag og organisasjoner - innsamling av avfall	100	0	100	I arbeid		Benyttes der henteordning ikke dekkes av andre refusjonsordninger.
Total	100	0	100			

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års-prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-39	0	-39	I arbeid		Innarbeidet i budsjett
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-13	0	-13	I arbeid		Innarbeidet i budsjett
Klima & miljøvern ny stilling i stab	400	0	400	Ferdig		Ansettelsesprosess gjennomført
Total	349	0	349			

Eiendom

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
62-Renhold	2 502	2 057	445	17,8 %	587
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	20 865	24 882	-4 017	-19,3 %	32 724
64-Utvikling og forvaltning	7 828	8 022	-195	-2,5 %	9 753
65-Stab eiendom	3 730	3 713	17	0,5 %	6 758
66-Boligforvaltning	8 831	6 054	2 777	31,4 %	18 450
Sum	43 756	44 729	-972	-2,2 %	68 273

Tjenesteområdet har frem til 31.07. hatt stor aktivitet. Det har i perioden vært jobbet med ca. 100 større og mindre investeringsprosjekter. På de store investeringsprosjektene som er ferdig bygd, er det ingen negative avvik. Av de bygningene som skal avhendes, er gamle Nanset skole solgt til godt over prisantydning.

Det har på driftssiden blitt satt av tid og ressurser til opplæring av de nye medarbeiderne som kom inn i organisasjonen fra nyttår. Overgangen her har gått etter planen. Kompetanseheving med kurs og opplæring i systemer er utført, og vil fortsette etter behov. Virksomheten Prosjekt, drift og vedlikehold har også fått ansatt en "Teamleder driftsteknikk", noe som er svært viktig i den sentrale drift- og energistyringsprosessen virksomheten er inne i på formålsbygg.

Virksomheten Renhold har stort fokus på å utvide sin leveranse, noe som har medført større inntekter enn budsjettet. Boligforvaltningen mangler budsjettmidler på 2,3 mill kr som gjelder tilskudd til fiberutbyggingen i Lardal. Midlene er bevilget og vil bli lagt inn i budsjettet.

2. gangs rapportering 2018

Eiendom har totalt sett hittil et merforbruk på ca 1 mill kr. Dette skyldes delvis forskuttering av forsikringsskader og bruk av vedlikeholdsfond som ikke er budsjettert. Driftsbudsjettet for vedlikehold er stramt ut året, men prognose for året settes lik budsjett.

Forslag til innsparing i drift på Eiendom:

VIRKSOMHET:	TILTAK:	BELØP:	KONSEKVENNS:
<i>Renhold</i>	Effektivisere renhold i Lardal.	600 000	Ingen, effektivisering.
<i>Stab/fyllest.</i>	Utsette resterende jobb med etterslep/vedlikeholdsrapporten	550 000	Komplett vedlikeholdsplan blir ikke klar før tidligst i 2019
<i>Stab/fellestj.</i>	Redusere kursing vedr. BREEM sertifisering og LCC analyse.	350 000	Kompetansehevingen på dette området blir utsatt.
<i>Prosjekt, drift og vedl.</i>	Redusere vedlikeholdet generelt.	500 000	Kun tiltak som har med helse, miljø og sikkerhet vil bli prioritert.
	SUM	2 000 000	

Status investeringer

Beløp i 1000

	Årets budsjett			Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift	Risiko	
Anemoneveien 38	0	Ferdig	Lav risiko	Kjøp av bruktbolig for bruk som selvfinansierende kommunal utleiebolig. Prosjektet er ferdig og boligen utleid.
Berg skole nytt ventilasjonsanlegg	0	Iht. plan	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Konkurransen for anskaffelse av nye ventilasjonsaggregater er gjennomført i mai 2018. Utsiftingen av anleggene skjer i sommerferien 2018, og arbeidene ferdigstiller i løpet av august.
Berganmoen næringsområde VVA	0	Iht. plan	Lav risiko	Tiltaket er vedtatt av tidligere Lardal kommune. Vei, vann og avløp utbedres og utvides på industriområdet. Blir betydelig dyrere enn budsjettert i 2018. Estimert kostnad for å gjøre anlegget ferdig er ca. 11 mill. Overskridelsen vil bli dekket innenfor årets totale ramme for investeringer.
Bergeskogen Barnehage - nytt vognskjul, nytt kjøkken og nye dører	0	Ferdig	Lav risiko	Arbeidene er ferdig. Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.
Boligsosial handlingsplan, 6 utleieboliger i Ringveien, Lardal	0	Iht. plan	Lav risiko	Oppføring av 6 stk. omsorgsleiligheter. 1 etasje på 4-mannsboligen er nå oppe. I henhold til fremdriftsplanen skal disse enheter være ferdige mellom 3-15 desember 2018 og er i rute. Det vil da være noen utomhus arbeider som beplantning og asfaltering våren 2019. Budsjett: Etter gitte rammer.
Borgejordet 23 - tilbygg lasterampe	0	Ferdig	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Tak overbygg for lasterampe er ferdigstilt og tatt i bruk. 2K-2018
Borgejordet barnehage - nytt kjøkken	0	Forsinket	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er utsatt i påvente av ferdigstillelse av

2. gangs rapportering 2018

Årets budsjett				
	Plan lagt i år	Fram drift	Risiko	Status vurdering
				ventilasjonsanlegg. Påbegynnes i 3. kvartal.
Borgejordet barnehage - Nytt ventilasjonsanlegg	1 200	Ferdig	Lav risiko	Arbeidene er i full gang. Forventet ferdigstilling i 3. kvartal 2018
Brannsikring Dr. Holmsvei	2 000	Iht. plan	Middels risiko	Etter branttilløp i en av boligene er det bestemt å installere brannslukningssystem før beboere flytter inn igjen. Resterende 3 stk 8-mannsboliger planlagt lagt ut på konkurranse i august 2018. forventet ferdig i løpet av 2018. Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.
Brannstasjonen - Ny varmepumpe	0	Ferdig	Lav risiko	Arbeidene er ferdigstilt. Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.
Brunla Skole - solavskjerming	0	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er ferdigstilt. Midlene hentes fra 4904 investeringer eiendom.
Byskogen - ny barnehage	8 000	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet ferdigstilt 05.02.18 og overtatt. Barnehagen åpner 01.08.18 litt forsinket grunnet vannlekkasje.
Byskogen sykehjem - ENØK tiltak	0	Iht. plan	Lav risiko	2 ventilasjonsanlegg, sentralt driftsstyring ferdig i 2018, Varmepumpe under kartlegging.
Byskogen sykehjem - ny heis	1 450	Forsinket	Lav risiko	Byskogen sykehjem- Ny heis. Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidet ble lagt ut på begrenset anbudskonkurranse, men tilbudene ble over Doffin grense. Det blir ny konkurranse på Doffin i løpet av 3K-2018. Arbeidet beregnes ferdig i løpet av 4K-2019.
Bøkeskogen eldresenter - ENØK tiltak	0	Forsinket	Lav risiko	Anskaffelsen er sendt ut og forventet oppstart høst 2018.
Bøkeskogen eldresenter - etterisolering av tak, etc.	0	Forsinket	Lav risiko	Konkurranse avsluttet, arbeidene er forventet ferdigstilt oktober 2018. Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.
Bøkeskogen eldresenter - ny avfallsstasjon i grunn	0	Iht. plan	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidene er ute på anbud med innleveringsfrist 13. august.
De fem kulturhus - Herregården	528	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet pågår sammen med Museet.
Dolvenhøyda 2 - nye boenheter	100	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet består av å renovere eksisterende bolig og bygging av 3 nye boenheter. Anskaffelse av totalentreprenør er gjennomført. Rammetillatelsen er til behandling hos byggesak. Byggstart er satt til august 2018. Ferdigstilling av prosjektet blir august 2019.
Dronningensgt 17	9 500	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet ble ferdigstilt den 30.06.17, det ble i den forbindelse avholdt overtagelse forretning mellom Helge Klyve AS og Larvik Kommune. Noe tillegg arbeid må påregnes ifm med bruker behov. Prosjektet har mottatt tilskudd fra Husbanken på kr 9 639 000. Kunstnerisk utsmykking av bygger i gang forventet ferdigstilling august 2018.
Etablere fyllestasjon for biogasskjøretøy	3 900	Forsinket	Middels risiko	Forhandlinger med ST1. Avklaring på videre prosjekt er utsatt til 3. kvartal 2018.
Fagerli barnehage (Torstvedt)	2 000	Ferdig	Lav risiko	Ferdig og i full drift. Noen reklamasjonssaker mot entreprenør.
Fagerli skole (Torstvedt)	6 000	Ferdig	Middels risiko	Skolen i full drift og utvidet prøveperiode til 01.04.2019.
Farrishallen - ny el.kjele	0			Forventet oppstart høst 2018.
Festivitetten - investeringer 2014 - 2016	27 700	Forsinket	Middels risiko	Det er startet opp et samspill med totalentreprenøren der målet var å se om prosjektet lot seg gjennomføre innenfor vedtatt investeringsramme. I arbeidet med bearbeidingen av prosjektkalkylen ble det avdekket et behov for tilleggbevilgning på kr 23 millioner. I kommunestyre avholdt den 02.05.18 ble det vedtatt å

2. gangs rapportering 2018

Årets budsjett				Status vurdering
Plan lagt i år	Fram drift	Risiko		
				utrede om det lar seg gjennomføre å får tatt festsalen i bruke til kommunestyresal og festsal innenfor vedtatt investeringsramme. Venstre fremmet dette forslaget på veien av V,SV og SP. En ny utredning jfr. KST-096/18 vedtakspunkt 2 er gjennomført med totalentreprenøren, nytt saksframlegg til kommunestyret den 12.09.2018 er klart.
Formidlingssenter Kaupang	14 000	Forsinket	Lav risiko	Avventer regulering.
Frostvedt skole - ombygging til PP-tjenesten	0	Ferdig	Lav risiko	Frostvedt -Flytting av PPT. Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidet er godt i gang og ventes ferdig 20 aug. PPT flytter i månedskiftet aug/sept.- 2018
Frøy skole - nytt heldekkende brannalarmanlegg og nye el. skap	0	Forsinket	Lav risiko	Anskaffelsen er sendt ut, forventet oppstart høst 2018.
Frøy skole - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører etc	7 650	Forsinket	Lav risiko	Frøy skole- Nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører. Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Arbeidet med beskrivelsen er ferdig og vil bli lagt ut på Doffin i løpet av 4K-2018. Arbeidet forventes ferdigstilt i løpet av 3K-2019.
Frøy Skole, oppgradering svømmehall	0	Ferdig	Lav risiko	Frøy skole, Oppgradering av svømmehall og garderobes. Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Svømmehallen ble tatt i bruk februar 2018. Ferdigstilt 2K-2018.
Frøytunet - utvidelse med nye boenheter	5 950	Iht. plan	Lav risiko	Det er opprettet en dialog i forholdt til kjøpt av to tilstøtende tomter til Frøytunet borettslag. Forretningsfører for borettslaget er informert om byggeplanene og meddeler dette til borettslaget. Det arbeides med å få verditakst på tomtene som kommunen må kjøpe for å kunne starte videre planlegging av de 8 nye omsorgsboligene med fellesareal og personalbase.
Furuheim - utbygging for EMBLA	500	Ferdig	Lav risiko	Furuheim sykehjem, Embla, Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidet ble ferdigstilt 2K- 2018.
Furuheim sykehjem - ENØK tiltak	0	Iht. plan	Lav risiko	2 ventilasjonsanlegg og sentraldriftstyring tildelt og ferdigstilles i 2018.
Furuheim sykehjem - nytt kjøkken, nytt låsesystem	0	Ferdig	Lav risiko	Arbeidene er i gang, forventet ferdig august 2018. Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.
Gjærdal 12 - Nye garderobes hos IT	600	Forsinket	Lav risiko	Gjærdal 12- Nye garderobes. Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er satt på vent i påvente av avklaringer vedrørende arealbruken internt i kommunen.
Glassverktunet 26C seksjon nr. 2 - kjøp	0	Ferdig	Lav risiko	Kjøp og omgjøring av seksjon i Tårngården boligsameie for omgjøring til omsorgsbolig i Tårngården borettslag Boligen skal på lik linje med de øvrige omsorgsboligene i bygget tildeles/selges til beboer. Prosjektet er ferdigstilt i juli 2018
Glassverktunet 26D seksjon nr. 3 - kjøp	0	Ferdig	Lav risiko	Kjøp og omgjøring av seksjon i Tårngården boligsameie for omgjøring til omsorgsbolig i Tårngården borettslag Boligen skal på lik linje med de øvrige omsorgsboligene i bygget tildeles/selges til beboer. Prosjektet er ferdigstilt i juli 2018
Grevle sykehjem - Ny varmpumpe	0	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er ferdigstilt. Midlene hentes fra 04904, investeringer eiendom.
Grevle sykehjem, Nye nødlys, ny belysning Rakke	0	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er ferdigstilt. Midlene hentes fra 04904, investeringer eiendom.

2. gangs rapportering 2018

	Årets budsjett			Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift	Risiko	
Gunnar Reiss-Anderssens gate 8, 4 nye leiligheter	400	Forsinket	Lav risiko	Prosjektet venter på godkjenning av tiltak fra byggesak i kommunen og Arbeidstilsynet. Forventet oppstart i 3. kvartal 2018
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	15 650	Forsinket	Lav risiko	KMT har tatt over prosjektledelsen for opparbeiding av infrastruktur og anskaffelse av grunnentreprenør. Anskaffelse av grunnentreprenør er gjennomført i juni 2018. Oppstart grunnarbeider er satt til 1.august 2018.
Hedrum u-skole etterisolering og tekking av tak etc.	0	Iht. plan	Lav risiko	Konkurranse avsluttet, arbeidene er forventet ferdigstilt oktober 2018. Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.
Herman Wildenveys gate 43 d	0	Ferdig	Lav risiko	Kjøp av bruktbolig for bruk som selvfinansierende kommunal utleiebolig. Prosjektet er ferdig og boligen utleid.
Herregården - nytt sprinkleranlegg	1 000	Iht. plan	Lav risiko	Arbeid pågår i Vestfløy og forventes ferdig 2018.
Hoffsgate 35 - nye utleieboliger	300	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet ble ferdigstilt i 2016. Ettårsbefaring er gjennomført.
Hole boligfelt VVA	0	Iht. plan	Lav risiko	Etablering av boligfeltet ble vedtatt i Gamle Lardal kommune. Arbeidene forventes ferdige i løpet av 2018.
Hospitalgata 36 - 39	0	Ferdig	Lav risiko	Innkjøpt leiegård gjennom bruk av kommunal forkjøpsrett. Salget ble gjennomført ved overdragelse av aksjene i Karistranda Utbygging AS, og den kommunale forkjøpsretten måtte benyttes til kjøp av selskapet. Selskapets inventar bestod av en leiegård med 17 utleieleiligheter og et næringslokale. Leilighetene skal benyttes til selvfinansierende utleieboliger, samt en bemanningsbase. Næringslokalet skal benyttes som "kurslokale" for boopplæring. Selskapet er avvirket og eiendommen overskjøtet til Larvik kommune.
Husebyjordet - nye omsorgsboliger	23 900	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidene og fremdrift har gått som planlagt. Bygget er overlevert 1.juni 2018. Arbeider på parkeringsplass gjenstår, det vil bli ferdigstilt høsten 2018.
Investeringer ifm EPC-kontrakter	34 300	Forsinket	Lav risiko	Det viser seg nå at valgte leverandør ikke klarte å gjennomføre tiltakene under de forutsetninger som lå til grunn for konkurransen. Eiendom skal derfor gjennomføre tiltakene i egen regi og oppretter egne prosjekter for de enkelte bygg. (Prosjekter merket "ENØK tiltak")
Jerpeveien - 2 småhus	5 500	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er stanset som følge av negativt vedtak i planutvalget. Det har kommet erstatningskrav fra entreprenør som følge av vedtaket. Det er uenighet om størrelsen på erstatningsbeløpet.
Kvelde skole - ENØK tiltak	0	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektering og anskaffelse høst 2018.
Kvelde skole - Etterisolering og ny utvendig kledning	0	Ferdig	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgningen "Investeringer Eiendom". Arbeidene er ferdigstilt.
Kvelde skole - Nytt skolekjøkken	0	Ferdig	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidene blir ferdigstilt i 3. kvartal 2018.
Kvelde sykehjem - ENØK tiltak	0	Iht. plan	Lav risiko	Sentraldriftstyring i gang og videre planlegging sees i sammenheng med nye omsorgsboliger.
Kveldehallen - ENØK tiltak	0	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektering startet og anskaffelse 2018-2019.
Kveldssol- Nytt kjøkken	0	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidene er ferdigstillet.
Kystkursenter Stavern - Kjøp av bygning	3 000	Ferdig	Middels risiko	Kommunestyret har bedt rådmannen gå i forhandlinger med eier av bygget(Vestfold Fiskerlag) for å avklare betingelser for kjøp av bygget. Dialogen er krevende og det foreligger

2. gangs rapportering 2018

Årets budsjett				Status vurdering
Plan lagt i år	Fram drift	Risiko		
				ennå ikke forhandlingsløsninger. Uavklarte forhold mellom Fiskerlaget som fester og Larvik havn som bortfester innebærer at forhandlingsløsning ikke på nåværende tidspunkt kan oppnås.
Lardal sykehjem - ENØK tiltak	0	Forsinket	Lav risiko	Sentraldrifts styring bestilt og ferdigstilles 2018.
Lardal sykehjem- Legionellasikring	0	Iht. plan	Lav risiko	Igangsatt og forventes ferdig høst 2018
Larvik Bibliotek - ny avfallsstasjon i grunn	0	Iht. plan	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidene er ute på anbud med innleveringsfrist 13. august.
Larvik bibliotek - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører	0	Iht. plan	Lav risiko	Nye vinduer er ferdigstilt, gjenstår utskifting av varmpumpe, forventet ferdigstilt September 2018. Midlene hentes fra Prosjekt 04904, investeringer eiendom.
Legevakt - prosjektering 2017	200	Forsinket	Lav risiko	Prosjektet er forsinket.
Leilighet Furuheim sykehjem omgjøres til fellesareal	0	Forsinket	Lav risiko	Prosjektering og anskaffelse høsten 2018.
Martineåsen - Nye tomtearealer	22 500	Iht. plan	Lav risiko	Det er inngått avtale om kjøp av et tomteområde. Kontraktforhandlinger om kjøp av det andre området pågår. Realiseringen av kjøpene vil ikke skje før sent 2019 eller 2020.
Merkesteinveien 1	0	Iht. plan	Lav risiko	Kjøp av bruktbolig for bruk som selvfinansierende kommunal utleiebolig. Prosjektet er ferdig og boligen klar for utleie.
Mesterfjellet 1-10 skole - ny energikilde/el. kjele	0	Forsinket	Lav risiko	Prosjektering pågår, forventet ferdigstillelse november 2018. Midlene hentes fra 4904, investeringer eiendom.
Mesterfjellet skole - ny 1-10 skole	0	Ferdig	Lav risiko	Støyskjerm skal settes opp mot Ahlefeldts gate 12. Tiltaket er til behandling hos byggesak. Utføres i 3. kvartal 2018
Munken, Brannsikringstiltak	0	Iht. plan	Lav risiko	Konkurranse avsluttet, forventet ferdigstillelse desember 2018. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Nanset allé 7 - nye familieboliger	500	Iht. plan	Lav risiko	Bygging av 4 familieleiligheter for bruk som kommunale utleieboliger. Det er inngått en avtale med arkitekt. Oppstart av reguleringsplan er varslet.
Ny Barnehage i Byskogen, inventar	1 100	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet ble ferdigstilt den 05.02.18, det ble i den forbindelse avholdt overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og Larvik kommune. Noe etterbestilling gjenstår.
Ny Tun barnehage	0	Iht. plan	Lav risiko	
Ombygging av leilighet til fellesareal ved Stavern sykehjem	250	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektering og anskaffelse høsten 2018.
Omsorgsboliger Kvelde	30 000	Iht. plan	Lav risiko	Det skal bygges nytt omsorgsboligkompleks med tildelingsrett. Det er foreslått 14 - 16 omsorgsboliger. Skisseprosjekt for plassering fotavtrykk bygg og sansehage er gjennomført. Arbeidet med omregulering av eiendommen pågår.
Oppgradering av Jordet skole	1 300	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektering i gang. Forventet ferdigstillelse November 2018. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Oppgradering av Østre Halsen	4 500	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektering pågår. legges ut på konkurranse august 2018. ferdigstillelse 2019. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Ra skole - ENØK tiltak	0			Sentraldriftstyring er koblet opp og prosjektering, anskaffelse av varmpumpe pågår.

2. gangs rapportering 2018

	Årets budsjett			Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift	Risiko	
Ra u skole - Nytt automasjonsanlegg	0	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er ferdigstilt. Konkurransen avsluttet, Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Rabben - 2 småhus	5 900	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet består av å bygge 2 nye utleieboliger. Totalentreprenør er anskaffet og byggesøknaden er behandlet. Det har oppstått uforutsette ting i forbindelse med grunnarbeidene noe som har medført at prosjektet er noe forsinket. Ferdigstillelse av prosjektet er satt til desember 2018.
Rammebevilgning - ENØK-investeringer kommunale bygg	0			Dette er en rammebevilgning. Det kostnadsføres ikke på dette prosjektet, men midlene overføres til det enkelte prosjekt. Saldo er rest midler for året.
Rammebevilgning - investeringer Eiendom	20 000			Dette er en rammebevilgning. Det kostnadsføres ikke på dette prosjektet, men midlene overføres til det enkelte prosjekt. Saldo er rest midler for året.
Rammebevilgning - kjøp av kommunale flyktningsboliger	0			Dette er ikke lengre en egen rammebevilgning.
Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger	40 000			Rammebevilgning for innkjøp og nybygging av selvfinansierende utleie boliger. Det kostnadsføres ikke på dette prosjektet, men budsjetttrammen overføres herfra til de enkelte prosjektene.
Rammebevilgning - oppgradering skolebygg	10 200			Dette er en rammebevilgning. Det kostnadsføres ikke på dette prosjektet, men midlene overføres til det enkelte prosjekt. Saldo er rest midler for året.
Regulering av arealer på Tagtvedt	0	Iht. plan	Lav risiko	Prosjektet er forsinket. Arbeidet skal utføres av eier nabotomt.
Rekkevik sykehjem - ENØK tiltak	0			Sentraldriftstyring ferdig høst 2018 og kartlegging varmeanlegg igangsatt.
Rekkevik Sykehjem - ny avfallsstasjon i grunn	0	Iht. plan	Lav risiko	Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidene er ute på anbud med innleveringsfrist 13. august.
Rekkeviksgate 73	0	Ferdig	Lav risiko	Kjøp av bruktbolig for bruk som selvfinansierende kommunal utleiebolig. Prosjektet er ferdig og klargjort for utleie.
Rekkeviksgate 79	0			Kjøp av bruktbolig for bruk som selvfinansierende kommunal utleiebolig. Prosjektet er ferdig å klargjort for utleie.
Samlokalisering Stavern og Brunla skoler	16 972	Iht. plan	Middels risiko	Prosjektet er i planleggingsfasen og det jobbes med å anskaffe konsulenter for bistand til utarbeidelse av konkurransegrunnlag og oppfølging i utførelse fasen. Det er også avholdt mini konkurranse på utarbeidelse av miljø sanerings rapport for den eksisterende bygningsmassen som blir berørt av planene. Oppstart sak for prosjektet skal opp i kommunestyret den 12.09.18 Forventet ferdigstillelse av prosjekt 2021.
Skoleveien 9-11	0	Iht. plan	Lav risiko	Kjøp av eiendom for utvikling av kommunale utleieboliger og boliger for salg.
Solstad Vest - regulering og salg av tomter	850	Forsinket	Lav risiko	Infrastruktur er ferdig opparbeidet. For belastningen av området er ferdigstilt, innmålinger foretas fortløpende.
Stavern idrettspark Kaken	16 000	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet blir ferdigstilt den 12.01.18, det blir i den forbindelse avholdt overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og Larvik kommune. Bygget går da over i en prøvedrift som varer i 12 måneder. Brukerne har tatt bygget i bruk og det er bare mottatt positive tilbakemeldinger pr dags dato. Larvik Kommune, Eiendom har fått utarbeidet en ny evakueringsplan i forhold til å kunne benytte hallen til overnattingssted.
Stavern sykehjem - branntiltak, nye dører i omsorgsleiligheter	100	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er ferdigstilt. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.

2. gangs rapportering 2018

	Årets budsjett			Status vurdering
	Plan lagt i år	Fram drift	Risiko	
Stavern sykehjem - ENØK tiltak	0	Forsinket	Lav risiko	Sentraldrifts styring koblet opp og kartlegging varmeanlegg igangsatt.
Stavernhallen - energiøkonomiserende tiltak	0	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er en utvidelse av brønnpark og oppskalering av varmpumpen som blir innstallert i nye Stavern idrettshall får å dekke luftoppvarmingen i gammel hall. Prosjektet ble ferdigstilt den 12.01.18.
Stavernhallen - etterisolering gammelt tak og nytt brannalarmanlegg	700	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet omfatter ny taktekkning på deler av det gamle taket i Stavernshallen , og nytt brannvarslingsanlegg som kommunisere med brannvarslingsanlegg i nye Stavernshallen Prosjektet ble ferdigstilt den 12.01.18
Styrvoll barnehage - utvidelse	0	Ferdig	Lav risiko	Ferdig og i full drift.
Styrvoll barnehage, utvidelse av eksisterende barnehage	0	Ferdig	Lav risiko	Ferdig og i full drift.
Sykesignalanlegg på sykehjem	0	Iht. plan	Middels risiko	Grevle og Yttersølia sykehjem har fått installert nytt alarmanlegg. Byskogen er snart ferdig, samtidig er Tjølling godt i gang. Når Byskogen er ferdig, startes det opp på Furuheim. Det startes også opp på Presteløkka i høst. Prosjektet skulle ferdigstilles i 2018, men på grunn av eksterne leverandører er ferdigstilling nå satt til februar/mars 2019.
Søbakken sykehjem - ENØK tiltak	0	Forsinket	Lav risiko	Sentraldriftstyring ferdigstilles høst 2018. Prosjektering varmpumpe med solenergi startet.
Søbakken sykehjem, legionellasikring	0	Ferdig	Lav risiko	Ferdigstilt.
Søbakken sykehjem, nytt kjøkken	0	Ferdig	Lav risiko	Prosjektet er ferdigstilt. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Tjødalyng B og U skole - nytt brannalarmanlegg	0	Ferdig	Lav risiko	Konkurransen pågår, forventet ferdigstilling Oktober 2018.. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Tjødalyng barneskole - nytt dusjanlegg lærere	100	Ferdig	Lav risiko	Tjødalyng barneskole- Nytt dusjanlegg lærere. Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Arbeidet er i gang og vil bli ferdigstilt i løpet av 3K-2018.
Tjølling sykehjem - ENØK tiltak	0	Forsinket	Lav risiko	Prosjektering av sentraldriftsstyring og varmeanlegg igangsatt.
Tjølling sykehjem - nytt kjøkken	0	Ferdig	Lav risiko	Arbeid pågår, forventet ferdigstilling August 2018. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Torstvedt skole - inventar og utstyr	0	Ferdig	Lav risiko	Ferdigstilt, noe etterbestilling ut 2018 kan forventes.
Valmueveien 9 - nye utleieboliger	0		Lav risiko	Ferdigstilt og i full drift.
Yttersølia sykehjem - ENØK tiltak	0			Sentraldriftstyring ferdigstilles høst 2018. Prosjektering varmpumpe med solenergi startet.
Østre Halsen - etterisolering og ny kledning 1907 bygg, nye el. skap	0	Ferdig	Lav risiko	Arbeid pågår, forventet ferdigstilling August 2018. Midlene hentes fra rammebevilgning investeringer eiendom.
Østre Halsen skole/SFO - ENØK tiltak	0			Prosjektering igangsatt ventilasjon, må sees i sammenheng med to tilbygg.
Sum øvrige prosjekter	0			
Sum	346	300		

Renhold

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
62-Renhold	2 502	2 057	445	17,8 %	587
Sum	2 502	2 057	445	17,8 %	587

Virksomheten har i pr 31.7.2018 hatt stor aktivitet. Det har spesielt vært stort fokus på å tilpasse tjenesten i tidligere Lardal kommune til Larvik kommunes norm. Renholdsnormen INSTA800 vil fra 1.8.2018 bli innført på brukerstedene i Lardal.

Det er ellers godt samarbeid på tvers av tjenesteområdene, noe som genererer nye og utvidede tjenesteleveranser. Dette medfører økte inntekter i forhold til budsjettet. Derfor er det nå et positivt avvik i regnskapet.

Det er god kontroll på økonomien, og prognosen for året er lik budsjett.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: God oversikt over renholdsarealene	Arbeidene med å legge i arealene i Plania går som planlagt.
Innsatsområde 2: INSTA 800 kontroller	Planlagte kontroller er gjennomført og alle avvik som ble funnet er lukket.
Innsatsområde 3: Sykefravær	Det er stort fokus på oppfølging, og fraværet er etter sesongen lavt.
Innsatsområde 4: Kjønnsbalanse	Det er for tiden 9 menn i arbeid og det er godt samarbeid med NAV, Fønix og iFokus for å rekruttere flere.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: God oversikt over renholdsarealene	Få lagt inn alle renholdsarealene i FDV-programmet innen utgangen av 2017	Egen måling		95,0 %	92,0 %	Arbeidene går som planlagt
Innsatsområde 2: INSTA 800 kontroller	Gjennomføre to årlige INSTA 800 kontroller på de enkelte brukerstedene.	INSTA 800	2,0	2,0	1,0	Planlagte kontroller er gjennomført og alle avvik som ble funnet er lukket.
Innsatsområde 3: Sykefravær	Redusere sykefraværet til 9 % i perioden.	Sykefravær Renhold	12,3 %	9,2 %	9,4 %	Fravær pr. 30.6.18 Det er stort fokus på oppfølging, og fraværet er etter sesongen lavt.
Innsatsområde 4: Kjønnsbalanse	Flere menn innenfor renhold.	Egen måling	5,0	8,0	9,0	Det er for tiden 9 menn i arbeid og det er godt samarbeid med NAV, Fønix og iFokus for å rekruttere flere.

Status økonomiplan tiltak**Kommunestyrets vedtak***Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik Status prognose i kr	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-38	-38	0 Ferdig	🟢	Innarbeidet i budsjettet
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-13	-13	0 Ferdig	🟢	Innarbeidet i budsjettet
Total	-50	-50	0		

Prosjekt, drift og vedlikehold

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	20 865	24 882	-4 017	-19,3 %	32 724
Sum	20 865	24 882	-4 017	-19,3 %	32 724

Virksomheten har i årets 7 første måneder hatt stor aktivitet. Høy frekvens på leietager-skifter i boliger og opprettholdelse av minstestandard.

Fra årsskiftet ble skole/barnehage-vaktmestere samt personell fra Lardal tilført virksomheten. Det har blitt satt av tid og ressurser så overgangen her har gått etter planen. Kompetanse heving med kurs og opplæring i systemer er utført og vil fortsette etter behov.

Virksomheten har og fått tilført ressurs "Teamleder driftsteknikk" som er svært viktig i den sentrale driftsstyrings- prosessen vi er inne i på formålsbygg.

Økonomi har et merforbruk på 4 mill kr som skyldes forskuttering av forsikringskader KLP på 1,7 mill kr og bruk av vedlikeholdsfondet 2 mill kr som skal tilbakeføres. Det er fokus på mindre midler til vedlikehold/drift blir meget stramt ut året.

Omtale av noen større investeringer:

04362 Festiviteten

Kommentar:

Prosjektet skal igangsettes første kvartal 2017, det skal avklares med brukere, det skal lages et konkurransegrunnlag og gjennomføres konkurranse. Det kan forventes at leverandør er på plass ila høst 2017, oppstart byggeplass ila 2018, ferdigstilles ila 2019.

Den 03.11.17 ble Backe Vestfold Telemark AS vinner av konkurransen. Samspillsavtalen ble signert 15.12.18, forventet avslutning av samspillsfasen er mars/april 2018.

04355 Husebyjordet (Husebykroken) - nye omsorgsboliger

Kommentar:

Det er interesse for kjøp av 70 % av leilighetene, 12 interessenter har tegnet seg på liste. Prosjektet er bestilt inn 05.10.2016. Kontrakt er signert med totalentreprenør. Oppstart i 2017 og prosjektet vil gjennomføres våren/sommeren 2018.

Tilskudd fra Husbanken 22 032 000 vil bli utbetalt i 2018.

Budsjett (avsatte midler 2018 fra gjeldene strategidokument 2018-2021):kr 23 900 000 mill kr

Prosjektet følger fremdriftsplanen. Bygningsmessige arbeider ferdig påske 2018. Bygget er overtatt 01.06.2018.

05355 Stavern Idrettspark Kaken

Kommentar:

Det ble avholdt overtagelsesforretning mellom Larvik Kommuner og Backe Vestfold Telemark As den 12.01.18. Bygget har en prøvedriftperiode på 12 måneder. Det vil komme utgifter i denne perioden.

Kunstneriskutsmykking er forventet ferdig ila mars/april 2018.

Prosjektet er prisjustert og har en total Budsjettramme er på kr 60 mill.

Bokført kost 31.07.18 kr 55 569 295,-

2. gangs rapportering 2018

04336 Byskogen - ny barnehage

Totalbudsjett kr 48 160 000 fra gjeldende strategidokument 2017-2020.
1 mill kr er overført fra Fagerli barnehage, ny totalramme er dermed kr 49 160 000.

Kommentar:

Anbudskonkurranse for anskaffelse av totalentreprenør er avsluttet, og kontrakt med Backe Vestfold Telemark AS ble signert 22.12.2016. Kontraktsfestet ferdigstilling er 05.02.2018.

Prosjektet følger planlagt fremdrift.

Det ble avholdt overtagelsesforretning mellom Larvik Kommuner og Backe Vestfold Telemark As den 05.02.2018.

Bokført kost 31.07.18: kr 47 109 242,-

04446 Byskogen barnehage – Inventar

Totalbudsjett kr. 2 100 000 fra gjeldene strategidokument 2017-2020.

Kommentarer:

Prosjektet igangsettes og koordineres med byggeprosjektet (04336).

Bokført kost 31.07.2018: 1 980 871.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Vedlikehold	Tall pr.31.12.17, Eiendom fikk i 2017 tildelt ekstra midler til vedlikehold i fm med årsoppgjøret.
Innsatsområde 2: Energiforbruk i kommunale bygg	Energiforbruk i formålsbygg i 2017 kr 139.Eiendom har prosjekt pågående med energireduserende tiltak.
Innsatsområde 3: Brannforebyggende tiltak	Tiltak settes fortløpende i gang ved behov etter kartlegging. Eiendom er med i "Trygg Hjemme" samarbeidet, fire åttmannsboliger sprinkles med kulde. Fortløpende installering av komfyrvakt og el- kontroll ved leietakerskifte på egne boliger samt Stiftelsesboliger

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Vedlikehold	Øke vedlikeholdsmidler til kr 100 pr m2 i perioden.	Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning pr m2	80,0	85,0	127,0	KOSTRA tall pr. 31.12.17. Tallet inkl. gamle Lardal kommune.
Innsatsområde 2: Energiforbruk i kommunale bygg	Installere komfyrvakter i alle boliger ved leietakerskifter.	Fra oversikt i FDV system, alt. skjema 13 til SSB.	15,0 %	40,0 %	35,0 %	Fortløpende installering ved leietakerskifte på egne boliger samt Stiftelsesboliger.
	Redusere energiforbruket i byggene med 30 % i perioden. Tar utgangspunkt i 2014 tall på 180 kWh pr m2.	Skjema 35 A delt på areal formålsbygg. (Pr d.d. så er innrapporterte tall usikre, det foregår i sammenheng med EPC prosjektet en kvalitetssikring av tallene)	165	165	139	Oppnådd resultat gjelder Eiendoms formålsbygg i 2017.
Innsatsområde 3: Brannforebyggende tiltak	Kartlegge behov for brannforebyggende tiltak i alle kommunens boliger i løpet av perioden.	Tall fra FDV systemet Plania.	0,0	100,0	35,0	Tiltak settes fortløpende i gang ved behov. Eiendom er med i "Trygg Hjemme"-samarbeidet, 4 åttmannsboliger sprinkles med kulde.

Status økonomiplan tiltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Års- prognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-274	0	-274	Ferdig	🟢	Innarbeidet i budsjettet.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-91	0	-91	Ferdig	🟢	Innarbeidet i budsjettet.
Oppgradering av andre skoler i Larvik	400	0	400	I arbeid	🟢	Prosjektering startet.
Oppgradering av Jordet	800	0	800	I arbeid	🟢	Prosjektering startet.
Oppgradering av Østre Halsen	2 800	0	2 800	I arbeid	🟢	Prosjektering startet.
Total	3 635	0	3 635			

Utvikling og forvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
64-Utvikling og forvaltning	7 828	8 022	-195	-2,5 %	9 753
Sum	7 828	8 022	-195	-2,5 %	9 753

Det er god kontroll på økonomien.

Det vil som følge av innhentet konsulentbistand i forbindelse med kommunestyresak om nytt rådhus sannsynligvis bli et overforbruk på ansvar 1610 på ca. 250.000,-. Forøvrig er prognosen for året i samsvar med budsjett.

Boliganskaffelser

Følgende prosjekter pågår:

- Dolvenhøyda,
- Rabben,
- Gunnar Reiss-Andersensgate,
- Nanset alle

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Effektivisere arealbruk	Det søkes kontinuerlig å effektivisere kommunens arealbruk. Stadig endring i behovet innebærer en utfordring i forhold til å oppnå ønsket effektivisering. Effektiviseringen utfordres også av langvarige og omfattende prosesser knyttet til salgsvedtak, og tidkrevende arbeid med salgsforberedelser.
Innsatsområde 2: Anskaffelse av boliger	Som følge av at "stillingen" som boligbestiller ble nyetablert i 2017, har dette bidratt til at effektiviteten i boliganskaffelsen har økt. Boligbestiller koordinerer og innkaller til behovsmøter etter behov. Antall møter er dermed redusert til 4-6 pr år.
Innsatsområde 3: Kontroll på leie- og festeavtaler	Alle innleie- og utleieavtaler er ferdig registrert i Planias forvaltningsmodul. Det samme gjelder for alle avtaler om feste og bortfeste.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Anskaffelse av boliger	Gjennomføre boligbehovsmøter en gang pr. måned.	Egen måling		11,0	5,0	Ny boligbestiller på plass i løpet av året, noe som har redusert behovet for møter
Innsatsområde 3: Kontroll på leie- og festeavtaler	Alle avtaler skal være registrert i FDV programmets forvaltningsmodul innen utgangen av 2017.			100,0 %	100,0 %	Alle gamle avtaler er ferdig innlagt. Nye legges inn ved inngåelse.

Status økonomiplan tiltak**Kommunestyrets vedtak***Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-115	0	-115	Ferdig		Innarbeidet i budsjett
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-38	0	-38	Ferdig		innarbeidet i budsjett
Total	-153	0	-153			

Stab eiendom

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
65-Stab eiendom	3 730	3 713	17	0,5 %	6 758
Sum	3 730	3 713	17	0,5 %	6 758

Det er god kontroll på økonomien og prognosen for året er lik budsjett.

Det har i perioden blitt jobbet med opplæring av driftsteknikere i bruk av av TQM.

Prosjektutvikleren har sluttet i jobben og ny person starter i stillingen 3. september.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Sykefravær	Det jobbes kontinuerlig med å holde sykefraværet nede. Det er ikke rapportert om fravær som er direkte arbeidsrelatert.
Innsatsområde 2: TQM	I forbindelse med opplæring i Plania har driftsteknikere skole fått en innføring i bruk av kvalitetssystemet TQM. Opplæring gis nå til nyansatte.
Innsatsområde 3: Plania (FDV)	Forvaltningsmodulen er implementert og alle kontrakter er lagt inn. Renhold vil i 2018 vurdere en web løsning i Plania som kan være et bedre alternativ til planlagt desktopløsning. Renholdslederne vil bli gitt opplæring i bruk av Plania sin tegningsmodul i løpet av høst 2018.
Innsatsområde 4: Videreutvikling av digitale tegninger	Revisjon og oppdatering av brannverntegninger vedrørende formålsbygg er under gjennomføring. Arbeidet med å ta i bruk 3d tegningsverktøy vil bli startet høsten 2018.

2. gangs rapportering 2018

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Sykefravær	Redusere sykefraværet på Eiendom til 8,5 %	Sykefraværsstatistikk	9,5 %	9,0 %	7,0 %	Sykefravær pr. 31.5.18. Det jobbes kontinuerlig med å holde sykefraværet nede. Det er ikke rapportert om fravær som er direkte arbeidsrelatert.
Innsatsområde 2: TQM	Alle ansatte skal ha kunnskap om kvalitetssystemet i løpet av 2017.	Egen måling.	10,0 %	100,0 %	100,0 %	I forbindelse med opplæring i Plania har driftsteknikere skole fått en innføring i bruk av kvalitetssystemet TQM. Opplæring gis nå til nyansatte.
	Alle ledere skal ta i bruk kvalitetssystemet i sitt daglige virke i 2017.	Egen måling.	10,0 %	100,0 %	100,0 %	Alle ledere har tatt i bruk kvalitetssystemet i sitt daglige virke.
Innsatsområde 3: Plania (FDV)	Implementere forvaltnings- og renholdsmodulen i 2017.	Egen måling.	0,0 %	100,0 %	50,0 %	Forvaltningsmodulen er implementert og alle kontrakter er lagt inn. Renhold vil i 2018 vurdere en web løsning i Plania som kan være et bedre alternativ til planlagt desktopløsning. Renholdslederne vil bli gitt opplæring i bruk av Plania sin tegningsmodul i løpet av høst 2018.
Innsatsområde 4: Videreutvikling av digitale tegninger	Innen 2021 å ha fått lagt over 50 % av bygningsmassen i 3D løsning.	Egen måling	0,0 %	10,0 %	0,0 %	Revisjon og oppdatering av brannverntegninger vedrørende formålsbygg er under gjennomføring. Arbeidet med å ta i bruk 3d tegningsverktøy vil bli startet høsten 2018.

Status økonomiplan tiltak

Kommunestyrets vedtak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2018	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Risiko	Statusbeskrivelse
15 mill kr kutt	-48	-48	0 Ferdig		Kuttet er innarbeidet i budsjettet.
5 mill kr kutt i 2018 og 10 mill kr i 2019-2021	-16	-16	0 Ferdig		Kuttet er innarbeidet i budsjettet.
Total	-64	-64	0		

Boligforvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2018	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Budsjett 2018
66-Boligforvaltning	8 831	6 054	2 777	31,4 %	18 450
Sum	8 831	6 054	2 777	31,4 %	18 450

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Boligbehov imøtekommes for de som ikke selv kan skaffe bolig.	Henvendelser om boligbehov, lån og tilskudd blir behandlet fortløpende. Boligforvaltning er åpent hver dag fra 09 -15.30 med mulighet for samtale med saksbehandlere og boveiledere. Det jobbes aktivt med å hindre utkastelser i kommunale boliger.
Innsatsområde 2: Bostedsløse skal ikke vente mer enn 3 måneder på tildeling av fast bolig.	Boligrådgiver gir veiledning og hjelp til å fylle ut søknader og veiledning om støtteordninger. Det jobbes aktivt med å tilby fast bolig til bostedsløse. Ved utgangen av april var det 2 enslige og en familie som hadde midlertidig botilbud, disse har fått fast bolig i mai. Det jobbes aktivt med å tilby fast bolig til bostedsløse. Ved utgangen av juli var det 9 personer som har midlertidig botilbud.
Innsatsområde 3: I Larvik skal innbyggerne kunne bo lenge i egen bolig dersom de ønsker det.	Boligrådgiver gir veiledning og hjelp til planlegging av tilpasset bolig, eller hjelp til å finne en ny.
Innsatsområde 4: Larvik kommune ser de offentlige virkemidlene (Husbankens og kommunens) i en sammenheng og utnytter disse maksimalt.	Lån og tilskudd benyttes aktivt for å øke andelen som bor i eid bolig samt å tilpasse boliger slik at de fortsatt egner seg for dem som bor der.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Siste resultat	Mål 2018	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Boligbehov imøtekommes for de som ikke selv kan skaffe bolig.	20 leietagere får bo-oppfølging	Hentes fra internstatistikk		25	20	Det gis oppfølging ca 20 beboere med ulik behov for boveiledning
	Antall fravikelser reduseres med 14 % for at boligen beholdes.	Hentes fra internstatistikk	7	6	4	Det er gjennomført 4 fravikelser hittil i år. Samtaler med leietakere og tilbud om nedbetalingsplan blir gjennomført
	Ingen, som ikke selv kan skaffe seg bolig, får avslag.	Hentes fra internstatistikk	0	0	0	Det er sendt ut 109 tildelinger hittil i år, i tillegg er det 65 husstander som har fått innvilget fornyelse av husleiekontrakt på nåværende adresse.
Innsatsområde 2: Bostedsløse skal ikke vente mer enn 3 måneder på tildeling av fast bolig.	Bostedsløse prioriteres når passende bolig er ledig	Antall bostedsløse som har ventet mer enn 3 mndr på tildeling av fast bolig. Internstatistikk	10	0	9	Det jobbes aktivt med å tilby fast bolig til bostedsløse.
Innsatsområde 3: I Larvik skal innbyggerne kunne bo lenge i egen bolig dersom de ønsker det.	Eldre får kjennskap til boligrådgivingstilbudet i Larvik	Boligrådgiver besøker 2 pensjonistforeninger		2	0	Det er ikke gjennomført besøk i pensjonistforeninger hittil i år
Innsatsområde 4: Larvik kommune ser de offentlige virkemidlene (Husbankens og kommunens) i en sammenheng og utnytter disse maksimalt.	15 søkere til kommunalt disponerte boliger får startlån til kjøp av bolig	Hentes fra internstatistikk	12	15	20	Det er tildelt totalt 36 startlån, 13 tilskudd til etablering og 5 tilskudd til tilpasning hittil i år.

**Larvik
kommune**

larvik.kommune.no